

**Sprawozdanie
Zarządu Energi SA
z działalności
Grupy Kapitałowej
za rok zakończony
dnia 31 grudnia
2018 roku**

Gdańsk,
Data publikacji: 14 marca 2019 roku

SPIS TREŚCI

1. PODSUMOWANIE	3
2. ISTOTNE INFORMACJE O GRUPIE	9
2.1. Działalność Grupy Energa	9
2.2. Najważniejsze zdarzenia i dokonania Grupy Energa	14
2.3. Model zarządzania Grupą Energa	24
2.4. Strategia Grupy Energa na lata 2016–2025	28
2.5. Realizacja programu inwestycyjnego w 2018 roku	29
2.6. Badania i rozwój	30
2.7. Zarządzanie ryzykiem w Grupie Energa	37
2.8. Informacje o istotnych umowach i transakcjach	44
2.9. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	49
2.10. Sytuacja kadrowo-płacowa	62
2.11. Społeczna odpowiedzialność Grupy Energa	66
2.12. Nagrody i wyróżnienia dla Grupy Energa	68
3. ANALIZA SYTUACJI FINANSOWO-MAJĄTKOWEJ	71
3.1. Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	71
3.2. Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych ujawnionych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	71
3.3. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji	78
3.4. Opis istotnych pozycji pozabilansowych	79
3.5. Kluczowe dane operacyjne Grupy Energa	79
3.6. Wyniki finansowe według obszarów działalności	84
3.7. Prognozy wyników finansowych	93
3.8. Oceny ratingowe	94
3.9. Dywidenda	94
3.10. Informacja o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	94
4. OTOCZENIE	97
4.1. Sytuacja makroekonomiczna	97
4.2. Rynek energii elektrycznej w Polsce	99
4.3. Otoczenie regulacyjne	106
4.4. Opis pozycji Grupy na tle innych grup energetycznych	108
5. AKCJE I AKCJONARIAT	111
5.1. Struktura akcjonariatu Spółki Energa	111
5.2. Notowania akcji Spółki na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie	112
5.3. Relacje inwestorskie w Spółce Energa SA	113
5.4. Rekomendacje dla akcji Spółki	114
6. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO	116
6.1. Zasady ładu korporacyjnego niestosowane w Spółce	116
6.2. Akcjonariusze znaczący	116
6.3. Posiadacze papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne i opis tych uprawnień	116
6.4. Ograniczenia w odniesieniu do wykonywania prawa głosu	117
6.5. Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych	117
6.6. Zasady zmiany Statutu Spółki	117
6.7. Organy Spółki	118
6.8. Wysokość wynagrodzeń osób zarządzających i nadzorujących	130
6.9. Opis polityki różnorodności	132
6.10. Podstawowe cechy systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych	133
7. OŚWIADCZENIE I INFORMACJA ZARZĄDU	136
Spis rysunków	137
Spis tabel	138
Słownik skrótów i pojęć	139

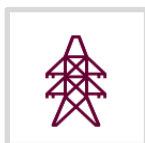
1. PODSUMOWANIE

GRUPA PO 2018 ROKU

Jedna z wiodących grup energetycznych oraz niezawodny dostawca energii i usług dla 1/4 kraju, z 31-procentowym udziałem produkcji z OZE w produkcji własnej.

DANE OPERACYJNE

22,5 TWh

wolumen dostarczonej energii

3,9 TWh

produkcja energii elektrycznej brutto

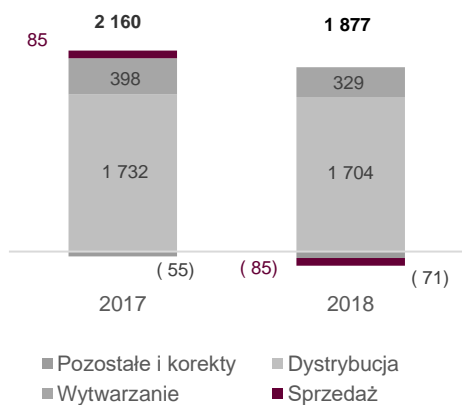

19,8 TWh

sprzedaż detaliczna

WYNIKI FINANSOWE

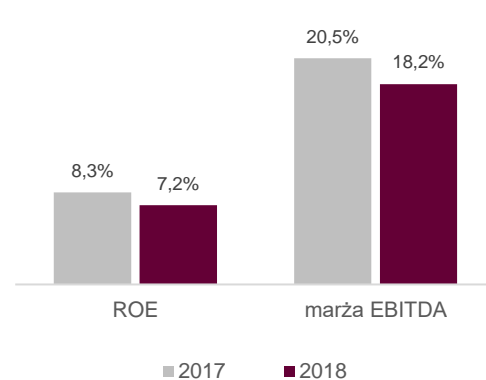
EBITDA (mln zł)

ZYSK NETTO (mln zł)

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI

Energi SA NA GPW

Kapitalizacja rynkowa: **3,7 mld zł***

* Według kursu akcji na zamknięciu sesji w dniu 28 grudnia 2018 roku.

Notowania akcji ENERGA SA

KLUCZOWE ZASOBY

Sieć dystrybucji o długości

188 tys. km

Moc zainstalowana

1,34 GWe

z czego **38%** stanowią OZE

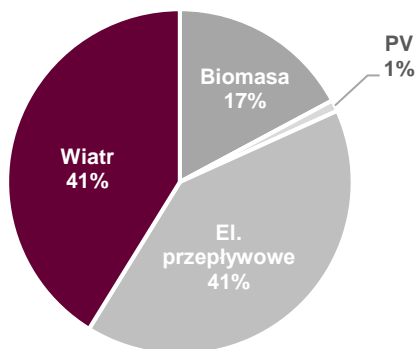

9,7 tys.

zatrudnionych pracowników

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Moc zainstalowana

513 MWe

Produkcja OZE

1 190 GWh

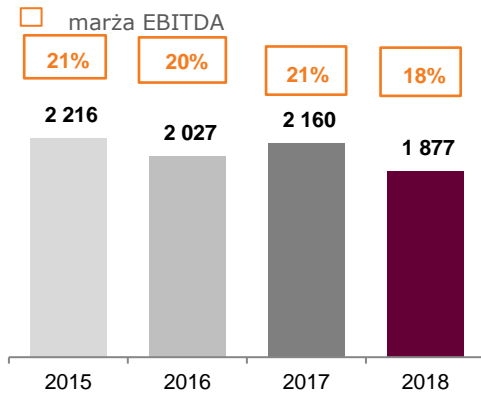
INWESTYCJE W GRUPIE Energa

W 2018 roku Grupa ENERGA zrealizowała inwestycje na poziomie **1 668 mln zł**, z czego prawie 1 368 mln zł w Linii Biznesowej Dystrybucja.

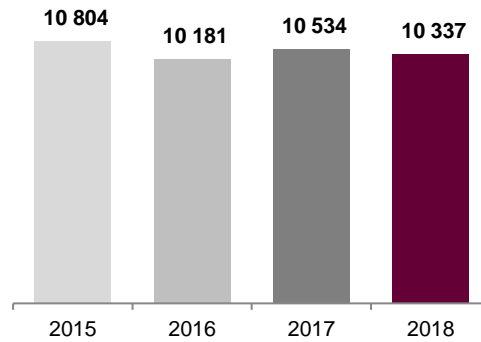
W wyniku przeprowadzonych inwestycji w 2018 roku przyłączono blisko **56 tys. nowych klientów**, wybudowano i zmodernizowano **5 322 km linii** wysokiego, średniego oraz niskiego napięcia i przyłączono do sieci **59 MW** nowych źródeł OZE.

WYBRANE DANE FINANSOWE I OPERACYJNE GRUPY ZA LATA 2015-2018

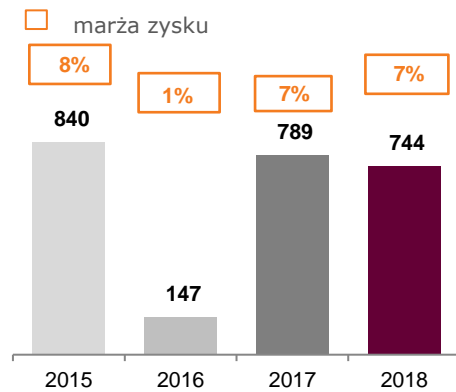
EBITDA (mln zł)

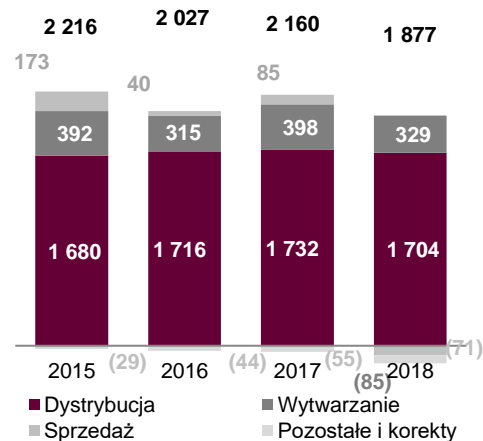
Przychody (mln zł)

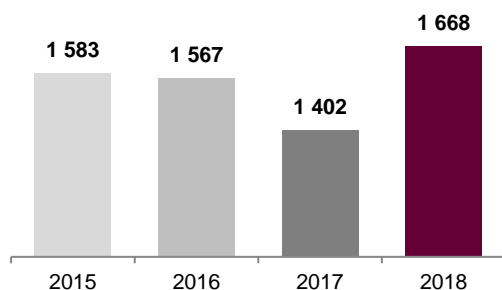
Zysk netto (mln zł)

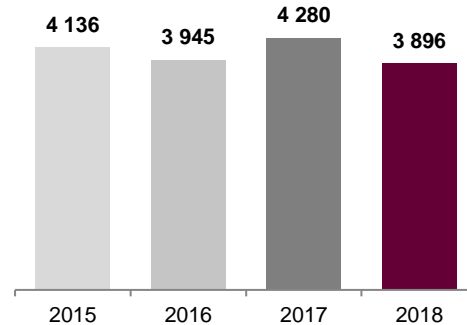
EBITDA w podziale na Linie Biznesowe
(mln zł)

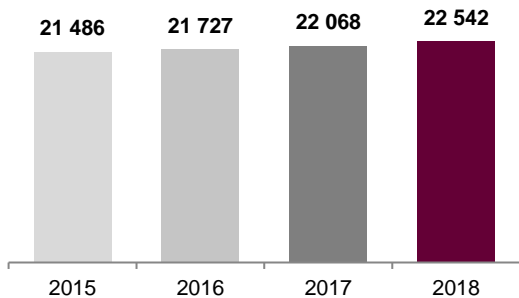
Nakłady inwestycyjne (mln zł)

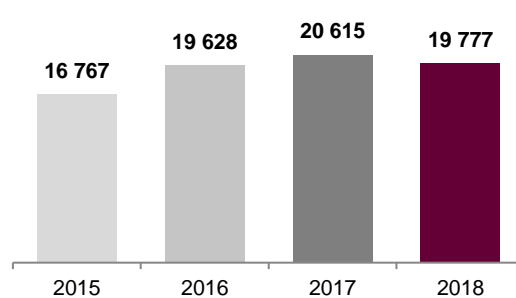
Produkcja Energii elektrycznej brutto
w GWh

Dystrybucja Energii elektrycznej w GWh

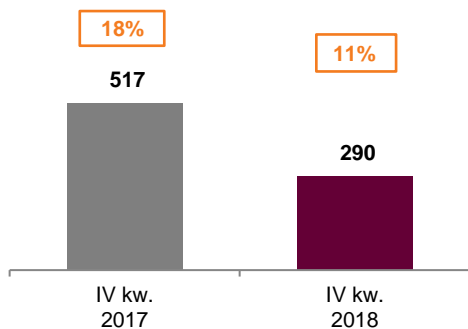
Sprzedaż detaliczna Energii w GWh

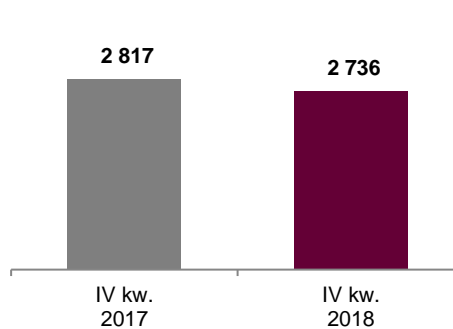
WYBRANE DANE FINANSOWE I OPERACYJNE GRUPY ZA IV KWARTAŁ 2018

EBITDA (mln zł)

marża EBITDA

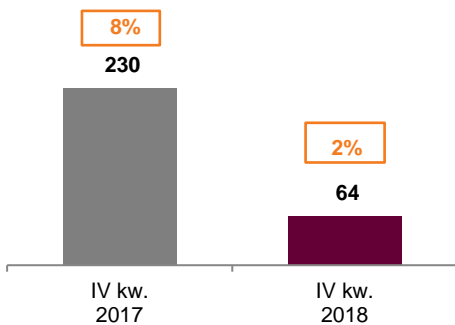

Przychody (mln zł)

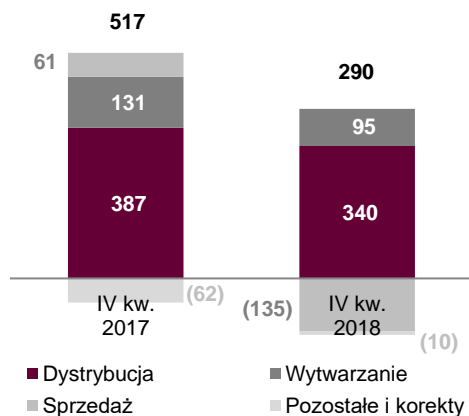

Zysk netto (mln zł)

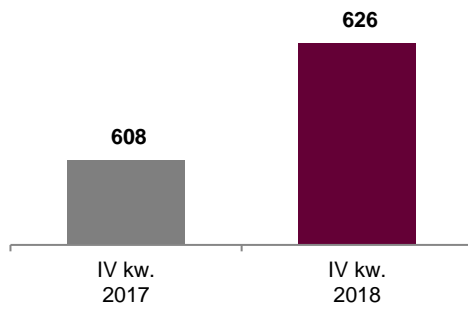
marża zysku

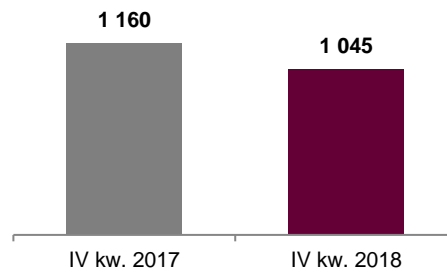
EBITDA w podziale na Linie Biznesowe

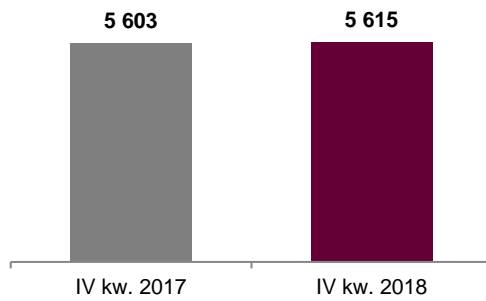
Nakłady inwestycyjne (mln zł)

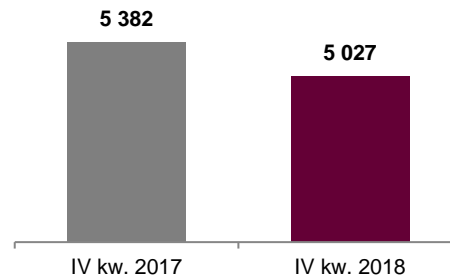
Produkcja Energii elektrycznej brutto
w GWh

Dystrybucja Energii elektrycznej w GWh

Sprzedaż detaliczna Energii w GWh

Istotne informacje o Grupie

2. ISTOTNE INFORMACJE O GRUPIE

2.1. Działalność Grupy Energa

Podstawowa działalność Grupy Kapitałowej Energa obejmuje dystrybucję, wytwarzanie oraz obrót Energią elektryczną i ciepłą, a koncentruje się w następujących liniach biznesowych¹:

Rysunek 1: Lokalizacja działalności i główne aktywa Grupy

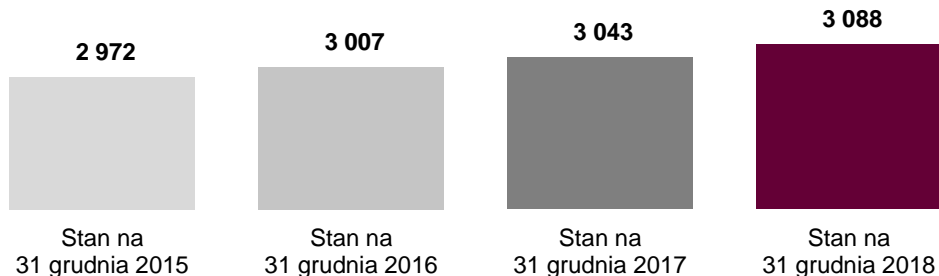

Linia Biznesowa Dystrybucja - podstawowa dla rentowności operacyjnej Grupy linia biznesowa działalności polegającej na dystrybucji energii elektrycznej, która jest w Polsce działalnością regulowaną, prowadzoną w oparciu o taryfy zatwierdzone przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE). Grupa Energa pozostaje naturalnym monopolistą na terenie północnej i środkowej Polski, gdzie znajdują się jej aktywa dystrybucyjne, za pomocą których dostarcza Energię elektryczną do 3,1 mln klientów, z czego ok. 2,9 mln stanowią klienci z umowami kompleksowymi a 193 tys. to klienci TPA. Podział klientów Energa Operator SA na grupy energetyczne przedstawiony został w rozdziale *Kluczowe dane operacyjne*. Na dzień 31 grudnia 2018 roku łączna długość linii energetycznych wynosiła ponad 188 tys. km

¹ W Grupie dokonano zmiany nazewnictwa z Segmentów na Linie Biznesowe w związku z podpisaniem Umowy o współpracy w grudniu 2017 roku, która została opisana w rozdziale 2.3 Model Zarządzania Grupą Energa niniejszego Sprawozdania.

i obejmowała swoim zasięgiem obszar blisko 75 tys. km², co stanowiło ok. 24% powierzchni kraju. Funkcją lidera linii pełni spółka Energa Operator SA.

Rysunek 2: Liczba odbiorców Energi Operatora SA w tysiącach

Linia Biznesowa Wytwarzanie działa w oparciu o cztery Obszary Wytwarzania: Elektrownia w Ostrołęce, Woda, Wiatr i Pozostałe (w tym kogeneracja - CHP). Całkowita zainstalowana moc wytwórcza w elektrowniach Grupy wynosiła na koniec 2018 roku ok. 1,3 GW. Podmiotem wiodącym Linii Biznesowej jest spółka Energa Wytwarzanie SA.

W IV kwartale 2018 roku Grupa wytworzyła 1 TWh energii elektrycznej brutto, a w ciągu roku 3,9 TWh, w oparciu o zróżnicowane źródła energii, takie jak: węgiel kamienny, woda, wiatr, biomasa i fotowoltaika. W IV kwartale 2018 roku 74% wytworzonej przez Grupę energii elektrycznej brutto pochodziło z węgla kamiennego, 13% z wody, 12% z wiatru i 1% z biomasy. Po 12 miesiącach 2018 roku 69% energii brutto Grupa wytworzyła z węgla kamiennego, 21% z wody, 10% z wiatru.

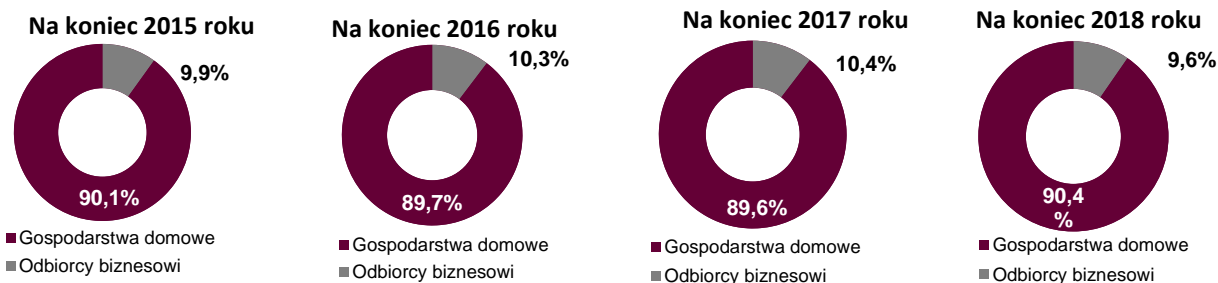
Wiodącą pozycję pod względem udziału energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych w energii wytworzonej ogółem Grupa Energa zawdzięcza głównie produkcji energii w hydroelektrowniach i elektrowniach wiatrowych. Zielona Energia powstaje w 46-ciu elektrowniach wodnych, 5-ciu farmach wiatrowych, a także w instalacjach spalających biomasę (w spółce Energa Kogeneracja) oraz w dwóch instalacjach fotowoltaicznych.

Na koniec 2018 roku w Grupie zainstalowanych było 0,5 GW w odnawialnych źródłach energii, z których Grupa w IV kwartale 2018 roku wyprodukowała 267 GWh, a w ciągu całego 2018 roku 1,2 TWh energii elektrycznej brutto.

Główne paliwo wykorzystywane przez Grupę Energa do produkcji energii elektrycznej i ciepła to węgiel kamienny. Jednostki wytwórcze Grupy zużyły w 2018 roku 1 297 tys. ton węgla kamiennego i 13 tys. ton biomasy (rok wcześniej wolumeny te wynosiły odpowiednio 1 280 tys. ton oraz 46 tys. ton). Zaopatrzenie Grupy w węgiel kamienny było realizowane głównie przez trzech dostawców, tj. Polską Grupę Górniczą, Lubelski Węgiel „Bogdanka” oraz Jastrzębską Spółkę Węglową.

Linia Biznesowa Sprzedaż, której podmiotem wiodącym jest Energa Obrót SA, prowadzi sprzedaż energii elektrycznej, gazu i dodatkowych usług zarówno jako odrębnych produktów oraz w ramach pakietów do wszystkich segmentów klientów - od przemysłu poprzez duży, średni i mały biznes, a na gospodarstwach domowych kończąc. Na koniec 2018 roku Grupa Energa obsługiwała około 3,1 mln odbiorców, z czego prawie 2,8 mln stanowili klienci taryfy G, a na pozostałą część składali się klienci grup taryfowych: C, B i A, w porządku malejącym.

Rysunek 3: Struktura odbiorców finalnych spółki Energa Obrót wg rodzaju klientów

Obsługa Klienta

Energa Obrót SA od dawna wprowadza rozwiązania klienckie, które stają się branżowymi trendami. Dynamicznie reaguje na działania konkurencji, obserwuje zmieniające się upodobania klientów i na bazie analizy tych działań dopasowuje swoją ofertę, kanały kontaktu i formy obsługi do zmieniających się wymagań. Wszystko po to, aby nieustannie podnosić poziom satysfakcji i zaufania klienta do Grupy Energa.

W 2018 roku w portfolio Energi Obrotu SA dostępne były dla Klientów Indywidualnych następujące oferty i usługi w ramach energii elektrycznej: Energia na zdrowie, Energia z fachowcami i bonem, Fachowcy dla Ciebie, Fachowcy dla Ciebie Premium, Mega Korzyść, Multi Korzyść, Multi Zysk, Multiochrona, Na dobry początek, Na fali rabatów, Na ratunek z Energią, Oferta antysmogowa, Oferta antysmogowa z pakietem fachowców, Piece akumulacyjne i pompy ciepła, Po prostu razem, Prąd dla dużej Rodziny, Prąd z fachowcami, Prąd z fachowcami i OC, Prąd z fachowcami, pomocą medyczną i OC, Prąd z OC, Prąd z pakietem bezpieczeństwa fachowcy, Prąd z pomocą medyczną, Strefa Oszczędzania, Telewizja tam, gdzie Ty, W drodze z Energa, W kontakcie z Energią, Oferta promocyjna „Energa za grosze”.

W przypadku Klientów SOHO dostępne były następujące oferty i usługi w ramach energii elektrycznej: Energia na +, Łowcy rabatów, Monitoring Online (dla Klientów poza OSD), Monitoring zużycia mediów (dla Klientów poza OSD), Na fali rabatów, Strefa Korzyści, Umów się i/lub EnerGRA, Wspólnie oszczędniej, Wspólnie taniej.

W 2018 roku w portfolio Energi Obrotu SA w ramach gazu dostępne były dla Klientów Indywidualnych następujące oferty i usługi: Po prostu gaz dla domu, Oferta promocyjna „Paczka darmowego gazu – 500 kWh”, Oferta promocyjna „Gaz pod kontrolą III”.

W 2018 roku w portfolio Energi Obrotu SA w ramach gazu dostępna była dla Klientów z segmentu SOHO oferta Po prostu błękitna Energia.

Spółka konsekwentnie wspiera także duże rodziny, szczególnie te, które posiadają Kartę Dużej Rodziny. Dzięki ofercie Energi Obrotu mogą one znacząco obniżyć swoje rachunki za Energię elektryczną. Klienci indywidualni mogą skorzystać dodatkowo z wielu udogodnień tj.: poleceń zapłaty, płatności online, rozliczenia pre-paid, powiadomień o bieżącym saldzie przez SMS, czy eFaktura.

Energa Obrót SA w roku 2018 zmieniała swój model współpracy z klientami biznesowymi, stając się ze sprzedawcy ich partnerem biznesowym. Wyrazem tej zmiany jest wprowadzony we wrześniu 2018 roku Pakiet Efektywności Energetycznej, którego celem jest wsparcie klientów w ograniczeniu ich kosztów związanych z zakupem mediów energetycznych takich jak Energia elektryczna, gaz i ciepło.

W ramach Pakietu Efektywności Energetycznej oferowanych jest 15 nowych usług technicznych:

- „Audyty Energetyczny Przedsiębiorstwa”,
- „Audyty Efektywności Energetycznej”,
- „Audyty Energetyczny”,
- „Doradztwo w zakresie zewnętrznych źródeł finansowania”,
- „Studium wykonalności”,
- „Projekt techniczny”,
- „Modernizacje układów pomiarowych”,
- „Przyłączenia klientów”,
- „Modernizacja infrastruktury”,
- „Budowa stacji abonenckich”,
- „Optymalizacja parametrów”,
- „Strategia zarządzania Energią”,
- „Wizualizacja profili zużycia”,

- „Przeglądy stacji transformatorowych”,
- „Przeglądy instalacji elektroenergetycznych”.

Pakiet efektywności energetycznej jest produktem skupiającym się na rozwiązaniach pozwalających racjonalnie, świadomie i odpowiedzialnie wykorzystywać istniejące zasoby energetyczne klientów biznesowych. Wdrażając ofertę efektywnościową dla Rynku Biznesowego, Spółka dołączyła do liderów rynkowych, którzy swoją ofertą są w stanie zrealizować niemal wszystkie zagadnienia energetyczne występujące u klientów.

Mając na uwadze dynamiczny rozwój technologii, Energa Obrót SA stale opracowuje nowe rozwiązania i uruchamia nowe kanały, mające za zadanie udogodnić dostęp klientom do swoich usług.

W 2018 roku przy wykorzystaniu elektronicznego kanału zawarto ponad 9000 umów z klientami. Energa Obrót SA za projekt „Formularze online Energa – System umożliwiający zawieranie umów na Energie elektryczną przez Internet” zajęła II miejsce w konkursie Lider 2017, w kategorii Przemysł 4.0 organizowanym już po raz XVI przez Gazetę Bankową.

Serwis nie tylko stanowi wygodne i nowoczesne rozwiązanie dla klienta, ale również optymalizuje i digitalizuje wewnętrzne procesy obsługi umów. Co ważne, dostępna jest również wersja responsywna formularzy, dzięki czemu klienci mogą przejść cały proces przy użyciu telefonu komórkowego.

Dodatkowo, w ramach zwiększenia innowacyjności i efektywności kanałów dotarcia do klienta zwiększono przejrzystość strony internetowej poprzez uspołnienie graficzne i tekstowe. Celem liftingu była również promocja produktów okołoenerygetycznych tj. pompy ciepła, piece akumulacyjne. Sporym zainteresowaniem cieszy się wdrożony przez spółkę Live Chat, dzięki któremu klienci mogą w łatwy i wygodny sposób załatwić nie tylko swoją sprawę obsługową, ale także zamówić prąd czy zapoznać się z dodatkowymi usługami proponowanymi przez firmę. Obecnie aż 95% naszych klientów poleca ten kanał obsługi.

W ramach projektu „System sprzedaży i obsługi klientów Energa Obrót SA przez Internet”, jednym z głównych elementów jest dostarczenie systemu CMS do łatwego zarządzania treścią w serwisie. Wdrażana platforma przyniesie klientom wiele korzyści i udogodnień:

- udostępni pełne portfolio produktowe dostosowane do zidentyfikowanych potrzeb użytkownika,
- umożliwi klientowi wybór oferty i wykonanie ze swojego poziomu pełnego procesu sprzedaży,
- pozwoli dokończyć rozpoczęty na niej, przez klienta, proces zamawiania produktów i usług Energi Obrotu w innych kanałach kontaktu,
- udostępni szeroki wachlarz czynności samoobsługowych, np. formularze ofertowe, wnioski o przyłączenie wraz z automatyzacją umów.

W 2018 roku kontynuowano optymalizację procesów obsługowych, w celu zmniejszenia liczby reklamacji, skrócenia czasu ich rozpatrywania oraz identyfikacji czynności, które powinny być finalizowane przy pierwszym kontakcie klienta z firmą. Konsekwentnie usprawniano również kanały komunikacji oraz optymalizowano dostępne rozwiązania techniczne.

Działania naprawcze i rozwojowe koncentrują się na optymalizacji punktów styku klienta z organizacją (tzw. Customer Journey) oraz na poprawie procesów wewnętrznych.

W 2018 roku Energa Obrót SA bardzo aktywnie uczestniczyła w programie skierowanym dla osób 55+ pn. Dynamiczni Seniorzy z Energią. Program opiera się na cyklu treningów (15 tygodni), podczas których uczestnicy pracują nad poprawą swojej kondycji i zdrowia. Mogą także skorzystać z określonych konsultacji i badań medycznych. Na każdym spotkaniu na pytania seniorów odpowiada także Rzecznik Klienta, który w codziennej pracy m.in.:

- edukuje klientów w zakresie korzystania z dedykowanych im kanałów kontaktu z Energią,
- analizuje procesy obsługi klienta i rekomenduje zmiany, których oczekują klienci,

- prowadzi mediacje oraz wypracowuje rozwiązania, które umożliwiają sprawne rozwiązanie interwencji klientów z uwzględnieniem biznesowych i wizerunkowych interesów Spółki.

Sprzedaż

W minionym roku Energa Obrót rozszerzyła także sprzedaż w kanale D2D, rozwijając go na teren całego kraju. Dzięki nowemu podejściu mieszkańcy całej Polski mogą poznać ofertę spółki w komfortowych dla siebie warunkach – we własnym domu, gdzie czują się pewnie i bezpiecznie.

2018 rok to także czas, w którym Energa Obrót przeprowadziła internetową kampanię marketingową, w której pokazała ofertę Multiochrona. Jest to odpowiedź Spółki na potrzeby swoich klientów, którzy w przypadku domowych awarii borykają się z sytuacjami, które niepotrzebnie zabierają im czas na szukanie pomocy i obciążają domowy budżet.

Działania antysmogowe

Energa w 2018 roku stawiała nie tylko na ofertę antysmogową, ale przede wszystkim na edukację i profilaktykę. W ramach kształtowania ekologicznych nawyków powstał całłościowy program – Oddycham z Energią. Czyli działania skupione były wokół dedykowanej oferty, stworzeniu portalu internetowego oraz warsztatów edukacyjnych w szkołach.

W trakcie ekologicznej debaty w Grudniadzu Energa Obrót wspólnie z Polskim Komitetem Energii Elektrycznej omawiała sposoby poprawy jakości powietrza w polskich miastach. W debacie wzięły udział także lokalne władze, mieszkańcy i przedstawiciele organizacji pozarządowych. Jako partner przedstawiliśmy swoją ofertę produktową oraz założenia całej kampanii na rzecz walki ze smogiem. W jej skład wchodziły m.in. oferta dofinansowania do 5 000 złotych na wymianę pomp i pieców akumulacyjnych w swoich domach, stworzenie serwisu antysmogowego, który jest źródłem wiedzy na temat zanieczyszczeń powietrza i sposobów radzenia sobie z nimi.

W maju uruchomiony został program edukacyjny. W 10 szkołach podstawowych z województwa pomorskiego, dzieci uczyły się, jak na co dzień zadbać o czyste powietrze i dlaczego to takie ważne. Przeprowadzono 30 warsztatów tematycznych w tym zakresie. Uczniowie przez zabawę poznawali sposoby na walkę ze smogiem, np. rodzaje roślin, które najlepiej pochłaniają zanieczyszczenia powietrza. Oprócz tego tworzyli eko-miasta przyszłości i poznawali rozwiązania urbanistyczne ograniczające efekt smogu, sadzili lasy w słoikach i siali łąki na terenie swoich szkół. Dodatkowo do 100 szkół z województwa pomorskiego przygotowano pakiety edukacyjne, przygotowane dla nauczycieli do samodzielnego przeprowadzenia warsztatów. Łącznie wyedukowaliśmy ponad 500 dzieci.

Całość kampanii zakończono w czerwcu. Włączono mieszkańców Gdańska do walki ze smogiem. Rozdano 550 kwiatów – pogromców smogu i najskuteczniejszy sposób na produkcję tlenu. Akcja cieszyła się ogromnym powodzeniem. W ciągu godziny każdy skrzydłokwiat znalazł swój dom.

Marketing

W IV kwartale 2018 roku realizowano prace nad założeniami komunikacji marketingowej i planem marketingowym na 2019 rok. Celem planu marketingowego jest sprawienie aby zarówno nasza oferta, jak i wizerunek firmy stały się dla klientów bardziej spójne i atrakcyjne, wzrost skuteczności dotarcia do klientów z naszą ofertą produktową, a tym samym zwiększenie sprzedaży. Podczas jego przygotowania spółce zależało na tym, aby działania marketingowe w 2019 roku koncentrowały się na najważniejszych jej celach i realnie je wspierały.

W 2019 roku Energa Obrót chce być bliżej naszych klientów biznesowych. Realizowany od kilku lat program relacyjny, dzięki któremu spółka nawiązuje stabilne relacje z klientami, poszerza o webinaria, targi branżowe, reklamę w internecie oraz content marketing. Da to okazję do zbudowania wizerunku firmy, jako eksperta i lidera na rynku. Jest to szczególnie ważne we wsparciu sprzedaży ofert z obszaru efektywności energetycznej.

W ramach akcji marketingowych dla rynku klientów indywidualnych dotychczas prowadzone działania poszerzono o elementy budowania świadomości produktowej wśród klientów oraz akcje marketingowe

skoncentrowane na wybranych segmentach klientów. Wszystko to w oparciu o opracowaną w 2018 roku nową segmentację klientów. Celem tych akcji poza zwiększeniem sprzedaży nowych ofert jest wzrost liczby klientów korzystających z eFaktury oraz wykorzystanie wszystkich działań do pozyskania zgód marketingowych.

2.2. Najważniejsze zdarzenia i dokonania Grupy Energa

2.2.1. Istotne zdarzenia po dniu bilansowym

Rozpoczęcie rozmów na temat potencjalnej współpracy w projekcie budowy Elektrowni Ostrołęka

Zarząd Energi S.A. ("Energa") poinformował, że spółki Energa oraz ENEA S.A. ("Enea"), w dniu 7 stycznia 2019 r. rozpoczęły rozmowy z PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. ("PGE") mogące skutkować zaangażowaniem PGE w projekt budowy Elektrowni Ostrołęka C, który jest obecnie realizowany przez spółki Energa i Enea (poprzez spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.), (raport bieżący nr 1/2019).

2.2.2. Istotne zdarzenia okresu sprawozdawczego

Informacja o odwróceniu odpisów aktualizujących wartość aktywów

Zarząd ENERGA SA poinformował, iż w związku z wystąpieniem zmian w otoczeniu rynkowym, w szczególności wzrostu cen energii elektrycznej oraz zielonych certyfikatów, zostały zidentyfikowane przesłanki, które mogą skutkować odwróceniem odpisów z tytułu utraty wartości niektórych aktywów Grupy ENERGA.

W wyniku przeprowadzonych testów na utratę wartości w II półroczu 2018 roku stwierdzono wzrost wartości odzyskiwalnej aktywów wiatrowych oraz fotowoltaicznych. W dniu 17 stycznia 2019 roku podjęta została decyzja o odwróceniu odpisów aktualizujących wartość aktywów wiatrowych oraz fotowoltaicznych w Linii Biznesowej Wytwarzania na łączną kwotę 145,4 mln zł. Szacowany wpływ odwrócenia ww. odpisów na skonsolidowany wynik netto Grupy ENERGA za 2018 rok wynosił 117,8 mln zł. Powyższa operacja ma charakter niegotówkowy. Poprawiła ona wynik operacyjny Grupy ENERGA bez wpływu na wynik EBITDA. Po uwzględnieniu odwrócenia odpisów, wartość księgowa farm wiatrowych oraz fotowoltaicznych w skonsolidowanym bilansie Grupy ENERGA wynosi 806 mln zł.

Ostateczny wynik testów i wielkość odwrócenia odpisów zostały przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ENERGA za 2018 rok (raport bieżący nr 2/2019).

Informacja Zarządu Spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. w sprawie wydania polecenia rozpoczęcia prac (NTP) związanych z budową Elektrowni Ostrołęka C

Zarząd Energi SA ("Emitent") poinformował, że 29 grudnia 2018 roku powziął informację o podjęciu w dniu 28 grudnia 2018 roku przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. ("Spółka") uchwały w sprawie wyrażenia zgody na wydanie polecenia rozpoczęcia prac (ang. NTP – notice to proceed) związanego z budową Elektrowni Ostrołęka C o mocy 1000 MW.

Ponadto Emitent poinformował, że powziął informację od Zarządu Spółki o wydaniu 28 grudnia 2018 roku przez tę Spółkę polecenia rozpoczęcia prac związanych z budową Elektrowni Ostrołęka C dla generalnego wykonawcy: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. - lidera konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S (raport bieżący nr 56/2018).

Zawarcie Porozumienia w sprawie realizacji budowy elektrowni Ostrołęka C

Zarząd Energi S.A. ("Emitent") poinformował, że w związku z uzyskaniem przez Elektrownię Ostrołęka Sp. z o.o. ("Spółka") korzystnego wyniku w aukcji rynku mocy oraz wsparcia finansowego w wyniku zawarcia warunkowej umowy mocowej na okres 15 lat, oraz w związku z gotowością do przejścia do kolejnego etapu harmonogramu inwestycji elektrowni Ostrołęka C, tj. Etapu Budowy, w dniu 28 grudnia 2018 roku Energa S.A., ENEA S.A. oraz Elektrownia Ostrołęka sp. z o.o. rozwiązały Umowę Inwestycyjną z dnia 8 grudnia 2016 r. zmienioną aneksem nr 1/2018 z dnia 26 marca 2018 roku, wiążącą w/w podmioty, o których zawarciu Emitent informował w raportach bieżących nr 49/2016 z dnia 08.12.2016 r. oraz nr 12/2018 z dnia 26.03.2018 r. i zawarły Porozumienie, którego intencją jest zawarcie nowej umowy inwestycyjnej określającej zasady współpracy Emitenta i ENEA S.A. oraz finansowania elektrowni Ostrołęka C ("Projekt") w fazie budowy.

Emitent i Enea S.A. deklarują zaangażowanie finansowe dla realizacji Etapu Budowy w wysokości: Enea S.A. 1 miliard złotych, a Energa S.A. nie mniej niż 1 miliard złotych i inni inwestorzy – w pozostałym zakresie koniecznym do pokrycia nakładów finansowych Projektu, według modelu finansowego Projektu, który zostanie ostatecznie uzgodniony przez strony i uwzględni również środki zaangażowane przez strony w Projekt przed dniem zawarcia Porozumienia oraz środki kredytodawców oraz innych inwestorów.

Udzielenie Spółce przez kredytodawców kredytów niezbędnych dla ukończenia Etapu Budowy nastąpi w sposób nie naruszający zobowiązań określonych w zawartych przez Emitenta umowach finansowania zewnętrznego (tzw. financial covenants), (raport bieżący nr 5/2018).

Uchwały Rady Nadzorczej Energa S.A. dotyczące wyrażenia zgody na wydanie przez Spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. polecenia rozpoczęcia prac dla generalnego wykonawcy oraz określenia sposobu wykonywania prawa głosu na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników Spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.

Zarząd Energi S.A. poinformował, że dnia 19 grudnia 2018 roku Rada Nadzorcza Energi S.A. podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na wydanie przez spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. ("Spółka") polecenia rozpoczęcia prac (ang. NTP – notice to proceed) związanych z budową Elektrowni Ostrołęka C dla generalnego wykonawcy: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. - lidera konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S., jak również uchwałę w sprawie określenia sposobu wykonywania prawa głosu na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników Spółki w ten sposób, że Energa S.A. będzie głosowała za podjęciem uchwały w sprawie wyrażenia zgody na wydanie przez Spółkę NTP dla generalnego wykonawcy. Obie uchwały zostały podjęte pod warunkiem, iż w aukcji mocy, z okresem dostaw rozpoczynającym się w roku 2023, Projekt "Ostrołęka C" uzyska dla mocy określonej na certyfikacie warunkowym tj. 852,603 MW, cenę na okres 15 lat, na poziomie nie niższym niż określony w strategii aukcyjnej.

Podjęcie ww. uchwały nie było równoznaczne z wydaniem NTP. Wydanie NTP przez Spółkę powinno zostać poprzedzone wyrażeniem zgody przez zgromadzenie wspólników Spółki (raport bieżący nr 52/2018).

Wyniki aukcji rynku mocy na 2021-2023 rok dla jednostek należących do Grupy Energa oraz Spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.

Aukcja główna na 2021 rok

W dniu 15 listopada 2018 r. w wyniku aukcji rynku mocy na rok 2021 (aukcja główna), zakontraktowanych zostało łącznie 977 MW obowiązku mocowego dla jednostek należących do Grupy Energa. Cena zamknięcia aukcji mieściła się w przedziale 218,56-240,40 PLN/kW/rok.

Łączny obowiązek mocowy obejmuje:

- 585 MW dla jednostek modernizowanych (z umową mocową na 5 lat)
- 392 MW dla jednostek istniejących i jednostek redukcji zapotrzebowania (z umową mocową na 1 rok), (raporty bieżące nr 46/2018 i 46/2018/K)

W dniu 20 listopada 2018 r. PSE S.A. podała do publicznej wiadomości wstępne wyniki aukcji głównej rynku mocy na rok 2021, w tym cenę zamknięcia aukcji mocy, która wynosiła 240,32 PLN/kW/rok.

Łączne przychody Grupy Energa z rynku mocy w latach 2021-2025 mogą wynosić 797 mln PLN, w tym:

- 1) 703 mln PLN stanowią mogą przychody przypadające na jednostki modernizowane (z umową mocową na 5 lat), przy czym cena obowiązku mocowego dla wieloletnich umów mocowych podlegać będzie corocznej waloryzacji średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych;
- 2) 94 mln PLN stanowią mogą przychody przypadające na jednostki istniejące i jednostki redukcji zapotrzebowania (z umową mocową na 1 rok), (raport bieżący nr 47/2018).

Aukcja główna na 2022 rok

W dniu 5 grudnia 2018 r., w wyniku aukcji rynku mocy na rok 2022 (aukcja główna), zakontraktowanych zostało łącznie 442 MW obowiązku mocowego dla jednostek istniejących i jednostek redukcji zapotrzebowania (z umową mocową na 1 rok), należących do Grupy Energa. Cena zamknięcia aukcji mieściła się w przedziale 195,28 do 219,66 PLN/kW/rok (raport bieżące nr 49/2018 i 50/2018/K).

W dniu 7 grudnia 2018 r. Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. podały do publicznej wiadomości wstępne wyniki aukcji głównej rynku mocy na rok 2022, w tym cenę zamknięcia aukcji mocy, która wynosiła 198,0 PLN/kW/rok.

Spółki Grupy Energa S.A. zawarły umowy mocowe na 1 rok (tj. na rok 2022) z obowiązkiem mocowym na poziomie 442 MW, z których łączne przychody mogą wynieść 87,5 mln PLN (raport bieżący nr 51/2018).

Aukcja główna na 2023 rok

W dniu 21 grudnia 2018 r., w wyniku aukcji rynku mocy na rok 2023 (aukcja główna), zakontraktowanych zostało łącznie 477 MW obowiązku mocowego dla jednostek istniejących i jednostek redukcji zapotrzebowania (z umową mocową na 1 rok), należących do Grupy Energa S.A.

Cena zamknięcia aukcji mieściła się w przedziale 189,95 – 217,06 PLN/kW/rok.

Ponadto Zarząd Energi S.A. poinformował, że powziął informację od Spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. ("Spółka"), w której Energa S.A. posiada 50% udziałów i taką samą liczbę głosów na zgromadzeniu wspólników, o wyniku rozstrzygnięcia aukcji rynku mocy na rok 2023. Spółka zakontraktowała łącznie 853 MW obowiązku mocowego (z umową mocową na 15 lat), (raport bieżący nr 53/2018).

W dniu 22 grudnia 2018 r., Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. podały do publicznej wiadomości wstępne wyniki aukcji głównej rynku mocy na rok 2023, w tym cenę zamknięcia aukcji mocy, która wynosiła 202,99 zł/kW/rok.

Spółki Grupy Energa zawarły umowy mocowe na 1 rok (tj. na rok 2023) z obowiązkiem mocowym na poziomie 477 MW, z których łączne przychody mogą wynieść 96,8 mln zł.

Ponadto spółka Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. ("Spółka"), w której Energa S.A. posiada 50% udziałów i taką samą liczbę głosów na zgromadzeniu wspólników, zawarła umowę mocową na 15 lat z obowiązkiem mocowym na poziomie 853 MW, z której przychody mogą wynieść 173 mln zł rocznie od 2023 roku (przychody w okresie 15 lat mogą wynieść 2 596 mln zł), przy czym cena obowiązku mocowego

dla wieloletnich umów mocowych podlegać będzie corocznej waloryzacji średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych (raport bieżący nr 54/2018).

Podane przez PSE ceny zamknięcia aukcji są zbieżne z ostatecznymi wynikami aukcji mocy ogłoszonymi przez Prezesa URE w Biuletynie Informacji Publicznej.

Podpisanie Porozumienia ws. potencjalnego zaangażowania kapitałowego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych Energia w projekt budowy elektrowni Ostrołęka C

4 września 2018 roku Zarząd Energi S.A. poinformował, że zostało zawarte porozumienie pomiędzy Energa S.A., ENEA S.A., Elektrownia Ostrołęka sp. z o.o. ("Spółka"), a Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Aktywów Niepublicznych Energia ("Fundusz"), w zakresie zaangażowania kapitałowego Funduszu (poprzez objęcie udziałów w kapitale zakładowym Spółki) w realizowany przez Spółkę projekt przygotowania, budowy i eksploatacji bloku energetycznego, o mocy brutto około 1000 MW, opalanego węglem kamiennym ("Porozumienie", "Projekt").

Zaangażowanie się Funduszu w Spółkę jest uzależnione od spełnienia się szeregu warunków o charakterze prawnym, korporacyjnym i finansowym, w tym od sytuacji rynkowej. Porozumienie stanowi wyłącznie zobowiązanie do prowadzenia negocjacji w dobrej wierze dotyczących zawarcia przez Fundusz z Energa S.A., ENEA S.A. oraz Spółką umowy inwestycyjnej, bądź przystąpienia Funduszu do obecnie obowiązującej umowy inwestycyjnej, o podpisaniu której Emitent informował w raporcie bieżącym nr 49/2016 z 8 grudnia 2016 roku. Porozumienie obowiązywało od dnia zawarcia do 30 listopada 2018 roku.

W treści Porozumienia określono wstępną strukturę finansowania Projektu, gdzie łącznie 2 mld PLN obejmuje kapitał wnoszony do Spółki przez Energa S.A. i ENEA S.A. (po 1 mld PLN), uwzględniając w tej kwocie środki wnoszone przez Energa S.A. i ENEA S.A. przed dniem zawarcia ewentualnej umowy inwestycyjnej z Funduszem, oraz maksymalnie 1 mld PLN kapitał wnoszony do Spółki przez Fundusz, a pozostała kwota przypadać będzie na pozostałe formy finansowania.

Porozumienie zostało zawarte w związku z postępowaniem o uzyskanie certyfikatu warunkowego uprawniającego Spółkę do udziału w aukcji głównej w ramach rynku mocy i może być w tym celu okazane PSE S.A. (raport bieżący nr 42/2018).

Decyzja o ugodowym zakończeniu wszelkich sporów dotyczących nieważności umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia pomiędzy Energa Obrotem SA a kolejną z pozwanych farm wiatrowych

Zarząd Spółki Energa SA poinformował w dniu 18 lipca 2018 roku, że powziął informację, iż spółka zależna Energa Obrót SA i jedna z 22 pozwanych przez Energa Obrót SA farm wiatrowych podjęły decyzję o ugodowym zakończeniu wszelkich sporów dotyczących nieważności umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia. Strony ugody uznały spór za definitywnie zakończony.

Warunki na jakich ugodę zawarto są satysfakcjonujące dla obu stron i nie wpływają niekorzystnie na wynik finansowy Energi Obrót SA

Jest to trzecia ugoda zawarta przez Energa Obrót SA z pozwanymi farmami wiatrowymi. Łączna moc obiektów, z którymi zawarto dotychczas ugody stanowi ponad 31% łącznej mocy zainstalowanej wszystkich pozwanych farm wiatrowych. (Raport bieżący nr 35/2018).

Zawarcie Umowy o zamówienie publiczne z Generalnym Wykonawcą, wyłonionym w ramach postępowania o udzielenie sektorowego zamówienia publicznego w trybie dialogu konkurencyjnego pn. "Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW"

Dnia 12 lipca 2018 roku Zarząd Energi SA powziął informację o podpisaniu w tym samym dniu przez spółkę Elektrownia Ostrołęka sp. z o.o., Umowy o zamówienie publiczne z Generalnym Wykonawcą: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz Alstom Power Systems S.A.S., wyłonionym w ramach przeprowadzonego przez Spółkę postępowania o udzielenie Zamówienia.

Przedmiotem Umowy jest zaprojektowanie, budowa i oddanie do eksploatacji bloku energetycznego wraz z gospodarkami pomocniczymi, wyposażonego w przepływowy kocioł pyłowy, opalany węglem kamiennym o ciśnieniu pary świeżej 271 MPa, z zamkniętym układem chłodzenia, o mocy elektrycznej brutto 1000 MWe (931 MWe netto) i sprawności netto 46% pracującego na paramentach nadkrytycznych pary, o temperaturze pary świeżej 600° C i temperaturze pary wtórnie przegrzanej 620° C („Inwestycja”).

Zgodnie z zawartą Umową, wynagrodzenie Generalnego Wykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy zostało określone na kwotę netto 5.049.729.000,00 zł, brutto 6.023.034.950,00 zł. (Raport bieżący nr 33/2018).

Wyrażenie zgody przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o na zawarcie Umowy o zamówienie publiczne w trybie dialogu konkurencyjnego pn. „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW” z Generalnym Wykonawcą

W dniu 6 lipca 2018 roku Zarząd Energi SA w powziął informację o wyrażeniu zgody przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. na zawarcie Umowy o zamówienie publiczne z Generalnym Wykonawcą: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S., wyłonionym w ramach przeprowadzonego przez Spółkę postępowania o udzielenie sektorowego zamówienia publicznego w trybie dialogu konkurencyjnego pn. „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW” („Zamówienie”). Zgodnie z umową Spółki, zgromadzenie wspólników Spółki wyraża w formie uchwały zgodę na zawarcie Umowy z Generalnym Wykonawcą (raport bieżący nr 32/2018).

Określenie przez Radę Nadzorczą Energi SA sposobu wykonywania prawa głosu na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników Spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie Umowy z Generalnym Wykonawcą

Zarząd Energi SA w dniu 5 lipca 2018 roku powziął informację o podjęciu uchwały przez Radę Nadzorczą Emitenta, zgodnie z którą Rada Nadzorcza określiła sposób wykonywania prawa głosu na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników Spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. w ten sposób, że Energa SA będzie głosowała za podjęciem uchwały stwierdzającej wyrażenie zgody na zawarcie przez Spółkę Umowy o zamówienie publiczne z Generalnym Wykonawcą: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S., wyłonionym w ramach przeprowadzonego przez Spółkę postępowania o udzielenie sektorowego zamówienia publicznego w trybie dialogu konkurencyjnego pn. „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW” .

Określenie sposobu wykonywania prawa głosu na NZW Spółki przez Radę Nadzorczą Emitenta, jak również ewentualne podjęcie przez NZW Spółki przedmiotowej uchwały, nie jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na wydanie polecenia rozpoczęcia prac (ang. NTP – notice to proceed) - wydanie NTP wymaga bowiem między innymi uprzedniej zgody Rady Nadzorczej Emitenta w tym przedmiocie oraz uprzedniego wyrażenia kierunkowej zgody przez Walne Zgromadzenie Emitenta na przystąpienie do Etapu Budowy (Raport bieżący nr 31/2018).

Informacja na temat otrzymania od zarządu spółki Elektrownia Ostrołęka sp. z o.o. wniosku o wyrażenie zgody na zawarcie Umowy o zamówienie publiczne z Generalnym Wykonawcą, wyłonionym w ramach postępowania o udzielenie sektorowego zamówienia publicznego w trybie dialogu konkurencyjnego pn. „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW”

Zarząd Energi SA poinformował, że 2 lipca 2018 roku, jako udziałowiec spółki Elektrownia Ostrołęka sp. z o.o. otrzymał od zarządu Spółki wniosek skierowany do zgromadzenia wspólników Spółki o wyrażenie zgody na zawarcie Umowy o zamówienie publiczne z Generalnym Wykonawcą: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz Alstom Power Systems S.A.S., wyłonionym w ramach przeprowadzonego przez Spółkę postępowania o udzielenie sektorowego zamówienia publicznego w trybie dialogu konkurencyjnego pn. „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW”. Zarząd Spółki wskazał, że wnioskuje o zgodę zgromadzenia wspólników Spółki na zawarcie Umowy z Generalnym Wykonawcą – tj. Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. - Lider Konsorcjum i Alstom Power Systems S.A.S., które zaoferowało wykonanie przedmiotu Zamówienia o parametrach określonych w ofercie za kwotę netto 5.049.729.000,00 zł, brutto 6.023.034.950,00 zł.

Zgodnie z umową Spółki, zgromadzenie wspólników Spółki wyraża w formie uchwały zgodę na zawarcie Umowy z Generalnym Wykonawcą.

Wyrażenie przez zgromadzenie wspólników Spółki zgody na zawarcie Umowy z Generalnym Wykonawcą wymaga uprzedniego uzyskania pozostałych zgód korporacyjnych, w tym zgody Rady Nadzorczej Emitenta.

Wystąpienie przez zarząd Spółki z przedmiotowym wnioskiem do zgromadzenia wspólników Spółki, jak również ewentualne podjęcie przez zgromadzenie wspólników Spółki przedmiotowej uchwały, nie jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na wydanie polecenia rozpoczęcia prac (ang. NTP – notice to proceed) - wydanie NTP wymaga bowiem między innymi uprzedniej zgody Rady Nadzorczej Emitenta w tym przedmiocie oraz uprzedniego wyrażenia kierunkowej zgody przez Walne Zgromadzenie Emitenta na przystąpienie do Etapu Budowy.

Szacuje się, że nakłady inwestycyjne w związku z zawarciem Umowy pomiędzy Zamawiającym, a Generalnym Wykonawcą, do czasu wydania NTP nie przekroczą równowartości 4% ceny objętej Umową (Raport bieżący nr 28/2018).

Informacja o odwróceniu odpisów aktualizujących wartość aktywów

Zarząd Energi SA poinformował, iż w związku z wystąpieniem zmian w otoczeniu legislacyjnym, tj. podpisaniem przez Prezydenta RP Ustawy z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, zostały zidentyfikowane przesłanki, które mogą skutkować odwróceniem odpisów z tytułu utraty wartości niektórych aktywów Grupy Energa.

W wyniku przeprowadzonych testów na utratę wartości w I półroczu 2018 roku stwierdzono wzrost wartości odzyskiwalnej farm wiatrowych. W dniu 2 lipca 2018 roku podjęta została decyzja o odwróceniu odpisów aktualizujących wartość farm wiatrowych w Linii Biznesowej Wytwarzania na łączną kwotę 116,6 mln zł. Szacowany wpływ odwrócenia ww. odpisów na skonsolidowany wynik netto Grupy Energa za 2018 rok wynosi 94,5 mln zł. Powyższa operacja miała charakter niegotówkowy. Wpłynęła ona pozytywnie na wynik operacyjny Grupy Energa pozostając bez wpływu na wynik EBITDA.

Po uwzględnieniu odwrócenia odpisów, wartość księgowa farm wiatrowych w skonsolidowanym bilansie Grupy Energa na koniec I półrocza 2018 roku wynosiła 664,36 mln zł (raport bieżący nr 27/2018).

Podział zysku za 2017 rok

W dniu 27 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie ENERGI SA podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia

2017 roku w wysokości 106 601 622,10 zł, przeznaczając go w całości na kapitał zapasowy (Raport bieżący nr 25/2018).

Wcześniej, dniu 16 maja 2018 roku, Zarząd Energi SA poinformował, że podjął decyzję, iż nie będzie rekomendował Walnemu Zgromadzeniu Energi SA wypłaty dywidendy za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku. Całość zysku netto za 2017 rok, w wysokości 106 601 622,10 zł, zostanie przeznaczona na kapitał zapasowy.

Uzasadnieniem dla powyższej decyzji jest realizacja „Strategii Grupy Energa na lata 2016-2025” („Strategia”) przyjętej w dniu 15 listopada 2016 roku (raport bieżący nr 40/2016), zgodnie z którą polityka wypłat dywidendy dostosowywana jest do potrzeb finansowych procesu inwestycyjnego.

Jednocześnie, w przyszłości Zarząd nie wyklucza powrotu do wypłaty dywidendy akcjonariuszom, której poziom determinowany będzie realizacją Strategii. (Raport bieżący nr 16/2018).

W dniu 25 maja 2018 roku Rada Nadzorcza pozytywnie zaopiniowała rekomendację Zarządu w sprawie podziału zysku netto Spółki osiągniętego w 2017 roku (Raport bieżący nr 18/2018).

Wyroki w trzech postępowaniach arbitrażowych o ustalenie nieistnienia stosunków prawnych wynikających z umów sprzedaży praw majątkowych ze świadectw pochodzenia i ich potencjalny wpływ na wyniki

8 czerwca 2018 r. Zarząd Spółki Energa SA poinformował, że powziął informację, iż w trzech postępowaniach arbitrażowych o ustalenie nieistnienia stosunków prawnych mających wynikać z umów sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia, Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie wydał wyroki częściowe, na mocy których powództwa Energi Obrót SA zostały oddalone (Raport bieżący nr 22/2018).

13 czerwca br. Zarząd Energi SA poinformował, że potencjalny wpływ wyroków wyniki finansowe Emitenta w 2018 r. szacuje się na ok. 16 mln zł. (Raport bieżący nr 24/2018).

Druga decyzja o ugodowym zakończeniu wszelkich sporów dotyczących nieważności umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia pomiędzy Energa Obrót SA a jedną z pozwanych farm wiatrowych

Zarząd Spółki Energa SA poinformował, że w dniu 30 maja 2018 roku powziął informację, iż spółka zależna Energa Obrót SA i jedna z 22 pozwanych przez Energa Obrót SA farm wiatrowych podjęły decyzję o ugodowym zakończeniu wszelkich sporów dotyczących nieważności umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia. Strony ugody uznały współpracę na podstawie umowy kwestionowanej przez Energa Obrót SA za definitywnie zakończoną. Jednocześnie, strony postanowiły kontynuować współpracę w zakresie sprzedaży praw majątkowych na podstawie nowej umowy. Zawarcie ugody nie wpływa niekorzystnie na wynik finansowy Energi Obrót SA (Raport bieżący nr 19/2018).

Decyzja o ugodowym zakończeniu wszelkich sporów dotyczących nieważności umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia pomiędzy Energa Obrót SA a jedną z pozwanych farm wiatrowych

Zarząd Spółki Energa SA poinformował, że w dniu 21 maja 2018 roku powziął informację, iż spółka zależna Energa Obrót SA i jedna z 22 pozwanych przez Energa Obrót SA farm wiatrowych podjęły decyzję o ugodowym zakończeniu wszelkich sporów dotyczących nieważności umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia. Strony uznały współpracę na podstawie umowy kwestionowanej przez Energa Obrót SA za definitywnie zakończoną. Strony nie wykluczają podjęcia współpracy w przyszłości na podstawie nowej umowy. Zawarcie ugody nie wpływa niekorzystnie na wynik finansowy Energi Obrót SA (Raport 17/2018).

Rozstrzygnięcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pt. „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW”

Zarząd Energi SA („Emitent”) poinformował, że w dniu 4 kwietnia 2018 roku powziął informację o rozstrzygnięciu przez spółkę Elektrownia Ostrołęka sp. z o.o. („Zamawiający”) postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pt. „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW” („Postępowanie”, „Zamówienie”) poprzez wybór Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. i Alstom Power System S.A.S., jako Generalnego Wykonawcy, który zaoferował wykonanie przedmiotu Zamówienia o parametrach określonych w ofercie za kwotę netto 5.049.729.000,00 zł, brutto 6.023.034.950,00 zł.

Rozstrzygnięcie Postępowania nie jest równoznaczne z:

- wyrażeniem zgody na zawarcie kontraktu z Generalnym Wykonawcą – do wyrażenia takiej zgody konieczna jest bowiem między innymi uprzednia zgoda Rady Nadzorczej Emitenta;
- wyrażeniem zgody na wydanie polecenia rozpoczęcia prac (ang. NTP – *notice to proceed*) - wydanie NTP wymaga bowiem między innymi uprzedniej zgody Rady Nadzorczej Emitenta oraz uprzedniego wyrażenia kierunkowej zgody przez Walne Zgromadzenie Emitenta na przystąpienie do Etapu Budowy.

Szacuje się, że nakłady inwestycyjne w związku z zawarciem umowy pomiędzy Zamawiającym, a Generalnym Wykonawcą, do czasu wydania NTP nie przekroczą równowartości 4% ceny objętej umową (Raport bieżący nr 14/2018).

Wyrażenie zgody przez Zarząd Energi SA i przez zgromadzenie wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka sp. z o.o. na rozstrzygnięcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pt. „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW”

Zarząd Energi SA („Emitent”) informuje, że w dniu 27 marca 2018 roku powziął decyzję o głosowaniu na zgromadzeniu wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka sp. z o.o. („Zamawiający”, „Spółka”) za wyrażeniem zgody na rozstrzygnięcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pt. „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW” („Postępowanie”, „Zamówienie”) poprzez wybór Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. i Alstom Power Systems S.A.S. jako Generalnego Wykonawcy, który zaoferował wykonanie przedmiotu Zamówienia o parametrach określonych w ofercie za kwotę netto 5 049 729 000,00 zł, 6 023 034 950,00 zł brutto. Zgoda ma być wyrażona pod warunkiem skutecznego (tj. wskazującego na brak przesłanek uzasadniających wykluczenie wykonawcy bądź odrzucenie jego oferty) złożenia przez Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. i Alstom Power Systems S.A.S. wszystkich niezbędnych dokumentów i oświadczeń, zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1579 z późn. zm.).

Ponadto Emitent poinformował, że powziął informację o podjęciu przez zgromadzenie wspólników Spółki w dniu 27 marca 2018 roku uchwały o wyrażeniu zgody na rozstrzygnięcie Postępowania, zgodnie z powyższą decyzją Emitenta.

Podjęcie przez zgromadzenie wspólników Spółki przedmiotowej uchwały nie jest równoznaczne z:

- podjęciem przez zarząd Spółki decyzji o wyborze Generalnego Wykonawcy, nie oznacza więc rozstrzygnięcia Postępowania przez Zamawiającego;
- wyrażeniem zgody na zawarcie kontraktu z Generalnym Wykonawcą – do wyrażenia takiej zgody konieczna jest bowiem między innymi uprzednia zgoda Rady Nadzorczej Emitenta oraz Zgromadzenia Wspólników Zamawiającego;
- wyrażeniem zgody na wydanie polecenia rozpoczęcia prac (ang. NTP – *notice to proceed*) - wydanie NTP wymaga bowiem między innymi uprzedniej zgody Rady Nadzorczej Emitenta oraz uprzedniego wyrażenia kierunkowej zgody przez Walne Zgromadzenie Emitenta na przystąpienie do Etapu Budowy.

Szacuje się, że nakłady inwestycyjne w związku z zawarciem umowy pomiędzy Zamawiającym, a Generalnym Wykonawcą, do czasu wydania NTP nie przekroczą równowartości 4% ceny objętej umową (Raport bieżący nr 13/2018).

Podpisanie Aneksu do Umowy Inwestycyjnej dotyczącej zaangażowania w przygotowanie do budowy, budowę oraz eksploatację nowego bloku energetycznego w Elektrowni Ostrołęka oraz sprzedaż udziałów w Elektrownia Ostrołęka sp. z o.o.

Zarząd Energi SA („Emitent”), w nawiązaniu do raportu bieżącego z 8 grudnia 2016 roku nr 49/2016 oraz raportu bieżącego z 17 stycznia 2017 roku nr 3/2017 poinformował, iż 26 marca 2018 roku Emitent zawarł Aneks nr 1 („Aneks”) do Umowy Inwestycyjnej ze spółkami ENEA S.A i Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. („Spółka”, „Zamawiający”), dotyczącej realizacji projektu Ostrołęka C.

Zgodnie z podpisanym Aneksem strony zwiększyły szacunkowe, łączne nakłady inwestycyjne wynikające ze zobowiązań, które zostaną zaciągnięte na Etapie Rozwoju projektu Ostrołęka C, czyli do czasu wydania polecenia rozpoczęcia prac (ang. NTP – *notice to proceed*) dla Generalnego Wykonawcy. Nakłady inwestycyjne przypadające na Emitenta mogą wynieść 226,5 mln zł.

Zwiększenie nakładów inwestycyjnych wynika z zapewnienia środków m. in. na prace organizacyjne, które wynikać będą z kontraktu z Generalnym Wykonawcą, inwestycje powiązane oraz funkcjonowanie Spółki.

Ponadto Emitent poinformował, że w wykonaniu Umowy Inwestycyjnej Emitent sprzedał także w dniu 23 marca 2018 na rzecz ENEA SA pakiet 1.201.036 udziałów w Spółce za cenę ok. 58 mln zł. W wyniku tej operacji udziały Emitenta stanowią łącznie 50% w kapitale zakładowym Spółki.

Zawarcie przedmiotowego Aneksu nie jest równoznaczne z:

- podjęciem przez zarząd Spółki decyzji o wyborze Generalnego Wykonawcy, nie oznacza więc rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pt. „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW” przez Zamawiającego;
- wyrażeniem zgody na zawarcie kontraktu z Generalnym Wykonawcą – do wyrażenia takiej zgody konieczne jest bowiem uprzednie uzyskanie wymaganych zgód korporacyjnych, w tym zgody Rady Nadzorczej Emitenta;
- wyrażeniem zgody na wydanie polecenia rozpoczęcia prac - wydanie NTP wymaga bowiem między innymi uprzedniej zgody Rady Nadzorczej Emitenta oraz uprzedniego wyrażenia kierunkowej zgody przez Walne Zgromadzenie Emitenta na przystąpienie do Etapu Budowy.

Szacuje się, że nakłady inwestycyjne w związku z zawarciem umowy pomiędzy Zamawiającym, a Generalnym Wykonawcą, do czasu wydania NTP nie przekroczą równowartości 4% ceny objętej umową. (Raport bieżący nr 12/2018).

Informacja na temat otrzymania od zarządu spółki Elektrownia Ostrołęka sp. z o.o. wniosku o zgodę na rozstrzygnięcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pt. „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW”

Zarząd Energi SA poinformował, że w dniu 23 marca 2018 roku jako udziałowiec spółki Elektrownia Ostrołęka sp. z o.o. („Zamawiający”, „Spółka”) otrzymał od zarządu Spółki wniosek do zgromadzenia wspólników Spółki o wyrażenie zgody na rozstrzygnięcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pt. „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW” („Postępowanie”, „Zamówienie”). We wniosku zarząd Spółki wskazał, że wnioskuje o zgodę zgromadzenia wspólników Spółki na wybór Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. i Alstom Power Systems S.A.S.. jako Generalnego Wykonawcy, który zaoferował wykonanie przedmiotu Zamówienia o parametrach określonych w ofercie za kwotę netto 5 049 729 000,00 zł, brutto 6 023 034 950,00 zł. Zgodnie z wnioskiem, przedmiotowa zgoda zgromadzenia wspólników Spółki ma być wyrażona pod warunkiem skutecznego (tj. wskazującego na brak przesłanek uzasadniających wykluczenie

wykonawcy bądź odrzucenie jego oferty) złożenia przez Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. i Alstom Power Systems S.A.S., wszystkich niezbędnych dokumentów i oświadczeń, zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1579 z późn. zm.).

Zgodnie z umową Spółki, zgromadzenie wspólników Spółki wyraża w formie uchwały zgodę na rozstrzygnięcie postępowania o wybór Generalnego Wykonawcy.

Wystąpienie przez zarząd Spółki z przedmiotowym wnioskiem do zgromadzenia wspólników, jak również ewentualne podjęcie przez zgromadzenie wspólników Spółki przedmiotowej uchwały, nie jest równoznaczne z:

- podjęciem przez zarząd Spółki decyzji o wyborze Generalnego Wykonawcy, nie oznacza więc rozstrzygnięcia Postępowania przez Zamawiającego;
- wyrażeniem zgody na zawarcie kontraktu z Generalnym Wykonawcą – do wyrażenia takiej zgody konieczne jest bowiem uprzednie uzyskanie wymaganych zgód korporacyjnych w tym zgody Rady Nadzorczej Emitenta;
- wyrażeniem zgody na wydanie polecenia rozpoczęcia prac (ang. NTP – *notice to proceed*) - wydanie NTP wymaga bowiem między innymi uprzedniej zgody Rady Nadzorczej Emitenta oraz uprzedniego wyrażenia kierunkowej zgody przez Walne Zgromadzenie Emitenta na przystąpienie do Etapu Budowy (Raport bieżący nr 11/2018).

Utrzymanie ratingu spółki Energa przez agencję Fitch Ratings

Zarząd Energi SA ("Spółka", „Energa”) poinformował, że w dniu 21 marca 2018 roku agencja ratingowa Fitch Ratings ("Agencja", "Fitch") potwierdziła długoterminowe oceny ratingowe w walucie obcej i krajowej dla Spółki jako emitenta na poziomie „BBB” z perspektywą stabilną, ocenę na poziomie „BBB” dla wyemitowanych przez spółkę zależną Energę Finance AB (publ) obligacji, a także ocenę na poziomie „BB+” dla wyemitowanych przez Energę SA obligacji hybrydowych.

Utrzymanie ratingu Agencja uzasadnia dominującym udziałem Linii Biznesowej Dystrybucja w łącznych, planowanych nakładach inwestycyjnych oraz w EBITDA Grupy, co ogranicza ryzyko biznesowe i zapewnia przewidywalność przepływów środków pieniężnych w porównaniu z wytwarzaniem konwencjonalnym. Jednocześnie Agencja uwzględnia w ocenie ryzyko biznesowe związane z projektem Elektrownia Ostrołęka C. Fitch wskazuje, iż ryzyko to jest ograniczane poprzez m.in. partnerstwo strategiczne przy realizacji projektu, udział dodatkowych inwestorów w jego finansowaniu oraz wprowadzenie Rynku Mocy w Polsce.

Fitch w swoim raporcie ocenia, że zadłużenie Energi SA znajduje się na umiarkowanym poziomie ze wskaźnikiem dźwigni finansowej netto opartej na przepływach środków z działalności operacyjnej (FFO) na poziomie 1,7 dla 2017 roku. Wskaźnik ten zwiększy się według Agencji w latach 2018-2022 do poziomu 3 zachowując tym samym pewien margines względem maksymalnego dopuszczalnego przy ratingu BBB poziomu 3,5 (Raport bieżący nr 10/2018).

Informacja o odwróceniu odpisów aktualizujących wartość aktywów

Zarząd Energi SA poinformował, iż w związku z wystąpieniem zmian w otoczeniu legislacyjnym, w szczególności podpisania przez Prezydenta RP Ustawy o rynku mocy, która gwarantuje wsparcie dla jednostek wytwórczych i wynikającej z tego aktualizacji prognoz ścieżek cenowych, zostały zidentyfikowane przesłanki, które mogą skutkować odwróceniem odpisów z tytułu utraty wartości niektórych aktywów Grupy Energa.

W wyniku przeprowadzonych testów na utratę wartości na IV kwartał 2017 roku stwierdzono wzrost wartości odzyskiwalnej aktywów wiatrowych i konwencjonalnych. W dniu 17 stycznia 2018 roku podjęta została decyzja o odwróceniu odpisów aktualizujących wartość aktywów w Segmencie Wytwarzania na

łącznie kwotę 138,0 mln zł, z czego 87,0 mln zł przypada na aktywa wiatrowe, a 51,0 mln zł na Elektrownię Ostrołęka B. Łączny wpływ odwrócenia ww. odpisów na skonsolidowany wynik netto Grupy Energa za 2017 rok wynosi 114,9 mln zł. Powyższa operacja miała charakter niegotówkowy. Poprawiła ona wynik operacyjny Grupy Energa za 2017 rok bez wpływu na wynik EBITDA.

Po uwzględnieniu odwrócenia odpisów, wartość księgowa farm wiatrowych w skonsolidowanym bilansie Grupy Energa wynosiła 597,3 mln zł, w tym 8,1 mln zł dotyczyło projektowanych elektrowni wiatrowych, natomiast wartość księgowa Elektrowni Ostrołęka B wynosiła 635,8 mln zł.

Ostateczny wynik testów i wielkość odwrócenia odpisów zostały przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Energa za 2017 rok, które zostało opublikowane 15 marca 2018 r. (Raport bieżący nr 2/2018).

Aktualizacja szacunkowej wartości umowy na dostawy węgla do Ostrołęki B

Zarząd Energi SA („Spółka”) poinformował, iż w dniu 10 stycznia 2018 roku spółka zależna ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA zawarła aneks do umowy na dostawy węgla do elektrowni Ostrołęka B („Aneks”) z Polską Grupą Górniczą SA („PGG”), o której informację opublikowano raportem bieżącym nr 53/2016 w dniu 27 grudnia 2016 roku.

Aneks zwiększa wolumen dostaw do wysokości 750 tys. ton węgla rocznie z możliwym odchyleniem wolumenu o $\pm 20\%$. Na 2018 rok strony ustaliły dostawy surowca w wysokości 750 tys. ton.

Umowa, do której podpisano Aneks, została zawarta na czas określony od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2030 roku z możliwością przedłużenia. W związku ze znaczącą zmianą dostarczanego wolumenu aktualizacji uległa szacunkowa wartość Umowy i w okresie jej obowiązywania wynosi obecnie 3,28 mld zł.

W wyniku zwiększenia wolumenu PGG stała się większościowym dostawcą węgla do elektrowni Ostrołęka B. (Raport bieżący nr 1/2018).

Zmiany i skład osobowy organów Energi SA

Zmiany w organach Spółki zostały szczegółowo opisane w rozdziale 6.7. Organy spółki niniejszego Sprawozdania.

Pozostałe

Dodatkowe informacje przedstawione zostały w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w nocy 37 *Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Grupy.*

2.3. Model zarządzania Grupą Energa

Podstawowym dokumentem Grupy Energa określającym ogólne zasady jej zarządzania jest Umowa o współpracy w Grupie Energa, która została zawarta 20 grudnia 2017 r. przez 31 spółek Grupy Energa (na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w związku z restrukturyzacją spółek Grupy Energa, Stronami Umowy pozostawało 20 spółek).

Umowa o współpracy w Grupie Energa, jest aktem o charakterze cywilnoprawnym, który:

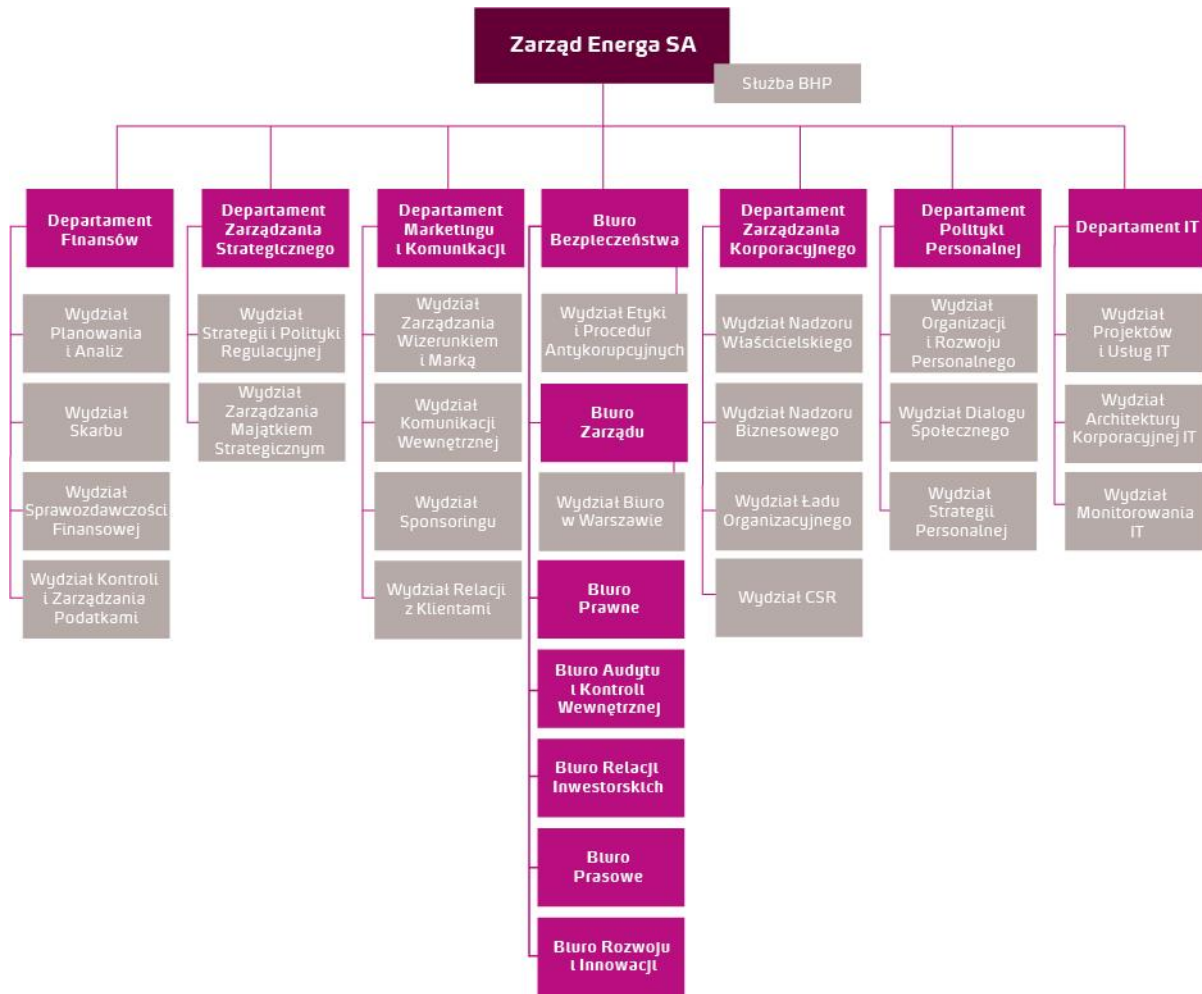
- zapewnia współdziałanie spółek w ramach Grupy Energa i stanowi gwarancję efektywności jej działania,
- uwzględnia potrzebę zapewnienia, w wymaganym prawem zakresie, niezależności operatora systemu dystrybucyjnego działającego w ramach Grupy Energa,
- stanowi podstawę do rozwijania długoterminowej współpracy wszystkich Spółek w Grupie Energa,

- uwzględnia niezbędność ustanowienia jednolitej i spójnej polityki funkcjonowania wszystkich spółek w Grupie Energa.

Umowa o współpracy w Grupie Energa uwzględniła konieczność określenia obowiązków i uprawnień Energi SA jako Podmiotu Dominującego w Grupie Energa w zakresie ustalania celów, strategii działania a także kontrolowania i nadzorowania Podmiotów Zależnych, co stało się fundamentem dla postanowień zawartej Umowy. Umowa na dzień jej zawarcia zawierała 32 załączniki, którymi były Regulacje (procedury) określające zasady funkcjonowania Grupy w poszczególnych obszarach. Na koniec 2018 roku Umowa zawierała 34 takie Regulacje.

Rysunek 4: Schemat organizacyjny Spółki Energa według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku

Ważniejsze zmiany w strukturze i organizacji Grupy

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w skład Grupy Energa, łącznie z podmiotem dominującym – spółką Energa SA, wchodziły 22 spółki.

Rysunek 5: Uproszczony schemat struktury organizacyjnej Grupy Energa wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku

Struktura Grupy Energa, stan na 31.12.2018 roku.

Energa SA

Wytwarzanie

- Energa Wytwarzanie SA
- Energa Kogeneracja Sp. z o.o.
- Energa Serwis Sp. z o.o.
- Energa Elektrownie Ostrołęka SA
- Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.
- Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.

Dystrybucja

- Energa Operator SA
- Energa Operator Wykonawstwo Elektroenergetyczne Sp. z o.o.

Sprzedaż

- Energa Obrót SA
- Energa Oświetlenie Sp. z o.o.
- Energa Slovakia s.r.o.

Usługi i pozostałe

- Energa Informatyka i Technologie Sp. z o.o.
- Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.
- Energa Finance AB
- Enspirion Sp. z o.o.
- ENSA PGK8 Sp. z o.o.
- Energa Ochrona Sp. z o.o.
- EOB PGK1 Sp. z o.o.
- Centrum Badawczo-Rozwojowe im. M.Faradaya Sp. z o.o.
- Energa Invest Sp. z o.o.
- Energa Logistyka Sp. z o.o.

- Spółki bezpośrednio zależne od Energa SA
- Spółki pośrednio zależne od Energa SA

Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.

W następstwie podpisania w dniu 11 stycznia 2017 roku przez Energa SA oraz Enea SA umowy inwestycyjnej dotyczącej realizacji projektu budowy nowego bloku energetycznego w Ostrołęce, Walne Zgromadzenie spółki Elektrownia Ostrołęka SA uchwałą nr 1 z 23 listopada 2017 roku postanowiło o przekształceniu tego podmiotu w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Rejestracja przekształcenia w KRS nastąpiła 27 lutego 2018 roku.

23 marca 2018 roku została zawarta umowa sprzedaży przez Energa SA trzeciej transzy udziałów spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. na rzecz Enea SA, w efekcie której Energa SA i Enea SA posiadają obecnie po 50% udziałów w spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. oraz taką samą liczbę głosów na Zgromadzeniu Wspólników. W skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej wchodzi taka sama liczba przedstawicieli obu inwestorów. Decyzje dotyczące istotnych działań wymagają jednomyślnej zgody obu wspólników.

Podwyższenie kapitału zakładowego Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. o 35 mln zł, dokonane uchwałą Zgromadzenia Wspólników z 29 marca 2018 roku, na mocy której Energa SA i Enea SA objęły nowe

udziały po połowie, tj. po 17,5 mln zł, pokrywając je wkładem pieniężnym, zostało zarejestrowane w KRS 30 lipca 2018 roku.

27 lipca 2018 roku Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 287 mln zł, tj. do kwoty 551 100 000 zł. Nowe udziały zostały objęte po połowie przez Energe SA i Eneę SA, tj. po 143,5 mln zł. Rejestracji podwyższenia w KRS dokonano 16 października 2018 roku.

4 stycznia 2019 roku Zgromadzenie Wspólników Elektrowni Ostrołęka podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki do kwoty 912 482 100 zł, tj. o 361 382 100 zł. Nowe udziały zostały objęte po połowie, tj. po 180 691 050 zł, przez Energe SA i ENEĘ S.A. Rejestracja w KRS nastąpiła w dniu 1 marca 2019 roku.

Połączenia spółek

W dniu 26 lutego 2018 roku został podpisany Plan Połączenia przez cztery spółki inwestycyjne należące do Linii Biznesowej Dystrybucji, tj. Przedsiębiorstwo Budownictwa Elektroenergetycznego EN-BUD Słupsk Sp. z o.o. (Spółka przejmująca), Energetyka Kaliska - Usługi Techniczne Sp. z o.o., ZEP – Centrum Wykonawstwa Specjalistycznego Sp. z o.o. i Zakład Budownictwa Energetycznego Sp. z o.o. (Spółki przejmowane).

Zgromadzenia Wspólników tych spółek, na których podjęto uchwały połączeniowe odbyły się 3 kwietnia 2018 roku. Rejestracja połączenia w KRS nastąpiła w dniu 30 kwietnia 2018 roku. Jednocześnie z tym dniem nastąpiła zmiana umowy Spółki przejmującej, na mocy której dokonano zmiany firmy tej spółki na Energe Operatora Wykonawstwo Elektroenergetyczne Sp. z o.o.

W związku z uzgodnionym i podpisanym w dniu 19 stycznia 2018 roku Planem Połączenia spółek Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. (Spółka przejmująca) i RGK Sp. z o.o. (Spółka przejmowana), Zgromadzenia Wspólników tych spółek w dniu 16 kwietnia 2018 roku podjęły uchwały o połączeniu. Rejestracja połączenia w KRS nastąpiła w dniu 7 czerwca 2018 roku.

Dwie spółki Grupy – Energa Operator SA i Energa Operator Techniczna Obsługa Odbiorców Sp. z o.o. w dniu 26 kwietnia 2018 roku podpisały Plan Połączenia, gdzie na Spółką przejmującą wyznaczono Energe Operatora SA. 1 czerwca 2018 roku Zgromadzenie Wspólników Energi Operatora Techniczna Obsługa Odbiorców Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie połączenia, które nastąpiło bez podwyższenia kapitału zakładowego Spółki przejmującej (zgodnie z art. 514 § 1 i 515 § 1 Ksh), w ramach procedury uproszczonej, przewidzianej w art. 516 § 1, 5 i 6 Ksh. Wpisu połączenia w KRS dokonano w dniu 2 lipca 2018 roku.

W trzecim kwartale 2018 roku przeprowadzony został kolejny proces łączenia spółek w Grupie Energa – tj. połączenie, według procedury uproszczonej, sześciu spółek prac na sieci z Podmiotem Wiodącym Linii Biznesowej Dystrybucji, tj. spółką Energe Operatorem SA.

W dniu 16 lipca 2018 roku Zarząd Energi Operatora SA (Spółka przejmująca) i Zarządy spółek zależnych wobec Energi Operatora SA, tj.: Energa Operator Eksploatacja Elbląg Sp. z o.o., Energa Operator Eksploatacja Gdańsk Sp. z o.o., Energa Operator Eksploatacja Kalisz Sp. z o.o., Energa Operator Eksploatacja Płock Sp. z o.o., Energa Operator Eksploatacja Słupsk Sp. z o.o., Energa Operator Eksploatacja Toruń Sp. z o.o. (Spółki przejmowane) podpisały Plan połączenia. Uchwały Zgromadzeń Wspólników spółek przejmowanych o połączeniu zostały podjęte 31 sierpnia 2018 roku. Rejestracja połączenia w KRS nastąpiła 1 października 2018 roku.

Pozostałe

4 października 2018 roku została podjęta uchwała Walnego Zgromadzenia spółki ElectroMobility Poland SA w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego tej spółki do 70 mln zł, poprzez podwyższenie wartości nominalnej akcji. Na tej podstawie Energa SA wniosła do spółki 10 mln zł wkładu pieniężnego.

7 stycznia 2019 roku podwyższenie kapitału zakładowego ElektroMobility zostało zarejestrowane w KRS.

2.4. Strategia Grupy Energa na lata 2016–2025

W dniu 15 listopada 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwały o zatwierdzeniu dokumentów: „Strategia Grupy Energa na lata 2016-2025” („Strategia”) i „Wieloletni Plan Inwestycji Strategicznych Grupy Energa na lata 2016–2025”.

Przesłanki do aktualizacji Strategii Grupy

Spadek rentowności w sektorze elektroenergetycznym, który miał miejsce w ostatnich latach zmusił wiodące europejskie i polskie grupy energetyczne do rewizji strategii. Działanie w oparciu o wcześniej wypracowany model biznesowy mogło skutkować w średnim okresie obniżeniem wyników oraz wartości spółek energetycznych. Kontynuacja działalności wyłącznie w oparciu o istniejące aktywa oraz przy zachowaniu wcześniej wypracowanego modelu biznesowego mogła prowadzić do stopniowego spadku zysków Grupy Energa zarówno w średnim, jak i w długim okresie. Utrzymanie lub poprawa wyników finansowych wymaga dostosowania podmiotów i modeli biznesowych do nowych trendów w sektorze elektroenergetycznym, m.in.: dążenia do rozwoju generacji rozproszonej i odnawialnych źródeł energii (OZE), dążenia do poprawy efektywności energetycznej oraz aktywnego uczestnictwa w rynku nowych technologii. Mając na uwadze wyżej opisane uwarunkowania, koniecznym było dostosowanie modelu biznesowego Grupy Energa do nowych wyzwań, w tym rewizji strategii Grupy, co skutkowało przyjęciem w listopadzie 2016 roku, dokumentu „Strategia Grupy Energa na lata 2016 – 2025”. W dłuższej perspektywie czasu zasadnym będzie, uwzględnienie w kolejnych aktualizacjach Strategii: znanych wyników aukcji rynku mocy, w szczególności w zakresie zawartych kontraktów długoterminowych, a także założeń regulacji tzw. Pakietu Zimowego a tym samym Polityki Klimatyczno-energetycznej UE na lata 2021-2030.

Cele i programy strategiczne

W celu umocnienia pozycji Grupy Energa jako innowacyjnej grupy energetycznej zorientowanej na klienta przy uwzględnieniu stabilnych fundamentów biznesu opartych o przewidywalne regulacje, przyjęto w Strategii dwa obszary rozwoju biznesu i kreowania wartości, tj. Infrastruktura i Klient, w ramach których zostały wyznaczone cele i programy strategiczne Grupy Energa, które są obecnie realizowane:

Cel 1. Rozwój nowoczesnej infrastruktury energetycznej, w sposób pozwalający na posiadanie stabilnej bazy przychodów, zależnych głównie od jakości dostarczanych usług, a nie od czynników typowo rynkowych. Infrastruktura będzie odpowiadać na przyszłe wymagania polskiego systemu elektroenergetycznego, a jej rozwój pozwoli równoważyć interesy wszystkich interesariuszy Grupy Energa.

Program 1 - Rozbudowa inteligentnej i niezawodnej sieci dystrybucji energii elektrycznej dającej możliwości wprowadzenia magazynowania i lokalnego zarządzania Energią.

Program 2 - Rozwój infrastruktury szerokopasmowego dostępu do Internetu.

Program 3 - Wykorzystanie regulacji stabilizujących przychody w zakresie Rynku Mocy i taryf na ciepło.

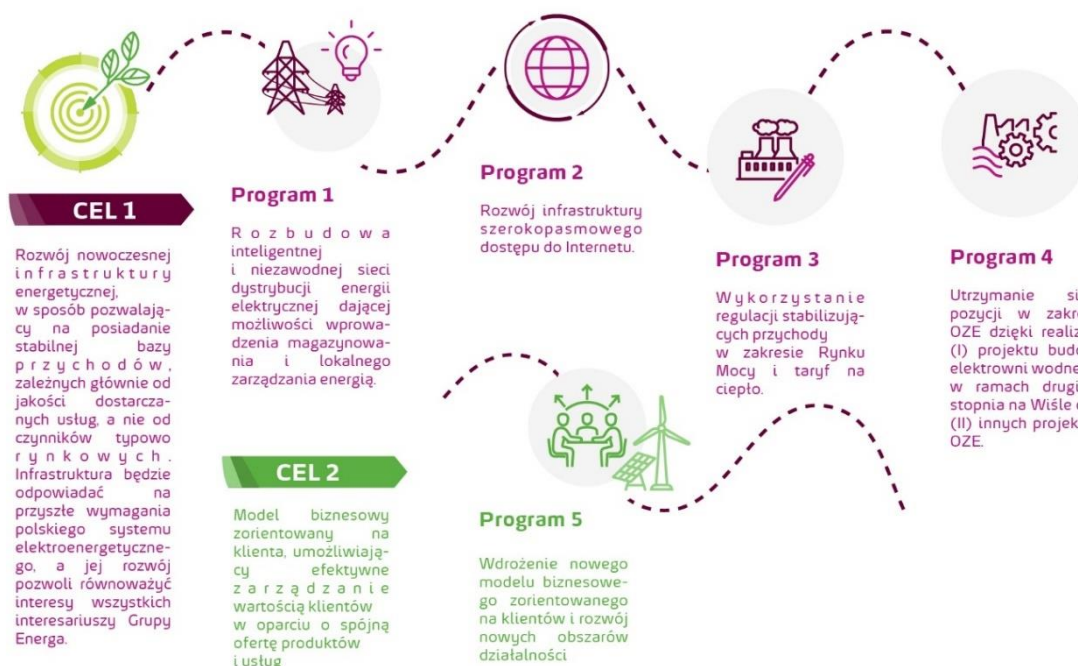
Program 4 - Utrzymanie silnej pozycji w zakresie OZE dzięki realizacji (I) projektu budowy elektrowni wodnej w ramach drugiego stopnia na Wiśle oraz (II) innych projektów OZE.

Cel 2. Model biznesowy zorientowany na klienta, umożliwiający efektywne zarządzanie wartością klientów w oparciu o spójną ofertę produktów i usług.

Program 5 - Wdrożenie nowego modelu biznesowego zorientowanego na klientów i rozwój nowych obszarów działalności – wynikiem realizacji programu będzie ok. 100 nowych produktów, dedykowanych dla trzech segmentów klientów: indywidualnych, biznesowych oraz jednostek samorządowych i administracji publicznej.

Wizualizację strategii stanowi poniższy schemat.

Rysunek 6: Schemat celów i programów zaktualizowanej Strategii Grupy Energa

2.5. Realizacja programu inwestycyjnego w 2018 roku

W 2018 roku nakłady inwestycyjne w Grupie Energa wyniosły 1 668 mln zł, z czego najwięcej pochłonęły inwestycje w Linii Biznesowej Dystrybucja tj. 1 368 mln zł.

Inwestycje w Linii Biznesowej Dystrybucja obejmowały rozbudowę sieci w celu przyłączania nowych odbiorców i wytwórców, a także modernizacje, których zadaniem jest poprawa niezawodności dostaw energii elektrycznej. Poniesiono także nakłady na innowacyjne technologie i rozwiązania sieciowe, takie jak m.in. projekt przebudowy sieci do standardów Smart Grid.

W Linii Biznesowej Wytwarzanie istotny udział stanowiły zadania związane z dostosowaniem do wymogów środowiskowych oraz inwestycje modernizacyjne realizowane w Elektrowni Ostrołęka B.

Tabela 1: Stan realizacji programu inwestycyjnego na 31 grudnia 2018 r.

Opis projektu	Lokalizacja	Nakłady inwestycyjne (mln zł)	Etap realizacji
Linia Biznesowa Dystrybucja			
Modernizacja sieci dystrybucyjnej w celu poprawy niezawodności dostaw	Obszary dystrybucji	662,2	W stałej realizacji
Rozbudowa sieci w związku z przyłączaniem nowych odbiorców	Obszary dystrybucji	505,8	W stałej realizacji
Inteligentne opomiarowanie i inne elementy wdrażania sieci inteligentnych, w tym AMI	Obszary dystrybucji	40,0	W stałej realizacji
Rozbudowa sieci w związku z przepływami w sieci WN i przyłączaniem źródeł ee	Obszary dystrybucji	31,8	W stałej realizacji
Pozostałe nakłady inwestycyjne, kolizje i korekty	Obszary dystrybucji oraz Spółki Linii Biznesowej Dystrybucja	128,4	W stałej realizacji

Linia Biznesowa Wytwarzanie			
Remonty kapitalne Elektrowni Ostrołęka B	Ostrołęka	54,8	W trakcie realizacji
Instalacja redukcji NOx	Ostrołęka	26,6	W trakcie realizacji
Modernizacja elektrofiltrów w Elektrowni Ostrołęka B	Ostrołęka	24,3	W trakcie realizacji
Budowa IOS II w Elektrowni Ostrołęka B	Ostrołęka	38,1	W trakcie realizacji
Optymalizacja kotła parowego bloku biomasowego BB20p	Elbląg	28,9	W trakcie realizacji
Modernizacja MEW i Elektrowni Wodnej we Włocławku	Obszar wytwarzania	13,2	W trakcie realizacji
Pozostałe nakłady inwestycyjne	Obszar wytwarzania oraz Spółek Linii Biznesowej Wytwarzanie	51,2	-
Linia Biznesowa Sprzedaż			
Nakłady inwestycyjne na majątek oświetleniowy	Obszar działania spółki Energa Oświetlenie	33,2	W trakcie realizacji
System Obsługi Sprzedaży	Obszar działania Linii Biznesowej Sprzedaż	2,3	W trakcie realizacji
Pozostałe nakłady inwestycyjne	Obszar sprzedaży oraz Spółek Linii Biznesowej Sprzedaż	9,6	-
Pozostałe spółki, projekty i korekty	-	16,8	-
Suma		1 668,1	

2.6. Badania i rozwój

Grupa Energa, w roku 2018, w obszarze badań rozwoju i innowacji kontynuowała rozpoczęte w poprzednich latach projekty. W związku, z powyższym, na działalność innowacyjną Grupa Energa wydała ponad 31 mln zł, a na działalność badawczo-rozwojową blisko 2 mln zł.

W celu budowania innowacyjności i przewagi konkurencyjnej, Grupa ENERGA SA w 2018 r. przyjęła Strategiczną Agendę Badawczą na lata 2019 – 2028. Strategiczna Agenda Badawcza (SAB) to dokument mający charakter „mapy drogowej”, który w precyzyjny sposób określa kierunki badań, rozwoju i innowacji (obszaru B+R+I) w Grupie Energa. Przy pracy nad SAB uwzględniono strategię, strukturę i kulturę organizacyjną firmy oraz posiadane przez nią aktywa. SAB pozwalającym skupić się na najbardziej atrakcyjnych i priorytetowych działaniach w obszarze B+R+I.

Wzorem poprzednich lata Grupę Energa w obszarze B+R+I w 2018 roku wspiera Rada Naukowo - Techniczna ds. Innowacji. Członkami rady są wybitni przedstawiciele czołowych ośrodków akademickich w kraju. Rada to organ opiniująco-doradczy Energi SA powołany przez Zarząd Spółki.

W 2018 r Centrum Badawczo-Rozwojowe im. M. Faradaya (CBRF) zorganizowało drugą edycję konkursu Energa Open Innovation. Nagrodzone zostały dwa innowacyjne projekty energetyczne opracowane przez pracowników naukowych Politechniki Gdańskiej oraz wieloletniego praktyka branży elektrycznej. Pierwszą nagrodę zdobył projekt, którego celem jest identyfikacja faz odbiorców sieci niskiego napięcia. Konkurs Energa Open Innovation 2018 odbywał się pod honorowym patronatem Ministerstwa Energii oraz Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii.

Centrum Badawczo-Rozwojowe im. M. Faradaya powołano jako jedno z głównych narzędzi realizacji Strategii Innowacji przyjętej przez Enerę na lata 2017-2020, z perspektywą 2025+. Podstawowym zadaniem CBRF jest inicjowanie nowych projektów, a także pozyskiwanie pieniędzy na działalność badawczo-rozwojową od podmiotów zewnętrznych. CBRF ma siedzibę w LINTE² – unikalnym w skali europejskiej, najnowocześniejszym laboratorium elektroenergetycznym w Polsce znajdującym na terenie Politechniki Gdańskiej.

Najważniejsze realizowane projekty z obszaru działalności innowacyjnej Grupy Energa

Projekt NEDO

Od 2017 roku Spółka z Grupy Energa realizuje Projekt NEDO. Celem projektu jest zdobycie wiedzy i doświadczenia nt. możliwości wykorzystania technologii magazynowania energii w celu zwiększenia elastyczności pracy Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Finalnym produktem projektu będzie magazyn energii na Farmie Wiatrowej Bystra. Budowa magazynu energii jest częścią projektu Smart Grid Demonstration Project in Poland realizowanego przez japońską organizację rządową NEDO. Spółka z Grupy Energa odpowiada za wybudowanie infrastruktury niezbędnej dla posadowienia elementów magazynu, integrację magazynu z KSE oraz eksploatację magazynu w okresie demonstracyjnym. Planowana data zakończenia to 31 grudnia 2020 roku.

Projekt Upgrid

W 2018 roku zakończono projekt Upgrid, który był realizowany z dofinansowaniem Unii Europejskiej w ramach programu Horyzont 2020. W ramach projektu na wybranym obszarze zmodernizowano sieci SN i nN w celu przetestowania nowych funkcjonalności związanych z zarządzaniem siecią nN i SN. Działania te ograniczą awarie, zredukują wskaźniki SAIDI/SAIFI oraz strat sieciowych. Nastąpi wzrost efektywności procesu usuwania awarii i zwiększenie elastyczności pracy sieci nN.

LOB

Budowa Lokalnego Obszaru Bilansowania jako elementu zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i efektywności energetycznej pracy systemu dystrybucyjnego – celem projektu było opracowanie i wdrożenie technologii Lokalnego Obszaru Bilansowania, która w wydzielonym obszarze systemu elektroenergetycznego pozwala na zintegrowane zarządzanie jego zasobami energetycznymi.

Implementacja opracowanego w ramach projektu rozwiązania pozwoli na zwiększenie zdolności przyłączania do sieci rozproszonej generacji opartej na OZE, poprawy efektywności wykorzystania energii elektrycznej oraz poprawy niezawodności i bezpieczeństwa dostaw energii.

SORAL

Celem projektu SORAL jest dostarczenie wiedzy i narzędzi, które pozwolą na podniesienie efektywności zarządzania siecią kablową SN. W ramach projektu, zostanie opracowana metodologia oceny ryzyka awarii kabli SN i opracowany system informatyczny SORAL umożliwiający wymierną ocenę ryzyka awarii poszczególnych elementów linii kablowych SN. System dostarczy informacje umożliwiające podejmowanie działań prewencyjnych ograniczających ilość awarii i będzie wspierał proces modernizacji sieci kablowej.

Energa Living Lab

W 2018 roku zakończono projekt Energa Living Lab. Celem projektu, realizowanego przez spółkę Enspiron, było demonstracja skuteczności i popularyzacja narzędzi zarządzania popytem w formule testów w żywym laboratorium utworzonym przy udziale 300 gospodarstw domowych z terenu Gdyni. Przez około dwa lata gospodarstwa domowe w siedmiu dzielnicach w Gdyni testowały innowacyjne rozwiązania spółki Enspiron, które pomagają w kontroli bieżącego zużycia energii elektrycznej. Jego podstawowym założeniem było testowanie narzędzi w warunkach rzeczywistych. W okresie projektu

rodziny sprawdzały, jak w praktyce działają narzędzia i produkty mające zmniejszyć zużycie energii. Rezultatem projektu była redukcja zużycia energii elektrycznej o około 104 MWh, ograniczenie emisji CO₂ łącznie o 124 tony. Projekt był współfinansowany ze środków Komisji Europejskiej i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Instrumentu LIFE+.

Fotowoltaika na wodzie

Spółka z Grupy Energa wybudowała pilotażową pływającą farmę fotowoltaiczną. Energa Wytwarzanie SA testuje instalację o mocy kilku kW. Badania pilotażowe mają potwierdzić przydatność pływających farm fotowoltaicznych w polskich warunkach klimatycznych. Testy odbywają się w zmieniających się warunkach pogodowych. Instalacja fotowoltaiczna na wodzie zamontowana jest we wsi Łapino gmina Kolbudy przy elektrowni wodnej należącej do spółki. Rozpoczęte badania stanowią doskonałą podstawę do opracowania projektu badawczego, którego celem będzie wdrożenie pływającej farmy wiatrowej.

Klastry energii

Energa Obrót SA utworzyła z gminą Żerków, Żerkowski Klaster Energii. To pierwsza taka inicjatywa, w którym Energa Obrót SA chce podzielić się z mieszkańcami oraz lokalnymi firmami wiedzą i doświadczeniem. Inicjatywa ta ma poprawić bezpieczeństwo i efektywność energetyczną gminy i jej mieszkańców.

W drugiej połowie roku 2018 r. Energa Obrót wraz z 22 podmiotami, jednostkami samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorcami, utworzyła Turkowski Klaster Energii „Czysta Energia”. Energa Obrót SA, pełni rolę partnera technicznego, a przy realizacji tej inicjatywy będzie współpracować z podmiotami Grupy, między innymi z Energa Invest. Misją Turkowskiego Klastra Energii „Czysta Energia” jest zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnym miksie energetycznym na terenie Powiatu Turckiego, dbałość o środowisko przyrodnicze poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz docelowo dążenie do samowystarczalności energetycznej.

O korzyściach, szansach i przyszłości klastrów energii rozmawiali przedstawiciele koncernów energetycznych, samorządowcy i przedsiębiorcy podczas konferencji w Gdańsku „Klastry Energii: pomysł na OZE”. Organizatorem konferencji była spółka Energa Obrót, która zaprosiła na konferencję między innymi przedstawicieli Ministerstwa Energii, dwóch działających na terenie Energi klastrów oraz firmy zajmującej się profesjonalnymi usługami z zakresu efektywności energetycznej.

DSR

Enspirion sp. z o.o. w 2018 roku pozyskał kontrakty na łączną redukcję mocy w wysokości 340 MW latem, a w pakiecie zimowym na 360 MW. To 70 proc. mocy możliwej do zakontraktowania przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne w przetargu na redukcję zapotrzebowania w ramach programu gwarantowanego.

Zgłoszenie gotowości tak dużych ograniczeń było możliwe dzięki pozyskaniu przez spółkę nowych partnerów, m.in. wszystkich spółek Grupy Azoty. Mogą one wspomóc bezpieczeństwo Krajowego Systemu Elektroenergetycznego dzięki własnym źródłom zasilania - działającym przy zakładach elektrociepłowniach. Usługa redukcji zapotrzebowania na moc wzmacnia bezpieczeństwo energetyczne kraju. Pozwala bowiem ograniczyć zużycie wybranych odbiorców, gdy wystąpi zagrożenie niedoborów energii. Klientami Enspiriona są huty, zakłady chemiczne, cementownie, odlewnie, zakłady z branży spożywczej czy firmy telekomunikacyjne. To one zgłosiły gotowość przesunięcia procesów produkcyjnych na inne godziny lub czasowego przejścia na własne źródła zasilania.

Pylon

Energa Invest w 2018 roku rozpoczęła realizację projektu Pylon. Celem projektu jest usprawnienie i ustandaryzowanie procesu projektowania i budowy linii elektroenergetycznych. W ramach projektu powstaje szeroki zasób rozwiązań odpowiadających wymaganiom większości obszaru Polski.

Energa Invest wdraża przygotowanie katalogu optymalnych konstrukcji wsporczych dla linii elektroenergetycznych 110 kV. Prace projektowe zmierzają do osiągnięcia pełnej zgodności z najnowszym standardem branżowym. Z zaplanowanego cyklu czterech badań wytrzymałościowych w Rumunii, wykonano dotąd dwie próby. Doświadczalna weryfikacja wytrzymałości zaprojektowanych konstrukcji, potwierdziła założenia projektowe i zastosowany algorytm obliczeniowy.

Współpraca z partnerami

Grupa Energa w zakresie prowadzonych projektów B+R+I współpracuje z wieloma jednostkami naukowymi, w tym m.in. z: Instytutem Energetyki w Gdańsku, Uniwersytetem Warszawskim, Politechniką Gdańską, Politechniką Warszawską, Instytutem Maszyn Przepływowych PAN, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim, Gdańskim Parkiem Naukowo-Technologicznym oraz Pomorskim Parkiem Naukowo-Technologicznym.

Grupa Energa, w 2018 roku, kontynuowała wydawanie kwartalnika naukowo-technicznego „Acta Energetica”. Kwartalnik wydawany jest we współpracy z Politechniką Gdańską od 2009 roku. Jest on kierowany do profesjonalistów – inżynierów i techników, kadry zarządzającej, pracowników uczelni oraz studentów kierunków związanych z energetyką. Tematyka czasopisma związana jest ściśle z obszarem B+R+I w energetyce i elektroenergetyce oraz dziedzinami pokrewnymi.

Perspektywy rozwoju i realizacji strategii w 2019 roku

Nadrzędnym celem Spółki jest wzrost wartości przedsiębiorstwa gwarantujący zwrot z zainwestowanego kapitału dla akcjonariuszy. Ponadto Spółka realizuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego Polski. Poprzez duży udział działalności regulowanej w strukturze biznesowej Grupa utrzymuje status przedsiębiorstwa o zrównoważonym profilu ryzyka. W efekcie jest relatywnie odporna na niekorzystne zmiany zachodzące na rynku energii elektrycznej. W odpowiedzi na zmieniające się otoczenie regulacyjne i biznesowe Zarząd Energi S.A. przyjął w 2016 roku dokument „Strategia Grupy Energa na lata 2016 – 2025”.

Linia Biznesowa Dystrybucja

Grupa Energa konsekwentnie dąży do objęcia pozycji lidera wśród operatorów systemów dystrybucyjnych (OSD) poprzez zwiększenie efektywności i niezawodności sieci w połączeniu z najwyższą jakością obsługi klienta. W 2019 roku planowany budżet na realizację inwestycji w Linii Biznesowej Dystrybucja kształtuje się na poziomie 1 282 mln zł.

Kluczowe kierunki inwestowania w 2019 roku związane są z:

- przyłączaniem nowych odbiorców i nowych źródeł oraz związaną z tym budową nowych sieci,
- modernizacją i odtworzeniem istniejącego majątku, związanego z poprawą jakości usług oraz wzrostem zapotrzebowania na moc. W tym m.in. realizacja inicjatyw mających wpływ na poprawę wskaźników SAIDI/SAIFI:
  - przebudowa napowietrznych linii SN przebiegających przez tereny leśne i zadrzewione na linie kablowe. Przyjęty kierunek modernizacji sieci w zakresie wykorzystania sieci kablowej ma pozwolić na zwiększenie odporności sieci Energi Operatora S.A. na niekorzystne zjawiska atmosferyczne, które coraz częściej występują na terenie Polski i w całej Europie, co determinuje konsekwentną realizację przyjętych już wcześniej kierunków strategicznych w zakresie uodpornienia sieci dystrybucyjnej SN na czynniki zewnętrzne,
  - automatyzacja sieci SN,
  - wymiana niesieciowanych kabli SN,
  - wymiana przewodów linii nN na izolowane wraz z przyłączami,
  - budowa nowych powiązań linii SN,
  - wymiana transformatorów WN/SN,
- pozostałymi potrzebami związanymi głównie z:
  - wdrożeniem AML i Regulacji Jakościowej Prezesa URE, Kodeksów Sieciowych,
  - wdrożeniem systemu trankingowego TETRA,
  - wymianą floty samochodowej,

- o zakupem liczników komunalnych 1- i 3 fazowych oraz specjalnych,
- o wdrożeniem systemu obsługi sprzedaży CC&B,
- o zakupem zintegrowanej platformy sprzedażowej dla CBP i Hurtowni Danych,
- o wykonaniem i dostarczeniem dokumentacji sieci napowietrznych Energi Operatora,
- o dostosowaniem numeracji PPE do wymogów Centralnego Systemu Wymiany Informacji,
- o rozbudową i modernizacją systemów zabezpieczenia technicznego w stacjach WN/SN,
- o rozwojem Centralnej Bazy Pomiarów,
- o bezpieczeństwem sieci TAN.

W 2018 roku w ramach projektu TETRA zakończono większość prac przewidzianych w ramach wdrożenia sieci TETRA w Enerdze Operatorze S.A. Na koniec 2018 roku uruchomiono 136 z planowanych 139 stacji bazowych. Pozostałe trzy, ze względu na problemy administracyjne przy budowie wież zostaną zrealizowane w pierwszej połowie 2019 roku. Zakończone zostały też pozostałe prace wdrożeniowe i integracyjne, przeprowadzono szereg testów przedprodukcyjnych. Poza wdrożonymi radiotelefonami, które są zainstalowane w samochodach pogotowia oraz radiotelefonami ręcznymi, których używają pracownicy wykonujący prace na sieci el-en, sieć TETRA stanowi obecnie podstawową drogę komunikacji dla ponad 2500 rozłączników sterowanych radiowo. Liczba ta sukcesywnie się powiększa w związku z prowadzonymi inwestycjami, zarówno w ramach bieżących prac modernizacyjnych, jak i projektu SmartGrid. Zakończenie projektu TETRA zaplanowane jest na koniec marca 2019 roku, po wybudowaniu stacji bazowych w Elblągu i Dobrym Mieście. Następnie rozpocznie się eksploatacja produkcyjna sieci TETRA oraz zaplanowane zostaną prace rozwojowe związane z optymalizacją sieci i jej rozbudową. Równocześnie we współpracy ze spółką z Grupy - Enspiron Sp. z o.o., prowadzone są intensywne prace nad udostępnieniem nadwyżek sieci TETRA. W 2018 roku przeprowadzono wspólnie kilka instalacji testowych, między innymi dla Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa (SAR) oraz Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. (PSE).

Grupa Energa w 2019 roku będzie wspierała i stymulowała rozwój elektromobilności na obszarze swojego działania. Jest to nowy segment rynku energii z perspektywą dynamicznego wzrostu, wymagający, ze względu na swoją specyfikę, stworzenia niezależnych możliwości dystrybucji energii. W celu zapewnienia stabilnego rozwoju nowego segmentu rynku, Linia Biznesowa Dystrybucja podejmie działania w dwóch obszarach: współpracy z samorządami lokalnymi oraz inwestycji w sieci SN i nN pod kątem umożliwienia przyłączenia stacji ładowania.

Rok 2019 będzie kolejnym rokiem obowiązywania „Strategii Regulacji Operatorów Systemów Dystrybucyjnych na lata 2016-2020”. Zasady te wprowadziły daleko idące zmiany m.in. w zakresie kalkulacji zwrotu z zaangażowanego kapitału, wysokości kosztów operacyjnych uwzględnianych w taryfie oraz regulacji jakościowej. Poziom wykonania kluczowych wskaźników efektywności będzie wpływał na przychód regulowany kolejnych okresów – wykonanie 2019 roku znajdzie odzwierciedlenie w taryfie na 2021 rok. Należy mieć na uwadze fakt ogłoszenia przez Prezesa URE ewaluacji regulacji jakościowej dla OSD, która ma obowiązywać w latach 2018 – 2025. Istotną kwestią jest wyodrębnienie w celach wskaźników SAIDI/SAIFI 4 obszarów obejmujących: duże miasta, miasta na prawach powiatu, miasta i wsie. Prezes URE określił przy tym bardzo ambitne cele poprawy w/w. wskaźników. Oprócz wskaźników ciągłości zasilania (SAIDI/SAIFI), kluczowe jest utrzymanie wysokiego poziomu wskaźnika CRP (czas realizacji przyłączenia).

W 2019 roku konieczne będzie rozpoczęcie intensywnych prac w ramach dostosowania infrastruktury Energi Operatora S.A., niezbędnej do odbudowy Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, do wymogów Rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2196 z dnia 24 listopada 2017 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący stanu zagrożenia i stanu odbudowy systemów elektroenergetycznych. Należy wspomnieć, że w dn. 18 grudnia 2018 r. zgodnie z zapisami ww. Rozporządzenia PSE złożyły do Prezesa URE m.in. tzw. „Plan Odbudowy” określający również środki jakie należy wdrożyć w sieci Energi Operatora S.A. w związku zapisami w/w. Rozporządzenia. Spółka Energa Operatora S.A. jest zobligowana do realizacji tych zadań przed końcem 2022 r.

W 2019 roku, zgodnie z zawartą umową, zakończona zostanie wspólnie z PSE „Koncepcja pracy sieci przesyłowej NN i dystrybucyjnej 110kV jako sieci zamkniętej na terenie działania Energi Operatora S.A. do roku 2030”. Opracowanie to pozwoli na zaplanowanie optymalnego rozwoju sieciowej infrastruktury elektroenergetycznej dla zakładanych scenariuszy wzrostu zapotrzebowania mocy oraz planowanych przyłączeń podmiotów do sieci elektroenergetycznej i będzie podstawą do opracowania w 2019 r. nowego Planu Rozwoju Spółki na lata 2020-2025.

Aspiracją Linii Biznesowej Dystrybucja jest bycie liderem wdrażania innowacyjnych rozwiązań technicznych, organizacyjnych i procesowych. Grupa Energa wdraża nowatorskie rozwiązania w takich obszarach jak: inteligentna sieć, inteligentne opomiarowanie, zaawansowane systemy zarządzania majątkiem sieciowym i diagnostyki kabli oraz inteligentne magazynowanie energii. Działania OSD skupiają się również na współpracy z innym OSD w ramach międzynarodowych projektów badawczo-rozwojowych. Projekty te mają na celu opracowanie mechanizmów dla rozwoju i integracji przyszłego rynku energii oraz stworzenie ze strony OSD warunków dla nowych usług na rynku.

Ważnym elementem w obszarze badań i rozwoju jest budowanie współpracy z Uczelniami Wyższymi i instytutami naukowymi. W ramach prowadzonych działań rozwijana jest współpraca z lokalnymi instytucjami badawczymi tj. Politechnika Gdańska, Instytut Energetyki Oddział Gdańsk, Instytut Maszyn Przepływowych PAN.

Linia Biznesowa Wytwarzanie

W Linii Biznesowej Wytwarzanie, której liderem jest Energa Wytwarzanie S.A., zgodnie z Wieloletnim Planem Inwestycji Strategicznych, nakłady inwestycyjne planowane do poniesienia w 2019 roku sięgają kwoty 0,8 mld zł. Zasadniczym kierunkiem nakładów są inwestycje związane z modernizacją istniejącego majątku oraz prowadzone działania rozwojowe, wzmacniające potencjał wytwórczy Grupy.

Zgodnie z obowiązującą Strategią Grupy Energa, kluczowymi inwestycjami w obszarze wytwarzania są: projekt elektrowni węglowej Ostrołęka C o mocy około 1 000 MWe oraz projekt budowy elektrowni wodnej w ramach drugiego stopnia na Wiśle o mocy około 80 MWe. Projekt Ostrołęka C jest realizowany przez spółkę celową Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., której współdziaławcami jest Energa S.A. oraz ENEA S.A. W dniu 12 lipca 2018 r. podpisano kontrakt z Generalnym Wykonawcą budowy bloku: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz Alstom Power Systems S.A.S. W dniu 21 grudnia 2018 r. Projekt wziął udział w aukcji mocy na okres dostaw od 2023 r., uzyskując wsparcie na okres 15 lat dla mocy ok. 853 MW po stawce 202,99 zł/kW/rok. W dniu 28 grudnia 2018 roku po uzyskaniu zgody Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółka Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wydała Generalnemu Wykonawcy polecenie rozpoczęcia prac związanych z budową Elektrowni Ostrołęka C. W 2019 r. będą prowadzone prace projektowe oraz rozpoczną się prace budowlane związane z realizacją inwestycji. W 2018 r. decyzją Komitetu Sterującego w sprawie realizacji inwestycji budowy Stopnia Wodnego Sierzewo powołano dwie grupy robocze: ds. techniczno-organizacyjnych i ds. prawno-finansowych, składające się z przedstawicieli inwestora, tj. PGP Wody Polskie, przedstawicieli Grupy Energa, Ministerstw: Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Środowiska, Energii oraz przedstawicieli Urzędu Żegluga Śródlądowej w Bydgoszczy.

Nakłady w zakresie realizacji tych inwestycji będą istotnie determinować projekty inwestycyjne prowadzone w Grupie Energa.

Przygotowane działania w zakresie inwestycji strategicznych dywersyfikują możliwości rozwojowe w czterech obszarach utrzymania, powiększania mocy lub nowych obszarów rozwojowych.

Pierwszy z nich to zadania w zakresie utrzymania i rozwoju mocy wytwórczych – konwencjonalnych (budowa instalacji odsiarczania spalin w Elektrowni Ostrołęka B) oraz kogeneracyjnych (w Kaliszu i w Elblągu), związanych z działaniami mającymi na celu dostosowanie źródeł do norm wynikających z dyrektywy IED oraz konkluzji BAT.

Drugi obszar to rozbudowa mocy wytwórczych OZE i obejmuje projekt budowy FW Przykona o mocy 30MW, procedowanie projektów budowy mocy wytwórczych w zakresie PV (fotowoltaika) oraz aktywność w zakresie akwizycji projektów inwestycyjnych lub istniejących źródeł. Aktywność w tym obszarze będzie w dużej mierze determinowana wynikami aukcji OZE.

Trzeci obszar to przygotowanie inwestycji w nowe moce wytwórcze - elektrownie gazowo-parowe, z możliwościami kogeneracyjnymi. Projekt inwestycji w Grudziądzu przewiduje budowę bloku gazowo-parowego o mocy około 600 MWe. Przygotowywany jest ponadto do realizacji projekt budowy elektrowni gazowo-parowej w Gdańsku o planowanej mocy około 450 MWe jak również projekt budowy bloku gazowo-parowego z kogeneracją w Elblągu o mocy 115 MWe.

Obszar czwarty to aktywność w zakresie możliwości powiększenia wolumenu mocy wytwórczych w perspektywnych kierunkach, zgodnych ze wskazaniem polityki energetycznej państwa. W ramach tej

aktywności realizowany jest międzynarodowy projekt budowy baterijnego magazynu energii o mocy ponad 6MW, opisanego powyżej jako projekt NEDO. Prowadzone są też działania w kierunku pozyskania możliwości inwestycyjnych w morskie farmy wiatrowe oraz prace rozwojowe w zakresie zastosowania PV na akwenach wodnych śródlądowych. We współpracy z Centrum Badawczo Rozwojowym im. M. Faradaya, rozpoznawane są możliwości zaangażowania w działania rozwojowe, w tym oparte o możliwości pozyskania zewnętrznego ich dofinansowania.

Działania prowadzone wśród spółek Linii Biznesowej Wytwarzanie są ukierunkowane na zdywersyfikowanie obszarów rozwojowych oraz utrzymanie i umocnienie pozycji na rynku.

Linia Biznesowa Sprzedaży

Spółka Energa Obrót S.A. jest podmiotem wiodącym Linii Biznesowej Sprzedaż, realizującym działalność związaną z obrotem Energią elektryczną oraz obsługą klienta. Podmioty przypisane do Linii Biznesowej Sprzedaż prowadzą działalność związaną ze sprzedażą energii elektrycznej i gazu w pakiecie z produktami dodatkowymi do wszystkich segmentów klientów, od przemysłu poprzez duży, średni i mały biznes, na gospodarstwach domowych kończąc.

Spółka stale monitoruje zmieniające się warunki otoczenia rynkowego (wśród których najistotniejsze to: gwałtowny wzrost hurtowych cen energii elektrycznej na Towarowej Giełdzie Energii, zaprzestanie świadczenia sprzedaży energii elektrycznej przez Energetyczne Centrum, Energia dla Firm, zwiększenie tzw. obligacji giełdowego i inne zmiany regulacyjne i prawne) oraz zmiany zachodzące wewnątrz Grupy Energa.

W 2018 r. historycznie wysoka zmienność cen rynkowych połączona z konsolidacją rynku wytwórców miała negatywny wpływ na działania sprzedażowe, a w konsekwencji wyniki finansowe Energi Obrotu S.A. Niekorzystna sytuacja na Towarowej Giełdzie Energii przyniosła poważne konsekwencje również dla największych uczestników rynku energii. Na wzrost cen, wpływ miały przede wszystkim rosnące ceny uprawnień do emisji CO₂ (z ok.5 do blisko 25 euro za tonę) oraz wzrost cen węgla o ponad 20%. Wpływ tej sytuacji odczuły zarówno mniejsze spółki (zakończenie świadczenia usług sprzedaży energii przez Energetyczne Centrum i Energia dla Firm), ich klienci, których przejęli sprzedawcy z Urzędu, jak również największe spółki obrotu, w tym Energa Obrót S.A.

W spółce Energa Obrót S.A. prowadzone są intensywne prace nad dostosowaniem polityki cenowej spółki do wymogów wprowadzonych Ustawą o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw z dnia 28 grudnia 2018 roku.

Cele strategiczne określone w „Strategii Grupy Energa na lata 2016 – 2025” realizowane są przez odpowiadające im Programy Strategiczne. Spółka Energa Obrót S.A. została liderem Programu Strategicznego nr 5, tj. „Wdrożenie nowego Modelu Biznesowego zorientowanego na Klientów i rozwój nowych obszarów działalności”. Model Integratora skupiał się w szczególności na opracowaniu i sprzedaży nowej oferty produktowej, kierowanej w większości do Klienta indywidualnego. Nieustannie zmieniające się otoczenie rynkowe, rosnące oczekiwania coraz bardziej świadomych Klientów, agresywne działania konkurencji, ale przede wszystkim zmiany zachodzące w Spółce po przeprowadzonej restrukturyzacji i identyfikacji szeregu ograniczeń i wyzwań, wymusiły redefinicję założeń Programu Wdrożenia Modelu Integratora. Kluczowa stała się zatem transformacja struktury organizacyjnej, przegląd aktualności założeń Programu i ich adekwatności do realnej sytuacji w Spółce oraz jej pozycji na rynku, a w konsekwencji ponowne określenie projektów oraz przypisanie nowych odpowiedzialności. W efekcie opracowano ostateczny kształt Programu pn. Program Rozwoju Spółki, który został zatwierdzony przez Zarząd Spółki w dniu 10 sierpnia 2018 roku. Cele dla Programu wpisują się w realizację „Strategii Grupy Energa na lata 2016 – 2025” oraz wspierają realizację celów Zarządu w zakresie koncentracji na potrzebach klienta, podniesienia efektywności organizacji oraz dopasowania się do zmieniającego się otoczenia rynkowego.

Oczekiwane rezultaty realizacji Programu zdefiniowano jako dwie główne grupy celów:

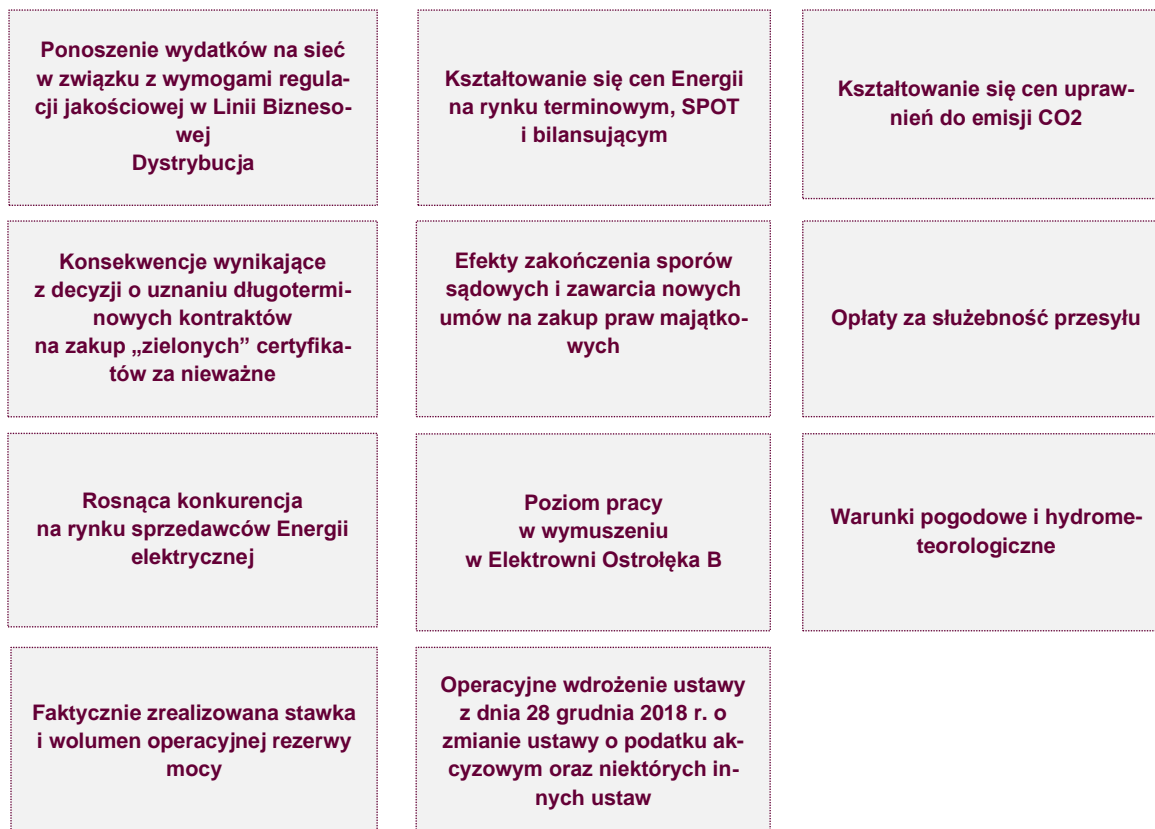
- ilościowy - wynik EBITDA z Nowych Biznesów na odpowiednim poziomie w perspektywie 2020 roku,
- jakościowy - działania operacyjne skoncentrowane na wzroście efektywności organizacji oraz poprawie jakości świadczonych usług.

Strategia Linii Biznesowej Sprzedaż zakłada wzrost udziału w marży rynkowej poprzez zwiększenie liczby PPE i PPG, obronę własnej bazy Klientów poprzez lojalizację i uproduktowanie Klientów. Rozwijana jest sieć sprzedaży, tworzone są nowe kanały sprzedażowe i optymalizowane dotychczasowe. Rozszerzany jest portfel produktów o kolejne kategorie: oferta podstawowa, usługi medyczne, strefa oszczędzania, ubezpieczenia, auto assistance i telewizja. Spółka, budując wśród Klientów świadomość, że jest nie tylko sprzedawcą energii elektrycznej, ale również innych, atrakcyjnych dla Klienta biznesowego usług, rozszerzyła swój portfel o „Pakiet produktów efektywnościowych”. Dodatkowo, spółka stale optymalizuje procesy, w szczególności związane z obsługą reklamacji i zgłoszeń. W konsekwencji spółka minimalizuje liczbę przeterminowanych spraw, poprawia wskaźniki terminu realizacji wewnętrznych konsultacji, co bezpośrednio wpływa na terminową realizację reklamacji klienckich. Spółka rozpoczęła realizację trzeciego etapu projektu, którego celem jest wdrożenie systemu sprzedaży i obsługi Klienta przez Internet wraz z udostępnieniem aplikacji mobilnej.

Czynniki istotne dla rozwoju Grupy Energa

Zdaniem Zarządu Spółki Energa SA, czynniki, o których mowa poniżej, będą oddziaływać na wyniki i na działalność Spółki oraz Grupy Energa w perspektywie co najmniej 2019 roku:

Rysunek 7: Czynniki istotne dla rozwoju Grupy Energa w perspektywie co najmniej 2019 roku

2.7. Zarządzanie ryzykiem w Grupie Energa

Zintegrowany System Zarządzania Ryzykiem w Grupie Energa

Zintegrowany System Zarządzania Ryzykiem (dalej: ZSZR) funkcjonuje w Grupie Energa od 2011 roku i jest centralnie nadzorowany przez Energe SA.

ZSZR jest realizowany w oparciu o jednolity w całej Grupie proces zarządzania ryzykiem, bazujący na międzynarodowych standardach (ISO, COSO, FERMA) oraz obejmujący wszystkie poziomy organizacji.

i linie biznesowe. Proces zarządzania ryzykiem składa się z etapów, które determinują się nawzajem i realizowane są w sposób ciągły. Przebiega on od poziomu komórek organizacyjnych do najwyższego kierownictwa, od poziomu podmiotów Grupy do Energi SA jako Podmiotu Dominującego.

Rysunek 8: Proces zarządzania ryzykiem obowiązujący w Grupie Energa

Podstawowym dokumentem, w oparciu o który w Grupie Energa realizowany jest proces zarządzania ryzykiem, jest Polityka Zarządzania Ryzykiem wraz z metodyką zarządzania ryzykiem, określająca m.in. jednolite podejście, zasady zarządzania ryzykiem oraz role w procesie zarządzania ryzykiem.

Zarząd: określa kierunek zarządzania ryzykiem, przyjmuje wyniki przeglądu ryzyka, akceptuje apetyt na ryzyko

Komórka ds. ryzyka: koordynuje proces zarządzania ryzykiem, przeprowadza przeglądy ryzyka i przeglądy planów działań, opracowuje raporty podsumowujące wyniki identyfikacji i oceny ryzyka oraz monitoringu planów działań

Właściciel Ryzyka: zarządza ryzykiem, opracowuje i wdraża plany działań, monitoruje ryzyko, utrzymuje ryzyko w określonych granicach

Pracownicy: przekazują informacje nt. ryzyka i zdarzeń oraz nieefektywności mechanizmów kontrolnych

Komitet Audytu: monitoruje skuteczność istniejących systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w Grupie Energa

Audyt wewnętrzny: dokonuje niezależnej i obiektywnej oceny systemu zarządzania ryzykiem

W ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ryzykiem Grupa Energa prowadzi następujące działania:

przeгляд ryzyka – polegający na identyfikacji i ocenie ryzyka oraz określeniu strategii zarządzania ryzykiem [w cyklach półrocznych]

przeгляд planów działań – polegający na aktualizacji strategii zarządzania ryzykiem i weryfikacji działań podejmowanych przez Właścicieli Ryzyka w celu ograniczania ryzyka [w cyklach kwartalnych]

bieżące zarządzanie ryzykiem – polegające na identyfikacji i ocenie ryzyka oraz określeniu strategii zarządzania ryzykiem, w kontekście bieżących wydarzeń dotyczących Grupy Energa [na bieżąco]

W wyniku półrocznych przeglądów ryzyka przygotowywana jest informacja na temat ekspozycji Grupy Energa na ryzyko. Na jej podstawie Zarząd Energi SA podejmuje decyzję odnośnie poziomu apetytu na ryzyko oraz akceptuje strategię zarządzania ryzykami. Wyniki przeglądu ryzyka komunikowane są Właścicielom Ryzyk oraz raportowane do Komitetu Audytu.

W ramach rozwoju ZSZR w Grupie Energa w 2018 roku m.in.:

- wprowadzono system zarządzania ryzykiem w kolejnych 7 spółkach należących do Grupy,
- rozpoczęto działania, mające na celu wprowadzenie w Grupie Energa profesjonalnego systemu informatycznego wspierającego działania w obszarach ryzyka, audytu i kontroli,
- podjęto szereg działań i praktyk w zakresie głębszej analizy ryzyk uznanych za krytyczne dla realizacji strategii oraz ryzyk IT,
- podjęto działania związane z realizacją wymogów w zakresie analizy ryzyka ochrony danych osobowych,
- przeprowadzono ankietę dotyczącą systemu zarządzania ryzykiem wśród Właścicieli Ryzyk.

Opis istotnych czynników i ryzyk

Poniżej przedstawione zostały kluczowe ryzyka zidentyfikowane na poziomie Energi SA i podmiotów Grupy, w podziale na cztery obszary Modelu Ryzyka Grupy Energa wraz z opisem najważniejszych działań mitygujących ryzyko.

Obszar strategiczny

Tabela 2: Kluczowe ryzyka strategiczne zidentyfikowane na poziomie Energi SA i podmiotów Grupy

Ryzyko	Opis ryzyka i potencjalnych skutków	Stosowane mechanizmy kontrolne
Ryzyka programów strategicznych	Ryzyka związane z realizacją Strategii Grupy na lata 2016 – 2025. Kluczowe ryzyka w tym obszarze dotyczą m.in. wykorzystania regulacji stabilizujących przychody w zakresie taryf na ciepło i wdrożenia nowego modelu biznesowego zorientowanego na klientów i rozwój nowych obszarów działalności. Materializacja ryzyk prowadzić może do zmniejszenia EBITDA, utraty części rynku / konkurencyjności, braku zwrotu z inwestycji, pogorszenia wizerunku.	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie programów w strukturach projektowych • Bieżące monitorowanie postępów realizacji poszczególnych programów • Bieżące raportowanie ryzyk
Ryzyka projektowe / inwestycyjne	Ryzyka związane z inwestycjami prowadzonymi w ramach Grupy Energa, w tym dotyczących m.in. nowego bloku w Ostrołęce, bloku biomasowego w Elblągu, instalacji odsiarczania spalin w	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrakty z doświadczonymi i renomowanymi podwykonawcami

Elblągu i w Ostrołęce. Materializacja ryzyk prowadzić może do braku zwrotu z inwestycji na zakładanym poziomie, utraty przychodów, zwrotu dofinansowań, skutków wizerunkowych.

- Bieżąca kontrola i monitoring inwestycji na poziomie operacyjnym i strategicznym (Komitety i Najwyższe Kierownictwo)
- Stały udział kancelarii prawnych
- Realizacja inwestycji w formule projektowej
- Cykliczna i bieżąca identyfikacja ryzyk

Ryzyka rynkowe

Ryzyka związane z handlem Energią elektryczną i paliwami oraz prawami majątkowymi, m.in. w kontekście zmienności cen, płynności na rynku terminowym i SPOT, realizacji zapotrzebowań klientów czy wymogów regulacyjnych i prawnych. Materializacja ryzyk prowadzić może do problemów z realizacją celów strategicznych, strat finansowych, zmiany ekspozycji na ryzyko, utratą klientów, zwiększonych kosztów działalności.

- Zarządzanie ryzykiem głównej działalności w obszarze sprzedaży
- Procesy i zasady związane z obszarami kontraktacji, handlu i zakupów
- Model sprzężony
- Korzystanie z usług doradczych i prawnych

Obszar prawno-regulacyjny

Tabela 3: Kluczowe ryzyka prawno-regulacyjne zidentyfikowane na poziomie Energi SA i podmiotów Grupy

Ryzyko	Opis ryzyka i potencjalnych skutków	Stosowane mechanizmy kontrolne
Ryzyko regulacyjne	Ryzyko dotyczy zmian legislacyjnych wpływających na funkcjonowanie poszczególnych Linii Biznesowych Grupy Energa. Materializacja ryzyka może prowadzić do modyfikacji planów inwestycyjnych czy podwyższenia kosztów działalności. Ryzyko stanowi też szansę na przyjęcie takich rozwiązań prawnych, które umożliwią pozyskanie dodatkowych środków finansowych lub zagwarantują system wsparcia dla aktywów Grupy.	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring zmian w prawie • Udział w procesie legislacyjnym • Praca przedstawicieli Grupy w stowarzyszeniach branżowych
Ryzyko niedostosowania Grupy do nowych przepisów prawa	Ryzyko związane jest m.in. z konsekwencjami prawnymi, finansowymi, organizacyjnymi czy wizerunkowymi, niedostosowania Grupy Energa do nowych przepisów prawa i ich błędną interpretacją.	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring zmian w prawie • Grupy robocze ds. dostosowania działań Grupy do przepisów prawa (m.in. ceny energii, cyberbezpieczeństwo) • Wdrażanie systemu zarządzania zgodnością w Grupie Energa
Ryzyko ochrony środowiska	Ryzyko związane z prowadzeniem działalności w zgodności z przepisami środowiskowymi, dobrymi praktykami i standardami (ISO 14001, ISO 50001) minimalizującymi ryzyka, zapewniającymi realizację zasad zrównoważonego rozwoju, informowanie i zapewnianie interesariuszy o zgodności z krajowymi przepisami środowiskowymi i wymaganiami rozporządzenia EMAS. Materializacja ryzyka może wiązać się z utratą certyfikatu ISO 14001. Nieprzestrzeganie przepisów środowiskowych może doprowadzić do wzrostu kosztów w związku z koniecznością likwidacji potencjalnych zdarzeń ingerujących w środowisko, nałożenia kar finansowych oraz zamknięcia elementów wadliwych instalacji.	<ul style="list-style-type: none"> • Regulacje wewnętrzne • Bieżący monitoring zmian w przepisach prawnych • Badania i pomiary emisji • Kontrole i audyty • System EMAS wdrożony w podmiotach Grupy

Ryzyko nadużyć	Ryzyko dotyczy sytuacji i zachowań związanych z nadużyciami, w tym konfliktem interesów, korupcją i defraudacją, możliwych do popełnienia przez pracowników podmiotów Grupy Energa. Ryzyko obejmuje potencjalne zagrożenie występowania nadużyć i działań korupcyjnych w procesach operacyjnych. Materializacja ryzyka może prowadzić do powstania strat finansowych oraz wiązać się z prowadzeniem postępowania przez organy ścigania w stosunku do pracowników lub organów podmiotów Grupy. Ryzyko może negatywnie wpływać na reputację i wizerunek Grupy Energa oraz wpływać na pogorszenie zaufania pracowników do przełożonych, współpracowników i organizacji w ogóle.	<ul style="list-style-type: none"> • Wewnętrzne regulacje z zakresu nadużyć • Szkolenia dla pracowników (m.in. w zakresie antykorupcji) • Trzy linie obrony organizacji (system kontroli wewnętrznej, system zarządzania ryzykiem, audyt wewnętrzny) • Kontrole zewnętrzne • Działania wyjaśniające
Ryzyko prawne	Ryzyko dotyczy prowadzonych przez podmioty Grupy lub przeciwko podmiotom - postępowań sądowych i administracyjnych. Materializacja ryzyka może prowadzić do konieczności wypłaty odszkodowań i kar, a także udzielenia bonifikat dla odbiorców wynikających z przepisów prawa.	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z kancelariami prawnymi • System monitorowania istotnych spraw • Wewnętrzne regulacje

Obszar operacyjny

Tabela 4: Kluczowe ryzyka operacyjne zidentyfikowane na poziomie Energi SA i podmiotów Grupy

Ryzyko	Opis ryzyka i potencjalnych skutków	Stosowane mechanizmy kontrolne
Ryzyko bezpieczeństwa osób i mienia	Ryzyko związane z nieuprawnionym dostępem do obiektów, w tym do urządzeń energetycznych. Ryzyko dotyczy również bezpieczeństwa pracowników i osób trzecich przebywających na terenie podmiotów Grupy, a także incydentów o charakterze terrorystycznym i sabotażowym. Potencjalne skutki ryzyka mogą wiązać się z zagrożeniem bezpieczeństwa pracy sieci, utratą/zniszczeniem mienia bądź przerwaniem ciągłości działania.	<ul style="list-style-type: none"> • Plany ochrony, w tym Plany ochrony infrastruktury krytycznej • Regulacje wewnętrzne z zakresu bezpieczeństwa • Plany Ciągłości Działania w Podmiotach Grupy • Ubezpieczenie majątkowe, OC oraz utraty przychodów • Systemy zabezpieczeń fizycznych i technicznych w obiektach Grupy • Monitoring incydentów dot. obszaru bezpieczeństwa w Grupie • Szkolenia pracowników
Ryzyko przerwania ciągłości działania	Ryzyko związane z przerwaniem krytycznej działalności w obszarze dystrybucji, tj. ciągłości świadczenia usługi dystrybucyjnej przy zachowaniu wymaganych kryteriów bezpieczeństwa pracy systemu dystrybucyjnego. Materializacja ryzyka prowadzić może do zagrożenia bezpieczeństwa życia i mienia, niedostępności zasobów (lokalizacji, systemów, pracowników) realizujących procesy krytyczne.	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Ciągłości Działania • Procedury Awaryjne • Plan Ochrony Infrastruktury Krytycznej • Zasady postępowania w sytuacji krytycznej • Lokalizacje zastępcze • Cykliczne testowanie w ramach systemu zarządzania ciągłością działania
Ryzyko zawodności systemów IT	Ryzyko związane z zapewnieniem dostępności (błędne działanie i spadek wydajności), integralności i poufności systemów teleinformatycznych, w tym powiązań/integracji pomiędzy nimi. Materializacja ryzyka może prowadzić do wyższych kosztów utrzymania systemów IT i konieczności	<ul style="list-style-type: none"> • Procedury tworzenia back'up systemów informatycznych • Regulacje wewnętrzne w zakresie bezpieczeństwa teleinformatycznego • Umowy typu SLA i serwisowe podpisane z dostawcami usług i sprzętu IT

	ponoszenia dodatkowych nakładów inwestycyjnych w tym zakresie. Ryzyko może skutkować poważnymi utrudnieniami, a nawet uniemożliwieniem realizacji podstawowych zadań przez podmioty Grupy.	<ul style="list-style-type: none"> • Eliminacja możliwości wprowadzenia błędnych danych do systemu (walidacje systemowe i system uprawnień) • Szkolenia podnoszące kwalifikacje specjalistyczne pracowników z obszaru IT • Audyty IT
Ryzyko nieterminowej / nieprawidłowej obsługi klientów i sprzedawców	Ryzyko związane jest z dotrzymaniem standardów jakościowych obsługi klientów oraz dotrzymaniem zapisów umownych. Materializacja ryzyka może wpłynąć na zachwianie przychodów, konieczność zapłaty kar, odszkodowań i udzielenia bonifikat, a także pozwy cywilne oraz pogorszenie wizerunku – niska satysfakcja klientów.	<ul style="list-style-type: none"> • Outsourcing obsługi części zgłoszeń • Badania satysfakcji klientów • Monitorowanie wskaźników KPI wyznaczonych w procesie obsługi zgłoszeń • Procesy i Zasady zarządzania punktami styku procesów pomiędzy podmiotami Grupy Energa • Systemy informatyczne
Ryzyko niespełnienia Programu Zgodności	Ryzyko związane z naruszeniem obowiązującego w Enerdze Operatorze SA Programu Zgodności. Materializacja ryzyka może skutkować wnoszeniem skarg użytkowników systemu do URE i UOKiK. Skutki ryzyka wiążą się ze zwiększonym nakładem pracy związanej z przygotowaniem i prowadzeniem postępowania wyjaśniającego przed Prezesem URE lub nałożeniem ewentualnych kar finansowych.	<ul style="list-style-type: none"> • Zapisy w Programie Zgodności umożliwiające dochodzenie odszkodowania na zasadach ogólnych od pracownika, który naruszył obowiązki skutkujące nałożeniem kary finansowej przez Prezesa URE • Zapisy w umowach w sprawie przestrzegania przez podwykonawców i usługodawców Programu Zgodności • Cykliczne szkolenia
Ryzyka dot. zakupu paliw	Ryzyka związane z koniecznością spełnienia wymagań procesu produkcji oraz wymagań prawnych, w zakresie posiadania odpowiedniej wielkości zapasów węgla czy ilości i jakości biomasy. Materializacja ryzyka prowadzi do ograniczenia produkcji, a w konsekwencji – zmniejszenia przychodów ze sprzedaży, wzrostu kosztów operacyjnych, kar i sankcji, zwrotu dotacji unijnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorowanie rynku paliw • Umowy na dostawy paliw • Dywersyfikacja dostawców • Lista referencyjnych dostawców • Zarządzanie zapasami i magazynów • Badania laboratoryjne
Ryzyka dotyczące braku długoterminowej umowy na dostawę ciepła dla miasta Elbląg	Ryzyko dotyczy zmniejszenia wolumenu sprzedaży i nie dotrzymania pozwoleń zintegrowanych w spółce Energa Kogeneracja z powodu braku zawarcia długoterminowej umowy na dostawę ciepła dla miasta Elbląg.	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z przedstawicielami Miasta i EPEC • Współpraca z kancelarią prawną • Prowadzenie prac budowy instalacji odsiarczania spalin w formule projektowej

Obszar finansowy

Tabela 5: Kluczowe ryzyka finansowe zidentyfikowane na poziomie Energi SA i podmiotów Grupy

Ryzyko	Opis ryzyka i potencjalnych skutków	Stosowane mechanizmy kontrolne
Ryzyko płynności finansowej	Ryzyko związane ze zdolnością do regulowania zobowiązań w perspektywie krótko i długoterminowej. Materializacja ryzyka prowadzić może do ograniczenia możliwości realizacji celów strategicznych i rozwoju organizacji, pogorszenia zdolności kredytowej, wzrostu kosztów obsługi finansowana, utraty reputacji.	<ul style="list-style-type: none"> • Polityka finansowa, w tym polityka zarządzania ryzykiem rynkowym • Projekcje finansowe • Długoterminowy model finansowy • Cash pooling • Plany przepływów pieniężnych • Analiza odchyleń

Ryzyko kształtowania polityki cenowej

Ryzyko związane z nieprawidłową kalkulacją cen sprzedaży oraz zatwierdzeniem przez Prezesa URE stawek w taryfie na poziomie nie gwarantującym opłacalności sprzedaży. Materializacja ryzyka może wpłynąć na utratę udziału w rynku (marża, wolumen, przychód), utratę klientów, a w przypadku braku zatwierdzonej taryfy – brakiem możliwości fakturowania klientów za zrealizowaną sprzedaż.

- Bieżące badanie rynku pod kątem zmian otoczenia rynkowego i prawno-regulacyjnego
- Bieżące badanie planowanego wyniku finansowego i innych, wybranych wskaźników oraz bieżąca analiza wpływu przyjętych zasad kalkulacji cen na ten wynik/wskaźniki
- Bieżące badanie mechanizmów ofertowania (w tym Modelu Sprzężonego) oraz poprawności funkcjonowania systemów handlowych IT i baz danych
- Ścisła współpraca w celu pozyskania niezbędnych informacji do kształtowania polityki cenowej
- Audyty i kontrole
- System monitoringu ofertowania

Realizując postanowienia Polityki finansowej Grupy Energa podmioty wchodzące w jej skład wstępują w różnego rodzaju umowy finansowe, które generują ryzyka finansowe i rynkowe. Do najważniejszych możemy zaliczyć ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko kredytowe, a także ryzyko utraty płynności. Powyższe kategorie czynników ryzyka determinują wyniki finansowe poszczególnych spółek, jak również Grupy Energa.

Ryzyko stopy procentowej

Grupa Energa finansuje prowadzoną działalność operacyjną lub inwestycyjną zobowiązaniami dłużnymi oprocentowanymi w oparciu o zmienne lub stałe stopy procentowe. Zagadnienie stopy procentowej wiąże się również z lokowaniem nadwyżek pieniężnych w aktywa o zmiennej lub stałej stopie procentowej.

Ryzyko zmiennej stopy procentowej wynikające z zawartych zobowiązań dłużnych dotyczy wyłącznie stóp opartych o stawkę WIBOR. W przypadku zobowiązań w walucie euro Grupa Energa posiada zaciągnięte zobowiązanie finansowe wynikające z emisji euroobligacji oparte o stały kupon, a także emisji obligacji hybrydowych również opartych o stały kupon.

Stosowana w zakresie ryzyka stopy procentowej polityka przewiduje ograniczanie ryzyka wahań stóp procentowych poprzez utrzymywanie części zadłużenia oprocentowanego stałą stopą procentową. W ramach tych założeń zawierane są transakcje zabezpieczające zmienną stopę procentową IRS.

W związku z wdrożeniem rachunkowości zabezpieczeń Grupa Energa identyfikuje również ryzyko stopy procentowej związane z zawartymi transakcjami zabezpieczającymi CCIRS i IRS, nie wpływającą na wynik finansowy Grupy. Ponadto poziom stóp procentowych ma bezpośredni wpływ na WACC podawany przez Prezesa URE do kalkulacji zwrotu z WRA wliczonego w taryfę Energi Operatora SA. Niskie stopy procentowe powodują spadek zwrotu z WRA i wzrost rezerw aktuarialnych.

Ryzyko walutowe

W obszarze finansowym ryzyko walutowe związane jest przede wszystkim z zaciąganiem i obsługą przez Grupę Energa zobowiązań dłużnych w walutach obcych w ramach ustanowionego Programu emisji euroobligacji EMTN, a także w związku z emisją obligacji hybrydowych. Dodatkowo, wybrane podmioty z Grupy Energa posiadają nadwyżki walutowe, wynikające czy to z prowadzonej działalności operacyjnej, czy inwestycyjnej. Grupa Energa monitoruje ryzyko walutowe i zarządza nim przede wszystkim poprzez zawarte transakcje zabezpieczające CCIRS i wdrożoną rachunkowość zabezpieczeń.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest związane z potencjalną trwałą lub czasową niewypłacalnością kontrahenta, w odniesieniu do aktywów finansowych, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej nabytych instrumentów.

W analizowanym zakresie, celem minimalizacji ryzyka kredytowego, prowadzony jest cykliczny monitoring ratingów instytucji finansowych, z którymi współpracuje Grupa Energa.

Ryzyko związane z płynnością

Ryzyko utraty płynności finansowej związane jest z możliwością utraty zdolności do terminowej obsługi bieżących zobowiązań lub utratą potencjalnych korzyści wynikających z nadpłynności.

Spółki Grupy Energa monitorują ryzyko utraty płynności przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności / zapadalności zarówno zobowiązań inwestycyjnych jak i posiadanych aktywów oraz zobowiązań finansowych, czy też prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością, a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty obrotowe i inwestycyjne, obligacje krajowe i euroobligacje. Z uwagi na centralizację działalności dłużnej Grupy w Spółce Energa SA, podmiot ten prowadzi bieżący monitoring realizacji kowenantów oraz ich prognozę w okresach długoterminowych, co pozwala określić zdolność Grupy Energa do zadłużania się, determinuje jej możliwości inwestycyjne i wpływa na zdolność do regulowania zobowiązań w dłuższym horyzoncie czasowym.

Maksymalizację efektywności wykorzystania nadwyżek pieniężnych Grupy do finansowania bieżącej działalności poszczególnych jej spółek zapewnia wdrożona w styczniu 2016 roku, usługa cash pooling-u rzeczywistego bezzwrotnego.

W celu minimalizacji ryzyka utraty płynności spółki Grupy mogą również wykorzystywać mechanizm emisji krótkoterminowych obligacji, a w ramach ustanowionych programów emisji propozycje nabycia kierowane są przez emitenta – spółkę Grupy wyłącznie do pozostałych spółek. Procedura jest koordynowana przez Spółkę Energa SA, co pozwala zoptymalizować organizacyjnie cały proces.

Dodatkowo, Energa SA zawarła z kilkoma instytucjami finansowymi umowy kredytowe, które w przypadku pojawienia się potrzeb stanowią potencjalne źródło środków do natychmiastowego wykorzystania.

2.8. Informacje o istotnych umowach i transakcjach

Umowy znaczące

Aktualizacja szacunkowej wartości umowy na dostawy węgla do Ostrołęki B

W dniu 10 stycznia 2018 roku spółka zależna Energa Elektrownie Ostrołęka SA zawarła aneks do umowy na dostawy węgla do elektrowni Ostrołęka B („Aneks”) z Polską Grupą Górniczą SA („PGG”), o której informację opublikowano raportem bieżącym nr 53/2016 w dniu 27 grudnia 2016 roku.

Aneks zwiększa wolumen dostaw do wysokości 750 tys. ton węgla rocznie z możliwym odchyleniem wolumenu o $\pm 20\%$. Na 2018 rok strony ustaliły dostawy surowca w wysokości 750 tys. ton.

Umowa, do której podpisano Aneks, została zawarta na czas określony od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2030 roku z możliwością przedłużenia. W związku ze znaczącą zmianą dostarczanego wolumenu aktualizacji uległa szacunkowa wartość Umowy i w okresie jej obowiązywania wynosi obecnie 3,28 mld zł. W wyniku zwiększenia wolumenu PGG stała się większościowym dostawcą węgla do elektrowni Ostrołęka B (raport bieżący nr 1/2018).

Umowy dotyczące kredytów i pożyczek

Umowy kredytowe z multilateralnymi instytucjami finansowymi

Kredyty na finansowanie programu inwestycyjnego Energi Operatora SA na lata 2009-2012

W latach 2009-2010 Energa SA wraz ze spółką zależną Energa Operator SA zawarły następujące umowy kredytowe, związane z rozbudową i modernizacją sieci dystrybucyjnej w latach 2009-2012:

- z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) z limitem 1 050 mln zł,
- z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (EBOR) z limitem 1 076 mln zł,
- z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym (NIB) z limitem 200 mln zł.

Powyższe finansowanie zostało w pełni wykorzystane przez Spółkę, z czego do spłaty pozostało odpowiednio na rzecz:

- EBI – 549 mln zł z ostatecznym terminem spłaty 15 grudnia 2025 roku,
- EBOR – 463 mln zł z ostatecznym terminem spłaty 18 grudnia 2024 roku,
- NIB – 76 mln zł z ostatecznym terminem spłaty 15 czerwca 2022 roku.

Kredyty na finansowanie programu inwestycyjnego Energi Operatora SA na lata 2012-2015

W roku 2013 Energa SA ze spółką Energa Operatorem SA zawarły następujące umowy kredytowe z przeznaczeniem na sfinansowanie programu inwestycyjnego spółki Energa Operator SA w latach 2012-2015, związanego z rozbudową i modernizacją sieci dystrybucyjnej:

- umowa z EBOR z limitem 800 mln zł - wykorzystanie kredytu na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosło 476 mln zł (z czego przez Energa SA 189 mln zł i Energa Operatora SA 287 mln). Termin ostatecznej spłaty kredytu przypada na dzień 18 grudnia 2024 roku,
- umowa z EBI z limitem 1 000 mln zł - wykorzystanie kredytu na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosło 900 mln zł (z czego przez Energa SA 700 mln zł i Energa Operatora SA 200 mln zł). Termin ostatecznej spłaty uruchomionego kredytu przypada na dzień 15 września 2031 roku.

Nordycki Bank Inwestycyjny

W dniu 23 października 2014 roku Energa SA zawarła z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym umowę kredytu bankowego z limitem 67,5 mln zł przeznaczonego na sfinansowanie projektu budowy farmy wiatrowej w miejscowości Myślino. Wykorzystanie kredytu na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosło 49 mln zł. Termin ostatecznej spłaty kredytu przypada na dzień 15 września 2026 roku.

Udzielone pożyczki

W 2018 roku kontynuowane były zawarte w marcu 2013 roku dwie pożyczki na łączną kwotę 499 mln euro, których Spółce Energa SA udzieliła spółka celowa Energa Finance AB (publ) ze środków pozyskanych w wyniku przeprowadzonej w marcu 2013 roku emisji euroobligacji (EMTN) oraz zawarta w czerwcu 2017 roku pożyczka w wysokości 200 mln euro ze środków pozyskanych w wyniku przeprowadzonej w marcu 2017 roku emisji euroobligacji (EMTN).

Ponadto, w okresie sprawozdawczym Grupa Energa realizowała obsługę programów emisji obligacji, w których dla efektywnego zarządzania płynnością spółka Grupy będąca emitentem papierów dłużnych kierowała ofertę ich nabycia wyłącznie do innych spółek Grupy.

Działając w oparciu o przyjętą Politykę finansową Grupy Energa i zgodnie z warunkami funkcjonujących programów emisji obligacji wewnętrznych, Spółka Energa SA, nabyła w 2018 roku obligacje emitowane przez spółkę Energa Operator SA na kwotę 1 066 mln zł. Zasadniczym celem emisji było pozyskanie przez emitenta – spółkę Grupy Energa środków na realizację programu inwestycyjnego.

Poniższa tabela przedstawia nominalną wartość objętych przez Energa i niewykupionych obligacji w podziale na poszczególnych emitentów będących spółkami z Grupy Kapitałowej Energa według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Tabela 6: Nominalna wartość objętych przez Energa SA i niewykupionych obligacji w podziale na poszczególne emitentów według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku

Lp.	Nazwa spółki	Nominalna wartość objętych obligacji (w tys. zł)
1.	Energa Operator SA	3 916 233
2.	Energa Wytwarzanie SA	747 200
3.	Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	26 238
4.	Energa Elektrownie Ostrołęka SA	72 000
RAZEM		4 761 671

Program emisji obligacji krajowych

W zakresie programu emisji obligacji krajowych ustanowionego we wrześniu 2012 roku, w ramach którego Energa SA przeprowadziła pierwszą emisję obligacji na kwotę 1 000 mln zł, nie zaszły zmiany w zakresie wolumenu emisji. W ramach kontynuowanych w 2018 roku działań spółka zależna Energa Operator SA nabyła na rynku wtórnym kolejny pakiet obligacji Energi SA w łącznej ilości 16 780 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 167,8 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Energa Operator SA posiadała pakiet obligacji Energi SA w łącznej ilości 99 749 sztuk obligacji o wartości nominalnej 997,49 mln zł.

Umowy ubezpieczenia

W Grupie obowiązuje wspólna Polityka ubezpieczeniowa, która zapewnia ochronę ubezpieczeniową spółek i ich działalności od ryzyk związanych z prowadzoną działalnością i posiadaniem mieniem w najwyższym, dostępnym na rynku standardzie oraz przy rzetelnie ustalonej, rynkowej składce. Przyjęte sumy ubezpieczenia ustanowione są na poziomie adekwatnym do ryzyk, czynników zewnętrznych, odpowiednio dla profilu podmiotów sektora energetycznego w Polsce.

We współpracy z firmą brokerską, realizowany jest wspólny Program Ubezpieczeniowy. Zgodnie z przyjętymi, wypracowanymi w nim warunkami, wszystkie spółki Grupy Kapitałowej Energa mają zrównany okres ubezpieczenia, a umowy zawierane są na okres trzech lat. Program dopuszcza wystandaryzowany zakres ochrony dla ryzyk nim objętych, z indywidualnymi umowami i zapisami rozszerzającymi, wynegocjowanymi dla specyficznych potrzeb spółek.

Umowy ubezpieczenia zawierane są z wiodącymi firmami ubezpieczeniowymi działającymi w Polsce. Aktualnie, głównym partnerem Grupy Kapitałowej Energa w obszarze ubezpieczeń jest Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

Udzielone poręczenia i gwarancje

Tabela 7: Informacja na temat działalności poręczeniowej i gwarancyjnej Spółki Energa wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku

Lp.	Data udzielenia poręczenia lub gwarancji	Data obowiązywania poręczenia lub gwarancji	Podmiot, za który udzielono poręczenia lub gwarancji	Podmiot, na rzecz którego udzielono poręczenie lub gwarancję	Forma udzielonego poręczenia lub gwarancji	Kwota poręczenia lub gwarancji (w mln zł)	Kwota zobowiązania wg stanu na 31.12.2018 zabezpieczona poręczeniem lub gwarancją (w mln zł)
1	2012-11-15	2033-12-31	Energa Finance AB	obligatariusze	umowa poręczenia*	5 375,0	3 380,4
2	2015-01-08	2024-12-31	Energa Wytwarzanie SA	WFOŚiGW Gdańsk	poręczenie - umowa pożyczki	15,0	4,9
3	2017-06-20	2021-02-28	Energa Invest SA	NFOŚiGW Warszawa	Umowa poręczenia	4,2	2,7
4	2017-11-22	2021-03-31	Energa Operator SA	Skarb Państwa	umowa poręczenia	40,00	40,0
5	2017-11-28	2021-03-31	Energa Obrót SA	Enea Trading Sp. z o.o.	umowa poręczenia	25,00	25,0
6	2018-10-25	2019-06-30	ENSPIRION Sp. z o.o.	Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn SA	Umowa poręczenia	0,6	0,6
7	2018-10-31	2026-01-01	ENSPIRION Sp. z o.o.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA	Umowa poręczenia	10,1	10,1
8			Pozostałe Spółki GK Energa		poręczenie** - umowa o udzielanie gwarancji	22,1	14,8
RAZEM						5 492,0	3 478,5

* w dniu 15 listopada 2012 roku ustanowiony został program emisji euroobligacji średnioterminowych EMTN na kwotę maksymalną do 1 000 000 000 EUR. W ramach Programu Obligacji EMTN, Energa Finance AB (publ) zarejestrowana pod prawem szwedzkim, działająca jako spółka zależna od Energi SA, może emitować euroobligacje o terminie wykupu od jednego roku do dziesięciu lat. Na mocy umowy poręczenia z dnia 15 listopada 2012r., zmienionej w dniu 16 lutego 2017 roku, Energa SA zobowiązała się bezwarunkowo i nieodwołalnie poręczyć zobowiązania Energi Finance AB (publ) wynikające z euroobligacji do kwoty 1 250 000 000 EUR w terminie do dnia 31 grudnia 2033 roku włącznie. W dniu 19 marca 2013 roku Spółka Energa Finance AB (publ) wyemitowała I serię euroobligacji w kwocie 500 000 000 EUR i terminie wykupu 19 marca 2020 roku; a w dniu 07 marca 2017 roku kolejną II serię euroobligacji w kwocie 300 000 000 EUR i terminie wykupu w dniu 07 marca 2027 roku.

** Poręczenia wg prawa cywilnego udzielone przez Energe SA za zobowiązania spółek Grupy wynikające z gwarancji bankowych udzielonych przez PKO BP SA w ramach limitów gwarancyjnych dedykowanych spółkom z Grupy. Okres wykorzystania limitu do dnia 19 września 2022 roku. Terminy ważności gwarancji udzielonych w ramach limitu mogą wykraczać poza okres jego ważności. Spłata zobowiązań zabezpieczona jest poręczeniem wg prawa cywilnego.

Na pozostałe gwarancje udzielone na zlecenie spółek Grupy złożyły się m.in.:

- gwarancje bankowe w kwocie 142,7 mln zł udzielone przez banki Pekao SA, ING Bank Śląski SA i mBank SA Spółce Energa Obrót SA,

Opis struktury głównych lokat kapitałowych lub głównych inwestycji kapitałowych dokonanych w ramach Grupy Kapitałowej Emitenta w danym roku obrotowym

Opis głównych inwestycji kapitałowych znajduje się w rozdziale 2.3 niniejszego Sprawozdania. W tabeli poniżej zestawiono główne lokaty na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Tabela 8: Główne lokaty kapitałowe Energi SA na dzień 31 grudnia 2018 roku

Lp.	Bank	Rodzaj instrumentu	Data zawarcia	Data zapadalności	Kwota (zł)
1	DNB Bank Polska SA	lokata krótkoterminowa	28.12.2018	28.03.2019	100 000 000
2	DNB Bank Polska SA	lokata krótkoterminowa	28.12.2018	27.03.2019	50 000 000
3	Santander Bank Polska SA	lokata krótkoterminowa	28.12.2018	28.03.2019	450 000 000
4	Bank Gospodarstwa Krajowego	lokata krótkoterminowa	03.10.2018	28.03.2019	100 000 000
5	Bank Gospodarstwa Krajowego	lokata krótkoterminowa	21.12.2018	21.03.2019	200 000 000
6	Bank Gospodarstwa Krajowego	lokata krótkoterminowa	28.12.2018	28.03.2019	100 000 000
7	Bank Gospodarstwa Krajowego	lokata krótkoterminowa	28.12.2018	28.03.2019	100 000 000
RAZEM					1 100 000 000

Informacje o istotnych transakcjach z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe

Wszystkie transakcje w ramach Grupy Energi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów lub usług oparte o koszt ich wytworzenia. Szczegółowe informacje w tym zakresie znajdują się w nocie 32 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku.

Ocena zarządzania zasobami finansowymi i możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

W trakcie roku obrotowego Grupa Energi dysponowała środkami finansowymi gwarantującymi terminową obsługę wszystkich bieżących i planowanych wydatków związanych z prowadzoną działalnością operacyjną i inwestycyjną. Posiadane środki pieniężne jak również dostępne linie kredytowe umożliwiają elastyczne prowadzenie polityki zarządzania płynnością.

Realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych opierała się o wykorzystanie środków własnych jak również finansowania dłużnego. Strukturyzowanie realizowanych projektów zakłada utrzymanie bezpieczeństwa finansowego Grupy Energi mającego wyraz w wykorzystywaniu długoterminowych źródeł finansowania dłużnego, prowadzeniu polityki dywidendowej adekwatnej do realizowanej strategii, a także utrzymaniu kowenantów finansowych na poziomach uzgodnionych z dostawcami kapitału dłużnego, jak również utrzymania ratingu na poziomie inwestycyjnym. Dwa ostatnie elementy stanowią ograniczenia determinujące możliwości inwestycyjne Grupy Energi, które definiowane są w horyzoncie długoterminowym. Tak konserwatywne podejście pozwala prowadzić politykę inwestycyjną w sposób minimalizujący ryzyka przekroczenia kowenantów finansowych, czy obniżenia poziomu ratingu, a przy tym optymalizować strukturę finansową Grupy z uwzględnieniem aktualnych i przewidywanych trendów na rynku finansowym. Bazując na powyższych uwarunkowaniach Grupa Energi wyposażona w odpowiednie środki finansowe, jak również finansująca się w oparciu o długoterminowe zobowiązania dłużne, o zdyswersyfikowanym charakterze, nie widzi zagrożeń w realizacji własnych zamierzeń inwestycyjnych.

Spółka monitorowała ryzyko utraty płynności przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności, z uwzględnieniem terminów wymagalności/ zapadalności zarówno zobowiązań inwestycyjnych jak i posiadanych aktywów i zobowiązań finansowych oraz prognozowanych przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej, w celu utrzymania równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z różnych źródeł finansowania.

W celu efektywnego zarządzania płynnością Grupa Energa, wykorzystywała, w mniejszym zakresie niż w latach poprzednich, mechanizm emisji krótkoterminowych obligacji, których propozycja nabycia była kierowana przez emitenta – spółkę Grupy wyłącznie do pozostałych spółek.

W 2018 roku Grupa Energa kontynuowała optymalizację procesu zarządzania płynnością z wykorzystaniem usługi cash poolingowego rzeczywistego bezzwrotnego, która przejęła funkcje związane z emisją obligacji krótkoterminowych, a dodatkowo zmaksymalizowała możliwość wykorzystania nadwyżek pieniężnych Grupy do finansowania bieżącej działalności poszczególnych jej spółek.

2.9. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa Energa była stroną 12 864 postępowań sądowych. Jako powód Grupa występowała w 11 472 sprawach, których łączna wartość przedmiotu sporu wyniosła około 274 mln zł. Jako pozwany Grupa występowała w 1 392 sprawach o łącznej wartości przedmiotu sporu około 427 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku łączna kwota roszczeń o posadowienie urządzeń elektroenergetycznych na cudzych nieruchomościach bez tytułu prawnego zasądzonych prawomocnym wyrokiem wyniosła około 22,0 mln zł w około 3 834 sprawach. Spraw sądowych w toku było 2 079, zaś wartość przedmiotu sporu w toku 205,1 mln zł.

Na podstawie dostępnych danych dotyczących wartości obecnie prowadzonych postępowań, przyjmujemy, że wartość realnie przypadającą do wypłaty w wyniku rozstrzygnięcia powyższych sporów może sięgać 75,0 mln zł, z zastrzeżeniem zmiany w przypadku wytoczenia przeciwko Enerdze Operatorowi SA nowych postępowań dotyczących urządzeń elektroenergetycznych posadowionych na innych gruntach bez tytułu prawnego.

Powyższe dane nie obejmują również spraw dotyczących prowadzenia w imieniu i na rzecz Energi Obrótu SA windykacji sądowo-egzekucyjnej, w celu dochodzenia przez Spółkę należności od swoich Klientów oraz spraw upadłościowych, za wyjątkiem sprawy z powództwa Energi Obrótu SA przeciwko ERGO ENERGY Sp. z o.o. na kwotę ok. 13 mln zł. Odnośnie powyższej sprawy, w dniu 12 lipca 2018 r. został ogłoszony wyrok Sądu I instancji, mocą którego:

- 1) ENERGA OBRÓT SA została zobowiązana do zapłaty na rzecz ERGO-ENERGY Sp. z o.o. kwoty w wysokości 100,000,00 zł z tytułu zadośćuczynienia;
- 2) ERGO-ENERGY Sp. z o.o. została zobowiązana do zapłaty na rzecz ENERGA OBRÓT SA kwoty w wysokości 5 092 000,00 zł;
- 3) ERGO-ENERGY Sp. z o.o. została zobowiązana do zapłaty na rzecz ENERGA OBRÓT SA kwoty w wysokości 34 113,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
- 4) Energa Obrót SA została zobowiązana do zapłaty na rzecz ERGO-ENERGY Sp. z o.o. kwoty w wysokości 13 191,89 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Złożono ze strony Energi Obrótu SA wnioski o sporządzenie uzasadnienia do ww. wyroku. Odebrano odpis wyroku wraz z uzasadnieniem. Złożono apelację w której zaskarżono pkt. I wyroku. W dniu 23 listopada 2018 roku ERGO-ENERGY złożyło odpowiedź na apelację, zaskarżającą punkty II, III, V, VII

Wyroku. Spółka wystosowała odpowiedź na apelację, w której wniesiono o oddalenie apelacji, oddalenie wniosków dowodowych zawartych w apelacji (przesłuchanie świadków), zasądzenie kosztów. Spółka otrzymała odpowiedź na pismo – ERGO-ENERGY przesłało replikę na odpowiedź na apelację.

Łączna wartość spraw prowadzonych w powyższym zakresie, na dzień 30 września 2018 roku, wynosi ok. 201 mln zł, w tym:

Tabela 9: Rodzaj oraz wartość należności spraw sądowych

Rodzaj należności	Saldo na dzień 31.12.2018 (mln zł)
sądowe, egzekucja	27,4
upadłości	48,9
pozabilingowe	1,4
Pozabilingowe - upadłości	0,7
Razem	78,4

Poniżej przedstawiono kontynuację postępowań o największej wartości przedmiotu sporu pozostających w toku w IV kwartale 2018 roku. Poprzednie raporty okresowe Spółki i jej Prospekt Emisyjny zawierają informacje o krokach prawnych podjętych we wcześniejszych okresach.

Tabela 10: Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Określenie stron	Przedmiot sporu	Opis sprawy
T- Matic Systems SA, Arcus SA (pozwany) Energa Operator SA (powód)	Pozew o zapłatę kar umownych wynikających z umów na dostawę oraz uruchomienie infrastruktury licznikowej (dotyczy i etapu AMI).	7 kwietnia 2015 roku złożono pozew (wartość przedmiotu sporu 23 152 481 zł). 10 czerwca 2015 roku pozwani złożyli odpowiedź na pozew domagając się oddalenia powództwa w całości podnosząc, że pozwani nie ponoszą winy w opóźnieniach, zaś część opóźnień zostało zawinionych przez Energa Operatora SA, działanie siły wyższej, brak szkody po stronie Energi Operatora SA oraz rażące wygórowanie kar umownych. Pismem z 30 września 2015 roku Energa Operator SA złożyła replikę do odpowiedzi na pozew szczegółowo odnosząc się do wszystkich zarzutów i zgłaszając nowe dowody. 18 grudnia 2015 roku pozwani złożyli duplikę, zawierającą zbliżoną argumentację do przedstawionej w odpowiedzi na pozew, jednak rozszerzoną o zarzut nieważności umów z uwagi na ich nieprecyzyjność oraz nierówność kontraktową stron. 13 stycznia 2016 roku odbyła się rozprawa, na której Sąd zobowiązał Energa Operatora SA do złożenia odpowiedzi na duplikę pozwanych w terminie 45 dni. 25 lutego 2016 roku zostało wysłane pismo procesowe powoda. W pierwszym półroczu 2016 roku odbył się szereg rozpraw z przesłuchaniami świadków. Na rozprawie 23 listopada 2016 roku Sąd zgodnie z wnioskiem stron wydał Postanowienie o odroczeniu rozprawy z uwagi na trwające negocjacje. 8 lutego 2017 roku odbyła się rozprawa, w wyniku której Strony nie doszły do porozumienia. Na kolejnych rozprawach przesłuchiwanie byli kolejni świadkowie.

		Do przesłuchania pozostały strony, co nastąpi w październiku oraz listopadzie 2019 roku, a następnie sąd skieruje sprawę do biegłych.
T- Matic Systems SA, Arcus SA (powód) Energa Operator SA (pozwany)	Pozew o stwierdzenie nieważności umowy dotyczącej II etapu AMI Pozew wzajemny o zapłatę kar umownych za II etap AMI	8 lutego 2016 roku na adres Energi Operatora SA doręczono pozew wniesiony przez T-Matic Systems SA i ARCUS SA. Sprawa toczy się przed Sądem Okręgowym w Gdańsku pod sygn. akt IX GC 893/15. Pełnomocnik pozwanego wniósł pismo o przedłużeniu terminu sądowego do ustosunkowania się do repliki. W związku z faktem, iż termin do ustosunkowania się upływał 1 lipca 2016 roku, a Sąd jeszcze nie wydał decyzji o przedłużeniu terminu, pozwany wysłał 1 sierpnia 2016 roku pismo procesowe ustosunkowujące się do kwestii prawnych, a 1 września 2016 roku - ustosunkowujące się do kwestii technicznych. 7 listopada 2016 roku został złożony pozew wzajemny przeciwko Arcus, T-matic o zapłatę kwoty 157 063 142 zł tytułem zapłaty kar umownych w wysokości 156 060 200 zł oraz kwoty 1 002 942 zł tytułem obniżenia wysokości wynagrodzenia, zgodnie z wezwaniem do zapłaty z 9 listopada 2015 roku Sąd w dniu 30 stycznia 2017 roku wydał postanowienie o podjęciu zawieszono wcześniej na wniosek stron postępowania. 13 czerwca 2017 roku sąd postanowił umorzyć postępowanie zażaleniove dotyczące oddalenia wniosku Powoda o zabezpieczenie roszczenia w postaci zakazu korzystania z gwarancji ubezpieczeniowej, w związku z wnioskiem o cofnięcie zażalenia. Akta będą przekazane do Sądu Okręgowego w Gdańsku. W zakresie pozwu wzajemnego został on doręczony powodom (pozwany wzajemnym), którzy wnieśli odpowiedź na pozew. Trwa postępowanie dowodowe, przesłuchiwanie świadkowie, terminy rozpraw wyznaczono do połowy 2019 roku.
T-Matic Systems SA Arcus SA (powód) Energa Operator SA (pozwany)	O zapłatę odszkodowania za czyny niedozwolone/czyni nieuczciwej konkurencji	29 stycznia 2018 roku do Energi Operatora SA wpłynął pozew Arcus SA i T-Matic Systems SA o zapłatę na rzecz Arcus SA kwoty 174 111 458,96 zł tytułem odszkodowania za czyny niedozwolone, których rzekomo dopuściła się Energa Operator SA. Odszkodowanie, jak to określono w pozwie, dotyczy szkód wynikających z bezprawnego i zawinionego popełnienia przez Energę Operatora SA czynu niedozwolonego/czynu nieuczciwej konkurencji polegającego na bezprawnych działaniach lub zaniechaniach związanych z procesem wykonywania umów realizacyjnych dotyczących i oraz II etapu realizacji systemu AMI. Z uzasadnienia pisma wynika, że szkoda poniesiona przez Arcus SA oraz T-Matic SA związana jest z bezprawnym naliczeniem przez Energę Operatora SA kar umownych, które to działania doprowadziły do powstania i eskalacji sporu, który przerodził się w liczne postępowania sądowe, w następstwie, których doszło do wyrządzenia szkody „która miała związek z zaistnieniem [opisanych w pozwie] okoliczności dotyczących prowadzonej działalności gospodarczej”. Spółka kwestionuje zasadność tego powództwa i będzie wnosić o jego oddalenie. Została złożona odpowiedź na pozew. Odbyło się posiedzenie organizacyjne, na którym sąd wysłuchał stanowisk stron i z urzędu podejmie decyzję o dalszym biegu postępowania.
Energa Operator SA (powód);	Pozew o zapłatę	19 kwietnia 2016 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie powództwa Energi Operatora

<p>PKN ORLEN SA (pozwany)</p>		<p>SA, Oddział w Płocku przeciwko PKN Orlen SA Sąd oddalił częściowo apelację pozwanego i tym samym prawomocny stał się wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 października 2014 roku, sygn. akt XVI GC 782/11 zasądający na rzecz powoda kwotę 16,1 mln zł z odsetkami od 30 czerwca 2004 roku Wyrok jest prawomocny. Energa Operator SA wystąpiła o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem, który doręczono pełnomocnikowi Powoda w dniu 1 sierpnia 2016 roku 29 września 2016 roku Energa Ooperator SA złożyła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 19 kwietnia 2016 roku do Sądu Najwyższego. 24 października 2016 roku pełnomocnikowi Energi Operatora SA doręczono skargę kasacyjną PKN ORLEN wniesioną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Na skargę tę Energa Operator SA udzieliła odpowiedzi pismem procesowym, przesyłając je w tym samym dniu do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Termin rozprawy wyznaczono na dzień 20 lipca 2017 roku Sąd Najwyższy oddalił skargę pozwanego PKN Orlen, natomiast uwzględnił skargę Energi Operatora SA, uchylając zaskarżone orzeczenie Sądu Apelacyjnego i przekazując mu sprawę do ponownego rozpoznania. 01.08.2017 wpłynął wyrok z uzasadnieniem. Rozprawa została wyznaczona na dzień 15 listopada 2017 roku. Sąd Apelacyjny, rozpoznając ponownie sprawę, wyrokiem z dnia 15 listopada 2017 roku uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego z dnia 27 października 2014 roku w części zasądzającej od PKN Orlen kwotę 30.093.882,82 zł i w tym zakresie przekazał temu sądowi sprawę do ponownego rozpoznania. W dniu 11 maja 2018 roku odbyła się rozprawa przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Sąd wezwał strony do rozważenia zawarcia ugody, jednocześnie udzielił pełnomocnikom stron miesięcznego terminu do zgłoszenia nowych wniosków dowodowych na okoliczność charakteru umowy łączącej strony po 1 stycznia 2002 roku.</p> <p>Kolejny termin rozprawy wyznaczono na 4 października 2018 roku - rozprawa została odroczone bez terminu. Miało to miejsce na zgodny wniosek obu stron z uwagi na toczące się rozmowy dotyczące zawarcia ugody sądowej. Pismem z dnia 15 listopada 2018 roku Spółka poinformowała SO w Warszawie o negatywnym rezultacie negocjacji ugodowych i wniosła o wyznaczenie rozprawy z urzędu.</p>
<p>Energa Operator SA (strona); PREZES URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI (organ)</p>	<p>Kara pieniężna nałożona przez organ</p>	<p>Energa Operator SA otrzymała decyzję z dnia 21 grudnia 2016 roku, w której Prezes URE nałożył na Energe Operatora SA karę pieniężną w wysokości 11 mln zł za wprowadzenie w błąd Prezesa URE. Spółka odwołała się od ww. decyzji i wniosła o jej uchylenie w całości, ewentualnie na wypadek jej nieuchylenia w całości o zmianę decyzji poprzez odstąpienie od wymierzenia kary lub jej obniżenie do 50 000,00 zł. Prezes URE wniósł odpowiedź na odwołanie wnosząc m.in. o jego oddalenie.</p> <p>Odbyła się pierwsza rozprawa, na której przesłuchano świadków, kolejnych świadków sąd przesłucha na rozprawie 10 maja 2019 r. i wówczas prawdopodobnie zostanie wydany wyrok.</p>

<p>Energa Operator SA (strona); PREZES URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI (organ)</p>	<p>Kara pieniężna nałożona przez organ</p>	<p>Energa Operator SA otrzymała decyzję z 6 listopada 2017 roku w przedmiocie wymierzenia kar pieniężnych w łącznej wysokości 13 600 000 zł za naruszenia Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej poprzez: (1) komunikowanie się z przedsiębiorstwami obrotu za pomocą kodów innych, aniżeli przewidziane w IRIESD; (2) nieprzestrzeganie terminów przekazywania przedsiębiorstwom obrotu danych pomiarowych; (3) nieprzestrzeganie terminów rozpoznawania reklamacji przedsiębiorstw obrotu; (4) nieprzestrzeganie terminów weryfikacji zgłoszeń zmiany sprzedawcy; (6) nieprzestrzeganie terminów końcowego rozliczenia umów sprzedaży energii; (6) niewznowienie dostaw energii u jednego z odbiorców. Spółka odwołała się od tej decyzji wnosząc o jej uchylenie, ewentualnie zmianę przez odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, ewentualnie zmianę poprzez obniżenie kary pieniężnej.</p> <p>Sprawa jest prowadzona pod sygnaturą XVII AmE 68/18 i obecnie nie podjęto w niej żadnych czynności.</p>
<p>Boryszewo Wind Invest Sp. z o.o. (powód) Energa Obrót S.A. (pozwany)</p>	<p>Pozew o zapłatę odszkodowania z tytułu niewykonania przez Energa Obrót S.A. części umowy zakupu praw majątkowych do świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w OZE.</p>	<p>W dniu 25 sierpnia 2017 r. Boryszewo Wind Invest wniosła przeciwko Enedze Obrotowi SA do Sądu Okręgowego w Gdańsku pozew o zapłatę kwoty 31.931.614,78 zł wraz z odsetkami z tytułu odszkodowania za niewykonanie w części Ramowej Umowy Sprzedaży Praw Majątkowych wynikających ze Świadectw Pochodzenia Nr W/HH/210/2010/1, które polegało na złożeniu oświadczenia o częściowym rozwiązaniu umowy oraz odmowie nabywania praw majątkowych ze świadectw pochodzenia. Na kwotę roszczenia składają się „straty” poniesione przez powoda w związku z koniecznością sprzedaży praw majątkowych na TGE wraz z odsetkami ustawowymi (25.694.540,08 zł) oraz kwota dodatkowych kosztów w związku z obsługą zadłużenia z umowy kredytowej (6.282.074,70 zł).</p> <p>Nadano sygnaturę: IX GC 701/17.</p> <p>11 września 2017 r. Boryszewo Wind Invest złożyła pismo uzupełniające dowody. 30 października 2017 r. Energa Obrót SA złożyła odpowiedź na pozew. 27 grudnia 2017 r. odbyła się rozprawa, podczas której Boryszewo Wind Invest cofnęła pozew w zakresie 150.000,00 zł. W dniu 17 stycznia 2018 r. Boryszewo Wind Invest złożyła replikę na odpowiedź na pozew. W dniu 26 lutego 2018 r. Energa Obrót SA złożyła duplikę na replikę. W dniu 7 marca 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 28 marca 2018 r. Boryszewo Wind Invest złożyła tryplikę na duplikę. W dniu 14 maja 2018 r. i 9 lipca 2018 r. odbyła się rozprawa, podczas której przesłuchano świadka. Sąd skierował strony do mediacji, jednak Powód nie wyraził zgody na mediację. W dniu 31 października 2018 r. odbyła się rozprawa, I instancji. W dniu 28 listopada 2018 roku został wydany wyrok sądu I instancji - Sąd zasądził od Energi Obrotu SA na rzecz powoda kwotę w wysokości 17 796 755 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26 lipca 2017 roku, oddalił powództwo w pozostałym zakresie, tj. co do kwoty</p>

		13 984 860 złotych oraz zasądził od Energa Obrót SA na rzecz powoda zwrot kosztów procesu w kwocie 58 596 złotych
Energa Obrót S.A. (powód) - "RELAX WIND PARK I" sp. z o.o. (pozwany 1), Bank of China Luxembourg SA Spółka Akcyjna działająca poprzez Oddział w Polsce (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energię Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: XVI GC 801/17.</p> <p>Relax Wind Park I sp. z o.o., Bank of China złożyli odpowiedź na pozwy. 8 lutego 2018 r. Ze strony Relax Wind Park I sp. z o.o. wpłynął pozew wzajemny. W dniu 18 lipca 2018 r. strony zawarły ugodę. W dniu 19 lipca 2018 r. Energa Obrót SA cofnęła pozew o ustalenie, a Relax Wind Park I sp. z o.o. cofnęła pozew wzajemny o zapłatę.</p>
Energa Obrót S.A. (powód) - "MEGAWATT BALTICA" S.A. (pozwany 1), Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energię Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Arbitrażowego przy KIG w Warszawie.</p> <p>Nadano sygnaturę: SA 128/17.</p> <p>5 grudnia 2017 r. - Megawatt Baltica złożyła odpowiedź na pozew wraz z pozwem wzajemnym oraz wnioskiem o udzielenie zabezpieczenia. W tym samym dniu odpowiedź na pozew złożyła PKO BP S.A. W dniu 7 lutego 2018 r. odbyła się pierwsza rozprawa. W dniu 29 stycznia 2018 r. przy udziale Megawatt Baltica S.A. odbyło się posiedzenie w sprawie o zawezwanie do próby ugodowej. Do zawarcia ugody nie doszło. W dniu 7 lutego 2018 r. odbyła się pierwsza rozprawa. W dniu 12 marca 2018 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedź na pozew. W dniu 16 kwietnia 2018 r. Megawatt Baltica złożyła duplikę na replikę. W dniu 10 maja 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 30 maja 2018 r. strony złożyły Pisma Podsumowujące. W dniu 4 czerwca 2018 r. został wydany wyrok częściowy oddalający powództwo Energi Obrotu SA o ustalenie. W dniu 5 lipca 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 1 września 2018 r. Megawatt Baltica złożyła zaktualizowany pozew wzajemny. Kwota dochodzonego roszczenia wynosi 16 969 401,36 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. W dniu 31 października 2018 r. Energa Obrót SA złożyła odpowiedź na pozew wzajemny. W dniu 14 listopada 2018 r. Megawatt Baltica złożyła replikę na odpowiedź na pozew wzajemny. W dniu 28 listopada 2018 r. Energa Obrót SA złożyła duplikę na replikę. W dniu 11 grudnia 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 19 grudnia 2018 r. strony złożyły spis kosztów postępowania.</p>
Energa Obrót S.A. (powód) - ZAJĄCZKOWO WINDFARM sp. z o.o. (pozwany)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energię Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Gdańsku, IX Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: IX GC 737/17.</p> <p>W dniu 14 listopada 2017 r. pozwany złożył odpowiedź na pozew. W dniu 19 stycznia 2018 r. Energa Obrót SA</p>

		<p>złożyła replikę na odpowiedź na pozew. W dniu 5 kwietnia 2018 r. Zajączkowo złożyło duplikę na replikę. W dniu 13 kwietnia 2018 r. odbyła się pierwsza rozprawa. W dniu 18 maja 2018 r. strony zawarły ugodę a Energa Obrót SA cofnęła powództwo.</p> <p>W dniu 22 maja 2018 r. sąd umorzył postępowanie.</p>
<p>Energa Obrót S.A. (powód) - EOLICA KISIELICE sp. z o.o. (pozwany 1), RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A. (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Gdańsku, IX Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: IX GC 739/17.</p> <p>W dniu 7 listopada 2017 r. Energa Obrót SA złożyła pismo procesowe precyzujące żądanie. W dniu 16 lutego 2018 r. Raiffeisen Bank Polska i Eolica Kisielice złożyli odpowiedź na pozew. W dniu 12 marca 2018 r. Raiffeisen Bank Polska złożył pozew wzajemny o zapłatę (w.p.s. 3.104.430 zł). W dniu 25 marca 2018 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedź na pozew wraz z odpowiedzią na pozew wzajemny. W dniu 29 czerwca 2018 r. Raiffeisen Bank Polska rozszerzył powództwo wzajemne o zapłatę. W dniu 3 sierpnia 2018 r. Raiffeisen Bank Polska rozszerzył powództwo wzajemne o zapłatę. W dniu 20 września 2018 r. Raiffeisen Bank Polska rozszerzył powództwo wzajemne o zapłatę. W dniu 10 października 2018 r. Energa Obrót SA złożyła odpowiedź na rozszerzane powództwo wzajemne. W dniu 18 października 2018 r. odbyła się pierwsza rozprawa. W dniu 30 października 2018 r. Raiffeisen Bank Polska rozszerzył powództwo wzajemne o zapłatę.</p>
<p>Energa Obrót S.A. (powód) - PGE ENERGIA ODNAWIALNA S.A., (pozwany)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: XX GC 839/17.</p> <p>W dniu 8 listopada 2017 r. PGE złożyła odpowiedź na pozew. W dniu 8 marca 2018 r. PGE złożyła wniosek o skierowanie stron do mediacji. W dniu 25 kwietnia 2018 r. odbyła się rozprawa. Sąd skierował strony do mediacji.</p>
<p>Energa Obrót S.A. (powód) - C&C WIND sp. z o.o. (pozwany 1), Bank Ochrony Środowiska S.A. (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Arbitrażowego przy KIG w Warszawie.</p> <p>Nadano sygnaturę: SA 127/17.</p> <p>W dniu 5 grudnia 2017 r. C&C Wind złożyła odpowiedź na pozew wraz z pozewem wzajemnym. W dniu 5 grudnia 2017 r. BOŚ SA złożyła odpowiedź na pozew. W dniu 29 grudnia 2017 r. Energa Obrót SA cofnęła pozew w odniesieniu do BOŚ. Sąd Arbitrażowy przy KIG w Warszawie postanowieniem z dnia 16 stycznia 2018 r. umorzył postępowanie wobec pozwanego BOŚ SA z uwagi na cofnięcie pozwu w tym zakresie. W dniu 7 lutego 2018 r. odbyła się pierwsza rozprawa. W dniu 12</p>

		<p>marca 2018 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedź na pozew. W dniu 16 kwietnia 2018 r. C&C Wind złożyła duplikę na replikę. W dniu 10 maja 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 30 maja 2018 r. strony złożyły Pisma Podsumowujące. W dniu 4 czerwca 2018 r. został wydany wyrok częściowy oddalający powództwo Energi Obrotu SA o ustalenie. W dniu 5 lipca 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 1 września 2018 r. C&C Wind złożyła zaktualizowany pozew wzajemny. Kwota dochodzonego roszczenia wynosi 7.767.619,14 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. W dniu 22 października 2018 r. C&C Wind cofnęła powództwo wzajemne w całości bez zrzeczenia się roszczenia. W dniu 31 października 2018 r. Energa Obrót SA złożyła pismo procesowe – odpowiedź na pozew wzajemny wraz ze sprzeciwem co do cofnięcia pozwu wzajemnego w części kwoty. W dniu 14 listopada 2018 r. C&C Wind złożyła replikę na odpowiedź na pozew wzajemny, w której cofnęła cofnięcie pozwu co do kwoty, co do której Energa Obrót SA się sprzeciwiła, a także zmieniła powództwo o zapłatę na powództwo o ustalenie, że Spółce Energa Obrót SA nie przysługuje prawo zwrotu kar umownych. W dniu 5 grudnia 2018 r. Energa Obrót SA złożyła duplikę na replikę. W dniu 11 grudnia 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 19 grudnia 2018 r. strony złożyły spis kosztów postępowania</p>
<p>Energa Obrót S.A. (powód) - BORYSZEWO WIND INVEST Sp. Z O.O. (pozwany 1), MBANK S.A. (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: XVI GC 799/17.</p> <p>W dniu 31 października 2017 r. MBANK złożył odpowiedź na pozew. W dniu 10 listopada 2017 r. Boryszewo Wind Invest złożyła odpowiedź na pozew. W dniu 21 grudnia 2017 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedzi na pozew. W dniu 23 marca 2018 r. MBANK złożył duplikę na replikę. W dniu 30 kwietnia 2018 r. Boryszewo złożyło duplikę na replikę. W dniu 3 września 2018 r. Energa Obrót SA złożyła tryplikę na dupliki. W dniu 7 września 2018 r. odbyła się rozprawa. Sąd zamknął przewód sądowy. W dniu 21 września 2018 r. sąd wydał wyrok oddalający powództwo. W dniu 2 listopada 2018 r. Energa Obrót SA złożyła apelację. W dniu 28 grudnia 2018 r. MBANK złożył odpowiedź na apelację.</p>
<p>Energa Obrót S.A. (powód) - JEŻYCZKI WIND INVEST sp. z o.o. (pozwany 1), MBANK S.A. (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: XVI GC 805/17</p> <p>W dniu 16 listopada 2017 r. MBANK i Jeżyczki Wind Invest złożyli odpowiedzi na pozew. W dniu 3 stycznia 2018 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedzi na pozew. W dniu 16 lutego 2018 r. Jeżyczki Wind Invest i MBANK złożyli duplikę na replikę. W dniu 27 lutego 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 27 marca</p>

		<p>2018 r. Energa Obrót SA złożyła tryplikę na duplikę W dniu 17 kwietnia 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 17 kwietnia 2018 r. pozwani złożyli wspólne pismo procesowe – odpowiedź na tryplikę. W dniu 8 maja 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 11 maja 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 6 czerwca 2018 r. sąd wydał wyrok oddalający powództwo. W dniu 13 lipca 2018 r. Energa Obrót SA wniosła apelację od wyroku. W dniu 17 sierpnia 2018 r. MBANK złożył odpowiedź na apelację. W dniu 31 sierpnia 2018 r. Jeżyczki Wind Invest złożyła odpowiedź na apelację.</p>
<p>Energa Obrót S.A (powód) - WIND INVEST sp. z o.o., (pozwany 1), MBANK S.A. (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: XVI GC 798/17</p> <p>W dniu 28 listopada 2017 r. - Wind Invest i MBANK złożyli odpowiedzi na pozew. W dniu 26 marca 2018 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedzi na pozew. W dniu 12 września 2018 r. Wind Invest złożył duplikę na replikę.</p>
<p>Energa Obrót S.A (powód) - STARY JAROSŁAW WIND INVEST sp. z o.o. (pozwany 1), MBANK S.A. (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: XVI GC 802/17.</p> <p>W dniu 17 listopada 2017 r. Stary Jarosław Wind Invest i MBANK złożyli odpowiedzi na pozew. W dniu 15 marca 2018 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedzi na pozew. W dniu 21 września 2018 r. MBANK złożył duplikę. W dniu 6 grudnia 2018 r. odbyła się rozprawa. Podczas rozprawy nie przesłuchano żadnych świadków.</p> <p>Termin kolejnej rozprawy wyznaczono na dzień 11 kwietnia 2019 r. Podczas rozprawy zostanie przesłuchany 1 świadek ze strony Energi Obrotu SA oraz 1 świadek ze strony Stary Jarosław Wind Invest.</p>
<p>Energa Obrót S.A. (powód) - LIVINGSTONE sp. z o.o. (pozwany 1), DNB BANK POLSKA SPÓŁKA AKCYJNA (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XXVI Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: XXVI GC 713/17.</p> <p>W dniu 22 grudnia 2017 r. Livingstone i DNB Bank złożyły odpowiedzi na pozew. W dniu 26 lutego 2018 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedzi na pozew. W dniu 16 kwietnia 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 23 kwietnia 2018 r. strony złożyły pisma procesowe. W dniu 7 maja 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 18 maja 2018 r. sąd wydał wyrok oddalający powództwo. W dniu 25 lipca 2018 r. Energa Obrót SA wniosła apelację od wyroku. W dniu 3 września 2018 r. Pozwani złożyli odpowiedź na apelację. W dniu 29 listopada 2018 r. odbyła się rozprawa apelacyjna. W dniu</p>

		<p>19 grudnia 2018 r. odbyła się rozprawa apelacyjna (sąd na zgodny wniosek stron otworzył zamkniętą rozprawę na nowo).</p> <p>W dniu 17 stycznia 2019 r. strony złożyły wnioski o niewyznaczenie terminu rozprawy w ciągu 30 dni.</p>
Energa Obrót S.A. (powód) - PGE ENERGIA ODNAWIALNA S.A. (pozwany)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, Xx Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: XX GC 842/17.</p> <p>W dniu 24 listopada 2017 r. PGE złożyła odpowiedź na pozew. 27 marca 2018 r. - postanowienie o skierowaniu stron do mediacji i wyznaczeniu osoby mediatora. W dniu 19 marca 2018 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedź na pozew. 27 marca 2018 r. - postanowienie o skierowaniu stron do mediacji i wyznaczeniu osoby mediatora. Sąd skierował strony do mediacji.</p>
Energa Obrót S.A. (powód) - KRUPY WIND INVEST sp. z o.o. (pozwany 1), MBANK S.A. (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: XVI GC 803/17.</p> <p>W dniu 24 listopada 2017 r. Krupy Wind Invest i MBANK złożyli odpowiedzi na pozew. W dniu 26 kwietnia 2018 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedzi na pozew. W dniu 2 lipca 2018 r. Krupy Wind Invest złożyła duplikę na replikę. W dniu 21 września 2018 r. MBANK złożył duplikę na replikę. W dniu 21 września 2018 r. odbyła się rozprawa. Podczas rozprawy nie przesłuchano żadnych świadków.</p> <p>Terminy kolejnych rozpraw, podczas których zostaną przesłuchani świadkowie i strony wyznaczono na dzień: 27 lutego 2019 r., 20 marca 2019 r., 10 kwietnia 2019 r.</p>
Energa Obrót S.A. (powód) - PGE ENERGIA NATURY sp. z o.o. (pozwany)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: XX GC 841/17.</p> <p>W dniu 16 listopada 2017 r. PGE złożyła odpowiedź na pozew. 26 lutego 2018 r. - postanowienie o skierowaniu stron do mediacji i wyznaczeniu mediatora. Sąd skierował strony do mediacji</p>
Energa Obrót S.A. (powód) - "WINDVEST - POLAND" sp. z o.o. (pozwany 1), RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A. (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XXVI Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: XXVI GC 711/17.</p> <p>W dniu 22 grudnia 2017 r. Windvest i Raiffeisen złożyły odpowiedź na pozew. W dniu 19 marca 2018 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedź na pozew. W</p>

		<p>dniu 27 sierpnia 2018 r. Pozwani złożyli duplikę na replikę.</p>
<p>Energa Obrót S.A. (pówód) - NIDZICA sp. z o.o. (pozwany 1), BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: XVI GC 800/17.</p> <p>W dniu 6 listopada 2017 r. Nidzica złożyła odpowiedź na pozew. W dniu 23 listopada 2017 r. - zawiadomienie o cesji zwrotnej z BOŚ na Nidzica. W dniu 24 listopada 2017 r. Nidzica złożyła pismo uzupełniające odpowiedź na pozew. W dniu 24 listopada 2017 r. BOŚ złożyła odpowiedź na pozew BOŚ. W dniu 11 grudnia 2017 r. Energa Obrót SA cofnęła pozew przeciwko BOŚ. 3 stycznia 2018 r. - postanowienie o umorzeniu postępowania w zakresie pozwu p-ko BOŚ. W dniu 2 lutego 2018 r. - Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedzi na pozew. W dniu 30 maja 2018 r. strony zawarły ugodę. W dniu 5 czerwca 2018 r. Energa Obrót SA cofnęła powództwo. W dniu 7 czerwca 2018 r. sąd wydał postanowienie o umorzeniu postępowania.</p>
<p>Energa Obrót S.A. (pówód) - "SAGITTARIUS SOLUTIONS" sp. z o.o. (pozwany 1), RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A. (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: XVI GC 804/17.</p> <p>W dniu 22 grudnia 2017 r. Sagittarius i Raiffeisen złożyły odpowiedź na pozew. W dniu 5 marca 2018 r. Energa Obrót SA. złożyła replikę na odpowiedź na pozew. W dniu 16 listopada 2018 r. Sagittarius i Raiffeisen złożył duplikę.</p>
<p>Energa Obrót S.A. (pówód) - "EW CZYŻEWO" sp. z o.o. (pozwany 1), BANK BGŻ BNP PARIBAS S.A. (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Gdańsku, IX Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: IX GC 736/17.</p> <p>W dniu 5 grudnia 2017 r. – Energa Obrót SA złożyła pismo precyzujące żądanie pozwu. W dniu 22 grudnia 2017 r. EW Czyżewo złożyła odpowiedź na pozew z pozwem wzajemnym. W dniu 22 grudnia 2017 r. BGŻ BNP złożył odpowiedź na pozew. W dniu 28 lutego 2018 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedzi na pozew. W dniu 18 maja 2018 r. EW Czyżewo złożyła duplikę wraz z rozszerzeniem pozwu wzajemnego. W dniu 26 czerwca 2018 r. i 5 października 2018 roku odbyły się rozprawy, podczas których przesłuchano świadków. W dniu 20 listopada 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 4 grudnia 2018 r. sąd wydał wyrok oddalający powództwo o ustalenie i zasądzający kary.</p>
<p>Energa Obrót S.A.. (pówód) - ELEKTROWNIA WIATROWA EOL sp. z o.o. (pozwany 1), BANK</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót</p>	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XXVI Wydziału Gospodarczego.</p>

<p>ZACHODNI WBK S.A. (pozwany 2)</p>	<p>S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>Nadano sygnaturę: XXVI GC 712/17.</p> <p>W dniu 21 listopada 2017 r. EW EOL złożyła odpowiedź na pozew. W dniu 14 listopada 2017 r. BZWBK złożył odpowiedź na pozew. W dniu 21 listopada 2017 r. EW EOL złożyła odpowiedź na pozew. W dniu 15 stycznia 2018 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedzi na pozew. 6 lutego 2018 r. - postanowienie o skierowaniu stron do mediacji i wyznaczeniu osoby mediatora. Pozwani nie wyrazili zgody na mediację. W dniu 28 maja 2018 r. EW EOL złożyła odpowiedź na pozew. W dniu 30 października 2018 r. odbyło się posiedzenie niejawnie. W dniu 30 listopada 2018 r. strony złożyły pisma procesowe.</p>
<p>Energa Obrót S.A. (powód) - WIELKOPOLSKIE ELEKTROWNIE WIATROWE sp. z o.o. (pozwany 1), BANK BGŻ BNP PARIBAS S.A. (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Gdańsku, IX Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: IX GC 735/17.</p> <p>W dniu 7 listopada 2017 r. Energa Obrót SA złożyła pismo precyzujące żądanie pozwu. W dniu 15 grudnia 2017 r. Wielkopolskie Elektrownie Wiatrowe złożyła odpowiedź na pozew. W dniu 19 grudnia 2017 r. BGŻ BNP złożył odpowiedź na pozew. W dniu 29 stycznia 2018 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedzi na pozew. W dniu 10 kwietnia 2018 r. Wielkopolskie Elektrownie Wiatrowe złożyła duplikę na replikę. W dniu 28 maja 2018 r. odbyła się rozprawa (nie przesłuchano żadnych świadków). W dniu 2 lipca 2018 r. odbyła się rozprawa, podczas której przesłuchano świadków. W dniu 24 września 2018 r. odbyła się rozprawa, podczas której przesłuchano strony i sąd zamknął przewód sądowy w I instancji. W dniach 2 października i 16 października 2018 r. miało nastąpić ogłoszenie wyroku, jednak z powodu choroby sędziego zostało odroczone na 5 listopada 2018 r. W dniu 6 grudnia 2018 roku sąd wydał wyrok oddalający powództwo o ustalenie.</p>
<p>Energa Obrót S.A. (powód) - "EW KOŹMIN" sp. z o.o. (pozwany 1), BANK BGŻ BNP PARIBAS S.A. (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Gdańsku, IX Wydziału Gospodarczego.</p> <p>Nadano sygnaturę: IX GC 738/17.</p> <p>W dniu 18 grudnia 2017 r. EW Koźmin złożyła odpowiedź na pozew wraz z pozwem wzajemnym. W dniu 18 grudnia 2017 r. - BGŻ BNP złożył odpowiedź na pozew. W dniu 28 lutego 2018 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedzi na pozew. W dniu 26 marca 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 25 kwietnia 2018 r. BGŻ BNP złożył duplikę. W dniu 27 kwietnia 2018 r. EW Koźmin złożył duplikę wraz z rozszerzeniem powództwa wzajemnego. W dniu 12 czerwca 2018 r. Energa Obrót SA złożyła odpowiedź na rozszerzone powództwo wzajemne. W dniu 13 czerwca 2018r. odbyła się rozprawa. W dniu 1 sierpnia 2018 r. odbyła się ostatnia rozprawa. W dniu 30 sierpnia 2018 r. sąd wydał wyrok oddalający powództwo o ustalenie i zasądający kary umowne. W</p>

		<p>dniu 30 listopada 2018 r. Energa Obrót SA złożyła apelację.</p>
<p>Energa Obrót S.A. (powód) - "WIATROWA BALTICA" sp. z o.o. (pozwany 1), Raiffeisen Bank Polska S.A. (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energa Obrót S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 r. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Arbitrażowego przy KIG w Warszawie.</p> <p>Nadano sygnaturę: SA 129/17.</p> <p>W dniu 4 grudnia Wiatrowa Baltica i Raiffeisen Bank złożyli odpowiedź na pozew wraz z pozewem wzajemnym. W dniu 7 lutego 2018 r. odbyła się pierwsza rozprawa. W dniu 12 marca 2018 r. Energa Obrót SA złożyła replikę na odpowiedź na pozew. W dniu 16 kwietnia 2018 r. Wiatrowa Baltica złożyła duplikę na replikę. W dniu 10 maja 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 30 maja 2018 r. strony złożyły Pisma Podsumowujące. W dniu 4 czerwca 2018 r. został wydany wyrok częściowy oddalający powództwo Energi Obrót SA o ustalenie. W dniu 5 lipca 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 1 września 2018 r. Raiffeisen Bank złożył zaktualizowany pozew wzajemny. Kwota dochodzonego roszczenia wynosi 1.352.533,66 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. W dniu 31 października 2018 r. Energa Obrót S.A. złożyła odpowiedź na pozew wzajemny. W dniu 14 listopada 2018 r. Raiffeisen Bank i Wiatrowa Baltica złożyły replikę na odpowiedź na pozew wzajemny. W dniu 28 listopada 2018 r. Energa Obrót SA złożyła duplikę na replikę. W dniu 11 grudnia 2018 r. odbyła się rozprawa. W dniu 19 grudnia 2018 r. strony złożyły spis kosztów postępowania.</p>
<p>Energa Kogeneracja Sp. z o.o. (powód) - Mostostal Warszawa S.A. (pozwany)</p>	<p>Pozew o zapłatę z tytułu obniżenia ceny kontraktowej</p>	<p>Sygn. akt: IX GC 494/17; 22 czerwca 2017 r. Energa Kogeneracja Sp. z o.o. wniosła do Sądu Okręgowego w Gdańsku pozew przeciwko Mostostal Warszawa S.A. o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 106 417 065,12 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Przedmiotem pozwu jest obniżenie ceny kontraktowej przysługującej Enerdze Kogeneracji Sp. z o.o. z tytułu wykonania KONTRAKTU nr EKO/86/2011 o kwotę 90.286.722,15 zł (podstawa prawna art. 637 § 2 kc w zw. z art. 656 § 1 kc). W dniu 15 września 2017 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku wydał postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia dowodu w postaci opinii biegłego (instytutu). Skierowane przez Sąd zapytania o możliwość sporządzenia stosownej opinii spotkały się z odmową instytutów. Pozwany otrzymał przedłużenie terminu do sporządzenia odpowiedzi na pozew do 15 grudnia 2017 r. Dnia 22 grudnia 2017 r. wpłynęła do Energi Kogeneracji Sp. z o.o. odpowiedź na pozew wraz z pozewem wzajemnym na kwotę 7.753.230 zł. Odpowiedź na pozew wzajemny Energa Kogeneracja Sp. z o.o. złożyła w dniu 9 kwietnia 2018 roku. Skarb Państwa, w imieniu którego działa Minister Energii włączył się do postępowania w charakterze interwenienta ubocznego po stronie Energi Kogeneracji Sp. z o.o. Pismem z dnia 27 kwietnia 2018 roku Mostostal Warszawa S.A. podtrzymał opozycję i przedstawił dalsze stanowisko. Pismem z dn. 13 czerwca 2018 roku Mostostal Warszawa S.A. wniósł o uchylenie postanowienia o zabezpieczenie dowodu i dopuszczenie dowodu z opinii instytutu naukowo-badawczego w zwykłym trybie.</p>

		<p>Mostostal Warszawa wniósł również o to, aby opinia została wykonana przez instytut zagraniczny i wskazał 2 instytuty z Wielkiej Brytanii. W odpowiedzi na to pismo, w piśmie z dnia 03 lipca 2018r. Energa Kogeneracja Sp. z o.o. wniosła o oddalenie wniosku Mostostal Warszawa S.A. o uchylenie postanowienia z dnia 23 sierpnia 2017 roku, rozszerzenie postanowienia z dnia 23 sierpnia 2017 roku o dalsze okoliczności wskazane w pismach procesowych, a w razie uwzględnienia wniosku Mostostal Warszawa S.A. i uchylenia postanowienia z dnia 23 sierpnia 2017 roku, Energa Kogeneracja wniosła o skierowanie zapytania o przeprowadzenie opinii w pierwszej kolejności do Politechniki Wrocławskiej, a dopiero po uzyskaniu odmowy, zwrócenie się z zapytaniem o możliwość sporządzenia opinii do instytutów zagranicznych, przy czym Energa Kogeneracja wskazała 5 instytutów, z czego wyróżnił instytut duński. Pismem z dnia 07 września 2018r. Energa Kogeneracja Sp. z o.o. rozszerzyła powództwo o kwotę 7.969.194,27 zł z tytułu kar umownych za niższą niż gwarantowana dyspozycyjność Bloku w trzecim roku eksploatacji. W listopadzie odbędzie się rozprawa, na której Sąd rozstrzygnie opozycję Mostostal Warszawa S.A. wobec wstąpienia do sprawy Skarbu Państwa - Ministra Energii.</p>
--	--	---

2.10. Sytuacja kadrowo-płacowa

Zatrudnienie w Grupie Energa

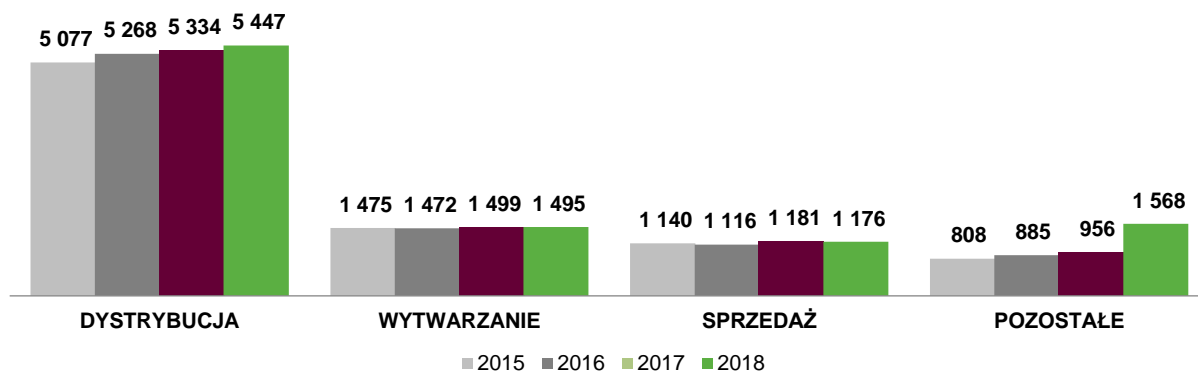
Na koniec 2018 roku Grupa Energa zatrudniała na umowę o pracę 9 686 pracowników. W porównaniu do końca 2017 roku nastąpił wzrost zatrudnienia o 716 osób, czyli o 8 %.

Przyczyną wzrostu w 2018 roku było zatrudnienie pracowników ochrony do powołanej pod koniec ubiegłego roku spółki Energa Ochrona Sp. z o.o. (Linia Biznesowa Pozostałe), zajmującej się nadzorem nad mieniem i obiektami Grupy, rozwój kompetencji w Grupie w zakresie usług projektowania linii elektroenergetycznych średnich i wysokich napięć oraz stacji GPZ dla Linii Biznesowej Dystrybucji przez spółkę Energa Invest Sp. z o.o. (Linia Biznesowa Pozostałe). Ponadto wzrost zatrudnienia wynikał z realizacji polityki sukcesywnego zwiększania wykonywania usług dotychczas zleczanych na zewnątrz zasobami ludzkimi Grupy Energa, tj. przejście pracowników świadczących pracę ciągłą dla spółek Grupy z Agencji Pracy Tymczasowej na umowę o pracę a także kontynuacji działań mających na celu zniwelowanie luki kompetencyjnej oraz pokoleniowej w obszarze kadry elektromonterskiej i inżynieryjno-technicznej zatrudnionej w Linii Biznesowej Dystrybucja oraz Wytwarzanie.

Dodatkowo w ramach realizacji procesu centralizacji zakupów, nastąpiło przejście pracowników ze spółek Grupy do dwóch spółek z Linii Biznesowej Pozostałe, posiadających wyspecjalizowane centra zakupowe w obszarze IT i pozostałych zakupów.

W IV kwartale 2018 roku Grupa odnotowała przyrost zatrudnienia o 77 osób, tj. 0,8%.

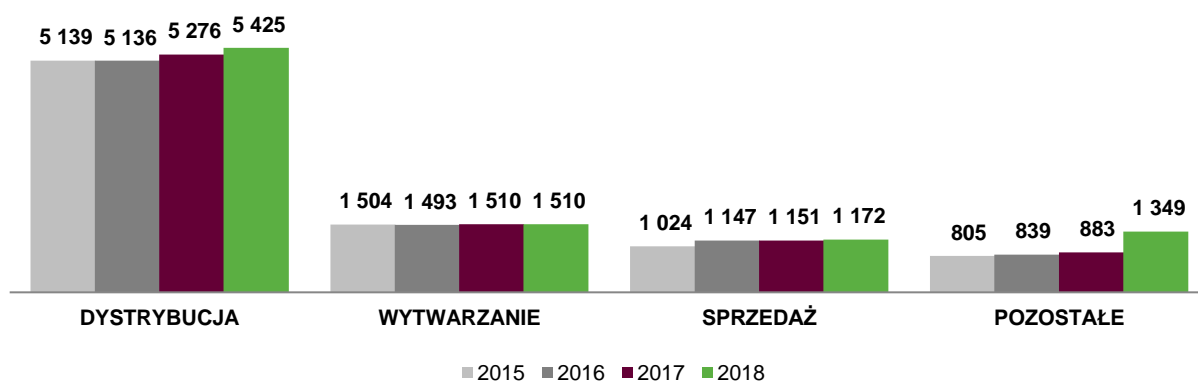
Rysunek 9: Zatrudnienie w Grupie Energa według stanu na dzień 31 grudnia 2015, 2016, 2017 i 2018 roku (w osobach)*

* dotyczy umów o pracę, z wyłączeniem urlopów bezpłatnych, wychowawczych i świadczeń rehabilitacyjnych; dane za lata 2015-2017 zostały przekształcone zgodnie ze strukturą Grupy Energa obowiązującą w 2018 roku

Przeciętne zatrudnienie w etatach w Grupie Energa za okres styczeń – grudzień 2018 roku wyniosło 9 456 etatów, natomiast w analogicznym okresie roku poprzedniego kształtowało się na poziomie 8 820 etatów. Poniższy wykres przedstawia przeciętne zatrudnienie w podziale na linie biznesowe.

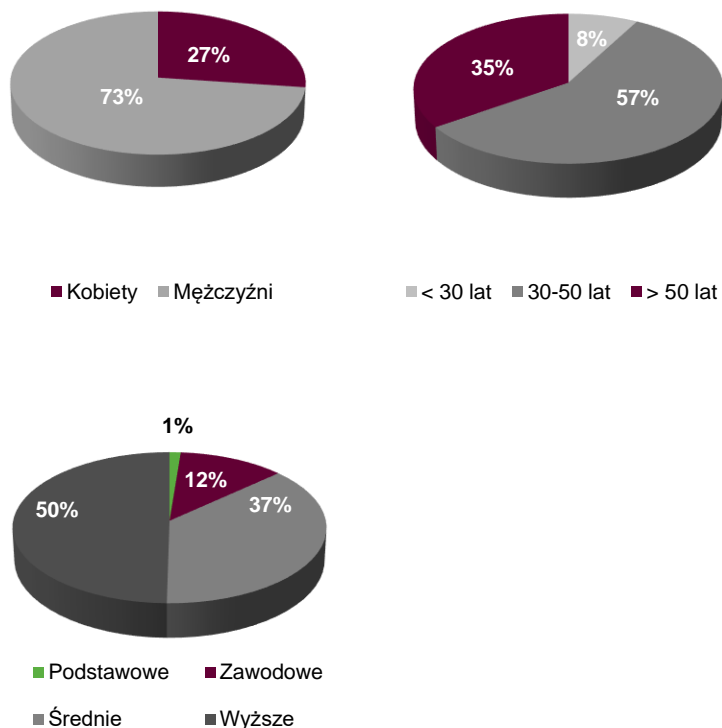
Rysunek 10: Przeciętne zatrudnienie w Grupie Energa w 2015, 2016, 2017 i 2018 roku (w etatach)*

* dotyczy umów o pracę, z wyłączeniem urlopów bezpłatnych, wychowawczych i świadczeń rehabilitacyjnych; dane za lata 2015-2017 zostały przekształcone zgodnie ze strukturą Grupy Energa obowiązującą w 2018 roku

Szczegółowe informacje dotyczące zatrudnienia w podziale na płeć, wykształcenie i wiek zostały zaprezentowane na poniższych wykresach.

Rysunek 11: Zatrudnienie w Grupie Energa według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku (w osobach) wg płci, wykształcenia i wieku

Systemy wynagrodzeń

W Grupie Energa system wynagrodzeń jest zdecentralizowany i zróżnicowany. Regulują go Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Przemysłu Energetycznego z dnia 13 maja 1993 roku, Zakładowe Układy Zbiorowe Pracy, Regulaminy Wynagradzania, Kodeks Pracy oraz umowy zbiorowe zawarte z organizacjami związkowymi. W 2018 roku nie nastąpiły znaczące zmiany w systemie wynagrodzeń w poszczególnych spółkach Grupy Energa.

Istotne informacje mające wpływ na sytuację kadrowo-płacową

Zasady ustalania i monitorowania celów w Grupie Energa

Cele strategiczne spółek będących Podmiotami Wiodącymi Linii Biznesowych oraz dyrektorów departamentów Energi SA ustalono w procesie uzgodnień i w myśl zasady „od góry do dołu”. Zgodnie z tą zasadą, podstawą do wyznaczania celów kadry kierowniczej objętej systemem, są cele strategiczne Grupy. Cele dla Podmiotów Wiodących oraz dyrektorów departamentów w Enerdze SA zostały opracowane na podstawie Strategii Grupy Energa, długoterminowych planów finansowych oraz danych budżetowych. Cele stanowią między innymi podstawę dla motywacyjnego wynagradzania kadry kierowniczej Grupy Energa.

Standaryzacja procesów personalnych w Grupie Energa

W 2018 roku w Grupie Energa kontynuowano działania związane ze standaryzacją procesów personalnych na poziomie Grupy, zgodnie z obowiązującą od 20 grudnia 2017 roku Polityką Personalną, wyznaczającą najistotniejsze kierunki rozwoju funkcji personalnej i wspierającą realizację strategii personalnej Grupy Energa.

Świadczenia na rzecz pracowników

W Grupie Energa w 2018 roku system dodatkowych świadczeń na rzecz pracowników obejmuje między innymi:

1. „Taryfę pracowniczą” na Energię elektryczną, po przepracowaniu jednego roku w energetyce,
2. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych uprawniający do dokonywania odpisów w wymiarze dwukrotnego odpisu podstawowego określonego w Ustawie o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFS),
3. Bony okolicznościowe wydawane pracownikom na Święta Wielkiej Nocy, Dzień Energetyka i Święta Bożego Narodzenia,
4. Pracownicze Programy Emerytalne, funkcjonujące w spółkach Grupy i finansowane przez pracodawców w wysokości 7% wynagrodzenia pracowników,
5. Program Dodatkowej Opieki Medycznej,
6. Szkolenia realizowane przez wszystkich pracodawców Grupy Energa; formy rozwoju pracowników mają na celu przygotowanie do wykonywania zadań na stanowisku pracy, poprawę efektywności, zwiększenie wiedzy, motywacji oraz zaangażowania w pracę, a także uzupełnienie luki kompetencyjnej,
7. Porozumienie w sprawie zabezpieczenia praw pracowniczych, socjalnych i związkowych z 18 września 2017 roku.

W spółkach Grupy Energa objętych Ponadzakładowym Układem Zbiorowym Pracy z dnia 13 maja 1993 roku, pomimo odstąpienia z dniem 31 grudnia 2014 roku spółek Grupy, od stosowania tego Układu, funkcjonują, jako prawa nabyte, dodatkowe elementy wynagradzania m.in.:

1. Premia roczna stanowiąca 8,5% rocznego funduszu wynagrodzeń z roku ubiegłego, wypłacana proporcjonalnie do okresu zatrudnienia,
2. Dodatek do wynagrodzenia zasadniczego uzależniony od stażu pracy,
3. Ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy,
4. „Taryfa pracownicza” na Energię elektryczną, po przepracowaniu jednego roku w energetyce,
5. Dodatek za pracę w warunkach szkodliwych,
6. Nagroda jubileuszowa.

Zmiany warunków płacy

W 2018 roku w spółkach Grupy nie wprowadzono istotnych zmian w zakresie modyfikacji taryfikatorów wynagradzania.

Zwolnienia grupowe

W 2018 roku w spółkach Grupy nie przeprowadzono zwolnień grupowych.

Spory zbiorowe

W spółkach Grupy Energa na koniec 2018 roku działalność związkową prowadziło trzydzieści cztery organizacje związkowe. Do związków zawodowych na dzień 31 grudnia 2018 roku należało prawie 5,4 tysiąca pracowników Grupy.

W 2018 roku prowadzono w Grupie Energa 3 spory zbiorowe:

- 1) Spór zbiorowy prowadzony u pracodawcy ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA wszczęty wystąpieniami organizacji związkowych z dnia 22 sierpnia oraz 8 września 2017 roku. Spór znajduje się obecnie na etapie mediacji.
- 2) Spór zbiorowy prowadzony w Enerdze Kogeneracji Sp. z o.o. zainicjowany został wystąpieniem w dniu 22 maja 2018 roku przez Organizację Związkowe. Spór zbiorowy został zakończony zawarciem Porozumienia o zakończeniu sporu zbiorowego w dniu 29 listopada 2018 roku.
- 3) Spór zbiorowy wszczęty w Enerdze Serwis Spółka z o.o. wystąpieniem z dnia 21 sierpnia 2018 roku Komisji Organizacji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” Region Mazowsze w Enerdze Elektrownie Ostrołęka SA, działającej w Energa Serwis Sp. z o.o., dotyczący zapisów zawartego w dniu 21.11.2017 r. Porozumienia w sprawie określenia wzrostu płac Pracowników Grupy Energi w roku 2018. Spór został zakończony w dniu 10 grudnia 2018 roku w związku z odstąpieniem strony związkowej od żądań sporowych.

2.11. Społeczna odpowiedzialność Grupy Energa

Formą realizacji wizji, misji i celów oraz podnoszenia wartości Grupy Energa jest prowadzenie działalności zgodnie z obowiązującym prawem, w sposób etyczny, transparentny oraz oparty na otwartości na dialog, który ujmuje potrzeby wszystkich interesariuszy, przy jednoczesnym zachowaniu troski o środowisko. W związku z powyższym, cele biznesowe wspierane są przez cele zrównoważonego rozwoju, określone w Strategii zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu Grupy Energa. Cele te składają:

- odpowiedzialne kształtowanie relacji z klientami – budowanie relacji opartych na uczciwych praktykach, transparentności i otwartości oraz zapewnienie najwyższych standardów obsługi
- ograniczenie wpływu na środowisko naturalne (utrzymując zgodność prawną i konkurencyjność biznesową) poprzez ustawiczne zmniejszanie emisji zanieczyszczeń, racjonalne wykorzystanie zasobów oraz ciągle dążenie do poprawy efektywności energetycznej),
- rozwój działalności dystrybucyjnej w kierunku podnoszenia niezawodności i bezpieczeństwa dostaw
- troskę o pracowników i ich bezpieczeństwo – dążenie do zmniejszenia liczby wypadków przy pracy, zapewnienie przyjaznego i bezpiecznego miejsca pracy, zwiększanie satysfakcji i zaangażowania
- odpowiedzialność wobec lokalnych społeczności – wspieranie społeczności z uwzględnieniem ich potrzeb i budowanie partnerstw społecznych, a także realizacja działań charytatywnych
- odpowiedzialność narodową – wkład w bezpieczeństwo systemu energetycznego i rozwój społeczny, wsparcie zasobów strategicznych.

Informacje o wszelkich prowadzonych aktywnościach związanych ze społeczną odpowiedzialnością biznesu, Grupa każdego roku publikuje w raporcie CSR. Raport za rok 2018 przygotowano w oparciu o wytyczne Global Reporting Initiative na poziomie CORE (z uwzględnieniem wskaźników wchodzących w skład suplementu dla podmiotów z sektora energetycznego). Od tego roku raportowanie odbywa się według nowych wytycznych, zebranych pod nazwą GRI Standard.

Podstawą do wyboru najważniejszych tematów, poruszanych w raporcie są: dialog z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz wymogi Ustawy o rachunkowości.

Tegoroczny dokument p.n. „Nasza odpowiedzialność 2018” obejmie cały rok kalendarzowy 2018 oraz wszystkie spółki Grupy Energa.

Grupa po raz kolejny opublikowała również Deklarację środowiskową, zgodną z wymogami systemu ekozarządzania i audytu EMAS, która ukazuje wysiłki Grupy podejmowane w celu ograniczenia jej oddziaływania na środowisko, ponieważ odpowiedzialność społeczna w Grupie Energa łączy się z ochroną środowiska, która stanowi istotny element strategii Grupy na lata 2016-2025.

Utrzymanie, modernizacja i budowa nowej infrastruktury sieciowej i wytwórczej, w tym opartej na odnawialnych źródłach energii, zobowiązania klimatyczne, dostosowanie do konkluzji BAT (wynikających z dyrektywy o emisjach przemysłowych), a także zmienionych regulacji dotyczących gospodarowania wodą i odpadami, idea gospodarki o obiegu zamkniętym, dywersyfikacja dostaw, to kluczowe zadania, z którymi mierzyły się spółki Grupy.

Dla organizacji systemu zarządzania środowiskowo-energetycznego Grupy rok 2018 był niezwykle ważny. W Grupie wdrożono system zarządzania zgodny ze zaktualizowanym rozporządzeniem EMAS oraz normami ISO 14001:2015 (zarządzanie środowiskowe) i ISO 50001:2012 (zarządzanie Energią). Spełnienie kryteriów ww. wymienionych regulacji zostało potwierdzone w niezależnym audycie (lipiec – wrzesień 2018), przeprowadzonym przez międzynarodową jednostkę certyfikującą. Spółki i Grupa, otrzymały certyfikaty zgodności z ISO 14001 i ISO 50001 (w tym zakresie z wyłączeniem spółki Energa Operator SA). Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska realizuje zaś kolejny etap – rozszerzenie rejestracji w systemie EMAS, uwzględniającej już, oprócz kluczowych 9, wszystkie pozostałe spółki Grupy (23 spółki działające w 431 lokalizacjach).

Uzyskanie i utrzymanie certyfikatu ISO 50001 zapewnia spółkom nie tylko efektywniejsze zarządzanie Energią, ukierunkowanie na wynik finansowy, ale też realizację obowiązków prawnych – audytu energetycznego przedsiębiorstwa, wymaganego przez ustawę o efektywności energetycznej z 20 maja 2016.

Po raz piąty już Energa SA znalazła się w składzie indeksu RESPECT, który zrzesza giełdowe spółki odpowiedzialne społecznie zarządzane według najlepszych standardów. Energa SA uczestniczy także w indeksie FTSE4Good Emerging Index. Skupia on spółki z ponad 20 krajów rozwijających się, które wybierane są na podstawie zgodności ich działalności operacyjnej z kryteriami środowiskowymi, społecznej odpowiedzialności oraz ładu korporacyjnego.

W 2018 roku Grupa Energa kontynuowała również udział w inicjatywie Carbon Disclosure Project. Jest to organizacja pozarządowa o charakterze międzynarodowym mająca na celu ukazanie wpływu dużych organizacji na środowisko oraz budowę gospodarki niskoemisyjnej. Od 2002 r. Ponad 6000 przedsiębiorstw ujawniło informacje o wpływie na środowisko za pośrednictwem CDP.

Informacje niefinansowe według wymogów art. 49b Ustawy o rachunkowości (Dz.U. 1994 Nr 121 poz. 591) znajdują się w Raporcie CSR publikowanym na stronie internetowej Grupy opublikowanym w dniu 14 marca 2019 roku.

2.12. Nagrody i wyróżnienia dla Grupy Energa

Tabela 11: Nagrody, wyróżnienia i certyfikaty otrzymane w 2018 roku

2018

Luty 2018

Eko-Inspiracja: Grupa Energa w plebiscycie Forum SA otrzymała wyróżnienie ekologiczne za produkt z obszaru e-Mobilności – EnerGO – w kategorii program Eko-Inspiracja. Uroczyste wyróżnienie zostało przyznane podczas Gali Eko-Inspiracje 2017 28 lutego 2018 roku w Warszawie.

Marzec 2018

Byki i Niedźwiedzie „Parkietu”: Energa SA otrzymała statuetkę Byki i Niedźwiedzie „Parkietu” dla najlepszej spółki z indeksu WIG20. W okresie, który podlegał ocenie kapitału spółka zanotowała 38-procentowy wzrost ceny akcji oraz świetne wyniki finansowe.

Kwiecień 2018

Platynowy Megawat 2017: Towarowa Giełda Energii przyznała Platynowego Megawata 2017 dla Energi Obrót za największą aktywność w obrocie międzynarodowym w roku 2017. Na przestrzeni kilku ostatnich lat jest to już trzecie wyróżnienie spółki w tej kategorii. Energa Obrót prowadzi działalność handlową na rynkach: słowackim, niemieckim oraz czeskim. Nagroda została wręczona 19 kwietnia 2018 podczas uroczystego podsumowania roku giełdowego 2017.

Transparentna spółka 2017: Grupa Energa otrzymała wyróżnienie oraz dyplom „Transparentna spółka 2017”. Tytuł „transparentna spółka” przyznawany jest spółkom, które wzorowo przestrzegają obowiązków informowania inwestorów oraz podnoszą jakość komunikacji ze wszystkimi uczestnikami rynku.

Maj 2018

Telemarketer Roku: Konsultantka Energi Obrotu, Beata Woźniak z Gdańska została finalistką konkursu Telemarketer Roku 2018 w kategorii „obsługa klienta”. W tegorocznej edycji udział wzięło blisko 180 uczestników z 30 firm. Konkurs promuje najlepsze praktyki w zdalnej obsłudze klienta i profesjonalizm konsultantów telefonicznych.

Czerwiec 2018

Nagroda Gospodarcza w kategorii Społeczna Odpowiedzialność Biznesu: Energa SA otrzymała główną nagrodę w kategorii Społeczna Odpowiedzialność Biznesu. Organizator konkursu docenił starania Grupy w obszarze budowania i strategii uwzględniającej interesy społeczne, ochronę środowiska i relacje z interesariuszami. Nagrodę wręczono w trakcie gdyńskiego Forum Wizja Rozwoju.

Lipiec 2018

EKOJANOSIK - Zielona Wstęga Polski: Energa Wytwarzanie zdobyła Krajową Nagrodę Ekologiczną, laur „EKOJANOSIK Zielona Wstęga Polski”. Spółka została wyróżniona za wdrażanie projektów proekologicznych, które mają znaczący wpływ na poprawę środowiska naturalnego. Do konkursu zgłoszono 600 podmiotów z całego kraju. Nagrodę przyznała Krajowa Rada Ekologiczna.

Sierpień 2018

Lider 2017 w kategorii Przemysł 4.0: Energa Obrót otrzymała drugą nagrodę w konkursie Lider 2017 w kategorii Przemysł 4.0, organizowanym przez „Gazetę Bankową”. Spółka została doceniona za formularze online, czyli możliwość zawierania umów na Energię elektryczną przez internet. Innowacyjny system umożliwia też przepisanie licznika, zmianę grupy taryfowej lub oferty przez internet.

Wrzesień 2018

EKO-ORZEŁ: Energa Wytwarzanie otrzymała nagrodę EKO-ORZEŁ w kategorii „Ochrona powietrza”. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu wśród licznych inwestycji wyróżnił budowę farmy fotowoltaicznej o mocy 3,77 WM w gminie Czernikowo pod Toruniem. Obecnie jest to jedna z największych tego typu instalacji w Polsce.

Grudzień 2018

Perła Innowacji: Grupa Energa otrzymała nagrodę PROGRESS 2018 – Perła Innowacji. Kapituła przy przyznawaniu tej nagrody bierze pod uwagę innowacyjność zgłoszonych projektów, sposób ich wdrożenia oraz wpływ na gospodarkę i społeczeństwo. W tym roku doceniono m.in. wdrożenie mechanizmów „feed-in tariff” dla elektrowni wodnych i „smart parking” w Gdańsku.

Analiza sytuacji finansowo- -majątkowej

3. ANALIZA SYTUACJI FINANSOWO-MAJĄTKOWEJ

3.1. Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Energi SA za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku zostało sporządzone:

- zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską,
- zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz instrumentów pochodnych zabezpieczających,
- w milionach złotych („mln zł”),
- przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności Grupy.

Zarząd jednostki dominującej wykorzystał swoją najlepszą wiedzę co do zastosowania standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Energi SA zgodnie z MSSF UE za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku. Przedstawione zestawienia i objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione w nocie 9 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Energi SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku.

3.2. Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych ujawnionych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

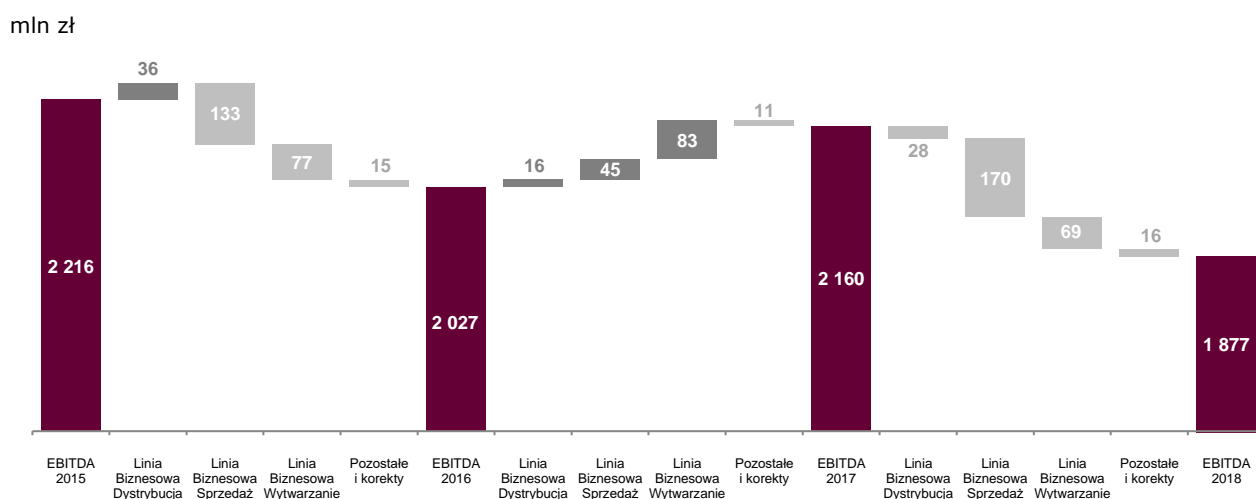
Tabela 12: Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat

w mln zł	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
Przychody ze sprzedaży	10 804	10 181	10 534	10 337	(197)	-2%
Koszt własny sprzedaży	(8 786)	(8 846)	(8 615)	(8 284)	331	-4%
Zysk brutto ze sprzedaży	2 018	1 335	1 919	2 053	134	7%
Pozostałe przychody operacyjne	91	117	118	104	(14)	-12%
Koszty sprzedaży	(336)	(338)	(341)	(354)	(13)	4%
Koszty ogólnego zarządu	(344)	(318)	(326)	(355)	(29)	9%
Pozostałe koszty operacyjne	(149)	(309)	(160)	(272)	(112)	70%
Zysk z działalności operacyjnej	1 280	487	1 210	1 176	(34)	-3%
Wynik na działalności finansowej	(228)	(230)	(232)	(313)	(81)	35%
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	-	(52)	24	90	66	275%
Zysk lub strata brutto	1 052	205	1 002	953	(49)	-5%
Podatek dochodowy	(212)	(58)	(213)	(209)	4	-2%

Zysk lub strata netto za okres	840	147	789	744	(45)	-6%
EBITDA	2 216	2 027	2 160	1 877	(283)	-13%

w mln zł	IV kw. 2017	IV kw. 2018	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody ze sprzedaży	2 817	2 736	(81)	-3%
Koszt własny sprzedaży	(2 181)	(2 189)	(8)	0%
Zysk brutto ze sprzedaży	636	547	(89)	-14%
Pozostałe przychody operacyjne	(26)	21	47	-181%
Koszty sprzedaży	(85)	(104)	(19)	22%
Koszty ogólnego zarządu	(88)	(84)	4	-5%
Pozostałe koszty operacyjne	(53)	(192)	(139)	262%
Zysk lub strata z działalności operacyjnej	384	188	(196)	-51%
Wynik na działalności finansowej	(83)	(86)	(3)	4%
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	7	12	5	71%
Zysk lub strata brutto	308	114	(194)	-63%
Podatek dochodowy	(78)	(50)	28	-36%
Zysk lub strata netto za okres	230	64	(166)	-72%
EBITDA	517	290	(227)	-44%

Rysunek 12: EBITDA bridge w podziale na linie biznesowe w okresie 2015-2018 (mln zł)

EBITDA Grupy w 2018 roku wyniosła 1 877 mln zł w porównaniu do 2 160 mln zł w roku 2017 (zmiana się o 13%). Wynik ten przy niesprzyjających warunkach makroekonomicznych, należy uznać za pozytywny, gdyż utrzymuje się na zbliżonym poziomie do lat poprzednich. Linia Biznesowa Wytwarzanie zanotowała spadek EBITDA o 69 mln zł do poziomu 329 mln zł, co wynikało głównie ze wzrostu kosztu zakupu uprawnień do emisji CO₂, spowodowanego wzrostem cen rynkowych uprawnień do emisji oraz przyznaniem mniejszej puli darmowych uprawnień do emisji na rok 2018. Pogorszenie EBITDA Linii Biznesowej Sprzedaż r/r wynikało z utrzymujących się wysokich cen energii elektrycznej na rynku oraz wystąpienia w 2017 roku zdarzeń o charakterze jednorazowym, w szczególności rozwiązania odpisów z tytułu należności spornych. Linia Biznesowa Sprzedaż w 2018 roku została ponadto obciążona kwotą rezerwy na umowy rodzące obciążenia w wysokości 136 mln zł oraz kwotą 26 mln zł w związku ze sprawami o uznanie długoterminowych umów na zakup zielonych certyfikatów za nieważne. Ponadto nastąpiło obniżenie EBITDA Linii Biznesowej Dystrybucja, co było przede wszystkim efektem wzrostu kosztów OPEX (m. in. wzrost kosztów służebności przesyłu oraz świadczeń dla pracowników).

Największy udział w EBITDA Grupy w 2018 roku miała Linia Biznesowa Dystrybucja (91%), natomiast udział Linii Biznesowej Wytwarzanie i Linii Biznesowej Sprzedaż wyniosły odpowiednio 18% i -5%.

Zysk z działalności operacyjnej w 2018 roku wyniósł 1 176 mln zł i w porównaniu do 1 210 mln zł w 2017 roku (zmiana o 3%). Największy wpływ na wynik EBIT r/r oprócz czynników opisanych powyżej miała decyzja o odwróceniu odpisów aktualizujących, w szczególności odwrócenie odpisów aktualizujących wartości aktywów wiatrowych oraz fotowoltaicznych w Linii Biznesowej Wytwarzanie. Łączna wartość odwróconych odpisów aktualizujących wyniosła w 2018 roku 272 mln zł.

W 2018 roku rozpoznany został udział w wynikach jednostek stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach w wysokości 90 mln zł, co oznacza wzrost w stosunku do porównywalnego okresu roku poprzedniego o 66 mln zł.

Wynik netto Grupy w 2018 roku wyniósł 744 mln zł w porównaniu do 789 mln zł w 2017 roku

W 2018 roku przychody Grupy ze sprzedaży wyniosły 10 337 mln zł i były niższe od przychodów osiągniętych w 2017 roku o 2%, tj. o 197 mln zł. Przychody Linii Biznesowej Dystrybucja spadły w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku o 272 mln zł. Wynikało to przede wszystkim ze zmiany prezentacji kosztów z tytułu opłaty przejściowej – przychody zostały skorygowane w dół o wartość opłaty przejściowej prezentowanej uprzednio w kosztach. Powyższa zmiana prezentacji wpłynęła również znacząco na spadek kosztu własnego sprzedaży tej Linii. Z kolei wzrost przychodów odnotowano w Linii Biznesowej Sprzedaż, Wytwarzanie oraz Pozostałe. Najwyższy wzrost odnotowano w Linii Biznesowej Sprzedaż, co było głównie efektem wyższej sprzedaży energii elektrycznej.

EBITDA Grupy w IV kwartale 2018 roku ukształtowała się na poziomie 290 mln zł w porównaniu do 517 mln zł w analogicznym okresie roku poprzedniego. Pozytywny wpływ na poziom EBITDA Grupy miała Linia Biznesowa Pozostałe i korekty, gdzie w IV kwartale 2017 roku nastąpiło ostateczne rozliczenie nabycia akcji spółki Polimex – Mostostal S.A. obniżające wynik tego okresu. Linia Biznesowa Sprzedaż zanotowała EBITDA w wysokości minus 135 mln zł. Po skorygowaniu o zdarzenie o charakterze jednorazowym, które miało miejsce w tym okresie (rozstrzygnięcia postępowań arbitrażowych; rezerwa na umowy rodzące obciążenia), wynik wynosi 27 mln zł. Negatywny wpływ na EBITDA Grupy miała Linia Biznesowa Dystrybucja, której EBITDA spadła o 47 mln zł, głównie w związku ze wzrostem kosztów OPEX o 62 mln zł, efekt wzrostu kosztów świadczeń pracowniczych oraz służebności przesyłu. W Linii Biznesowej Wytwarzanie czynnikami wpływającymi na EBITDA były przede wszystkim ceny CO₂ oraz wyższa cena zakupu węgla.

Poniżej zaprezentowano wpływ znaczących zdarzeń (kryterium istotności przyjęto na poziomie 25 mln zł) o nietypowym charakterze obciążających wynik EBITDA.

Tabela 13: Poziom EBITDA skorygowany o wpływ istotnych zdarzeń jednorazowych

EBITDA (mln PLN)	
2018	
EBITDA	1 877
Skorygowana EBITDA	2 058
<i>w tym:</i>	
CPA - zasądzone kary	26
Rezerwa na umowy rodzące obciążenia	136
2017	
EBITDA	2 160
Skorygowana EBITDA	2 024
<i>w tym:</i>	
Rezerwy aktuarialne	(60)
Rozwiązanie odpisów z tytułu należności spornych (MSSF 9)	(60)
EBITDA (mln PLN)	
IV kw. 2018	
EBITDA	290
Skorygowana EBITDA	465
<i>w tym:</i>	
CPA - zasądzone kary	26
Rezerwa na umowy rodzące obciążenia	136
IV kw. 2017	
EBITDA	517
Skorygowana EBITDA	456
<i>w tym:</i>	
Zysk z okazijnego nabycia	50
Rezerwy aktuarialne	(35)
Rozwiązanie odpisów z tytułu należności spornych (MSSF 9)	(60)

Tabela 14: Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

w mln zł	Stan na dzień 31 grudnia 2015	Stan na dzień 31 grudnia 2016	Stan na dzień 31 grudnia 2017	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
AKTYWA						
Aktywa trwałe						
Rzeczowe aktywa trwałe	12 912	13 053	13 371	14 335	964	7%
Aktywa niematerialne	395	383	338	307	(31)	-9%
Wartość firmy	143	26	15	15	-	-

Inwestycje w jednostki stowarzyszone i we wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	-	390	728	1 029	301	41%
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	260	396	325	313	(12)	-4%
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	60	166	46	65	19	41%
Pozostałe aktywa długoterminowe	103	101	107	118	11	10%
	13 873	14 515	14 930	16 182	1 252	8%

Aktywa obrotowe

Zapasy	513	472	352	687	335	95%
Należności z tytułu podatku dochodowego	47	111	31	4	(27)	-87%
Należności z tytułu dostaw i usług	1 762	1 947	1 843	1 429	(414)	-22%
Inwestycje w portfel aktywów finansowych	322	2	-	-	-	-
Aktywa z tytułu umów	-	-	-	363	363	-
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	38	15	83	22	(61)	-73%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 669	1 471	3 641	2 724	(917)	-25%
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	232	198	176	188	12	7%
	4 583	4 216	6 126	5 417	(709)	-12%
SUMA AKTYWÓW	18 456	18 731	21 056	21 599	543	3%

PASYWA

Kapitał własny

Kapitał podstawowy	4 522	4 522	4 522	4 522	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	4	(2)	-	2	100%
Kapitał rezerwowy	447	1 018	1 018	1 018	-	-
Kapitał zapasowy	661	728	1 433	1 540	107	7%
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	6	41	2	(34)	(36)	< -100%
Zyski zatrzymane	3 134	2 464	2 436	3 249	813	33%
Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej	8 770	8 777	9 409	10 295	886	9%
Udziały niekontrolujące	44	40	56	61	5	9%
	8 814	8 817	9 465	10 356	891	9%

Zobowiązania długoterminowe

Kredyty i pożyczki	2 475	3 086	2 720	2 384	(336)	-12%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	3 116	2 639	4 520	4 484	(36)	-1%
Rezerwy długoterminowe	664	578	550	642	92	17%
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	591	593	596	593	(3)	-1%
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje długoterminowe	531	515	501	274	(227)	-45%

Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe	25	6	81	61	(20)	-25%
	7 402	7 417	8 968	8 438	(530)	-6%
Zobowiązania krótkoterminowe						
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	877	811	792	617	(175)	-22%
Zobowiązania z tytułu umów	-	-	-	129	129	-
Bieżąca część kredytów i pożyczek	203	334	356	189	(167)	-47%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	76	78	109	108	(1)	-1%
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	2	3	11	65	54	> 100%
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje	161	170	182	187	5	3%
Rezerwy krótkoterminowe	471	711	571	942	371	65%
Pozostałe zobowiązania finansowe	193	157	280	300	20	7%
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	257	233	322	268	(54)	-17%
	2 240	2 497	2 623	2 805	182	7%
Zobowiązania razem	9 642	9 914	11 591	11 243	(348)	-3%
SUMA PASYWÓW	18 456	18 731	21 056	21 599	543	3%

Na dzień 31 grudnia 2018 roku suma bilansowa Grupy Energa wyniosła 21 599 mln zł i była wyższa o 543 mln zł w stosunku do stanu na 31 grudnia 2017 roku.

W ramach aktywów trwałych najistotniejsza zmiana dotyczyła pozycji rzeczowe aktywa trwałe. Wzrost o 964 mln zł dotyczył głównie nakładów, w szczególności w Linii Biznesowej Dystrybucja (nakłady na rozbudowę i modernizację sieci) oraz odpisów aktualizujących wartość aktywów (głównie odwrócenie odpisów aktualizujących wartości aktywów wiatrowych oraz fotowoltaicznych w Linii Biznesowej Wytworzenia) pomniejszonych o amortyzację.

W ramach aktywów trwałych istotna zmiana dotyczyła również pozycji inwestycje w jednostki stowarzyszone i we wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności, co związane było z zaangażowaniem Grupy Energa w Polską Grupę Górnictwa S.A., Polimex Mostostal S.A., Elektrownię Ostrołęka Sp. z o.o. oraz ElectroMobility Poland SA. Wśród aktywów obrotowych najistotniejsza zmiana dotyczyła środków pieniężnych (przyczyny zmiany zostały opisane w dalszej części dotyczącej przepływów pieniężnych). Znacząca zmiana dotyczyła również pozycji Zapasy (wzrost o 335 mln zł) co związane było głównie ze wzrostem poziomu posiadanych praw pochodzenia energii.

Kapitał własny Grupy Energa na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 10 356 mln zł i finansował Grupę w 47,9%. W II kwartale 2018 roku dokonano podziału wyniku Energi SA za rok 2017. Całość wyniku w wysokości 107 mln zł przeznaczona została na kapitał zapasowy.

W ramach zobowiązań znaczące zmiany dotyczyły salda pozycji zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz rozliczeń międzyokresowych i dotacji długoterminowych (spadek dotyczy przede wszystkim opłat przyłączeniowych i jest efektem zastosowania MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”). W stosunku do 31 grudnia 2017 roku zmianie uległa również pozycja rezerw, w szczególności rezerw krótkoterminowych, na co wpłynęło m.in. utworzenie rezerwy na umowy rodzące obciążenia

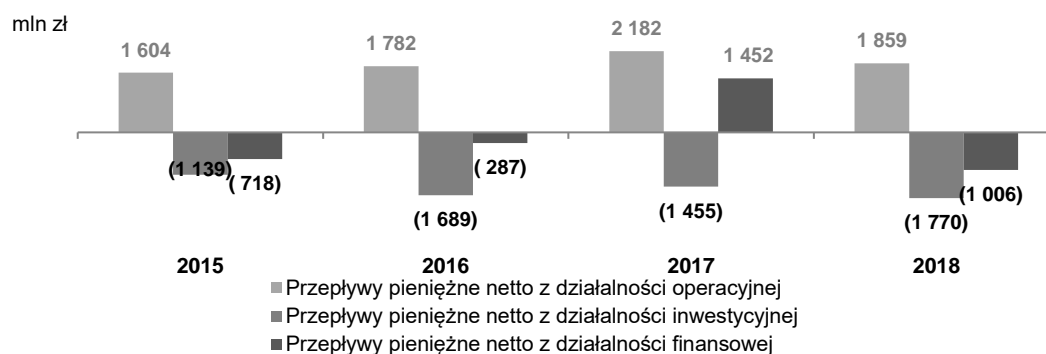
Znaczącej zmianie w stosunku do roku poprzedniego uległo również saldo kredytów i pożyczek. Spadek dotyczył głównie spłaconych zobowiązań wobec Międzynarodowych Instytucji Finansowych, gdzie obok płatności zgodnie z harmonogramem dokonano przedpłaty zobowiązań.

Dodatkowo, zgodnie z MSSF 15 wprowadzono do sprawozdania z sytuacji finansowej pozycje aktywa z tytułu umów oraz zobowiązania z tytułu umów. Wymienione powyżej zmiany zostały ujęte w sposób uproszczony bez zmiany danych porównawczych, stąd w przypadku należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług zmianę należy rozpatrywać łącznie z pozycjami: aktywa i zobowiązania z tytułu umów. Zmiana szerzej opisana została w nocie 8 „Nowe standardy i interpretacje” skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018.

Tabela 15: Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w mln zł	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 604	1 782	2 182	1 859	(323)	-15%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 139)	(1 689)	(1 455)	(1 770)	(315)	-22%
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(718)	(287)	1 452	(1 006)	(2 458)	< -100%
Zwiększenie / (Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych	(253)	(194)	2 179	(917)	(3 096)	< -100%
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	1 658	1 464	3 643	2 726	(917)	-25%

Rysunek 13: Przepływy pieniężne Grupy w okresie 2015-2018 (mln zł)

Stan środków pieniężnych Grupy na 31 grudnia 2018 roku wyniósł 2 726 mln zł i był niższy o 917 mln zł w stosunku do stanu środków pieniężnych przed rokiem.

Łączne przepływy netto środków pieniężnych z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej Grupy w 2018 roku były ujemne i wyniosły 917 mln zł, wobec dodatnich przepływów w kwocie 2 179 mln zł w 2017 roku.

Wartość przepływów z działalności operacyjnej w porównaniu do 2017 roku spadła o 323 mln zł. Spadek przepływów z działalności operacyjnej był spowodowany przede wszystkim zmianami w kapitale

pracującym. W 2018 roku odnotowano wzrost poziomu zapasów świadectw pochodzenia energii, spadek zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz z tytułu umów, a także wzrost rezerwy z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw do umorzenia oraz rezerwy na zobowiązania z tytułu emisji gazów.

Wpływy netto z działalności inwestycyjnej w 2018 roku wzrosły o 315 mln zł, co wynikało przede wszystkim z wyższych wydatków na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych.

W 2018 roku przepływy z działalności finansowej były ujemne i wyniosły 1 006 mln zł, czyli o 2 458 mln zł mniej niż w 2017 roku. Spadek ten spowodowany był głównie niższymi wpływami z tytułu zaciągniętego zadłużenia: 37 mln zł w 2018 roku w porównaniu do wpływów w wysokości 2 313 mln zł w 2017 roku.

3.3. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji

Rysunek 14: Struktura aktywów i pasywów

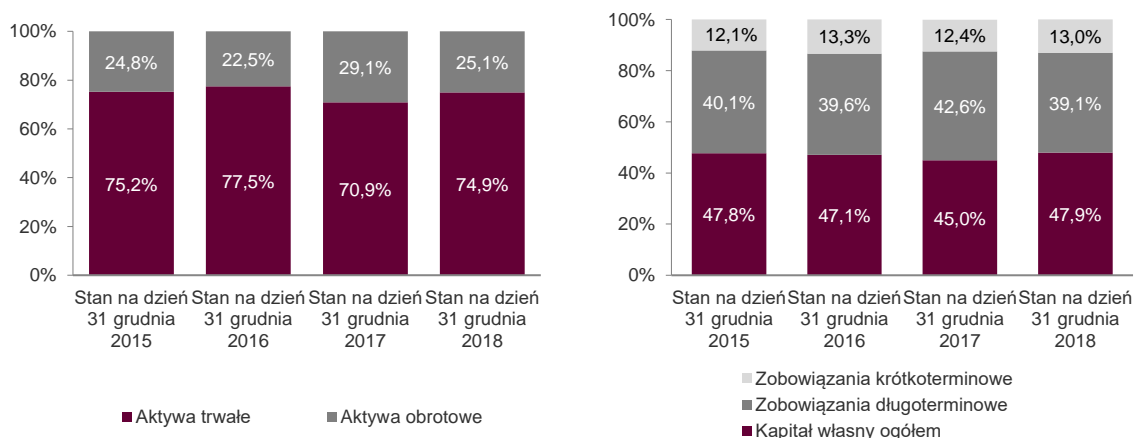

Tabela 16: Wskaźniki finansowe Grupy Energa

Wskaźnik	Definicja	2015	2016	2017	2018
Rentowność					
marża EBITDA	wynik na działalności operacyjnej + amortyzacja + odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych / przychody ze sprzedaży	20,5%	19,9%	20,5%	18,2%
rentowność kapitałów własnych (ROE)	zysk netto za okres / kapitał własny na koniec okresu	9,5%	1,7%	8,3%	7,2%
rentowność sprzedaży (ROS)	zysk netto za okres / przychody ze sprzedaży	7,8%	1,4%	7,5%	7,2%
rentowność majątku (ROA)	zysk netto za okres / aktywa ogółem na koniec okresu	4,6%	0,8%	3,7%	3,4%

Wskaźnik	Definicja	Stan na dzień 31 grudnia 2015	Stan na dzień 31 grudnia 2016	Stan na dzień 31 grudnia 2017	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Płynność					
wskaźnik płynności bieżącej	aktywa obrotowe/zobowiązania krótkoterminowe	2,0	1,7	2,3	1,9
Zadłużenie					
zobowiązania finansowe (mln zł)	suma zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz z tytułu dłużnych papierów wartościowych, zarówno długo- i krótkoterminowych	5 870	6 137	7 705	7 165
zobowiązania finansowe netto (mln zł)	zobowiązania finansowe - środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 201	4 666	4 064	4 441
wskaźnik długu netto/EBITDA	zobowiązania finansowe netto/EBITDA	1,9	2,3	1,9	2,4

Niższy r/r wynik EBITDA (13% r/r) przy równoczesnym spadku poziomu przychodów (2% r/r) wpłynął niekorzystnie na poziom wskaźnika marża EBITDA. Spadek wyniku netto za 2018 rok w stosunku do roku poprzedniego, na który znaczący wpływ, oprócz czynników operacyjnych, miały zdarzenia jednorazowe 2018 roku, spowodował spadek r/r wskaźników rentowności.

Niższy w stosunku do roku poprzedniego poziom środków pieniężnych przy jednoczesnym spadku zadłużenia, skutkujący wzrostem zobowiązań finansowych netto oraz spadek poziomu wyniku EBITDA wpłynął na wzrost wskaźnika dług netto/EBITDA.

3.4. Opis istotnych pozycji pozabilansowych

Informacje w tym zakresie znajdują w rozdziale 2.8. *Informacje o istotnych umowach i transakcjach* niniejszego Sprawozdania oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym – nota 35: *Aktywa i zobowiązania warunkowe*. Zobowiązania i należności z tytułu leasingu operacyjnego opisane są w notach 33.1 i 33.2 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

3.5. Kluczowe dane operacyjne Grupy Energa

Tabela 17: Dystrybucja energii elektrycznej wg grup taryfowych

Dystrybucja energii elektrycznej wg grup taryfowych (sprzedaż zafakturowana) w GWh	2015*	2016*	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
Grupa taryfowa A (WN)	4 280	3 981	3 512	3 503	(10)	-0%
Grupa taryfowa B (SN)	7 531	7 981	8 436	8 905	470	6%
Grupa taryfowa C (nN)	4 283	4 243	4 620	4 522	(97)	-2%
Grupa taryfowa G (nN)	5 392	5 522	5 500	5 611	111	2%
Dystrybucja energii razem	21 486	21 727	22 068	22 542	474	2%

Dystrybucja energii elektrycznej wg grup taryfowych (sprzedaż zafakturowana) w GWh	IV kw. 2017	IV kw. 2018	Zmiana	Zmiana (%)
Grupa taryfowa A (WN)	893	883	(9)	-1%
Grupa taryfowa B (SN)	2 188	2 227	40	2%

Grupa taryfowa C (nN)	1 136	1 123	(13)	-1%
Grupa taryfowa G (nN)	1 387	1 381	(5)	-0%
Dystrybucja energii razem	5 603	5 615	12	0%

*w przypadku danych za rok 2016 (dotyczy taryf C i G) dane o sprzedaży zafakturowanej zostały pomniejszone o wolumen zafakturowany w tym roku, w części która dotyczyła roku 2015 (a która nie została zafakturowana w roku 2015 ze względu na przesunięcie fakturowania związane z migracją danych do nowych systemów bilingowych).

W 2018 roku wolumen dostarczonej energii elektrycznej był wyższy w stosunku do roku poprzedniego średnio o 2%. Wzrost wolumenu nastąpił w grupach B oraz G i wynikał przede wszystkim z przyrostu liczby odbiorców. Z kolei spadek wolumenu nastąpił w grupie C. Wzrostowi sprzedanego wolumenu towarzyszył niewielki spadek przeciętnej stawki dystrybucyjnej o około 1% r/r.

Z kolei w IV kwartale 2018 roku wolumen utrzymał się na zbliżonym poziomie, jak w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Tabela 18: Wielkości wskaźników SAIDI i SAIFI

	SAIDI			SAIFI		
	Nieplanowane z katastrofalnymi	Planowane	Razem	Nieplanowane z katastrofalnymi	Planowane	Razem
	Liczba minut na odbiorcę we wskazanym okresie			Zakłócenia na odbiorcę we wskazanym okresie		
IV kw. 2017	89,7	24,1	113,8	0,7	0,1	0,8
IV kw. 2018	17,9	10,9	28,8	0,4	0,1	0,5
Zmiana	(71,8)	(13,2)	(85,0)	(0,3)	(0,1)	(0,4)
Zmiana (%)	-80%	-55%	-75%	-45%	-43%	-44%
2015	239,4	46,4	285,8	3,1	0,3	3,4
2016	177,0	50,8	227,8	2,5	0,3	2,8
2017	298,0	55,4	353,3	2,7	0,3	3,0
2018	107,2	43,8	151,0	1,9	0,3	2,1
Zmiana 2018/2017	(190,8)	(11,6)	(202,4)	(0,8)	(0,1)	(0,9)
Zmiana 2018/2017 (%)	-64%	-21%	-57%	-31%	-16%	-29%

Grupa Energa na koniec 2018 roku osiągnęła poziom wskaźnika SAIDI (planowane i nieplanowane z katastrofalnymi) niższy od roku poprzedniego o 57%. Wartość wskaźnika SAIFI była również niższa niż w roku poprzednim 29%. Tak istotna poprawa wskaźników była efektem awarii masowych, w szczególności katastrofalnych nawałnic, które miały miejsce w sierpniu 2017 roku oraz orkanów Ksawery i Grzegorz, które wpłynęły na pogorszenie wskaźników w roku 2017.

Powyższe czynniki wpłynęły także na poprawę wskaźników w ujęciu kwartalnym r/r.

Tabela 19: Liczba klientów Energi Operatora SA w latach 2015-2018 (wg grup taryfowych)

Grupy taryfowe w Enerdze Operatorze (w szt.)	Stan na 31 grudnia				Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
	2015	2016	2017	2018		
Grupa taryfowa A	90	90	91	94	3	3%
Grupa taryfowa B	6 777	7 024	7 181	7 425	244	3%
Grupa taryfowa C	295 030	291 611	288 727	288 231	(496)	-0%
Grupa taryfowa G	2 670 053	2 708 406	2 746 711	2 792 187	45 476	2%
RAZEM	2 971 950	3 007 131	3 042 710	3 087 937	45 227	1%

Grupa taryfowa A – najwięksi klienci, podłączeni do linii wysokiego napięcia (110 kV) np. huty, kopalnie, stocznie i inne duże zakłady przemysłowe; Grupa taryfowa B – duże zakłady przemysłowe podłączone do linii średniego napięcia (od 1 kV do 60 kV), np. fabryki, szpitale, centra handlowe, obiekty wypoczynkowe i rozrywkowe; Grupa taryfowa C – klienci instytucjonalni podłączeni do linii niskiego napięcia (do 1 kV), np. banki, sklepy, kliniki, punkty handlowe i usługowe, oświetlenie ulic; Grupa taryfowa G – gospodarstwa domowe i podobni odbiorcy, niezależnie od napięcia przyłącza.

W 2018 roku spółka Energa Operator SA zanotowała wzrost liczby klientów o 1% w stosunku do ubiegłego roku. Liczba ta zwiększyła się w grupach taryfowych B i G, spadła natomiast w grupie taryfowej C.

Tabela 20: Produkcja energii elektrycznej brutto w Grupie ENERGA

Produkcja energii elektrycznej brutto (GWh)	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
Elektrownie - węgiel kamienny	2 226	2 580	2 586	2 546	(40)	-2%
Elektrownie - współspalanie biomasy	609	11	-	-	-	-
Elektrociepłownie - węgiel kamienny	131	114	115	127	11	10%
Elektrociepłownie - biomasa	24	28	45	15	(30)	-66%
Elektrownie - woda	687	804	1 027	785	(242)	-24%
Elektrownia szczytowo-pompowa	37	33	31	34	3	10%
Elektrownie - wiatr	419	371	471	385	(87)	-18%
Elektrownie - fotowoltaika	4	5	5	6	1	20%
Produkcja energii razem	4 136	3 945	4 280	3 896	(383)	-9%
<i>w tym z OZE</i>	<i>1 743</i>	<i>1 218</i>	<i>1 548</i>	<i>1 190</i>	<i>(357)</i>	<i>-23%</i>

Produkcja energii elektrycznej brutto (GWh)	IV kw. 2017	IV kw. 2018	Zmiana	Zmiana (%)
Elektrownie - węgiel kamienny	594	731	136	23%
Elektrownie - współspalanie biomasy	-	-	-	-
Elektrociepłownie - węgiel kamienny	38	38	0	0%
Elektrociepłownie - biomasa	8	14	6	79%
Elektrownie - woda	337	129	(208)	-62%
Elektrownia szczytowo-pompowa	18	9	(9)	-49%
Elektrownie - wiatr	163	123	(40)	-25%
Elektrownie - fotowoltaika	0	1	0	37%
Produkcja energii razem	1 160	1 045	(114)	-10%
<i>w tym z OZE</i>	<i>509</i>	<i>267</i>	<i>(242)</i>	<i>-47%</i>

Aktywa wytwórcze w Grupie ENERGA w 2018 roku wyprodukowały 3,9 TWh energii elektrycznej wobec 4,3 TWh w analogicznym okresie roku ubiegłego (-9%). Tendencja ta dotyczyła zasadniczo wszystkich typów źródeł posiadanych przez Grupę (oprócz fotowoltaiki).

Należy zauważyć, że w przypadku wytwarzania w źródłach OZE, tendencja spadkowa w 2018 roku jest konsekwencją wysokiej bazy odniesienia do roku 2017. Produkcja energii w źródłach wodnych to efekt

występujących warunków hydrologicznych, natomiast poziom produkcji z wiatru spowodowany był panującymi warunkami pogodowymi. Poziom produkcji w elektrowni w Ostrołęce wynikał z poziomu pracy w wymuszeniu na rzecz Operatora Systemu Przesyłowego w Polsce. Produkcja energii w elektrociepłowniach Grupy to pochodna produkcji ciepła, która była głównie zależna od zapotrzebowania na ciepło przez odbiorców lokalnych Grupy.

Porównując IV kwartał r/r zwraca uwagę wyższa produkcja w elektrowni w Ostrołęce (o 136 GWh) oraz w elektrociepłowniach Grupy (o 6 GWh).

Tabela 21: Produkcja ciepła

Produkcja ciepła brutto w TJ	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	2 226	2 326	2 400	2 342	(57)	-2%
ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.	1 399	1 470	1 428	1 294	(134)	-9%
Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	280	313	312	291	(21)	-7%
Produkcja ciepła brutto razem	3 905	4 109	4 140	3 928	(212)	-5%

Produkcja ciepła brutto w TJ	IV kw. 2017	IV kw. 2018	Zmiana	Zmiana (%)
ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	767	797	31	4%
ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.	399	404	5	1%
Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	116	106	(9)	-8%
Produkcja ciepła brutto razem	1 281	1 308	27	2%

W 2018 roku Grupa wyprodukowała 3 928 TJ energii cieplnej, na co wpływ miała m.in. temperatura powietrza kształtująca zapotrzebowanie na ciepło u odbiorców lokalnych Grupy.

W IV kwartale 2018 roku nastąpił wzrost produkcji ciepła o ok. 27 TJ (tj. o 2%) z powodu wzrostu zapotrzebowania na rynkach lokalnych w miastach Ostrołęka, Elbląg i Kalisz.

Tabela 22: Wolumen i koszt* zużycia kluczowych paliw

Zużycie paliw*	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
Węgiel kamienny						
Ilość (tys. ton)	1 157	1 288	1 280	1 297	17	1%
Koszt (mln zł)	284	283	306	357	51	16%
Biomasa						
Ilość (tys. ton)	406	30	46	13	(33)	-71%
Koszt (mln zł)	161	11	16	7	(9)	-58%
Zużycie paliw razem (mln zł)	445	294	322	364	41	13%

Zużycie paliw*	IV kw. 2017	IV kw. 2018	Zmiana	Zmiana (%)
Węgiel kamienny				
Ilość (tys. ton)	312	372	60	19%
Koszt (mln zł)	73	104	31	42%
Biomasa				
Ilość (tys. ton)	8	12	5	59%
Koszt (mln zł)	3	6	4	> 100%
Zużycie paliw razem (mln zł)	76	111	35	46%

* łącznie z kosztem transportu

Wzrost ogólnego kosztu zużycia paliw przez Grupę o 41 mln zł r/r był pochodną głównie wzrostu kosztu jednostkowego zużycia węgla.

W IV kwartale 2018 roku koszt zużycia paliw do produkcji był wyższy o około 35 mln zł (tj. o 46%) niż w analogicznym okresie 2017 roku. Główną przyczyną był wyższy wolumen produkcji energii z węgla kamiennego jednocześnie przy wyższej cenie zakupu węgla przez elektrownię w Ostrołęce.

Tabela 23: Sprzedaż energii elektrycznej przez Linie Biznesową Sprzedaż

Sprzedaż energii elektrycznej przez Linie Biznesową Sprzedaż w GWh	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
Sprzedaż energii detaliczna	16 767	19 628	20 615	19 777	(838)	-4%
Sprzedaż energii na rynku hurtowym, w tym:	8 892	4 973	3 200	3 991	791	25%
<i>Sprzedaż energii na rynek bilansujący</i>	428	399	476	631	155	33%
<i>Sprzedaż energii na pokrycie strat sieciowych do Energi Operatora*</i>	(16)	1 520	-	1 490	1 490	-
<i>Pozostała sprzedaż hurtowa</i>	8 480	3 054	2 724	1 871	(854)	-31%
Sprzedaż energii razem	25 658	24 602	23 815	23 769	(47)	-0%

* ujemny wolumen w 2015 roku to efekt rozliczenia kontraktu z 2014 roku, który nie został przedłużony na 2015 rok

Sprzedaż energii elektrycznej przez Linie Biznesową Sprzedaż w GWh	IV kw. 2017	IV kw. 2018	Zmiana	Zmiana (%)
Sprzedaż energii detaliczna	5 382	5 027	(356)	-7%
Sprzedaż energii na rynku hurtowym, w tym:	1 215	1 177	(38)	-3%
<i>Sprzedaż energii na rynek bilansujący</i>	33	280	247	> 100%
<i>Sprzedaż energii na pokrycie strat sieciowych do Energi Operatora</i>	-	393	393	-
<i>Pozostała sprzedaż hurtowa</i>	1 182	504	(678)	-57%
Sprzedaż energii razem	6 598	6 204	(393)	-6%

W 2018 roku łączny wolumen sprzedanej energii elektrycznej przez Linie Biznesową Sprzedaż nie uległ większej zmianie w porównaniu do 2017 roku, co jest wypadkową jednoczesnego spadku wolumenu

sprzedaży detalicznej o 4% (tj. o 0,8 TWh) oraz wzrostu wolumenu sprzedaży na rynku hurtowym o 25% (tj. o 0,8 TWh) w stosunku do roku ubiegłego.

W ramach sprzedaży detalicznej w 2018 roku nastąpił spadek wolumenu sprzedaży do klientów na rynku polskim (efekt spadku sprzedaży do klientów biznesowych przy niewielkim wzroście sprzedaży do gospodarstw domowych) oraz na rynku słowackim (efekt wygaszania działalności na rynku detalicznym w tym kraju). Sprzedaż do klientów biznesowych spadła w związku ze wzmożoną konkurencją na rynku polskim. Linia Biznesowa Sprzedaż zwiększyła liczbę klientów, która na koniec 2018 roku wynosiła około 3,1 mln. Przyrost liczby klientów nastąpił w grupie taryfowej G (gospodarstwa domowe).

W analizowanym okresie nastąpił wzrost sprzedaży energii na rynku hurtowym (o 25%). Jest to efekt realizacji w 2018 roku kontraktu na sprzedaż energii elektrycznej na pokrycie strat sieciowych do Energi Operatora SA – w 2017 roku w wyniku przeprowadzonego postępowania został wyłoniony inny sprzedawca energii elektrycznej.

W IV kwartale 2018 roku, łączny wolumen sprzedanej energii elektrycznej przez Linie Biznesową Sprzedaż zmniejszył się o 6% (tj. o 0,4 TWh) w porównaniu do IV kwartału 2017 roku. Sprzedaż detaliczna, podobnie jak w ujęciu rocznym, zmniejszyła się o 7% kw/kw, natomiast sprzedaż na rynku hurtowym spadła o 3% kw/kw.

3.6. Wyniki finansowe według obszarów działalności

Tabela 24: Wyniki EBITDA Grupy Energa w podziale na Linie Biznesowe

EBITDA w mln zł	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
DYSTRYBUCJA	1 680	1 716	1 732	1 704	(28)	-2%
WYTWARZANIE	392	315	398	329	(69)	-17%
SPRZEDAŻ	173	40	85	(85)	(170)	< -100%
POZOSTAŁE oraz wyłączenia i korekty konsolidacyjne	(29)	(44)	(55)	(71)	(16)	-29%
EBITDA Razem	2 216	2 027	2 160	1 877	(283)	-13%

EBITDA w mln zł	IV kw. 2017	IV kw. 2018	Zmiana	Zmiana (%)
DYSTRYBUCJA	387	340	(47)	-12%
WYTWARZANIE	131	95	(36)	-27%
SPRZEDAŻ	61	(135)	(196)	< -100%
POZOSTAŁE oraz wyłączenia i korekty konsolidacyjne	(62)	(10)	52	84%
EBITDA Razem	517	290	(227)	-44%

Linia Biznesowa Dystrybucja

Rysunek 15: Wyniki Linii Biznesowej Dystrybucja Grupy Energa (mln zł)

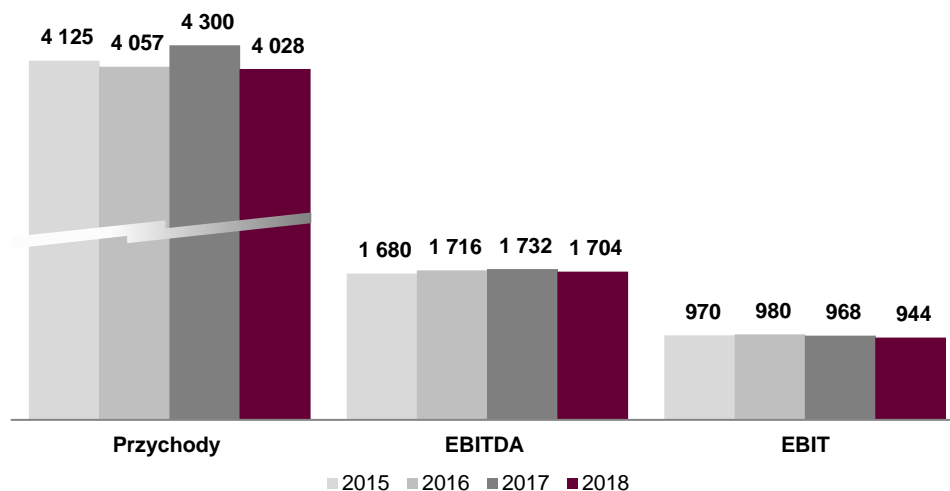
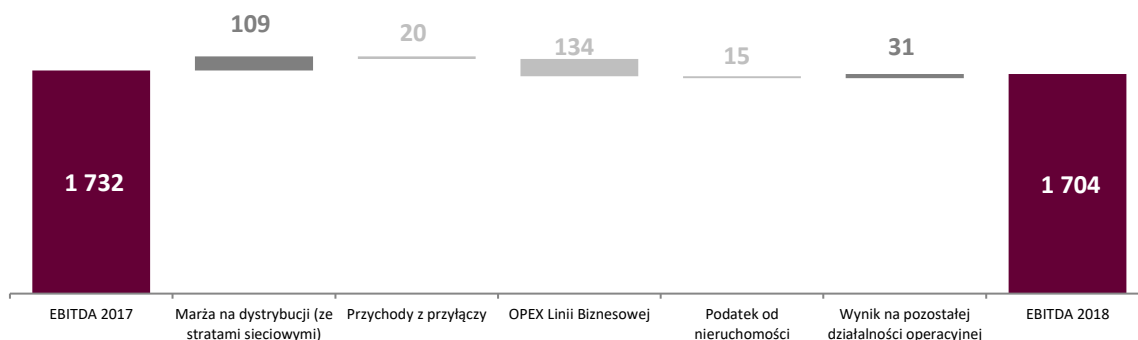

Tabela 25: Wyniki Linii Biznesowej Dystrybucja

w mln zł	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
Przychody	4 125	4 057	4 300	4 028	(272)	-6%
EBITDA	1 680	1 716	1 732	1 704	(28)	-2%
amortyzacja	710	736	764	760	(4)	-1%
odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	-	-	-	-	0%
EBIT	970	980	968	944	(24)	-2%
Wynik netto	664	705	685	647	(38)	-6%
CAPEX	1 124	1 265	1 251	1 368	117	9%

w mln zł	IV kw. 2017	IV kw. 2018	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	1 097	1 008	(89)	-8%
EBITDA	387	340	(47)	-12%
amortyzacja	190	195	5	3%
odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	-	-	0%
EBIT	197	145	(52)	-26%
Wynik netto	137	88	(49)	-36%
CAPEX	574	508	(66)	-11%

Rysunek 16: EBITDA Bridge Linii Biznesowej Dystrybucja (mln zł)

Linia Biznesowa Dystrybucja wypracowała w całym 2018 roku prawie 91% EBITDA Grupy Energa (wobec 80% w 2017 roku).

Przychody ze sprzedaży Linii Biznesowej Dystrybucja w 2018 roku wyniosły 4 028 mln zł wobec 4 300 mln zł w roku poprzednim. Był to przede wszystkim efekt zmiany prezentacji kosztów z tytułu opłaty przejściowej. Od I kwartału 2018 roku przychody korygowane są o wartość opłaty przejściowej prezentowanej uprzednio w kosztach, bez wpływu na wysokość marży na dystrybucji. Ponadto na zmianę poziomu przychodów pozytywny wpływ miał wyższy wolumen dystrybuowanej energii elektrycznej (o 2%).

EBITDA utrzymała się na zbliżonym poziomie r/r i wyniosła 1 704 mln zł. Istotny wpływ na ukształtowanie się wyniku operacyjnego na poziomie 944 mln zł miał wzrost marży na dystrybucji (z uwzględnieniem strat sieciowych o 109 mln zł). Był to przede wszystkim efekt wzrostu wolumenu w wysokomarżowej grupie G oraz B. Z drugiej strony wyższe były koszty OPEX, przede wszystkim w trzech obszarach. W zakresie świadczeń dla pracowników zmiana wynikała w głównej mierze ze zmiany w zakresie rezerw aktuarialnych (w porównaniu z niską bazą w roku 2017, kiedy rozwiązano istotne rezerwy aktuarialne), a także z uwagi na wzrost zatrudnienia w związku z podjęciem działań mających na celu przeciwdziałanie tzw. luce kompetencyjnej. Ponadto wyższe były koszty służebności przesyłu, a także koszty odpisów na należności w związku z pełnym zastosowaniem MSSF 9. Wyższe saldo zrealizowane zostało także na pozostałej działalności operacyjnej, co było głównie efektem braku istotnych strat losowych, które miały miejsce w 2017 roku.

Zysk netto w 2018 roku wyniósł 647 mln zł wobec 685 mln zł i jego zmiana wynikała głównie ze zmiany EBIT.

Nakłady inwestycyjne Linii Biznesowej Dystrybucja wyniosły 1 368 mln zł, tj. o 117 mln zł więcej niż rok wcześniej.

EBITDA IV kwartału 2018 roku wyniosła 340 mln zł i wynikała przede wszystkim z poziomu OPEX wyższego o 62 mln zł r/r (efekt wzrostu kosztów świadczeń pracowniczych oraz służebności przesyłu, wyjaśniony powyżej).

Linia Biznesowa Wytwarzanie

Rysunek 17: Wyniki Linii Biznesowej Wytwarzanie Grupy Energa (mln zł)

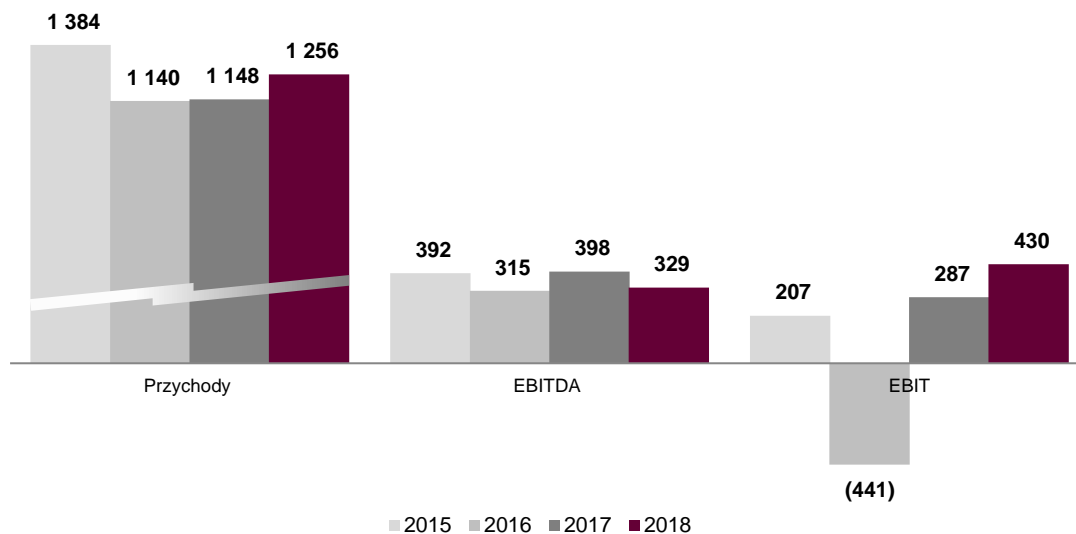
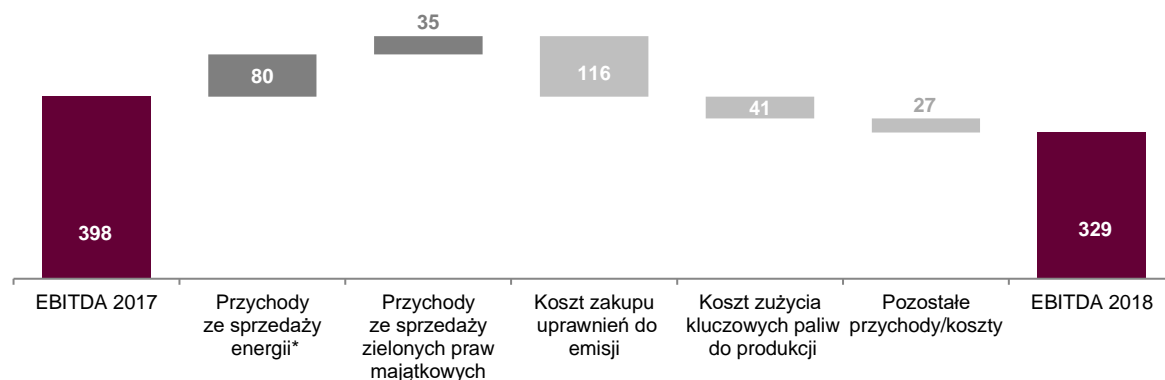

Tabela 26: Wyniki Linii Biznesowej Wytwarzanie Grupy Energa

w mln zł	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
Przychody	1 384	1 140	1 148	1 256	108	9%
EBITDA	392	315	398	329	(69)	-17%
amortyzacja	168	183	164	166	2	1%
odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	17	573	(53)	(267)	(214)	< -100%
EBIT	207	(441)	287	430	143	50%
Wynik netto	115	(303)	172	306	134	78%
CAPEX	392	248	87	238	151	> 100%

w mln zł	IV kw. 2017	IV kw. 2018	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	340	394	54	16%
EBITDA	131	95	(36)	-27%
amortyzacja	41	44	3	7%
odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	(139)	(150)	(11)	-8%
EBIT	229	201	(28)	-12%
Wynik netto	168	152	(16)	-10%
CAPEX	26	82	56	> 100%

Rysunek 18: EBITDA Bridge Linii Biznesowej Wytwarzanie (mln zł)

* uwzględnia trading energii elektrycznej netto (przychód minus koszt)

Poniższa tabela prezentuje podział EBITDA Linii Biznesowej Wytwarzania na poszczególne Obszary Wytwarzania. Zestawienie zawiera dane jednostkowe z uwzględnieniem narzutu kosztów zarządzania Linią, eliminacji transakcji wzajemnych pomiędzy obszarami biznesowymi oraz korekt konsolidacyjnych.

Prezentowane dane mogą odbiegać od danych historycznych ze względu na doprecyzowanie metodologii podziału wyników Linii Biznesowej pomiędzy poszczególne Obszary Wytwarzania.

Tabela 27: EBITDA Linii Biznesowej Wytwarzanie w podziale na Obszary Wytwarzania

EBITDA w mln zł	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
Woda	155	93	127	103	(23)	-18%
Wiatr	73	26	42	88	46	> 100%
Elektrownia w Ostrołęce	149	152	189	124	(65)	-34%
Pozostałe i korekty	15	43	40	13	(27)	-67%
Razem Wytwarzanie	392	315	398	329	(69)	-17%

EBITDA w mln zł	IV kw. 2017	IV kw. 2018	Zmiana	Zmiana (%)
Woda	43	13	(30)	-69%
Wiatr	21	32	11	51%
Elektrownia w Ostrołęce	61	47	(14)	-23%
Pozostałe i korekty	6	3	(3)	-54%
Razem Wytwarzanie	131	95	(36)	-28%

EBITDA Linii Biznesowej Wytwarzanie w 2018 roku wyniosła 329 mln zł a jej udział w łącznej EBITDA Grupy wyniósł 18% (również 18% w 2017 roku). Czynnikiem kształtującymi poziom EBITDA Linii w 2018 roku były m.in. przychody ze sprzedaży energii oraz zielonych praw majątkowych, koszty zakupu uprawnień do emisji jak również koszty zużycia kluczowych paliw do produkcji.

Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej wynikały głównie z poziomu cen sprzedaży energii elektrycznej w elektrowni w Ostrołęce oraz w elektrowniach wiatrowych. Wzrost przychodów ze sprzedaży zielonych praw majątkowych był efektem ich wysokich cen rynkowych. Koszt zakupu uprawnień do emisji CO2 zależał od poziomu cen rynkowych uprawnień do emisji oraz przyznanej niższej puli darmowych

uprawnień do emisji na 2018 rok. Należy zauważyć jednak, iż znaczna część tego kosztu jest kompensowana w cenie energii elektrycznej. Koszt zużycia kluczowych paliw do produkcji wynikał z poziomu cen jednostkowych zakupu węgla przez Grupę.

Oprócz wyżej prezentowanych czynników kształtujących wyniki brutto Linii Biznesowej należy pokreślić:

- odwrócenie w II kwartale 2018 roku odpisu aktualizującego wartość farm wiatrowych o łącznej wartości 117 mln zł. Powodem odwrócenia odpisu była zmiana w otoczeniu legislacyjnym tj. podpisanie przez Prezydenta RP Ustawy z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii;
- odwróceniu w IV kwartale 2018 roku odpisu aktualizującego wartość farm wiatrowych i fotowoltaicznych o łącznej wartości 145 mln zł. Powodem odwrócenia odpisu była zmiana w otoczeniu rynkowym, w szczególności wzrostu cen energii elektrycznej oraz zielonych certyfikatów.

Nakłady inwestycyjne Linii w 2018 roku były wyższe o 151 mln zł, a ich poziom wynikał głównie z prac remontowych w Elektrowni w Ostrołęce oraz działań optymalizacyjnych na bloku biomasowym w Elblągu.

W IV kwartale 2018 roku pozytywny wpływ na wyniki miały wyższe ceny sprzedaży energii w elektrowni w Ostrołęce przy jednoczesnym wzroście produkcji energii oraz wyższe przychody ze sprzedaży zielonych praw majątkowych w odnawialnych źródłach energii. Z drugiej strony, poziom cen CO₂ na rynku przyczynił się do wzrostu kosztu zakupu uprawnień do emisji, a, wyższa cena zakupu węgla wpłynęła na zwiększenie kosztu zużycia paliw.

Woda

Tabela 28: Wyniki Obszaru Wytwarzania Woda

w mln zł	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
Przychody	247	180	215	193	(22)	-10%
EBITDA	155	93	127	103	(23)	-18%
EBIT	124	61	94	72	(22)	-24%
CAPEX	15	12	13	11	(2)	-14%

w mln zł	IV kw. 2017	IV kw. 2018	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	71	38	(33)	-46%
EBITDA	43	13	(30)	-69%
EBIT	35	6	(29)	-83%
CAPEX	7	3	(4)	-57%

Wiatr

Tabela 29: Wyniki Obszaru Wytwarzania Wiatr

w mln zł	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
Przychody	112	69	94	122	28	30%
EBITDA	73	26	42	88	46	> 100%
EBIT	29	(279)	2	305	303	> 100%
CAPEX	9	1	0	9	9	> 100%

w mln zł	IV kw. 2017	IV kw. 2018	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	35	46	11	32%
EBITDA	21	32	11	51%
EBIT	77	159	82	> 100%
CAPEX	0	9	9	> 100%

Elektrownia w Ostrołęce

Tabela 30: Wyniki Obszaru Wytwarzania Elektrownia w Ostrołęce

w mln zł	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
Przychody	844	715	659	746	87	13%
EBITDA	149	152	189	124	(65)	-34%
EBIT	88	(56)	195	64	(130)	-67%
CAPEX	175	182	49	168	118	> 100%

w mln zł	IV kw. 2017	IV kw. 2018	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	178	245	66	37%
EBITDA	61	47	(14)	-23%
EBIT	114	35	(79)	-69%
CAPEX	13	61	48	> 100%

Pozostałe i korekty

Tabela 31: Wyniki Obszaru Wytwarzania Pozostałe i korekty

w mln zł	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
Przychody	180	177	180	195	15	8%
EBITDA	15	43	40	13	(27)	-67%
EBIT	(35)	(168)	(4)	(11)	(7)	< -100%
CAPEX	193	54	25	50	25	> 100%

w mln zł	IV kw. 2017	IV kw. 2018	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	56	65	9	16%
EBITDA	6	3	(3)	-54%
EBIT	3	1	(2)	-55%
CAPEX	5	9	4	73%

Linia Biznesowa Sprzedaż

Rysunek 19: Wyniki Linii Biznesowej Sprzedaż Grupy Energa (mln zł)

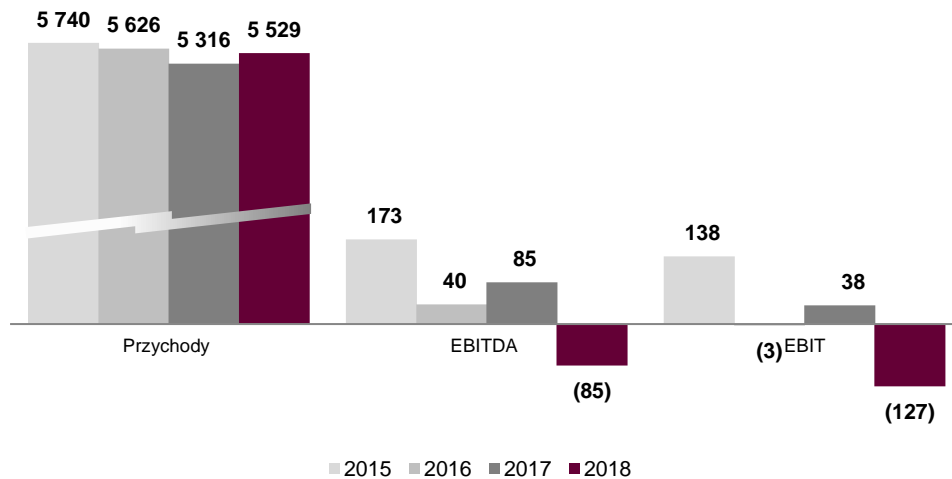
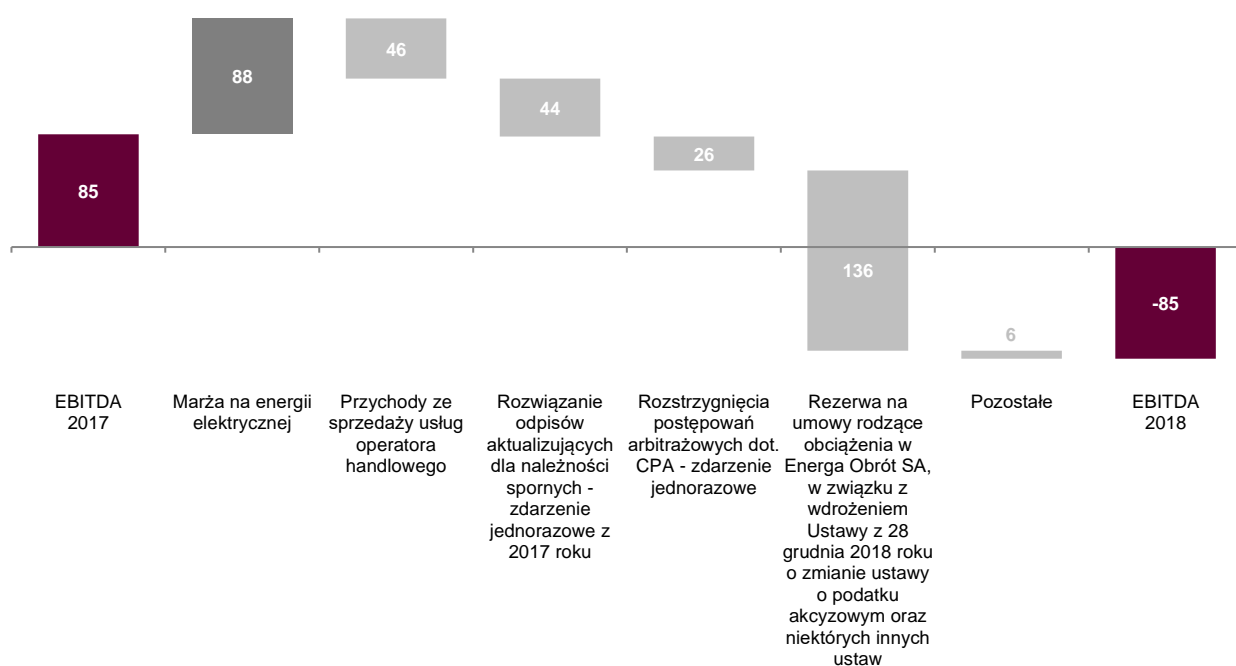

Tabela 32: Wyniki Linii Biznesowej Sprzedaż Grupy Energa

w mln zł	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2017	Zmiana 2018/2017 (%)
Przychody	5 740	5 626	5 316	5 529	213	4%
EBITDA	173	40	85	(85)	(170)	< -100%
amortyzacja	34	39	43	39	(4)	-9%
odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	1	4	4	3	(1)	-25%
EBIT	138	(3)	38	(127)	(165)	< -100%
Wynik netto	119	(2)	29	(100)	(129)	< -100%
CAPEX	58	92	43	45	2	5%

w mln zł	IV kw. 2017	IV kw. 2018	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	1 457	1 455	(2)	0%
EBITDA	61	(135)	(196)	< -100%
amortyzacja	11	9	(2)	-18%
odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	4	3	(1)	-25%
EBIT	46	(147)	(193)	< -100%
Wynik netto	36	(124)	(160)	< -100%
CAPEX	12	23	11	92%

Rysunek 20: EBITDA Bridge Linii Biznesowej Sprzedaż (mln zł)

W 2018 roku EBITDA Linii Biznesowej Sprzedaż wyniosła -85 mln zł w porównaniu z 85 mln zł EBITDA w 2017 roku. Do zmiany poziomu wyniku EBITDA w istotny sposób przyczyniły się zdarzenia o charakterze jednorazowym, które miały miejsce zarówno w 2017, jak i w 2018 roku.

Przychody Linii Biznesowej Sprzedaż w 2018 roku wyniosły 5 529 mln zł, a ich poziom uległ zwiększeniu o 213 mln zł (o 4%) w porównaniu z 2017 rokiem. Najistotniejszą pozycją przychodową Linii Biznesowej pozostają niezmiennie przychody ze sprzedaży energii elektrycznej, które w 2018 roku były wyższe o 4% w ujęciu r/r (tj. o 216 mln zł). Jest to efekt wzrostu średniej ceny sprzedaży energii o 5% przy zbliżonym poziomie wolumenu sprzedaży.

Najistotniejszy wpływ na wyniki Linii Biznesowej w 2018 roku wywarły zdarzenia o charakterze jednorazowym. W związku z wdrożeniem ustawy z 28 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw została zawiązana rezerwa na umowy rodzące obciążenia w Energa Obrót SA w kwocie 136 mln zł (zdarzenie o charakterze jednorazowym i niegotówkowym).

W związku ze sprawami o uznanie długoterminowych umów na zakup zielonych certyfikatów za nieważne, Linia Biznesowa Sprzedaż w 2018 roku została obciążona kwotą 26 mln zł wynikającą z rozstrzygnięć części tych spraw w postępowaniach arbitrażowych (kolejne zdarzenie o charakterze jednorazowym). Ponadto, w 2018 roku zawarto ugody z trzema kontrahentami kończące spory. Łączna moc wytwórcza obiektów, z którymi zawarto dotychczas ugody, stanowi ponad 31% łącznej mocy zainstalowanej wszystkich pozwanych farm wiatrowych. W wyniku decyzji o uznaniu przedmiotowych umów za nieważne, w 2018 roku Linia Biznesowa realizowała zakup zielonych certyfikatów w zdecydowanej większości po cenach rynkowych (oprócz rozstrzygniętych w tym okresie sporów).

Warto przypomnieć, że wyniki Linii Biznesowej Sprzedaż w 2017 roku były wyższe na skutek zdarzenia o charakterze jednorazowym i niegotówkowym. Na koniec 2017 roku nastąpiło rozwiązanie odpisów aktualizujących dla należności spornych na kwotę 44 mln zł – w wyniku analizy zapisów MSSF 9, wprowadzających zmiany w podejściu do tworzenia odpisów aktualizujących dla należności spornych, częściowo rozwiązano utworzone wcześniej odpisy. W 2018 roku nie miało miejsce podobne zdarzenie.

Marża na sprzedaży energii elektrycznej wzrosła o 88 mln zł w ujęciu r/r, do czego w głównej mierze przyczyniły się niższe obciążenia prawno-umowne wynikające z ograniczenia od 1 stycznia 2018 roku zakresu pełnienia funkcji Sprzedawcy Zobowiązanego oraz związane z zaprzestaniem od września 2017 roku realizacji długoterminowych umów na zakup zielonych certyfikatów. Wzrost marży został jednak ograniczony na skutek dynamicznego i niespodziewanego wzrostu cen energii elektrycznej na rynku w minionym roku zarówno na rynku terminowym, jak i na rynku SPOT oraz bilansującym. Przełożyło się to na dużo wyższe niż oczekiwano koszty związane z zamykaniem pozycji kontraktowej.

Istotnym czynnikiem wpływającym na zmianę EBITDA były przychody ze sprzedaży usług operatora handlowego świadczone głównie na rzecz operatorów farm wiatrowych. Ich spadek o 46 mln zł związany był z istotnym ograniczeniem zakresu pełnienia funkcji Sprzedawcy Zobowiązanego i w związku z tym ze znacząco niższym wolumenem obligatoryjnego zakupu energii od farm zlokalizowanych na terenie Grupy Energa. Należy zaznaczyć jednak, że spadek przychodów ze sprzedaży usług operatora handlowego jest mniejszy niż uzyskane korzyści wynikające z niższego kosztu energii elektrycznej na skutek ograniczenia zakresu tej funkcji.

W IV kwartale 2018 roku EBITDA Linii Biznesowej ukształtowała się na poziomie -135 mln zł. Po skorygowaniu o zdarzenia o charakterze jednorazowym, które miały miejsce w tym okresie (zawiązanie rezerwy na umowy rodzące obciążenia oraz rozstrzygnięcia postępowań arbitrażowych, o czym mowa powyżej), wynik wynosi 27 mln zł.

3.7. Prognozy wyników finansowych

Zarząd Energi SA nie publikował prognoz dla jednostkowych i skonsolidowanych wyników finansowych za rok obrotowy 2018.

3.8. Oceny ratingowe

W dniu 21 marca 2018 roku agencja Fitch Ratings potwierdziła utrzymanie długoterminowych ratingów Spółki na dotychczasowym poziomie BBB: długoterminowy rating Spółki w walucie krajowej i obcej, rating wyemitowanych przez spółkę zależną Enerę Finance AB (publ) obligacji w walucie krajowej i obcej, a także ocenę na poziomie "BB+" dla wyemitowanych przez Enerę SA obligacji hybrydowych. Perspektywa ocen ratingowych została utrzymana jako stabilna (Raport bieżący nr 10/2018).

Z końcem października 2017 roku wygasła umowa z Moody's w związku z czym obecnie Energa nie publikuje informacji w zakresie oceny ratingowej nadawanej przez tę agencję.

Tabela 33: Obowiązujące oceny ratingowe Spółki Energa

	Fitch
Rating długoterminowy spółki	BBB
Perspektywa ratingu	Stabilna
Data nadania ratingu	19 stycznia 2012
Data ostatniej zmiany ratingu	12 października 2012
Data ostatniego potwierdzenia ratingu	21 marca 2018

3.9. Dywidenda

Do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, nie została przyjęta propozycja podziału zysku wypracowanego w roku 2018.

W dniu 27 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o podziale zysku za rok 2017, który w całości został przeznaczony na kapitał zapasowy.

W dniu 26 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o podziale zysku za rok 2016, z czego na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki przeznaczono kwotę 79 mln zł, co daje 0,19 zł na jedną akcję. Dywidenda została wypłacona w całości, z czego 28 mln zł przypadło na akcje uprzywilejowane co do głosu.

3.10. Informacja o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

Podmiotem uprawnionym, badającym Sprawozdanie finansowe Energi SA oraz Grupy Kapitałowej Energa jest KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa („KPMG”).

Umowa pomiędzy spółką Energa SA a KPMG została zawarta w dniu 12 kwietnia 2017 roku i dotyczy badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki i Grupy za rok 2017 oraz przeglądu sprawozdania za 1 półrocze 2017 roku, a także badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki i Grupy za rok 2018 oraz przeglądu sprawozdania za 1 półrocze 2018 roku. Poza badaniem sprawozdań w 2018 roku KPMG świadczyło usługę sprawdzenia kowenan-tów dla spółki Energa SA i w związku z tym Komitet Audytu dokonał oceny niezależności firmy audytor-skiej oraz wyraził zgodę na świadczenie tej usługi.

Tabela 34: Wynagrodzenie biegłego rewidenta za usługi świadczone na rzecz Grupy (w tys. zł)

w tys. zł	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Badanie rocznego sprawozdania	660	559
Inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego	223	223
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Inne usługi	18	41
Razem	901	823

Otoczenie

4. OTOCZENIE

4.1. Sytuacja makroekonomiczna

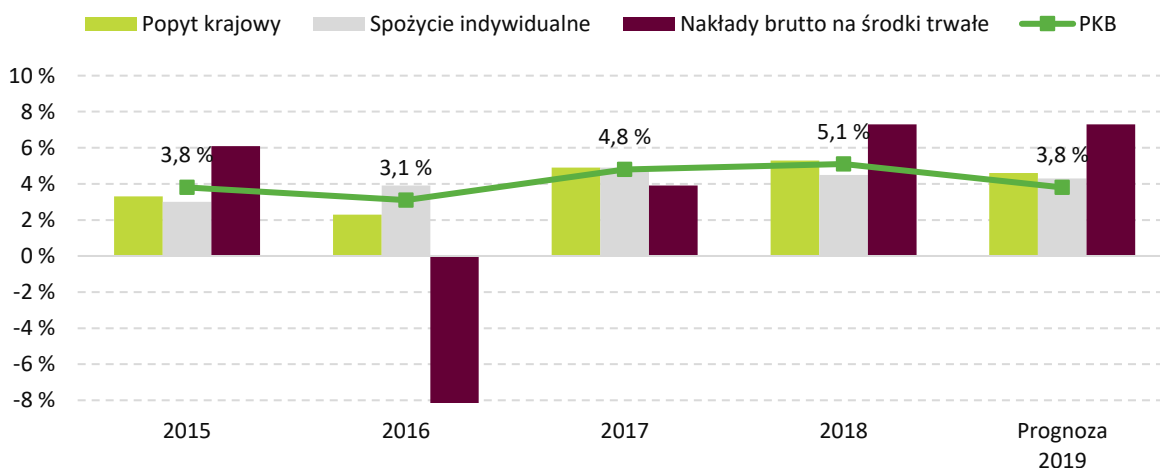
Podstawowym rynkiem działalności podmiotów wchodzących w skład Grupy Energa jest rynek krajowy. Stąd też wahania koniunktury, wyrażane za pomocą tempa zmian PKB, inflacji czy też stopy bezrobocia, przekładają się na ceny energii elektrycznej, ciepła i gazu oraz kształtowanie popytu na produkty dostarczane klientom.

Według wstępnego szacunku Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) produkt krajowy brutto (PKB) w 2018 r. zwiększył się realnie o 5,1% w skali roku (wobec wzrostu o 4,8% w 2017 r.). Co zasługuje na szczególną uwagę – tak dobry wynik krajowej gospodarki został osiągnięty w warunkach pogarszającej się koniunktury w gospodarce globalnej. Przeciwwagą dla negatywnego wpływu otoczenia zewnętrznego był bowiem popyt krajowy wraz z jego głównymi składowymi, tj. popytem konsumpcyjnym i inwestycyjnym.

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w okresie styczeń-grudzień 2018 roku była o 5,8% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. W odniesieniu do 2017 roku odnotowano wzrost we wszystkich głównych sekcjach przemysłowych – największy w przypadku wytwarzania i zaopatrywania w Energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (9% r/r), a najmniejszy w górnictwie i wydobywaniu (1% r/r).

Pomimo dobrych wyników gospodarki krajowej, notowania indeksu PMI (wskaźnika wyprzedzającego polskiego przemysłu) systematycznie spadały w drugiej połowie 2018 roku. Grudniowy wynik na poziomie 47,6 pkt był najniższym wynikiem od kwietnia 2013 roku. Duży wpływ na spowolnienie w przemyśle może mieć spadek popytu zewnętrznego na polskie produkty, spowodowany spowolnieniem gospodarczym u głównych partnerów handlowych Polski, przekładający się na zmniejszenie liczby nowych zamówień eksportowych.

Rysunek 21: Roczna dynamika PKB, popytu krajowego, spożycia indywidualnego oraz nakładów inwestycyjnych

Źródło: Dane GUS oraz prognozy Santander Bank Polska SA (styczeń 2019)

Motorem polskiej gospodarki pozostaje popyt krajowy, a w szczególności spożycie indywidualne, które w skali roku zwiększyło się o 4,5%. Rosnące dochody gospodarstw domowych, rekordowo niska stopa bezrobocia w kraju, jak również stopy procentowe na niskim poziomie, sprzyjały zwiększaniu wydatków konsumpcyjnych. Bieżący wskaźnik ufności konsumenckiej, syntetycznie opisujący obecne tendencje konsumpcji indywidualnej, w 2018 roku był wyższy o 3,3 p. proc. w stosunku do roku poprzedniego,

kształtując się na poziomie 5,7. Jak wskazują analitycy Santander Bank Polska SA, ryzykiem dla konsumpcji prywatnej w bieżącym roku jest przede wszystkim wzrost kosztów życia. Co prawda poziom rachunków za Energię elektryczną został ustawowo zamrożony, pozostaje jednak kwestia podwyżek cen gazu, ogrzewania i paliw stałych oraz dodatkowej opłaty paliwowej. Dochody do dyspozycji gospodarstw domowych zostaną też uszczuplone przez stopniowe wdrażanie Pracowniczych Planów Kapitałowych.

W 2018 roku silnym wsparciem dla gospodarki był także popyt inwestycyjny. Nakłady brutto na środki trwałe wzrosły o 7,3% r/r (wobec wzrostu o 3,9% w roku 2017). Wzrost inwestycji odnotowany został przede wszystkim w obszarze inwestycji publicznych, głównie o charakterze infrastrukturalnym, w związku z realizacją inwestycji finansowanych środkami unijnymi. W pierwszej połowie roku inwestycje pozostałych sektorów pozostały w stagnacji. Dane makroekonomiczne sugerują, że w III kw. 2018 r. nastąpił wzrost w obszarze inwestycji prywatnych, gdyż nakłady w firmach zatrudniających 50 i więcej osób wzrosły w tym okresie aż o 15% r/r, a dodatkowo dekompozycja wzrostu inwestycji według aktywów pokazała odbicie nakładów na maszyny i wyposażenie (14,3 % r/r), które są mocno skorelowane z inwestycjami firm. W roku bieżącym spodziewana jest dalsza dominacja inwestycji publicznych jednakże dostrzegane są również ryzyka w postaci ograniczenia podażowego. Wśród barier ograniczających bieżącą działalność przedsiębiorstw w styczniu br. za najbardziej uciążliwe uznawane są, podobnie jak przed kwartałem i przed rokiem, koszty zatrudnienia, niedobór wykwalifikowanych pracowników i wysokie obciążenia na rzecz budżetu. Ograniczająco na plany inwestycyjne przedsiębiorstw działają również pogorszenie nastrojów w gospodarce globalnej, spadek nadwyżki operacyjnej w sektorze przedsiębiorstw, a także utrzymująca się niepewność prawno-instytucjonalna.

Dynamiczny wzrost gospodarki, napędzany przez rosnący popyt krajowy i inwestycyjny przekładał się na sytuację na rynku pracy. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r. zwiększyło się o 3,5% w stosunku do notowanego przed rokiem. Jak wskazuje GUS, przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz ich siła nabywcza w 2018 r. wzrosły w większym stopniu niż w roku 2017. We wszystkich kwartałach minionego roku utrzymywała się znaczna dynamika płac. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (brutto) w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r. wzrosło o 7,1 % r/r, kształtując się na poziomie 4 852,29 zł. O 3,1% r/r wzrosła również wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2018 r. wyniosła 5,8% i była o 0,8 pkt proc. niższa niż przed rokiem.

Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w 2018 roku wzrosły nieco wolniej niż w roku 2017. Według wstępnych danych wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu w okresie styczeń-grudzień ub. r. wzrósł o 2,1% w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wyższe niż przed rokiem były ceny we wszystkich sekcjach, w tym największy wzrost notowano w górnictwie i wydobywaniu (o 2,9%). W przypadku obszaru wytwarzanie i zaopatrywanie w Energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę wzrost cen był na poziomie 0,5%.

W roku 2018 presja inflacyjna w polskiej gospodarce utrzymywała się na niskim poziomie. Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2018 r. wyniósł 1,6% w stosunku do roku 2017. Głównymi źródłami zmienności inflacji były czynniki podażowe, przede wszystkim na rynku żywności i paliw. Zdaniem analityków, w bieżącym roku źródłem presji na wzrost cen będą ceny nośników energii, w tym także ropy naftowej i gazu ziemnego. Głównym czynnikiem niepewności inflacji pozostaje kształtowanie się cen energii elektrycznej.

W zakresie polityki pieniężnej, w minionym roku Rada Polityki Pieniężnej nie dokonała żadnych zmian w poziomie podstawowych stóp procentowych NBP. Rada dostrzega osłabienie koniunktury w części największych gospodarek świata oraz wzrost niepewności dotyczącej kształtowania się aktywności gospodarczej w kolejnych kwartałach, jednakże w jej ocenie, perspektywy krajowej koniunktury pozostają

korzystne, pomimo, że spodziewane jest stopniowe obniżenie tempa wzrostu PKB. W horyzoncie oddziaływania polityki pieniężnej zdaniem Rady inflacja będzie kształtować się w pobliżu celu inflacyjnego (2,5% z symetrycznym przedziałem odchyłeń o ± 1 pkt %), stąd na ostatnim posiedzeniu Rada pozostawiła stopy procentowe bez zmian, utrzymując stopę referencyjną na poziomie 1,5%.

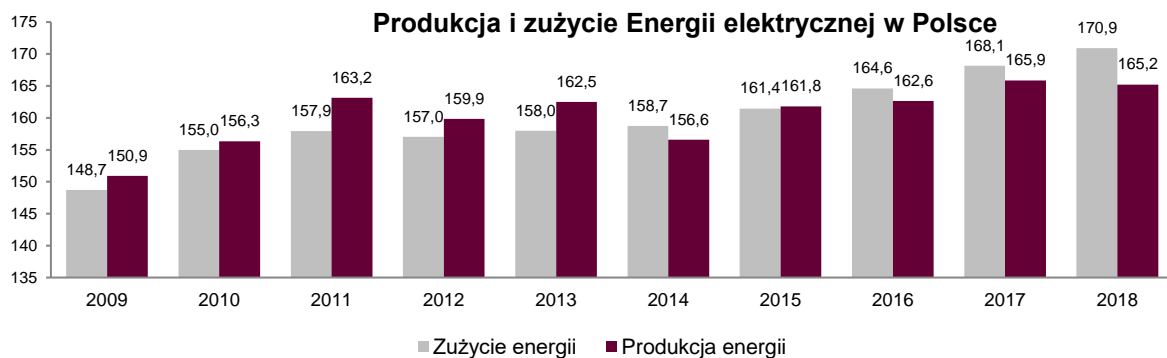
4.2. Rynek energii elektrycznej w Polsce

Kształtowanie się otoczenia rynkowego ma istotny wpływ na osiągnięte przez Grupę wyniki finansowe. W tym świetle zwraca się szczególną uwagę zwłaszcza na notowania cen energii elektrycznej, praw majątkowych, uprawnień do emisji CO₂ oraz węgla kamiennego (będącego podstawowym paliwem produkcyjnym). Ponadto wpływ na wyniki Grupy miały takie mechanizmy regulacyjne funkcjonujące na rynku jak m.in. Operacyjna Rezerwa Mocy oraz nieregulacyjne np. warunki pogodowe, w szczególności w zakresie hydrometeorologii jak i wietrzności.

Krajowa produkcja i zużycie energii elektrycznej

Zapotrzebowanie na Energię elektryczną w Polsce w 2018 roku, według danych publikowanych przez PSE, wzrosło w stosunku do 2017 r. o 2,8 TWh, osiągając rekordową wartość na przestrzeni ostatnich 10-ciu lat w wysokości 170,9 TWh. Wzrostowi zapotrzebowania nie sprostała produkcja, która spadła w stosunku do 2017 r. o niecałe 0,7 TWh do poziomu 165,2 TWh. Tym samym rosnący zdecydowanie popyt nie został zrekompensowany przez produkcję, wskutek czego wzrósł import energii.

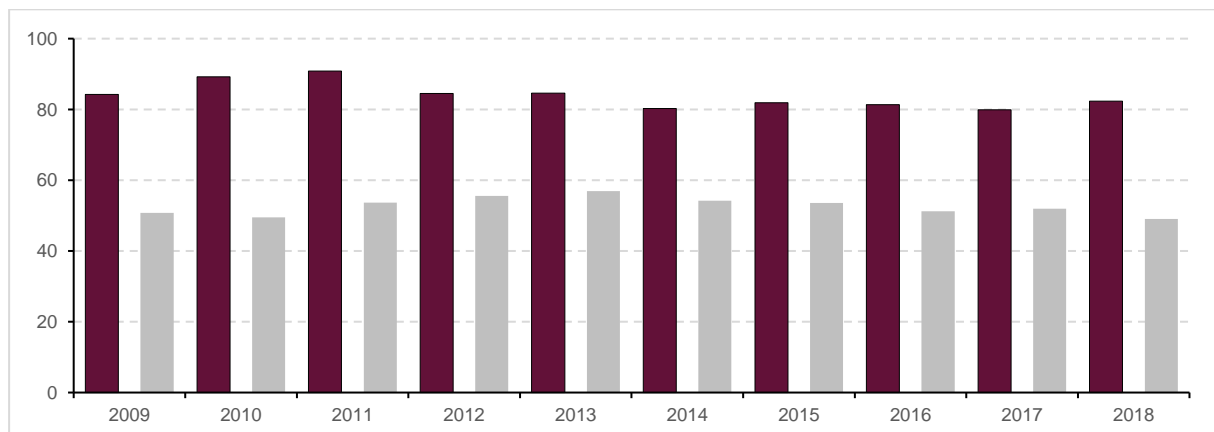
Rysunek 22: Produkcja i zużycie energii elektrycznej w Polsce w latach 2009-2018 (TWh)

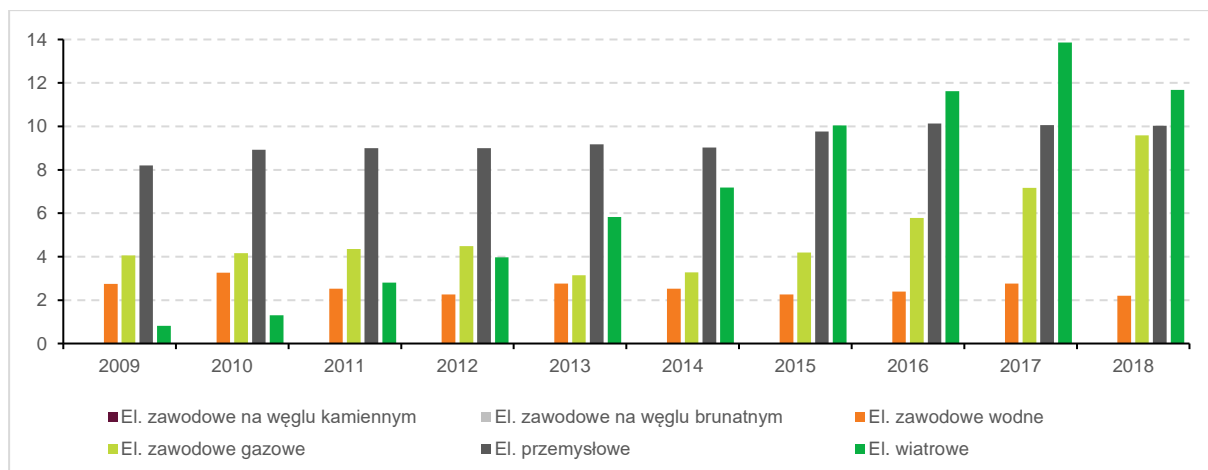

Źródło: PSE

W 2018 roku, została przerwana seria wzrostu wytwarzania z elektrowni wiatrowych. Ich udział w strukturze produkcji wyniósł ok. 7,1%, a produkcja energii elektrycznej z tych elektrowni w stosunku do roku 2017 spadła o ok. 16%. Niższa produkcja elektrowni wiatrowych wynikała z gorszej wietrzności.

Rysunek 23: Struktura produkcji energii elektrycznej w Polsce w latach 2009-2018 (TWh)

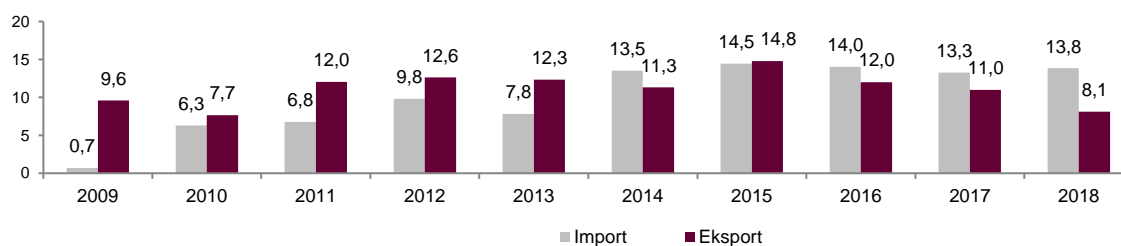
Źródło: PSE

Największy udział w strukturze produkcji energii elektrycznej miały w ubiegłym roku elektrownie zawodowe opalane węglem kamiennym. Ich udział w produkcji ogółem wyniósł 49,9%, natomiast udział elektrowni zawodowych opalanych węglem brunatnym wyniósł 29,8%. Najwyższy wzrost produkcji, w ujęciu procentowym w 2018 r., zanotowały elektrownie zawodowe opalane gazem, których generacja wzrosła o 34% r/r do 9,6 TWh.

Wymiana międzysystemowa Polski

W 2018 roku można zauważyć wzrost importu, w stosunku do roku wcześniejszego o ponad 0,5 TWh przy jednoczesnym spadku eksportu w stosunku do 2017 roku o niecałe 2,9 TWh co można tłumaczyć zdecydowanie rosnącym zapotrzebowaniem na Energię elektryczną, które w 2018 r. osiągnęło historycznie najwyższą wartość na przestrzeni 10-ciu ostatnich lat, w wysokości 170,9 TWh. Uruchomienie nowego połączenia w grudniu 2015 r. pomiędzy Polską a Litwą LitPol Link oraz połączenia Nordbalt na linii Litwa – Szwecja pozwoliło na łatwiejszy przepływ energii nie tylko między Polską a Litwą, ale również doprowadziło do wzrostu wymiany energii ze Szwecją, traktując Litwę jako kraj tranzytowy. Za wzrost importu, w stosunku do 2017 r., odpowiada zwiększenie wolumenów przepływu energii z Ukrainy.

Rysunek 24: Roczne wolumeny wymiany międzysystemowej w Polsce w latach 2009-2018 (TWh)

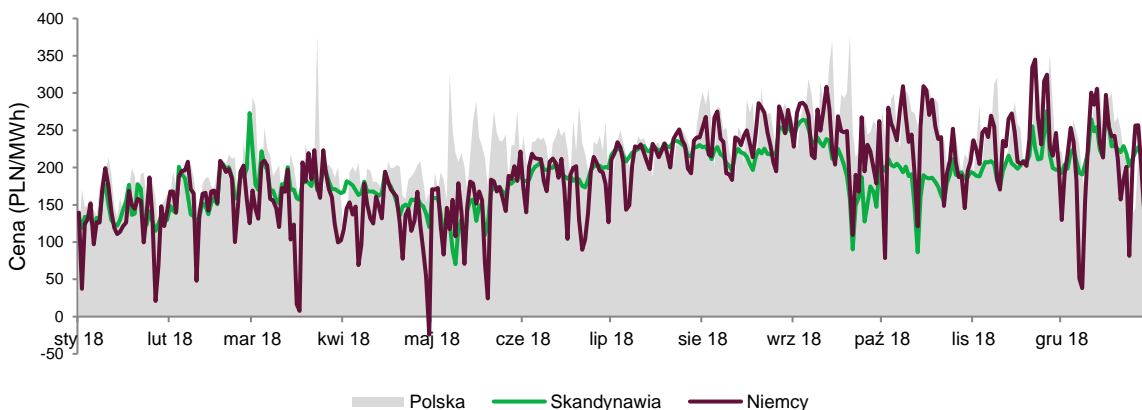
Źródło: PSE

Ceny energii w wybranych krajach sąsiadujących z Polską

W celu porównania cen energii elektrycznej w Polsce względem notowań w krajach sąsiadujących jako produktem referencyjnym posłużono się cenami na rynku SPOT. Poziom cen w Polsce w porównaniu do poprzednich lat był na poziomie istotnie wyższym niż w państwach sąsiadujących. Największe odchylenia cen były w stosunku do rynku skandynawskiego (+18,83%, tj. 35,37 zł/MWh), a nieznacznie mniejsze w porównaniu do cen na rynku niemieckim (+17,43%, tj. 33,13 zł/MWh). Bardzo wysokie ubytki systemowe, wysokie zapotrzebowanie na moc wraz z wysokimi temperaturami w okresie letnim oraz

niską generacją ze źródeł wiatrowych, jak również wzrost notowań EUA oraz utrzymujące się wysokie ceny węgla doprowadziły do wzrostu cen na rynku polskim. Zwłaszcza w drugiej połowie 4 kwartału, w godzinach szczytowych, mieliśmy do czynienia z silnymi wzrostami cen na rynku polskim i w krajach sąsiadujących, gdzie można zaobserwować istotne spadki oraz wzrosty cen przy ich zwiększonej zmienności, co było związane z wysokim poziomem produkcji energii z farm wiatrowych.

Rysunek 25: Ceny energii na rynku SPOT w Polsce i krajach sąsiadujących w 2018 roku (zł/MWh)

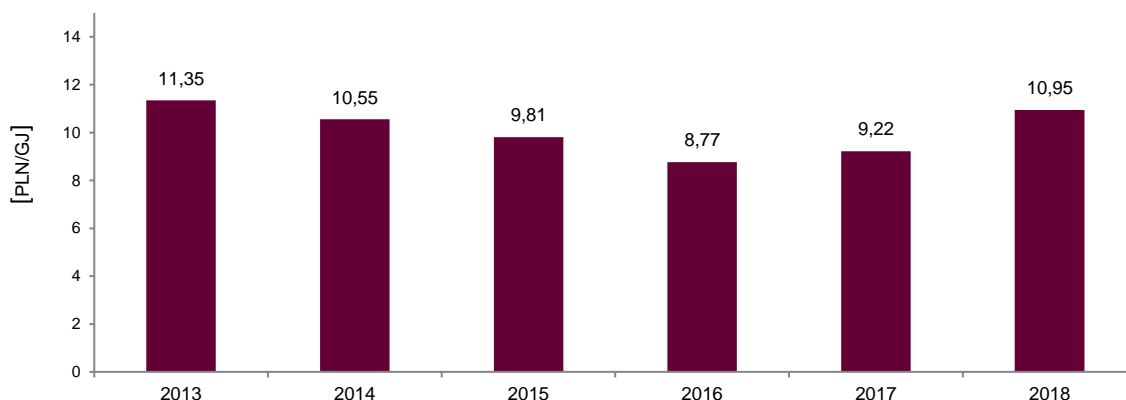

Źródło: Bloomberg, Reuters

Ceny węgla kamiennego w Polsce

W perspektywie ostatnich lat można było zauważyć systematyczny spadek cen węgla kamiennego, który był wywołany czynnikami globalnymi tzn. światowym spadkiem cen tego surowca oraz nadpodażą węgla w Polsce. Odwrócenie trendu spadkowego na rynkach światowych nastąpiło w 2016 roku wynosząc ceny tego surowca na niespotykane od wielu lat poziomy. W 2018 roku utrzymywały się bardzo wysokie poziomy cen tego surowca w głównych portach przeładunkowych (ARA, Newcastle, Richards Bay). Na rynku polskim ceny sprzedaży węgla dla energetyki zawodowej i przemysłowej uległy znacznemu wzrostowi, nadrabiając część dystansu w stosunku do trendów panujących na rynkach światowych. Negatywne oddziaływanie tego czynnika na wyniki Grupy Energa było ograniczone.

Rysunek 26: Ceny węgla kamiennego z kosztem transportu dla elektrowni na węglu kamiennym na koniec roku w latach 2013-2018 (zł/GJ)

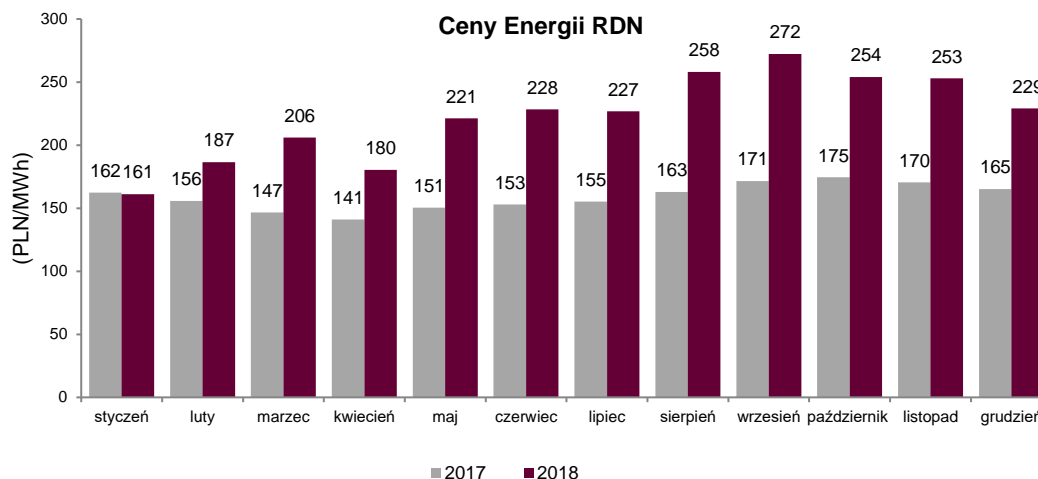

Źródło: Polski Rynek Węgla

Rynek Dnia Następnego (RDN) energii elektrycznej w Polsce

Średni poziom cen energii elektrycznej na rynku RDN za 2018 rok wyniósł 223,23 zł/MWh i był o 65,39 zł/MWh wyższy niż w 2017 roku (157,84 zł/MWh). Rekordowe poziomy ubytków systemowych oraz krajowego zapotrzebowania na moc zostały wsparte bardzo niską generacją wiatrową, co w konsekwencji wpłynęło na znaczny wzrost cen w stosunku do 2017 r.

Rysunek 27: Ceny energii na Rynku Dnia Następnego w latach 2017-2018 roku (zł/MWh)

Źródło: TGE

Najwyższa średnia miesięczna cena energii elektrycznej na rynku towarowym miała miejsce we wrześniu ubiegłego roku, kiedy średni poziom indeksu IRDN wyniósł 272,24 PLN/MWh. Na uwagę zasługuje trend wzrostu cen w 2018 roku wobec 2017, co związane było z wpływem wysokich cen węgla na rynkach światowych oraz wzrostem notowań uprawnień do emisji CO₂. Minimum na poziomie 161,12 PLN/MWh wystąpiło w styczniu 2018 roku.

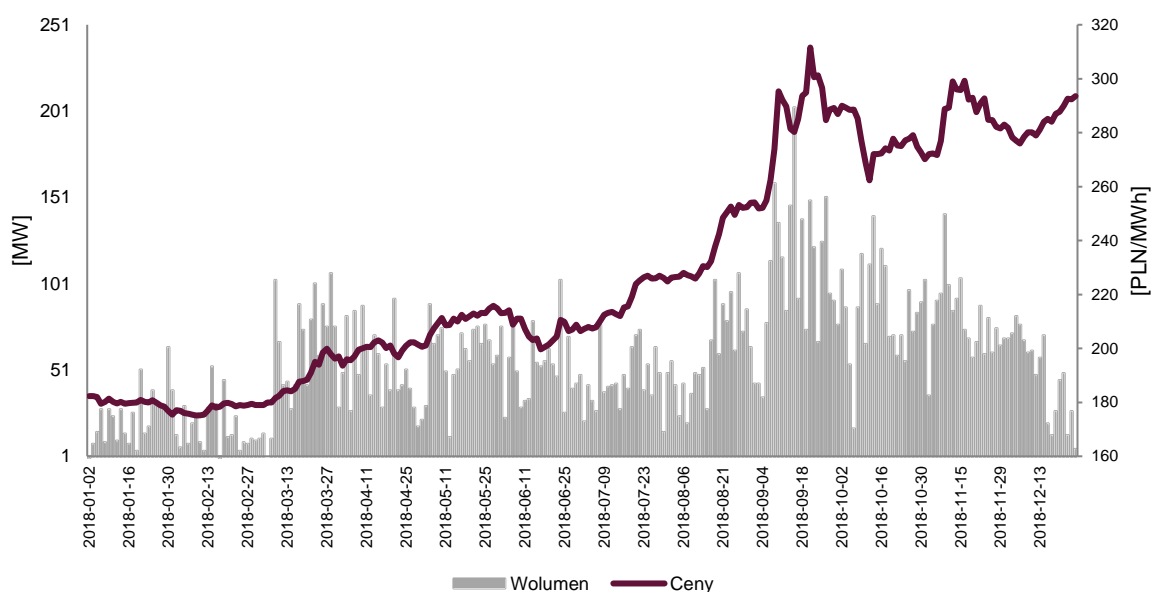
Rynek terminowy energii elektrycznej w Polsce

W celu oceny rynku terminowego w Polsce jako produkt referencyjny wybrano roczny kontrakt terminowy na dostawę energii w paśmie w całym 2019 roku (BASE 2019). W 2018 roku poziom cen tego kontraktu wykazywał się dużą zmiennością, jak również ponadprzeciętnymi wzrostami nie widzianymi w ostatnich latach, które wyniosły kurs na szczyt we wrześniu na poziomie 311,56 zł/MWh. Trend na rynku terminowym jest szczególnie istotny z perspektywy dokonywanej kontraktacji Grupy na rok następny.

Głównymi determinantami wzrostu kursu energii na rynku terminowym były:

- dynamiczny wzrost cen uprawnień do emisji CO₂,
- utrzymująca się wysoka cena węgla na rynkach światowych przenosząca się na wzrost cen na rynku polskim,
- zdecydowanie niższa produkcja ze źródeł wiatrowych i wodnych na rynku lokalnym,
- rekordowe zapotrzebowanie na Energię elektryczną w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym.

Rysunek 28: Cena kontraktu terminowego pasmo z dostawą w 2019 roku

Źródło: TGE

Rynek uprawnień do emisji

Wzrosty notowań EUA do poziomów nie widzianych od 2008 r. były głównie podyktowane pracami w Komisji Europejskiej, której nadrzędnym celem jest ograniczenie strony podaźowej. W dniu 15 maja 2018 r. Komisja Europejska opublikowała dane na temat liczby uprawnień będących w obiegu na koniec 2017 r. (nieco ponad 1,654 mld), która stanowi podstawę określenia poziomu tzw. Rezerwy stabilności rynkowej (MSR) unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS), który to mechanizm funkcjonuje od stycznia 2019 r. W związku z tym wolumen aukcji w pierwszych 8 miesiącach 2019 r. zostanie zmniejszony o 265 mln uprawnień, stanowiących 16% całkowitej liczby uprawnień będących w obiegu, które zostaną przesunięte do tzw. Rezerwy (MSR). Przez pierwsze 5 lat stosowania MSR liczba uprawnień z puli aukcyjnej corocznie ma być zmniejszana o 24%. Kolejna publikacja całkowitej liczby uprawnień w obiegu zostanie ogłoszona przez Komisję Europejską 15 maja 2019 r. Jeżeli ilość uprawnień w obiegu nie zmieni się, to w konsekwencji ilość uprawnień oferowanych w aukcjach w 2019 r., która trafi do MSR, wyniesie 397 mln. Wprowadzenie tak skutecznego systemu ograniczającego podaż emisji na rynku, poparte sugestiami, że *floor* dla handlu uprawnieniami do emisji może kształtować się na poziomie 25 – 30 EUR/t, a kurs w 2018 roku może dojść do poziomów 30-35 EUR/t, wpłynęło na wzrosty notowań uprawnień na rynku. Powyższe czynniki wyniosły kurs EUA w dniu 10 września 2018 roku do poziomu 25,24 EUR/t, natomiast od końca 2017 roku kurs wzrósł o 228%.

Rysunek 29: Ceny uprawnień do emisji (EUA DEC 2018) w 2018 roku

Źródło: Bloomberg

Rynek praw majątkowych

W tabeli poniżej zostały przedstawione średnie ceny indeksów na prawa majątkowe notowane na Towarowej Giełdzie Energii.

Tabela 35: Ceny indeksów na prawa majątkowe notowane na Towarowej Giełdzie Energii

Indeks (rodzaj świadectwa)	Wartość Indeksu		Procent	Opłata zastępcza (zł)
	2017 rok (zł/MWh) z indeksem 2017	2018 rok (zł/MWh) z indeksem 2018	Obowiązku (%)	
OZEX_A (zielone)	36,47	98,60	19,35*	300,03*
KGMX (żółte)	119,69	113,76	8,0*	115,00*
KECX (czerwone)	10,17	9,29	23,2*	9,00*

* wartość opłaty zastępczej i obowiązku umorzenia na 2018 r.

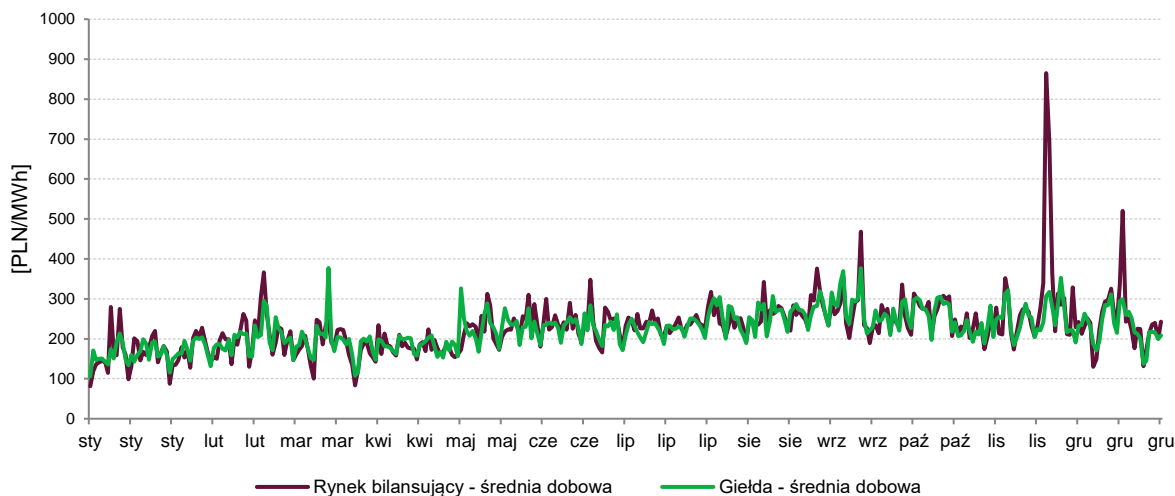
Z perspektywy posiadanej struktury wytwórczej Grupy (duża produkcja OZE) najistotniejsze były notowania tzw. zielonych praw majątkowych. Ceny PM OZE w transakcjach sesyjnych kontynuowały wzrosty zapoczątkowane w II połowie 2017 r., kończąc notowania w 2018 roku na poziomie 135,20 zł/MWh przy bardzo dużej zmienności kursu. Wzrosty na rynku praw majątkowych miały miejsce przy utrzymującym się dużym wolumenie dostępnych praw majątkowych.

Rynek bilansujący i SPOT

Na rysunku poniżej zostały przedstawione średnie dzienne ceny energii elektrycznej na rynku bilansującym oraz na rynku SPOT.

Rysunek 30: Zestawienie cen na rynku bilansującym i SPOT (Giełda) w 2018 roku (zł/MWh)

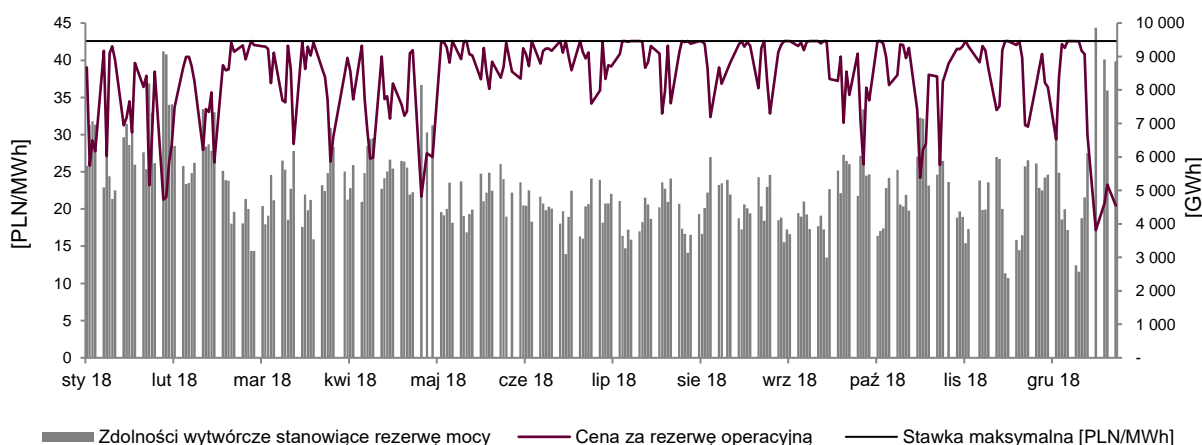
Źródło: PSE

Różnice cen w 2018 roku na rynku bilansującym oraz cen instrumentów notowanych na rynku SPOT powstawały głównie przez duże wahania w produkcji z generacji wiatrowej, wzrastające krajowe zapotrzebowanie na moc oraz odstawienia w Polsce jak i Europie zachodniej. Średni poziom cen w 2018 r. na rynku bilansującym wyniósł 227,94 zł/MWh, wobec 167,27 zł/MWh w 2017 r.

Operacyjna rezerwa mocy

Z początkiem 2014 roku do katalogu usług systemowych świadczonych na rzecz PSE weszła operacyjna rezerwa mocy. Operacyjną rezerwę mocy stanowią jednostki wytwórcze, które posiadają do dyspozycji wolne moce nie objęte umowami sprzedaży energii.

Rysunek 31: Zestawienie cen oraz zdolności wytwórczych stanowiących operacyjną rezerwę mocy w 2018 roku

Źródło: PSE

W 2018 roku kontynuowana była usługa operacyjnej rezerwy mocy (ORM), choć jej wysokość uległa nieznacznej zmianie w stosunku do roku poprzedniego. Cena referencyjna została podniesiona do 42,58 zł/MWh a wzrost budżetu wyniósł około 5% w stosunku do 2017 roku.

4.3. Otoczenie regulacyjne

Zagadnienia regulacyjne prowadzone i skończone w 2018 r.

Tabela 36: Zestawienie kluczowych aktów prawnych mających wpływ na Grupę

Akt prawny	Cel zmian prawnych	Szanse	Zagrożenia /Zagadnienia
Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw.	Uregulowanie zasad prowadzenia rezerwowej sprzedaży energii elektrycznej oraz wzrost poziomu tzw. obligi giełdowego.	(1) Poprawa płynności giełdowego obrotu Energią elektryczną, wzrost bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej dla odbiorców końcowych poprzez szczegółowe uregulowanie instytucji sprzedawcy rezerwowego.	(1) Wyłączenia spod reżimu tzw. obligi giełdowego mogą ograniczyć rzeczywisty wpływ tej regulacji na rynek energii elektrycznej.
Ustawa z dnia 9 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji.	Wdrożenie nowego i efektywnego systemu wsparcia rozwoju instalacji CHP w Polsce.	(1) Nowy system oparty o kilka mechanizmów wsparcia dedykowanych do instalacji o różnej charakterystyce technicznej. (2) Wsparcie może być przeznaczone na utrzymanie istniejących instalacji poprzez ich modernizację. (3) Zagwarantowanie poprawności funkcjonowania systemu poprzez nadzór nad jego funkcjonowaniem z poziomu Prezesa URE.	(1) Brak decyzji Komisji Europejskiej akceptującej nowy system jako zgodny z prawem UE zawiesza jego funkcjonowanie. (2) Brak projektów rozporządzeń wykonawczych do ustawy uniemożliwia oszacowanie zakresu potencjalnego wsparcia z nowego systemu.
Ustawa z dnia 31 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw.	Zamrożenie cen energii elektrycznej oraz obniżenie poziomu akcyzy i tzw. opłaty przejściowej.	(1) Potencjalne obniżenie cen dla odbiorców energii elektrycznej. (2) Efekt zachęty do budowy nowych i modernizowania istniejących instalacji wytwórczych. Modernizacja i budowa nowych źródeł wytwórczych energii elektrycznej w celu stabilizacji KSE i wykorzystania polskich zasobów surowców energetycznych. (3) Zapewnienie możliwości realizacji, na zasadach konkurencji rynkowej, budowy nowej elektrowni Ostrołęka C.	(1) Brak uzgodnień założeń ustawy z Komisją Europejską powoduje ryzyko dla potencjalnych beneficjentów systemu rekompensat (przedsiębiorstw energetycznych). (2) Brak projektu rozporządzenia regulującego wypłatę świadczeń z funduszu rekompensat. (3) Brak rozstrzygnięć w kwestii wątpliwości interpretacyjnych przepisów ustawy.
Ustawa z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii	Zapewnienie stabilnego otoczenia regulacyjnego i biznesowego w zakresie: opodatkowania Elektrowni Wiatrowych podatkiem od nieruchomości oraz możliwości	(1) Doprecyzowanie niejednoznacznych zapisów (niejednolite orzecznictwo WSA) dot. przedmiotu opodatkowania elektrowni	(1) Długi okres trwania procesu legislacyjnego związanego z uruchomieniem nowego systemu.

oraz niektórych innych ustaw.	rozwoju OZE z założeniem większej rentowności.	wiatrowych. Rozwój OZE z możliwością oparcia inwestycji na mechanizmach finansowych zapewniających rentowność projektów.
-------------------------------	--	--

Zagadnienia regulacyjne prowadzone w 2018 i trwające w 2019 roku

Tabela 37: Zestawienie aktów prawnych mających wpływ na Grupę

Akt prawny	Cel zmian prawnych	(1) Sza Szanse	Zagrożenia /Zagadnienia
Pakiet regulacji UE na rzecz czystej energii dla wszystkich Europejczyków (Clean Energy for All Europeans legislative proposals) tzw. Winter Package. COM/2016/0860 final.	Utrzymanie konkurencyjności UE w erze transformacji rynków energetycznych w kierunku czystej energii, tzw. Pakiet Zimowy. Plany redukcji subsydiów dla węgla oraz zwiększania celu efektywności energetycznej do poziomu 30% oraz zmniejszenia emisji CO2 o 40% do 2030 roku. Nowe regulacje wymagają zatwierdzenia przez Radę UE oraz Parlament Europejski. Pakiet Zimowy zawiera również rozwiązania wspierające rozwój zdecentralizowanego wytwarzania energii elektrycznej oraz jej magazynowania w celu rozwoju tzw. energetyki obywatelskiej. Kluczową zmianą dla rynków energetycznych w UE jest zniesienie tzw. „priority dispatch”, oznaczającego pierwszeństwo OZE w dostępie do sieci przed źródłami konwencjonalnymi. Zmiana wejdzie w życie po 2020 roku.	(1) Wdrożenie spójnych regulacji poprawiających bezpieczeństwo energetyczne UE. (2) Powstanie Funduszu Modernizacyjnego umożliwi finansowanie projektów z obszaru energetyki odnawialnej (takich jak Kaskada Dolnej Wisły).	(1) Ograniczenie od 1 stycznia 2025 r. wsparcia mechanizmami rynku mocy wszystkich instalacji, które emitują powyżej 550 g CO2/kWh. (2) Konieczność dostosowania systemu wsparcia OZE/CHP i efektywności energetycznej do nowych regulacji UE. Wpływ planowanych zmian na procesy notyfikacyjne Ustawy o OZE i Ustawy o Rynku Mocy.
Projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (nr UC 34).	Doprecyzowanie kompetencji Prezesa URE w zakresie nadzoru nad przedsiębiorstwami energetycznymi, doprecyzowanie zasad świadczenia usług magazynowania energii elektrycznej oraz ustawowa delegacja wprowadzająca harmonogram wdrożenia inteligentnego opomiarowania w Polsce.	(1) Wdrożenie wymogów dotyczących funkcjonowania Prezesa URE w świetle regulacji tzw. Pakietu Zimowego. (2) Doprecyzowanie zasad dostępności danych pomiarowych. (3) Doprecyzowanie zasad doty-	(1) Długi okres trwania procesu legislacyjnego.

		czących funkcjonowania i zasad nadzoru nad działalnością przedsiębiorstw energetycznych.	
Projekt „Polityki energetycznej Polski do 2040 r.”	Określenie długoterminowej strategii energetycznej kraju, która zdeterminuje docelowy kształt mixu energetycznego oraz zdefiniuje główne kierunki rozwoju podmiotów z sektora energetycznego.	<ol style="list-style-type: none"> (1) Aktualizacja obecnie obowiązującej polityki energetycznej z 2009 r. wskazuje długoterminowe trendy rozwoju sektora, energetycznego (2) Duży nacisk na dywersyfikację dostaw energii pierwotnej dla gospodarki. (3) Założenia zakładające stopniowe odchodzenie od wysokoemisyjnych jednostek wytwórczych. 	<ol style="list-style-type: none"> (1) Konieczność skorelowania założeń polityki z Krajowym planem na rzecz energii i klimatu, który należy uzgodnić z Komisją Europejską w 2019 r. – ryzyko rozbieżności celów i założeń. (2) Brak kompleksowej wizji rozwoju magazynów energii elektrycznej. (3) Ograniczona wizja rozwoju lądowych FW, która może zmniejszyć szansę na realizację celów udziału OZE w bilansie energii elektrycznej, (4) Brak kompleksowej strategii w zakresie długoterminowej dostępności węgla kamiennego na cele energetyczne. (5) Wariantowy udział energetyki jądrowej w docelowym mixie energetycznym.

4.4. Opis pozycji Grupy na tle innych grup energetycznych

Grupa Energa jest jedną z czterech największych zintegrowanych pionowo grup energetycznych działających w Polsce. Koncerny te są rozdzielone geograficznie pod względem obszarów, na których prowadzą działalność dystrybucji energii elektrycznej. Obszar działalności dystrybucyjnej Grupy Energa obejmuje północną i środkową Polskę.

Rysunek 32: Obszar dystrybucji najważniejszych koncernów energetycznych

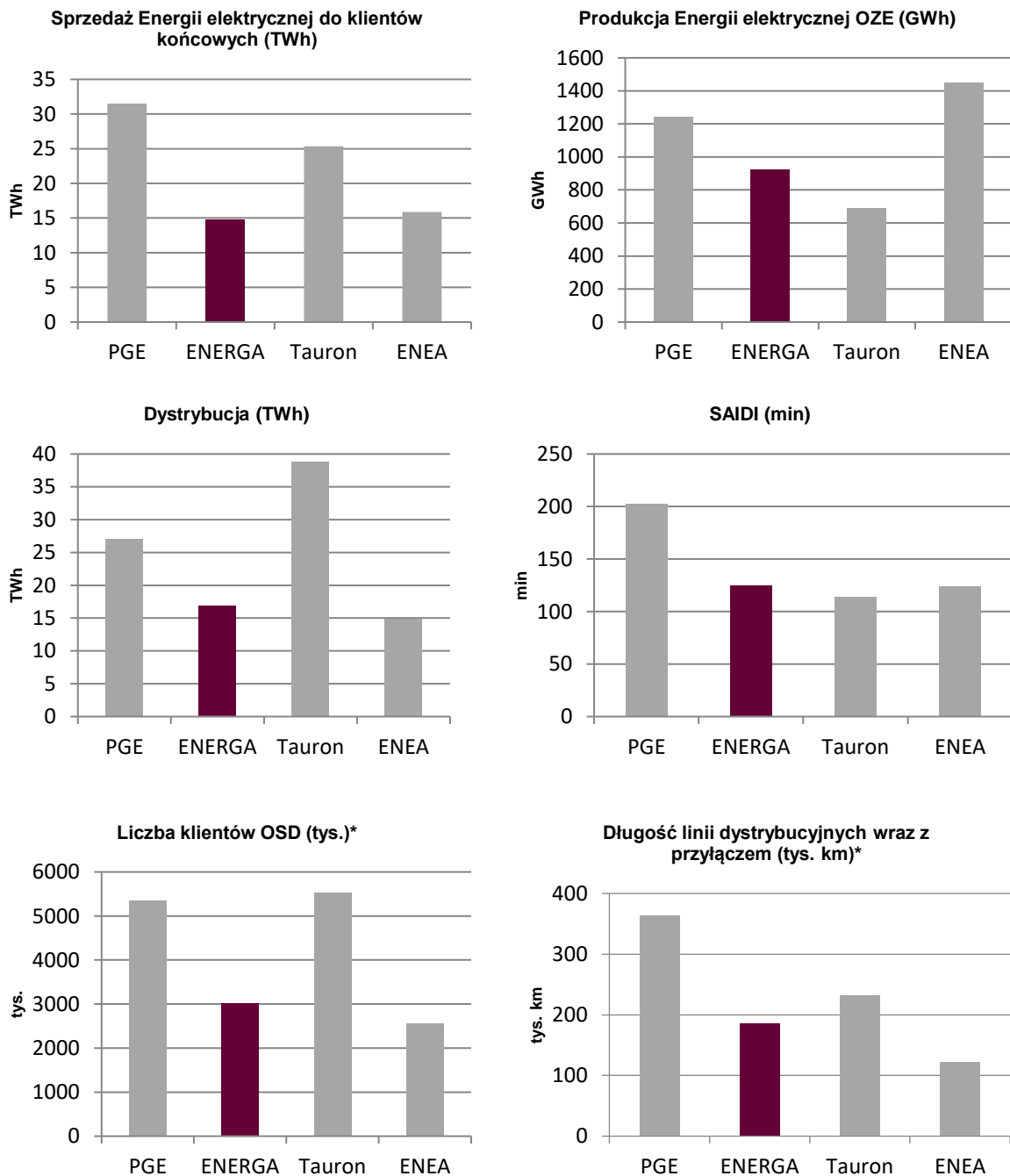
W Segmencie Dystrybucji Grupa Energa plasuje się na trzecim miejscu za Grupami PGE i Tauron, zarówno pod względem wolumenu dostarczonej energii elektrycznej, jak i długości sieci oraz liczby klientów. Dzięki intensywnym działaniom modernizacyjnym współczynnik jakości sieci Grupy Energa należą do najlepszych w Polsce. Spośród największych koncernów energetycznych, lepsze wyniki pod względem wskaźników SAIDI i SAIFI osiąga Tauron, co jest konsekwencją większego zagęszczenia odbiorców w południowo zachodniej części kraju.

Ze względu na uwarunkowania historyczne, zasięg sieci dystrybucyjnej przekłada się na liczbę klientów w Segmencie Sprzedaży. Pod tym względem Grupa

Energa plasuje się na czwartym miejscu. Wartość wolumenowa sprzedaży do klientów końcowych wykazuje większą zmienność niż liczba klientów i jest uzależniona od strategii handlowej wobec największych odbiorców. W pierwszych trzech kwartałach 2018 roku Grupa Energa zajmowała pod względem wolumenu sprzedaży czwarte miejsce za PGE i Tauronem oraz nieznacznie za Eneą.

Grupa Energa w porównaniu do pozostałych koncernów ma niewielki udział w wytwarzaniu konwencjonalnym. Spółka dysponuje jedną systemową jednostką wytwórczą o mocy osiągalnej 690 MWe (Elektrownia Ostrołęka B). Jest to znacząco mniej niż w przypadku pozostałych koncernów, spośród których największą mocą osiągalną dysponuje Grupa PGE. Odmierna sytuacja ma miejsce w obszarze energetyki odnawialnej. Pod względem produkcji ze źródeł OZE, Grupa Energa znajduje się na poziomie zbliżonym do pozostałych grup energetycznych.

Rysunek 33: Porównanie danych operacyjnych Grupy Energa i pozostałych grup energetycznych (dane I - III kw. 2018 r.)

*Dane PTPIREE na koniec 2017 roku

Akcje i akcjonariat

5. AKCJE I AKCJONARIAT

5.1. Struktura akcjonariatu Spółki Energa

Tabela 38: Akcje Emitenta według serii i rodzajów

Seria	Rodzaj akcji	Akcje	(%)	Głosy	(%)
AA	zwykłe na okaziciela	269 139 114	65,00	269 139 114	48,15
BB	imiennie uprzywilejowane*	144 928 000	35,00	289 856 000	51,85
RAZEM		414 067 114	100,00	558 995 114	100,00

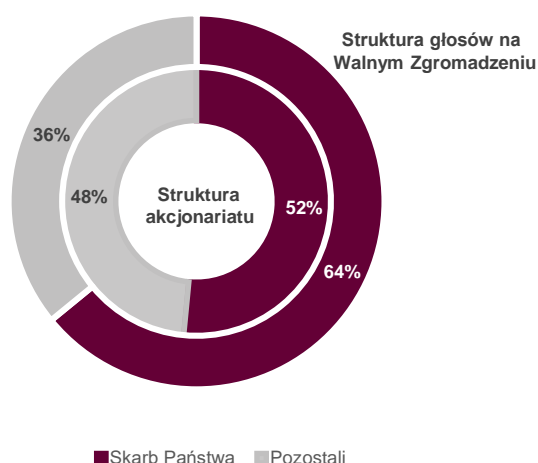
* Jedna akcja uprzywilejowana daje prawo do 2 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Właścicielem tych akcji jest Skarb Państwa.

Tabela 39: Struktura akcjonariatu Spółki Energa według stanu na dzień 8 listopada 2018 roku, 31 grudnia 2018 roku i na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania

Nazwa akcjonariusza	Struktura akcjonariatu Spółki			
	Akcje	(%)	Głosy	(%)
Skarb Państwa*	213 326 317	51,52	358 254 317	64,09
pozostali	200 740 797	48,48	200 740 797	35,91
RAZEM	414 067 114	100,00	558 995 114	100,00

* Skarb Państwa posiada 144 928 000 akcji imiennych serii BB, uprzywilejowanych co do prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu, przy czym jedna akcja uprzywilejowana daje prawo do 2 głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Rysunek 34: Struktura akcjonariatu Spółki Energa i głosów na Walnym Zgromadzeniu wg stanu na 8 listopada 2018 roku, 31 grudnia 2018 roku i na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania

Zarząd nie posiada informacji o istnieniu umów (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy.

Emitentowi nie są również znane umowy znaczące zawarte pomiędzy akcjonariuszami.

W Spółce nie istnieją programy akcji pracowniczych.

W 2018 roku Spółka oraz spółki zależne nie nabywały akcji własnych Energi. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka oraz spółki zależne nie posiadały akcji Energi.

5.2. Notowania akcji Spółki na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie

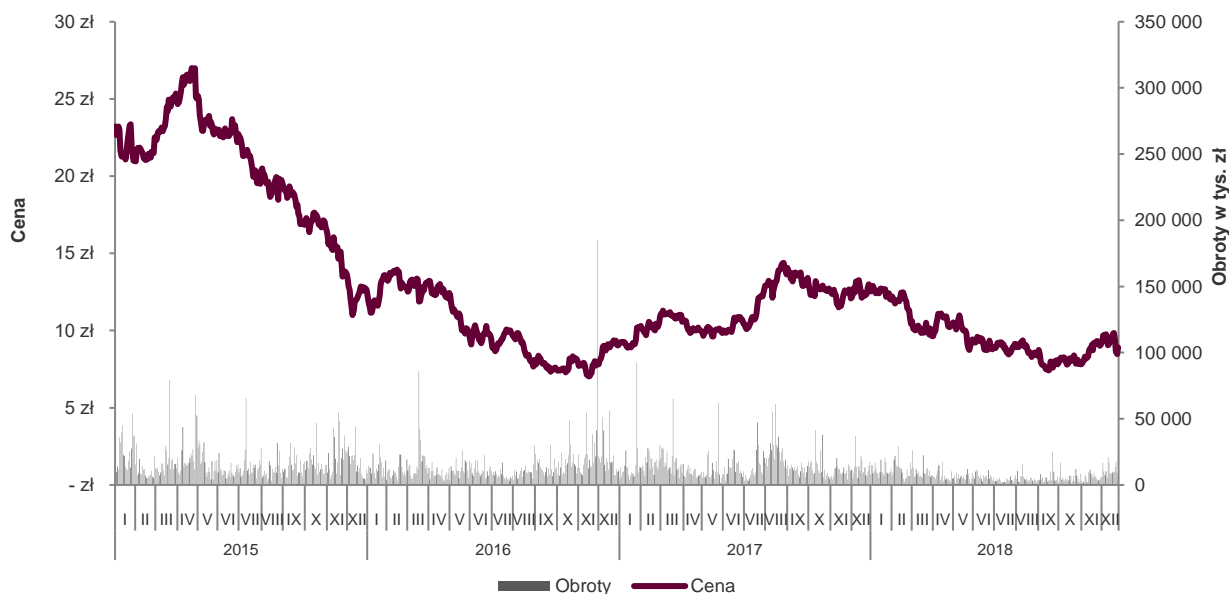
Tabela 40: Dane dotyczące akcji Spółki Energa na dzień 31 grudnia 2018 roku

Dane	Wartość
Cena emisyjna	17,00 zł
Liczba akcji	414 067 114
Kurs na koniec okresu	8,91 zł
Kapitalizacja na koniec okresu	3,7 mld zł
Minimum na zamknięciu sesji w IV kw.	7,78 zł
Maximum na zamknięciu sesji w IV kw.	9,84 zł
Minimum na zamknięciu sesji w 2018 roku	7,41 zł
Maximum na zamknięciu sesji w 2018 roku	12,89 zł
Minimum 2018 roku	7,35 zł
Maximum 2018 roku	14,57 zł
Średnia wartość obrotu	16,9 mln zł
Średni wolumen obrotu	744,2 tys. sztuk
Średnia liczba transakcji	1,45 tys. sztuk

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.infostrefa.com

Rysunek 35: Wykres kursu akcji Spółki Energa SA w latach 2015-2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z infostrefa.com

Rysunek 36: Zmiana kursu akcji Energi w porównaniu do zmian indeksów WIG, WIG20 i WIG-ENERGIA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z infostrefa.com

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka wchodziła w skład następujących indeksów giełdowych: WIG, WIG20, WIG30, WIG-Energia, WIG-Poland, RESPECT Index, FTSE4Good Emerging Index, MSCI Global Sustainability Indexes.

5.3. Relacje inwestorskie w Spółce Energa SA

Zespół ds. relacji inwestorskich realizuje zadania mające na celu zwiększenie efektywnej komunikacji na rynku kapitałowym. W 2018 roku były to m.in. następujące działania:

1. Publikacja 56 raportów bieżących i 4 raportów okresowych,
2. Ponad 120 indywidualnych spotkań z inwestorami instytucjonalnymi: w ramach konferencji inwestorskich lub *non-deal roadshows*,
3. Warsztaty tematyczne dot. działalności Grupy dla analityków domów maklerskich,
4. Publikacja raportu rocznego *online* za 2017 rok,
5. 4 konferencje wynikowe wraz z transmisją *online*,

6. Współpraca ze Stowarzyszeniem Inwestorów Indywidualnych w celu zwiększenia komunikacji z inwestorami indywidualnymi, w tym udział w Konferencji Wall Street w Karpaczu,
7. Organizacja Dnia Inwestora Indywidualnego w dniu 11 października 2018 roku,
8. 2 czaty inwestorskie z udziałem członka Zarządu (skierowane głównie do inwestorów indywidualnych),
9. Stała komunikacja z analitykami wydającymi rekomendacje dotyczące spółek dla swoich klientów.

W swoich działaniach Zespół ds. Relacji Inwestorskich wykorzystuje dwujęzyczną stronę internetową, którą aktualizuje na bieżąco o najważniejsze informacje o Grupie w postaci m.in. kwartalnych prezentacji wyników czy faktograficznych podsumowań tzw. *factsheet*. Uczestnicy rynku mogą zapoznać się z zasadami, jakie Spółka stosuje w relacjach inwestorskich – na stronie zamieszczona jest Polityka informacyjna.

5.4. Rekomendacje dla akcji Spółki

W 2018 roku analitycy domów maklerskich oraz banków inwestycyjnych wydali 15 rekomendacji dla akcji Energi SA. Zestawienie wydanych rekomendacji znajduje się na stronie Relacji Inwestorskich Spółki.

Rysunek 37: Rekomendacje wydane dla akcji Spółki Energa w 2018 roku

Oświadczenie o stosowaniu Zasad Ładu Korporacyjnego

6. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO

W 2018 roku Spółka i jej organy podlegały zasadom ładu korporacyjnego, które zostały opisane w zbiorze przyjętym Uchwałą Nr 26/1413/2015 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA z dnia 13 października 2015 roku, jako „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” (Dobre Praktyki, DPSN), które zostały opublikowane na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie i na stronie Spółki w zakładce „Relacje inwestorskie”.

6.1. Zasady ładu korporacyjnego niestosowane w Spółce

Energa SA nie stosuje zasady DPSN nr III.Z.3. – Spółka nie spełnia wymogu standardu 1110-1 wyłącznie w zakresie niezależności organizacyjnej dotyczącej powołania i odwołania Zarządzającego Audytem Wewnętrznym (ZAW) oraz zatwierdzania i zmian wynagrodzenia ZAW. Standard, o którym mowa powyżej, został określony w Międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego przez Instytut Auditorów Wewnętrznych (ang. The Institute of Internal Auditors). Ponadto ZAW nie podlega funkcjonalnie Radzie Nadzorczej.

Ze względu na brak decyzji o publikowaniu prognoz, w świetle przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych z dnia 29 marca 2018 roku, nie miała zastosowania również Zasada szczegółowa I.Z.1.10

W związku z tym, że Spółka wdrożyła Politykę przeciwdziałania nadużyciom i konfliktowi interesów w Grupie Energa, zasada V.Z.6, wcześniej raportowana jako niestosowana, od 2018 roku znajduje w Enerdze SA zastosowanie. Dokument reguluje kwestie identyfikacji, zapobiegania i rozwiązywania konfliktów interesów.

6.2. Akcjonariusze znaczący

Informacje nt. struktury akcjonariatu znajdują się w rozdziale 5.1. *Struktura akcjonariatu Spółki Energa SA* niniejszego Sprawozdania.

6.3. Posiadacze papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne i opis tych uprawnień

Skarb Państwa jest właścicielem większościowego pakietu akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, zgodnie z informacjami przedstawionymi w poprzednim podrozdziale. Posiada on 144 928 000 akcji imiennych serii BB uprzywilejowanych co do prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu w ten sposób, że jedna akcja serii BB daje prawo do dwóch głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Ponadto, Skarbowi Państwa przysługuje uprawnienie osobiste powoływania i odwoływania części członków Rady Nadzorczej Spółki, wraz ze wskazaniem Przewodniczącego Rady Nadzorczej, na zasadach określonych w Statucie Spółki. Informacje szczegółowe w tym zakresie zawarto w podrozdziale Zasady powoływania i odwoływania członków Rady.

Jednocześnie, zgodnie ze Statutem Spółki, Skarb Państwa posiada prawo do otrzymywania:

1. informacji o Spółce i Grupie Kapitałowej Spółki w formie sprawozdania kwartalnego, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi, z zastrzeżeniem właściwych przepisów dotyczących ujawniania informacji poufnych,
2. kopii ogłoszeń, objętych obowiązkiem publikacyjnym w Monitorze Sądowym i Gospodarczym,
3. kompletów dokumentów, będących zgodnie z art. 395 § 2 Kodeksu spółek handlowych (Ksh) przedmiotem obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, tj.: sprawozdania finansowego (skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej), sprawozdania Zarządu z działalności Spółki (sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej) za ubiegły rok

- obrotowy, opinii i raportu biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego (skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej), sprawozdania Rady Nadzorczej, wniosku Zarządu co do podziału zysku i pokrycia straty,
4. tekstu jednolitego Statutu, w terminie czterech tygodni od dnia wpisania do rejestru przedsiębiorców zmian w Statucie.

6.4. Ograniczenia w odniesieniu do wykonywania prawa głosu

Postanowienia § 27 Statutu Spółki zawierają ograniczenia wykonywania prawa głosu przez akcjonariuszy oraz użytkowników i zastawników posiadających akcje w liczbie dającej więcej niż 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu, istniejących w Spółce w dniu Walnego Zgromadzenia.

Dla potrzeby ograniczenia prawa głosu kumuluje się również głosy akcjonariuszy, między którymi istnieje stosunek dominacji lub zależności, w ten sposób, iż liczba głosów takich akcjonariuszy podlega zsumowaniu.

W przypadku, gdy skutek kumulacji konieczne jest ograniczenie głosów, dokonuje się tego, redukując proporcjonalnie liczbę głosów u wszystkich akcjonariuszy, u których zachodzi stosunek dominacji lub zależności, dokonując zaokrąglenia poprzez zmniejszenie albo zwiększenie końcówki głosów u akcjonariusza z największym pakietem akcji. Jeżeli nie można dokonać zaokrąglenia z uwagi na to, że dwóch lub więcej akcjonariuszy dysponuje taką samą liczbą głosów, to wyboru akcjonariusza, u którego ma być dokonana ta operacja, dokonuje Zarząd losowo. Redukcja nie może prowadzić do pozbawienia akcjonariusza prawa głosu w całości.

Postanowienia dotyczące ograniczenia wykonywania prawa głosu nie dotyczą Skarbu Państwa, który, zgodnie ze Statutem, w dniu wprowadzenia ograniczenia, był uprawniony z akcji w liczbie dającej więcej niż 10% ogólnej liczby głosów w Spółce.

Ponadto, ograniczenia nie uchybiają wymogom dotyczącym nabycia znacznych pakietów akcji zgodnie z przepisami ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych z dnia 29 lipca 2005 roku (tj. Dz.U. z 2013 roku, poz. 1382) (dalej: „Ustawa o Ofercie”). Podobnie, postanowienia te nie mają zastosowania w przypadku ustalania obowiązków podmiotów nabywających, bądź mających nabyć znaczne pakiety akcji.

Poza powyższym mechanizmem i określonymi w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, w tym przepisach Ksh, nie występują żadne dodatkowe, które w sposób szczególny ograniczałyby wykonywanie prawa głosu.

6.5. Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych

Na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania nie istnieją ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki.

6.6. Zasady zmiany Statutu Spółki

Zmiany Statutu Spółki dokonywane są zgodnie z postanowieniami Ksh, w szczególności: zmiana Statutu Spółki następuje w drodze uchwały Walnego Zgromadzenia powziętej większością trzech czwartych głosów, a następnie wymaga wpisu do rejestru przedsiębiorców. Walne Zgromadzenie Spółki może upoważnić Radę Nadzorczą do ustalenia jednolitego tekstu zmienionego Statutu Spółki lub wprowadzenia innych zmian o charakterze redakcyjnym określonych w uchwale Zgromadzenia.

Zgodnie z § 27 ust. 8 i 9 Statutu Spółki:

1. Uchwały Walnego Zgromadzenia (wymagające również zmiany Statutu) dotyczące:
  - a. wprowadzenia akcji różnych rodzajów, ustanowienia akcji nowego rodzaju,
  - b. zmiany uprzywilejowania akcji,
  - c. podziału Spółki, z wyjątkiem podziału przez wydzielenie,
  - d. przeniesienia siedziby Spółki,
  - e. przekształcenia Spółki,
  - f. obniżenia kapitału zakładowego w drodze umorzenia części akcji, chyba że obniżenie następuje z równoczesnym jego podwyższeniem, wymagają większości czterech piątych głosów oddanych.
2. Uchwała Walnego Zgromadzenia o istotnej zmianie przedmiotu działalności Spółki może być podjęta bez wykupienia akcji tych akcjonariuszy, którzy nie zgadzają się na zmianę.

W dniu 27 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki Energa SA dokonało m.in. zmiany treści Statutu Spółki (zmiana § 16 Statutu), która w obecnym brzmieniu obowiązuje do chwili obecnej.

6.7. Organy Spółki

Walne Zgromadzenie

Zasady działania Walnego Zgromadzenia Spółki reguluje Ksh i Statut Spółki. Dodatkowe kwestie związane z przebiegiem Walnego Zgromadzenia określa Regulamin Walnego Zgromadzenia (dostępny na korporacyjnej stronie internetowej Spółki).

Akcjonariuszom Spółki przysługują prawa związane z Walnym Zgromadzeniem wynikające wprost z obowiązujących przepisów prawa.

Sposób zwołania Walnego Zgromadzenia

Walne Zgromadzenie zwoływane jest przez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej Spółki i w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami Ustawy o Ofercie, tj. w formie raportów bieżących. Ogłoszenie powinno być dokonane co najmniej na dwadzieścia sześć dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, zgodnie z regulacjami określonymi w Ksh.

Zgodnie ze Statutem, Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd:

1. z własnej inicjatywy,
2. na pisemne żądanie Rady Nadzorczej, na pisemne żądanie akcjonariusza, bądź akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego lub
3. na pisemne żądanie Skarbu Państwa, dopóki jest on akcjonariuszem Spółki.

Co do zasady prawidłowo zwołane Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na liczbę reprezentowanych na nim akcji.

Walne Zgromadzenie może odbywać się w siedzibie Spółki (w Gdańsku) lub w Warszawie.

Przebieg Walnego Zgromadzenia

Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący albo Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, a w razie ich nieobecności Prezes Zarządu lub osoba wyznaczona przez Zarząd. Następnie, spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wybiera się Przewodniczącego Zgromadzenia, zgodnie z postanowieniami Regulaminu Walnego Zgromadzenia.

W sprawach nie objętych porządkiem obrad Walnego Zgromadzenia nie można podjąć uchwały, chyba że cały kapitał zakładowy Spółki jest reprezentowany na Walnym Zgromadzeniu, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego podjęcia uchwały.

Głosowanie jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów Spółki lub likwidatorów, o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Poza tym, należy zarządzić tajne głosowanie na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Spółki prawo głosowania akcjonariuszy oraz prawo głosowania przysługujące użytkownikom i zastawnikom akcji jest ograniczone w sposób szczegółowo opisany w punkcie Ograniczenia w odniesieniu do wykonywania prawa głosu.

Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów, chyba że Ksh lub Statut stanowią inaczej.

Walne Zgromadzenie może zarządzać przerwy w obradach (większością dwóch trzecich głosów), które łącznie nie mogą trwać dłużej niż trzydzieści dni.

Kompetencje Walnego Zgromadzenia

Do najistotniejszych kompetencji Walnego Zgromadzenia, określonych przez Ksh i Statut, należą:

1. rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za zakończony rok obrotowy,
2. udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
3. podział zysku lub pokrycie straty,
4. zmiana przedmiotu działalności Spółki,
5. zmiana Statutu Spółki,
6. podwyższenie albo obniżenie kapitału zakładowego Spółki,
7. połączenie, podział i przekształcenie Spółki,
8. rozwiązanie i likwidacja Spółki,
9. emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i warrantów subskrypcyjnych,
10. zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
11. tworzenie, użycie i likwidacja kapitałów i funduszy Spółki,
12. powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej oraz ustalanie wysokości ich wynagrodzenia,
13. pozbawienie dotychczasowych akcjonariuszy Spółki prawa poboru nowych akcji w całości lub w części,
14. nabycie przez Spółkę akcji własnych oraz upoważnienie Zarządu do ich nabycia w celu umorzenia,
15. zawarcie przez Spółkę umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem Zarządu, Rady Nadzorczej, prokurentem lub likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób,
16. nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, o wartości przekraczającej 40 mln zł,
17. nabycie składników aktywów trwałych, z wyjątkiem nieruchomości lub użytkowania wieczystego oraz z wyjątkiem nabycia i objęcia akcji lub udziałów w innych spółkach, o wartości przekraczającej 40 mln zł,
18. rozporządzanie składnikami aktywów trwałych, w tym nieruchomością, użytkowaniem wieczystym lub udziałem w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, z wyjątkiem akcji lub udziałów w innych spółkach, o wartości przekraczającej 40 mln zł,
19. przesunięcie dnia dywidendy, wskazanie dnia dywidendy lub rozłożenie wypłaty dywidendy na raty.

W 2018 roku odbyły się trzy Walne Zgromadzenia Spółki, tj.:

- 1) Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 15 lutego 2018 roku. Treści uchwał podjętych podczas tego Zgromadzenia zostały opublikowane w raporcie bieżącym nr 8/2018 z dnia 15 lutego 2018 roku.

- 2) Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 27 czerwca 2018 roku. Treści uchwał podjętych podczas tego Zgromadzenia zostały opublikowane w raporcie bieżącym nr 25/2018 z dnia 28 czerwca 2018 roku.
- 3) Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 3 września 2018 roku. Treści uchwał podjętych podczas tego Zgromadzenia zostały opublikowane w raporcie bieżącym nr 41/2018 z dnia 3 września 2018 roku.

Rada Nadzorcza

Skład osobowy

Rada Nadzorcza Energi SA w roku obrotowym 2018 i do dnia sporządzenia niniejszego Sprawozdania, działała w następującym składzie osobowym:

1. w okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia sporządzenia Sprawozdania:
  - a) Paula Ziemiecka-Księżak - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
  - b) Zbigniew Wtulich - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
  - c) Agnieszka Terlikowska-Kulesza - Sekretarz Rady Nadzorczej,
  - d) Andrzej Powalowski - Członek Rady Nadzorczej,
  - e) Marek Szczepaniec - Członek Rady Nadzorczej,
  - f) Maciej Żółtkiewicz - Członek Rady Nadzorczej.

Pan Marek Szczepaniec oraz Pan Andrzej Powalowski spełniają kryteria niezależności przewidziane dla niezależnego członka rady nadzorczej w rozumieniu Zalecenia Komisji z dnia 15 lutego 2005 roku, dotyczącego roli dyrektorów wykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) z uwzględnieniem wymagań przewidzianych Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA, a także dla niezależnych członków Komitetu Audytu, w rozumieniu ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2017 roku, poz. 1089).

Obecna kadencja Rady Nadzorczej Spółki upływa z dniem 26 czerwca 2020 roku.

Paula Ziemiecka-Księżak ukończyła Wyższą Szkołę Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego. W roku 1996 zatrudniona w Ministerstwie Skarbu Państwa. Pracowała w departamentach nadzoru nad spółkami Skarbu Państwa. Nadzorowała spółki z sektorów: komunikacji samochodowej, żeglugi morskiej, a także energetycznego. Obecnie pełni funkcję naczelnika wydziału nadzoru w Departamencie Nadzoru i Polityki Właścicielskiej Ministerstwa Energii. Do zakresu jej obowiązków należy nadzorowanie całości zagadnień ekonomicznych i prawnych związanych z działalnością spółek Skarbu Państwa z sektora m.in. górnictwa węgla kamiennego oraz energetycznego. Dodatkowo doświadczenie związane z nadzorem właścicielskim zdobywała od roku 2002 pełniąc funkcję w organach nadzorczych takich spółek jak SIP-MOT SA w Zamościu, PKS Ostrołęka SA, Opakomet SA z siedzibą w Krakowie oraz PERN SA z siedzibą w Płocku. Od dnia 12 listopada 2015 roku pełni funkcję Przewodniczącej Rady Nadzorczej Energi SA.

Agnieszka Terlikowska-Kulesza jest absolwentką Wydziału Rolniczego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego i studiów podyplomowych w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie w zakresie finansów i ekonomiczno-prawnych stosunków europejskich. W lutym 1997 r. rozpoczęła pracę zawodową w Ministerstwie Skarbu Państwa w Departamencie Komerccjalizacji i Prywatyzacji Bepośredniej w Zespole Prywatyzacji Przetargowej. Od września 1997 r. do czerwca 2002 r. była zatrudniona w Agencji Prywatyzacji w Zespole ds. Przetargów jako główny specjalista, a następnie Kierownik Sekcji. W tym okresie brała udział w organizacji przetargów na wybór podmiotów wykonujących analizy przedprywatyzacyjne spółek z udziałem Skarbu Państwa, nadzorowała i realizowała projekty prywatyzacyjne, głównie w trybie zaproszenia do przetargu, weryfikowała analizy ekonomiczno-finansowe i wyceny prywatyzowanych spółek z udziałem Skarbu Państwa. Od lipca 2002 r. do czerwca 2016 r. była głównym specjalistą w departamentach nadzoru nad spółkami Skarbu Państwa w Ministerstwie Skarbu Państwa. Nadzorowała spółki z branży: ceramicznej, budownictwa, komunikacji samochodowej. W latach 2009-2016 nadzorowała spółki branży chemicznej. Od lipca 2016 r.

pełni funkcję głównego specjalisty w Departamencie Nadzoru i Polityki Właścicielskiej Ministerstwa Energii, gdzie sprawuje nadzór nad spółkami z branży wydobywczej. Dodatkowo doświadczenie zdobywała pełniąc w latach 2001-2016 funkcje w organach nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa, takich jak: "Chłodnia Szczecińska" Sp. z o.o., Zakłady Ceramiczne "Bolesławiec" w Bolesławcu Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Białymstoku SA, Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. o.o. w Mielcu, Przedsiębiorstwo Elektryfikacji i Robót Instalacyjnych "ELTOR-Warszawa" Sp. z o.o. w Wołominie.

Zbigniew Wtulich jest absolwentem Wydziału Melioracji i Budownictwa Wodnego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Rozpoczął swoją karierę zawodową w 1984 roku jako Asystent Projektanta w Biurze Projektów Wodnych Melioracji. Następnie, został inżynierem budowy w Rejonowym Przedsiębiorstwie Melioracyjnym (w październiku 1984 roku), które to stanowisko zajmował do kwietnia 1988 roku. W latach 1988-1991, pracował jako inżynier w spółce zagranicznej „Amak” (branża budowlana), a w latach 1993-1997 był zatrudniony w Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Przed powołaniem do Rady Nadzorczej Spółki, Zbigniew Wtulich pełnił funkcję głównego specjalisty w Departamencie Ewidencji Majątku Skarbu Państwa Ministerstwa Skarbu Państwa (w latach 1997-1998), głównego specjalisty – koordynatora zespołu w Departamencie Reprywatyzacji i Rekompensat Ministerstwa Skarbu Państwa (w latach 1998-2001), naczelnika wydziału w Departamencie Reprywatyzacji i Udostępniania Akcji Ministerstwa Skarbu Państwa (w latach 2002-2006), naczelnika wydziału w Departamencie Ewidencji, Reprywatyzacji, Rekompensat i Udostępniania Akcji (w latach 2006-2010). W latach 2010-2017 pełnił funkcję naczelnika wydziału w Departamencie Mienia Skarbu Państwa. Pełnił również funkcję członka Rady Nadzorczej w Zakładach Tworzyw Sztucznych „GAMRAT” SA (w 2011 roku) oraz w Przedsiębiorstwie Gospodarki Wodnej i Rekultywacji SA (w latach 2002-2009). Obecnie Radca Ministra w Departamencie Leśnictwa w Ministerstwie Środowiska.

Maciej Żółtkiewicz jest absolwentem Wydziału Elektrycznego Politechniki Częstochowskiej oraz ukończył studia podyplomowe w Wyższej Europejskiej Szkole Prawa i Administracji w Warszawie. Karierę zawodową rozpoczął w 1979 roku, jako specjalista techniczny we Wschodnim Okręgu Energetycznym w Radomiu. Stanowisko to zajmował do 1988 roku. W latach 1988 – 1999 był zatrudniony w Elektrociepłowni „Radom” SA kolejno na stanowiskach: Specjalista ds. automatyki i pomiarów, Kierownik działu nadzoru właścicielskiego i restrukturyzacji, Główny specjalista ds. organizacyjno - pracowniczych, Członek Zarządu. W latach 1999-2000 pełnił funkcję Członka Zarządu Zakładu Maszyn do Szycia „Łucznik” Sp. z o.o. w Radomiu. W latach 2001 – 2005 pełnił kolejno funkcje: Zarządcy Komisarycznego Przedsiębiorstwa „Putis” w Milanówku, Pełnomocnika ds. Prywatyzacji Przedsiębiorstwa „Transdrog” w Warszawie, Wiceprezesa Zarządu P.W. „Mediainstol” Sp. z o.o. w Radomiu. W latach 2006 – 2008 pełnił funkcję Prezesa Zarządu Fabryki Łączników „Radom” SA. Od 2009 roku zajmował się kontrolą wewnętrzną i audytem w RTBS „Administrator” Sp. z o.o. w Radomiu, a od 2013 roku w Spółce „Radpec” SA w Radomiu. Doświadczenie związane z nadzorem działalności spółek z udziałem Skarbu Państwa zdobywał zasiadając w radach nadzorczych spółek takich jak: Elektrociepłownia „Radom” SA, Elektrownia Wodna Żarnowiec SA, Fabryka Łączników „Radom” SA W latach 2009 – 2015 zasiadał w radzie nadzorczej PPUH „Radkom” Sp. z o.o. w Radomiu.

Marek Szczepaniec - ukończył studia na Uniwersytecie Gdańskim, obecnie jest profesorem Uniwersytetu Gdańskiego (od 2008 roku) oraz profesorem Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (od 2014 roku). W latach 1993-2001 pracował jako konsultant w Polsko-Amerykańskiej Fundacji Doradztwa dla Małych Przedsiębiorstw. W okresie 1992-2006 był konsultantem firmy badawczej B.P.S. Consultants Poland. Od 2006 jest współwłaścicielem i wiceprezesem firmy badawczej Qualifact. Specjalizuje się w badaniach naukowych nad przedsiębiorczością, kapitałem ludzkim, wzrostem gospodarczym, finansami behawioralnymi oraz strategiami marketingowymi korporacji. Jest autorem ponad 150 raportów z badań, artykułów naukowych oraz innych publikacji. Z jego raportów i opracowań korzystały m.in. następujące firmy – sektora bankowego: PKO Bank Polski, BZ WBK, Credit Agricole, BNP Paribas, Pekao SA, ING, mBank; sektora ubezpieczeniowego: PZU, Warta, Compensa,

Allianz, Aviva; sektora paliwowego: Grupa LOTOS, PKN Orlen, BP, Total. Kierował badaniami rynkowymi dla Elektrociepłowni Wybrzeże oraz dla Grupy Energa i jest autorem opracowania „Modele obsługi klientów firm energetycznych. Trendy światowe”.

Andrzej Powalowski - w latach 1969 – 1973 studiował na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 1973 roku rozpoczął pracę jako asystent w Zakładzie Prawa Zarządzania Gospodarką Narodową na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. W 1980 roku uzyskał stopień naukowy doktora nauk prawnych i został zatrudniony na etacie adiunkta. Od 1992 roku pracował na stanowisku starszego wykładowcy w Katedrze Prawa Gospodarczego Publicznego a od 1994 roku w Katedrze Prawa Gospodarczego Publicznego i Ochrony Środowiska. W 2009 roku uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa gospodarczego publicznego. W 2010 roku został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Gdańskiego. Na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego pełni aktualnie funkcję kierownika Zakładu Prawa Gospodarczego Publicznego i kierownika studiów podyplomowych „Warunki prawne prowadzenia działalności gospodarczej” oraz „Prawo i system zamówień publicznych”. Jest również wykładowcą na Wydziale Zamiejscowym Gdańskiej Szkoły Wyższej w Olsztynie. Był zatrudniony jako profesor nadzwyczajny Bałtyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej i Wyższej Szkoły Gospodarowania Nieruchomościami. Autor szeregu publikacji w formie książek lub artykułów do czasopism naukowych; jest członkiem organów w organizacjach pozarządowych oraz periodykach naukowych. Wykonywał zawód radcy prawnego, a od 2010 roku jest adwokatem we własnej kancelarii w Gdańsku. Pełni funkcję arbitra w Międzynarodowym Sądzie Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarki Morskiej.

Żaden z wyżej wymienionych Członków Rady Nadzorczej Spółki nie wykonuje działalności konkurencyjnej wobec działalności Energi SA, nie uczestniczy w spółce konkurencyjnej wobec Energi SA jako wspólnik spółki cywilnej, spółki osobowej lub jako członek organu spółki kapitałowej oraz nie uczestniczy w innej konkurencyjnej osobie prawnej jako członek jej organów, jak również nie figuruje w Rejestrze Dłużników Niewypłacalnych prowadzonym na podstawie ustawy o KRS.

Kompetencje Rady Nadzorczej

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:

1. ocena sprawozdań Zarządu z działalności Spółki i z działalności Grupy Kapitałowej oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak również ze stanem faktycznym, oraz ocena wniosku Zarządu o podział zysku albo pokrycie straty,
2. składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników czynności, o których mowa w pkt 1,
3. sporządzanie sprawozdań w związku ze sprawowaniem nadzoru nad realizacją przez Zarząd inwestycji oraz nadzoru nad prawidłowością i efektywnością wydatkowania środków pieniężnych na inwestycje,
4. sporządzanie, co najmniej raz do roku, wraz ze sprawozdaniem z wyników oceny rocznego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, opinii Rady Nadzorczej w kwestii ekonomicznej zasadności zaangażowania kapitałowego Spółki w innych spółkach handlowych, dokonanego w danym roku obrotowym,
5. sporządzanie i przedstawianie raz w roku Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu zwięzłej oceny sytuacji Spółki, z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki,
6. rozpatrywanie i opiniowanie spraw mających być przedmiotem uchwał Walnego Zgromadzenia,
7. wybór biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego,
8. zatwierdzanie strategii Spółki i jej Grupy Kapitałowej,
9. zatwierdzanie rocznych/wieloletnich planów rzeczowo-finansowych, a także planów działalności inwestycyjnej Spółki i jej Grupy Kapitałowej,
10. uchwalanie regulaminu szczegółowo określającego tryb działania Rady Nadzorczej,
11. zatwierdzanie regulaminu Zarządu Spółki,

12. zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki,
13. zatwierdzanie zasad prowadzenia działalności sponsoringowej przez Spółkę,
14. ustalanie zasad i wysokości wynagrodzenia Prezesa i członków Zarządu, z zastrzeżeniem bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa,
15. delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy nie mogą sprawować swoich czynności i ustalanie ich wynagrodzenia,
16. ustalenie sposobu wykonywania prawa głosu przez Spółkę na zgromadzeniach spółek zależnych.

Szczegółowy opis kompetencji Rady zawiera Statut Spółki, zamieszczony na internetowej stronie korporacyjnej.

Sposób funkcjonowania Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki, zgodnie z Ksh i Statutem Spółki. Szczegółowy tryb jej funkcjonowania określa Regulamin Rady Nadzorczej, zamieszczony na internetowej stronie korporacyjnej.

Rada Nadzorcza wykonuje swoje czynności kolegiально. Członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą w posiedzeniach oraz wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście. Członkowie Rady Nadzorczej zobowiązani są do zachowania tajemnicy wiadomości związanych z działalnością Spółki, które powzieli w związku ze sprawowaniem mandatu lub przy innej sposobności.

Co do zasady, Rada Nadzorcza podejmuje uchwały na posiedzeniach, które odbywają się co najmniej raz na dwa miesiące.

Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący, przedstawiając szczegółowy porządek obrad. Posiedzenie powinno zostać także zwołane na żądanie każdego z członków Rady Nadzorczej lub na wniosek Zarządu.

Posiedzenia Rady Nadzorczej prowadzi Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w przypadku jego nieobecności – Wiceprzewodniczący.

Dopuszcza się możliwość uczestnictwa członków Rady Nadzorczej w posiedzeniu oraz głosowania nad podejmowanymi uchwałami w ramach tego posiedzenia, przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, to jest tele- lub wideokonferencji, z zastrzeżeniem, że w miejscu obrad wskazanym przez zwołującego posiedzenie, obecny jest co najmniej jeden z członków Rady Nadzorczej i istnieje techniczna możliwość zapewnienia bezpiecznego połączenia.

Zgodnie ze Statutem, Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w sprawach objętych porządkiem obrad i pod warunkiem, że na posiedzeniu obecna jest co najmniej połowa jej członków, a wszyscy członkowie zostali zaproszeni na posiedzenie.

Zmiana zaproponowanego porządku obrad może nastąpić, gdy na posiedzeniu obecni są wszyscy członkowie Rady Nadzorczej i nikt nie wniesie sprzeciwu do porządku obrad. Sprawa nieuwzględniona w porządku obrad powinna być włączona do porządku obrad następnego posiedzenia.

Rada Nadzorcza może podejmować uchwały poza posiedzeniem w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w tym w szczególności – poczty elektronicznej. Uchwała taka jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady Nadzorczej zostali powiadomieni o treści projektu uchwały.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością głosów, a w razie równości głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego.

Co do zasady, Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym, jednak na wniosek członka Rady Nadzorczej oraz w sprawach osobowych zarządza się głosowanie tajne. W przypadku zarządzenia głosowania tajnego nie jest możliwe podejmowanie uchwał w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Rada Nadzorcza może z ważnych powodów delegować poszczególnych członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych.

Rada Nadzorcza może delegować swoich członków, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego wykonywania czynności członków zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności.

Szczegółowy opis działalności Rady Nadzorczej w minionym roku obrotowym zawiera Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej, składane corocznie Walnemu Zgromadzeniu oraz publikowane na korporacyjnej stronie internetowej Spółki.

Rada Nadzorcza wybiera spośród swoich członków Komitet Audytu oraz Komitet Nominacji i Wynagrodzeń.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku Rada Nadzorcza Energi SA odbyła 15 posiedzeń podjęła 132 uchwały. W 2018 roku, pięć posiedzeń Rady Nadzorczej odbyło się w niepełnym składzie osobowym.

Członkowie Rady Nadzorczej, każdorazowo podejmowali decyzję w formie uchwały o usprawiedliwieniu nieobecności, na podstawie przekazanych informacji przez Członków Rady o przyczynach ich nieobecności.

Najważniejsze sprawy, którymi zajmowała się Rada Nadzorcza w roku obrotowym 2018, to między innymi:

1. wszczęcie i przeprowadzanie postępowań kwalifikacyjnych na stanowiska Członków Zarządu Energi SA,
2. zatwierdzanie „Regulaminu Organizacyjnego Przedsiębiorstwa Spółki Energa Spółka Akcyjna”,
3. analiza bieżącej sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki i Grupy oraz realizacji i efektywności inwestycji prowadzonych w Grupie Energa,
4. przyjmowanie tekstu jednolitego Statutu Energi SA oraz tekstu jednolitego Regulaminu Walnego Zgromadzenia,
5. realizacja czynności nadzorczych w zakresie działań podejmowanych w ramach realizacji inwestycji polegającej na budowie bloku energetycznego Ostrołęka C o mocy około 1000 MW.

Ponadto, w 2018 roku Rada Nadzorcza określała sposób wykonywania prawa głosu na zgromadzeniach spółek zależnych w zakresie wynikającym ze Statutu Spółki, zatwierdzała plany rzeczowo-finansowe Energi SA i Grupy Energa, dokonywała oceny sprawozdań jednostkowych i skonsolidowanych za rok obrotowy 2017 wraz z wnioskiem o podział zysku oraz monitorowała realizację przez Zarząd Spółki planu działalności sponsoringowej.

Komitet Audytu

Zasady funkcjonowania Komitetu Audytu określa Statut Energi SA i Regulamin Rady Nadzorczej, dostępny na stronie internetowej Spółki.

Komitet Audytu działa kolegialnie i pełni rolę doradczą i opiniotwórczą dla Rady Nadzorczej.

Do zadań Komitetu Audytu należy w szczególności:

1. monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
2. monitorowanie rzetelności informacji finansowych przedstawianych przez Spółkę,
3. monitorowanie skuteczności istniejących w Spółce systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem,
4. monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej,
5. monitorowanie niezależności i obiektywizmu biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, w tym w przypadku świadczenia przez nich usług innych niż rewizja finansowa,
6. rekomendowanie Radzie Nadzorczej podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej.

Zadania Komitetu Audytu są realizowane poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej wniosków, rekomendacji, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań, w formie podjętych uchwał.

Komitet Audytu jest niezależny od Zarządu Spółki, który nie może wydawać Komitetowi wiążących poleceń dotyczących wykonywania jego zadań.

W skład Komitetu Audytu wchodzi co najmniej trzech członków Rady, w tym przynajmniej jeden z nich powinien spełniać warunki niezależności określone przepisami prawa oraz posiadać kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej w rozumieniu Ustawy o Biegłych Rewidentach. Zgodnie ze Statutem, osoba ta powinna spełniać wymogi przewidziane dla niezależnych Członków Rady Nadzorczej w rozumieniu Zalecenia Komisji z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) (2005/162/WE) z uwzględnieniem wymagań przewidzianych Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA, a także dla niezależnych członków Komitetu Audytu, w rozumieniu ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2017 roku, poz. 1089).

Komitet Audytu w roku obrotowym 2018 i do chwili obecnej działał w następującym składzie osobowym:

1. w okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia sporządzenia Sprawozdania:
  - a. Marek Szczepaniec - Przewodniczący Komitetu,
  - b. Zbigniew Wtulich,
  - c. Andrzej Powałowski.

Funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu, od dnia 18 października 2017 roku, pełnił Pan Marek Szczepaniec.

Opis działalności Komitetu Audytu w minionym roku obrotowym wraz ze szczegółowym opisem działań podejmowanych przez Komitet zawiera Sprawozdanie z działalności Komitetu Audytu stanowiące Załącznik do Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej, składane corocznie Walnemu Zgromadzeniu oraz publikowane na korporacyjnej stronie internetowej Spółki.

W 2018 roku Komitet Audytu odbył 4 posiedzenia, z czego 3 odbyły się w pełnym składzie osobowym.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej Energi SA działa od dnia 27 lutego 2015 roku, kiedy to Rada Nadzorcza Spółki podjęła decyzję o jego powołaniu oraz uchwaliła nowy Regulamin Rady Nadzorczej Energi SA, w którym ujęto sposób jego funkcjonowania.

Zakres działania Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń obejmuje czynności opiniodawcze i analityczne w zakresie wspierania Rady Nadzorczej w wykonywaniu jej statutowych obowiązków, dotyczących ogólnej polityki wynagrodzeń członków Zarządu, wyższej kadry kierowniczej Spółki i pozostałych Spółek Grupy Kapitałowej Energa oraz udzielania rekomendacji w przedmiocie powoływania członków Zarządu.

Do kompetencji i obowiązków Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń należy, w szczególności:

1. prowadzenie czynności związanych z rekrutacją członków Zarządu Spółki w zakresie wskazanym przez Radę,
2. opracowanie projektów umów i wzorów innych dokumentów w związku z pełnieniem funkcji członków Zarządu Spółki oraz nadzorowanie realizacji podjętych zobowiązań umownych przez strony,
3. nadzór nad realizacją systemu wynagrodzeń Zarządu Spółki, w szczególności przygotowywanie dokumentów rozliczeniowych w zakresie elementów ruchomych i premiovych wynagrodzeń,
4. monitorowanie i analizowanie systemu wynagrodzeń Zarządów i kadry kierowniczej Spółek Grupy Kapitałowej Energa,

5. nadzór nad poprawną realizacją świadczeń dodatkowych dla Zarządu Spółki, wynikających z umów, między innymi takich jak: ubezpieczenia osobowe, medyczne, korzystanie z samochodów służbowych, mieszkania i innych.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń w roku obrotowym 2018 działał w następującym składzie osobowym:

1. w okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia sporządzenia Sprawozdania:
  - a. Paula Ziemiecka-Księżak - Przewodniczący Komitetu,
  - b. Agnieszka Terlikowska-Kulesza,
  - c. Zbigniew Wtulich.

W 2018 roku odbyło się 5 posiedzeń Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń, z czego 4 odbyły się w pełnym składzie osobowym.

Opis działalności Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń w minionym roku obrotowym przedstawiono w Sprawozdaniu z działalności Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń stanowiącym Załącznik do Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej.

Zarząd

Zasady powoływania i odwoływania członków Zarządu

Zarząd może liczyć od jednej do pięciu osób, w tym Prezesa i jednego lub kilku Wiceprezesów. Kadencja Zarządu jest wspólna i trwa trzy lata.

Zgodnie ze Statutem, Członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, która powierza jednemu z nich funkcję Prezesa, a jednemu lub kilku - funkcję Wiceprezesa.

Członek Zarządu może być również:

1. odwołany lub zawieszony w czynnościach przez Walne Zgromadzenie,
2. zawieszony w czynnościach z ważnych powodów przez Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza, zgodnie z § 16 Statutu Energi SA, powołuje Członków Zarządu, po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego.

Członek Zarządu składa rezygnację z pełnionej funkcji innemu Członkowi Zarządu lub prokurentowi, a w przypadku, gdy nie jest to możliwe, Radzie Nadzorczej. Oświadczenie o rezygnacji powinno być złożone w formie pisemnej. O złożonej rezygnacji Członek Zarządu informuje Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Skład osobowy

W ciągu 2018 roku i do chwili sporządzenia Sprawozdania Zarząd Spółki funkcjonował, w następującym składzie:

1. w okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 5 lutego 2018 roku:
  - a. Daniel Obajtek - Prezes Zarządu,
  - b. Alicja Barbara Klimiuk - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
  - c. Jacek Kościelniak - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
  - d. Grzegorz Ksepko - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych.
2. w okresie od dnia 6 lutego 2018 roku do dnia 1 lipca 2018 roku:
  - a. Alicja Barbara Klimiuk - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych, pełniąca obowiązki Prezesa Zarządu,
  - b. Jacek Kościelniak - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
  - c. Grzegorz Ksepko - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
3. w okresie od dnia 2 lipca 2018 roku do dnia 31 lipca 2018 roku:
  - a. Arkadiusz Siwko - Prezes Zarządu,
  - b. Alicja Barbara Klimiuk - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
  - c. Jacek Kościelniak - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
  - d. Grzegorz Ksepko - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,

4. w okresie od dnia 31 lipca 2018 roku do dnia sporządzenia Sprawozdania:
  - a. Alicja Barbara Klimiuk - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych, pełniąca obowiązki Prezesa Zarządu,
  - b. Jacek Kościelniak - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
  - c. Grzegorz Ksepko - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych.

W związku z rezygnacją Pana Daniela Obajtka z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Energi SA złożoną w dniu 5 lutego 2018 roku, w dniu 6 lutego 2018 roku Zarząd Energi SA podjął uchwałę o powierzeniu pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu Spółki Pani Alicji Barbarze Klimiuk. Rada Nadzorcza Spółki, w dniu 6 lutego 2018 roku, zaakceptowała decyzję o powierzeniu pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu Energi SA, Wiceprezesowi Zarządu ds. Operacyjnych Pani Alicji Barbarze Klimiuk.

Rada Nadzorcza Spółki, w dniu 29 czerwca 2018 roku, podjęła decyzję o powołaniu Pana Arkadiusza Siwko do składu Zarządu Energi SA V Kadencji, powierzając Jemu pełnienie funkcji Prezesa Zarządu, od dnia 2 lipca 2018 roku.

W związku z odwołaniem przez Radę Nadzorczą Spółki, Pana Arkadiusza Siwko z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Energi SA w dniu 31 lipca 2018 roku, w tym samym dniu, Zarząd Spółki podjął uchwałę o powierzeniu pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu Spółki Pani Alicji Barbarze Klimiuk. Rada Nadzorcza Spółki, w dniu 31 lipca 2018 roku, zaakceptowała decyzję o powierzeniu pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu Energi SA, Wiceprezesowi Zarządu ds. Operacyjnych Pani Alicji Barbarze Klimiuk.

W związku z upływem, w dniu 4 stycznia 2019 roku, V Kadencji Zarządu Energi SA, w dniu 14 grudnia 2018 roku Rada Nadzorcza Energi SA wszczęła postępowania kwalifikacyjne na stanowiska Członków Zarządu Spółki VI Kadencji, tj.:

1. Prezesa Zarządu,
2. Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych,
3. Wiceprezesa Zarządu ds. Operacyjnych,
4. Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych.

Alicja Barbara Klimiuk – p.o. Prezesa Zarządu, Wiceprezes ds. Operacyjnych

Absolwentka Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego. Ukończyła Podyplomowe Studia Menedżerskie w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie oraz Podyplomowe Studia Controlling w Zarządzaniu Przedsiębiorstwem prowadzone przez Uniwersytet Gdański. Posiada wieloletnie doświadczenie zawodowe w spółkach prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa, w tym w Energa SA jako Prezes Zarządu. W okresie konsolidacji GK Energa z Zespołem Elektrowni w Ostrołęce nadzorowała proces wydzielenia operatora systemu dystrybucyjnego, utworzenia spółki obrotu energii elektrycznej oraz restrukturyzację spółek zależnych wewnątrz GK Energa. W latach 2006 - 2007 była także członkiem Rad Nadzorczych spółek takich jak: Towarowa Giełda Energii SA w Warszawie, Zespół Elektrowni Ostrołęka SA oraz Cergia Energetyka Toruńska SA W latach 1992 – 1998 jako Wiceprezydent miasta Suwałki sprawowała nadzór nad sprawami z zakresu finansów, inwestycji infrastrukturalnych, geodezji, gospodarki przestrzennej oraz spółek handlowych z obszaru usług komunalnych. W latach 1998 – 2006 była Prezesem i Wiceprezesem Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, odpowiedzialna m.in. za nadzór nad budową i rozwijaniem infrastruktury na terenie SSE i kontrolowanie działalności przedsiębiorców w zakresie zgodności ich działalności z wydanymi pozwoleniami. W latach 2008 - 2013 prowadziła własną działalność gospodarczą w zakresie doradztwa inwestycyjnego i konsultowania raportów oddziaływania inwestycji na środowisko. Od 2014 roku Dyrektor Centrum Transferu Technologii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach, gdzie zajmowała się realizacją projektu z udziałem funduszy UE w obszarze prowadzenia prac badawczo-rozwojowych na rzecz przedsiębiorców oraz transferu technologii z nauki do gospodarki.

Jacek Kościelniak – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Absolwent Akademii Ekonomicznej w Katowicach (obecnie Uniwersytet Ekonomiczny). Specjalista z zakresu finansów i rachunkowości. W 1989 rozpoczął swoją karierę zawodową pracując

na stanowisku księgowego, specjalisty ds. finansowych oraz jako Główny Księgowy w prywatnych spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością. Następnie, w latach 1992 – 1998, w ramach działalności gospodarczej, świadczył usługi prowadzenia ksiąg rachunkowych, doradztwa podatkowego, prawnego oraz gospodarczego. Prowadził szkolenia z zakresu podatków, prowadzenia ksiąg oraz obowiązkowego przeciwdziałania wprowadzania do obrotu wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł. Pracował też jako lustrator dla Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej. W latach 1998 - 2002 był Dyrektorem Wydziału Finansów w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim. Był przewodniczącym Rady Nadzorczej Górnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego oraz członkiem rady Górnośląskiego Funduszu Restrukturyzacji. Poseł na Sejm V Kadencji, w tym czasie członek Sejmowej Komisji Finansów Publicznych, a w okresie styczeń – listopad 2007 roku był Sekretarzem Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz Wiceprzewodniczącym Stałego Komitetu Rady Ministrów. W latach 2007-2011 był Wiceprezesem Najwyższej Izby Kontroli. Jako ekspert brał udział w realizacji projektu współpracy bliźniaczej dotyczącej wzmocnienia potencjału kontrolerskiego Organu Kontroli w Gruzji i Albanii.

Grzegorz Ksepko - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego (2001). W 2004 roku ukończył aplikację prokuratorską w Prokuraturze Okręgowej w Gdańsku oraz zdał egzamin prokuratorski. W listopadzie 2005 roku uzyskał wpis na listę adwokatów. W lipcu 2006 roku został partnerem (wspólnikiem) Kancelarii Radców Prawnych i Adwokatów Głuchowski Siemiątkowski Zwara i Partnerzy. W listopadzie 2010 roku uzyskał status senior partnera, obejmując tym samym stanowisko wyższego szczebla kierowniczego. W praktyce prawniczej specjalizował się przede wszystkim w prawie spółek handlowych, obsłudze przedsiębiorców, prawie karnym, karno-skarbowym, cywilnym, administracyjnym oraz w zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem sektora naftowego i energetycznego. Obsługiwał również innych przedsiębiorców, także w zakresie doradztwa w obszarze szeroko pojętego ładu korporacyjnego. W latach 2003-2007 roku zasiadał w Radzie Nadzorczej Agencji Rozwoju Pomorza SA z siedzibą w Gdańsku. Był jednym z głównych autorów projektu ustawy lustracyjnej i nowelizacji ustawy o IPN, przygotowanego w 2006 roku. Uczestniczył również w pracach nad projektem ustawy o upadłości konsumenckiej, nowelizacji ustawy o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, nowelizacji Prawa prasowego, nowelizacji ustawy o broni i amunicji, nowelizacji Kodeksu karnego oraz opracowywał projekty rozporządzeń Ministra Rozwoju Regionalnego z zakresu pomocy publicznej. W 1996 roku ukończył IV Szkołę Letnią dla Młodych Liderów Społecznych i Politycznych przy Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana, a w 1997 roku szkołę języka angielskiego na University of California Los Angeles.

Żaden z wyżej wymienionych Członków Zarządu Spółki nie wykonuje działalności konkurencyjnej wobec działalności Energi SA, nie uczestniczy w spółce konkurencyjnej wobec Energi SA jako wspólnik spółki cywilnej, spółki osobowej lub jako członek organu spółki kapitałowej oraz nie uczestniczy w innej konkurencyjnej osobie prawnej jako członek jej organów, jak również nie figuruje w Rejestrze Dłużników Niewypłacalnych prowadzonym na podstawie ustawy o KRS.

Kompetencje Zarządu

Zarząd działa zgodnie z Ksh i Statutem Spółki. Organizację i sposób działania Zarządu, w tym szczególnie tryb podejmowania uchwał, określa Regulamin Zarządu zatwierdzony przez Radę Nadzorczą, opublikowany na korporacyjnej stronie internetowej Spółki.

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją. Do składania oświadczeń woli i ich podpisywania w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu działającego łącznie z prokurentem.

Do zakresu działania Zarządu Spółki należą wszystkie sprawy Spółki, niezastrzeżone przepisami prawa lub Statutem Spółki dla pozostałych organów. Zgodnie ze Statutem, z zastrzeżeniem wskazanych w nim wyjątków, każdy członek Zarządu może prowadzić sprawy Spółki, wchodzące w zakres jego kompetencji określony w Regulaminie Zarządu, bez uprzedniej uchwały Zarządu. Jeżeli jednak przed

załatwieniem takiej sprawy choćby jeden z pozostałych członków Zarządu sprzeciwi się jej przeprowadzeniu, wymagana jest uchwała Zarządu.

Na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania, Członkowie Zarządu, w celu indywidualnego prowadzenia spraw wchodzących w zakres ich kompetencji, dokonali podziału funkcjonalnego określonych obszarów działalności Spółki, powierzając:

1. Prezesowi Zarządu nadzór funkcjonalny nad następującymi obszarami działalności Spółki:
  - a. obsługa prasowa,
  - b. audyt, kontrola,
  - c. zarządzanie ryzykiem strategicznym,
  - d. obsługa prawna,
  - e. bezpieczeństwo,
  - f. polityka personalna Grupy, w tym zatrudnienie członków organów Spółek Grupy Energa,
  - g. marketing i sponsoring,
  - h. zarządzanie organizacją,
  - i. dialog społeczny,
2. Wiceprezesowi Zarządu ds. Korporacyjnych nadzór funkcjonalny nad następującymi obszarami działalności Spółki:
  - a. relacje instytucjonalne,
  - b. nadzór korporacyjny i właścicielski w Grupie,
  - c. zarządzanie przez cele,
  - d. komunikacja wewnętrzna,
  - e. CSR i polityka środowiskowa,
  - f. zarządzanie ładem organizacyjnym Grupy,
3. Wiceprezesowi Zarządu ds. Finansowych nadzór funkcjonalny nad następującymi obszarami działalności Spółki:
  - a. planowanie i analizy finansowe,
  - b. sprawozdawczość finansowa i konsolidacja,
  - c. polityka finansowa,
  - d. zarządzanie ryzykiem finansowym Grupy,
  - e. kontroling biznesowy,
  - f. relacje inwestorskie,
  - g. relacje z interesariuszami,
4. Wiceprezesowi Zarządu ds. Operacyjnych nadzór funkcjonalny nad następującymi obszarami działalności Spółki:
  - a. Strategia Grupy Energa, polityka regulacyjna,
  - b. zarządzanie majątkiem strategicznym,
  - c. analizy rynkowe i rozwój Grupy,
  - d. obszar badawczo - rozwojowy i innowacyjny,
  - e. fuzje i przejęcia,
  - f. obszar IT.

Ponadto, w okresach od dnia 6 lutego do dnia 1 lipca oraz od dnia 31 lipca do chwili obecnej (o których mowa powyżej), na podstawie § 1 ust. 6 Regulaminu Zarządu Energi SA, wydanie IV, Zarząd powierzył pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu Energi SA, Wiceprezesowi Zarządu ds. Operacyjnych Pani Alicji Barbarze Klimiuk. Powyższe uzyskało akceptację Rady Nadzorczej Spółki. Jednocześnie Zarząd powierzył Wiceprezesowi Zarządu ds. Operacyjnych Pani Alicji Barbarze Klimiuk, pełniącej obowiązki Prezesa Zarządu Energi SA, nadzór funkcjonalny nad następującymi obszarami działalności Spółki:

1. obsługa prasowa,
2. audyt, kontrola,
3. zarządzanie ryzykiem strategicznym,
4. obsługa prawna,
5. bezpieczeństwo,
6. polityka personalna Grupy, w tym zatrudnienie członków organów Spółek Grupy Energa,

7. marketing i sponsoring,
8. zarządzanie organizacją,
9. dialog społeczny.

Sposób funkcjonowania Zarządu

Uchwały Zarządu, co do zasady, podejmowane są na posiedzeniach. Posiedzenia odbywają się w ustalonym terminie, w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

Posiedzenia Zarządu zwołuje Prezes lub Członek Zarządu. Nie wymagają powiadomień posiedzenia odbywane według stałego terminarza przyjętego uchwałą Zarządu. Ponadto, na pisemny wniosek członka Zarządu lub Rady Nadzorczej posiedzenie Zarządu winno być zwołane najpóźniej w ciągu czterech dni od daty złożenia wniosku do Prezesa Zarządu.

Posiedzeniom Zarządu, co do zasady, przewodniczy Prezes Zarządu. Miejscem posiedzeń Zarządu jest siedziba Spółki lub inne miejsce wskazane przez zwołującego posiedzenie Zarządu. Regulamin Zarządu dopuszcza możliwość uczestnictwa członków Zarządu w posiedzeniu oraz głosowania nad podejmowanymi uchwałami w ramach posiedzenia, przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, to jest tele- lub wideokonferencji, z zastrzeżeniem, że w miejscu obrad wskazanym przez zwołującego posiedzenie, obecny jest co najmniej jeden z członków Zarządu i istnieje techniczna możliwość zapewnienia połączenia.

Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równości głosów, decyduje głos Prezesa Zarządu. Dla ważności uchwał konieczne jest prawidłowe powiadomienie o mającym się odbyć posiedzeniu wszystkich członków Zarządu oraz udział w nim, jeżeli Zarząd składa się z co najmniej trzech osób, więcej niż połowy jego członków. W przypadku Zarządu dwuosobowego dla ważności uchwał wymagana jest obecność wszystkich członków Zarządu. Głosowania, co do zasady, są jawne, jednak na wniosek członka Zarządu zarządza się głosowanie tajne.

W nagłych przypadkach, dopuszczalne jest podejmowanie uchwał w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość takich jak faks oraz poczta elektroniczna, pod warunkiem, że wszyscy członkowie Zarządu wyrażą na to zgodę. Uchwała jest ważna, gdy wszyscy członkowie Zarządu zostali powiadomieni o treści projektu uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

W 2018 roku Zarząd Energi SA odbył 51 posiedzeń i podjął 512 uchwał.

Najważniejszymi działaniami i decyzjami Zarządu były:

1. realizacja Projektu polegającego na budowie nowego bloku energetycznego w Ostrołęce,
2. kontynuacja prac rozwojowych systemu SMILE dla Grupy Energa,
3. przyjęcie Długoterminowego Modelu Finansowego Grupy Energa,
4. realizacja działań w związku z wejściem w życie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych,
5. realizacja działań zmierzających do wdrożenia optymalnej struktury Grupy Energa, a także standaryzacji procesów zakupowych i logistycznych,
6. przyjęcia „Regulaminu Organizacyjnego Przedsiębiorstwa Spółki Energa Spółka Akcyjna”.

6.8. Wysokość wynagrodzeń osób zarządzających i nadzorujących

Zarząd

W dniu 15 grudnia 2016 roku, na mocy Uchwały Nr 27 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, dostosowano zasady wynagradzania Członków Zarządu do przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2016 roku o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz.U. z 2016 roku, poz. 1202). Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania kwoty wynagrodzenia za pracę w części stałej, przysługujące Członkom Zarządu Energi SA, zostały określone w przedziale od 7 do 15-krotności przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród

z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

W oparciu o przyjęte zasady wynagradzania, zawierane są z osobami zarządzającymi umowy o świadczenie usług zarządzania, które przewidują:

1. prawo do wynagrodzenia z tytułu powstrzymania się od prowadzenia działalności konkurencyjnej (zakaz konkurencji) przez okres do 6 miesięcy od daty rozwiązania umowy,
2. prawo do odprawy, w wysokości trzykrotności podstawowego wynagrodzenia miesięcznego w przypadku odwołania menadżera z tytułu pełnionej przez niego funkcji Członka Zarządu.

Indywidualne wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki za 2018 rok są przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 41: Wynagrodzenia osób wchodzących w skład Zarządu Energi SA w okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku (w tys. zł)

Imię i nazwisko	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenie	Pozostałe korzyści	Razem*
Alicja Barbara Klimiuk	od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku	739,84	34,85	774,69
Jacek Kościelniak	od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku	739,84	31,26	771,10
Grzegorz Ksepko	od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku	739,84	6,00	745,84
Daniel Obajtek	od 1 stycznia do 5 lutego 2018 roku	77,07	27,88	104,95
Arkadiusz Siwko	od 2 lipca do 31 lipca 2018 roku	66,06	2,50	68,56
RAZEM		2 362,65	102,49	2 465,14

*różnice w sumowaniu wynikają z zaokrągleń

Członkom Zarządu przysługiwały w ubiegłym roku również pozafinansowe składniki wynagrodzenia, m.in.:

1. ubezpieczenie medyczne dla członka Zarządu i jego najbliższej rodziny oraz prawo wyboru między ubezpieczeniem na życie a ubezpieczeniem medycznym,
2. mieszkanie służbowe w uzasadnionych przypadkach lub refundacja kosztów wynajmu,
3. ponoszenie lub refinansowanie kosztów indywidualnego szkolenia związanego z zakresem wykonywanych na rzecz Spółki czynności,
4. korzystanie ze składników majątku Spółki.

Stosowany system wynagradzania członków Zarządu Energi SA oparty jest o system zarządzania celami. Cele są ustalane w oparciu o obowiązującą Strategię Grupy Energa, Wieloletni Plan Inwestycji Strategicznych oraz wyzwania, zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne, stojące przed Grupą. Wpłata zmiennych składników wynagrodzenia członków Zarządu Energi SA jest powiązana ze stopniem i poziomem realizacji celów. Dodatkowo, cele Zarządów spółek będących Podmiotami Wiodącymi Linii Biznesowej i kadry kierowniczej w Spółce są powiązane z celami Zarządu Energi SA i kaskadowane zgodnie z metodą „od góry do dołu”. Przyjęty model zapewnia funkcję motywującą oraz integruje kadrę zarządzającą i kierowniczą wokół celów, a także powoduje przyjęcie przez nią współodpowiedzialności za ich osiągnięcie.

Tak skonstruowany system umożliwi zarówno koncentrację na działaniach istotnych z perspektywy Grupy, jak i skuteczną realizację jej zamierzeń. Ma także znaczenie dla akcjonariuszy Spółki – pozwala budować długoterminowy wzrost wartości Energi i zapewnia stabilność funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Rada Nadzorcza

Zgodnie ze Statutem, członkom Rady Nadzorczej przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości określonej przez Walne Zgromadzenie.

Spółka pokrywa ponadto koszty poniesione w związku z wykonywaniem przez członków Rady Nadzorczej powierzonych im funkcji, a w szczególności koszty przejazdu na posiedzenie Rady Nadzorczej, koszty wykonywania indywidualnego nadzoru, koszty zakwaterowania i wyżywienia.

Wynagrodzenie nie przysługuje za ten miesiąc, w którym członek Rady Nadzorczej nie był obecny na żadnym z formalnie zwołanych posiedzeń z powodów nieusprawiedliwionych. Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej Energi SA za 2018 rok przedstawia poniższa tabela.

Tabela 42: Wynagrodzenia osób wchodzących w skład Rady Nadzorczej Energi SA w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku (w tys. zł)

Imię i nazwisko	Okres pełnienia funkcji w 2017 roku	Wynagrodzenie	Pozostałe korzyści	Razem
Paula Ziemiecka-Księżak	od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku	89,84	0	89,84
Zbigniew Wtulich	od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku	79,27	0	79,27
Marek Szczepaniec	od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku	79,27	0	79,27
Maciej Żółtkiewicz	od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku	79,27	0	79,27
Agnieszka Terlikowska – Kulesza	od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku	79,27	0	79,27
Andrzej Powalowski	od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku	79,27	0	79,27
RAZEM*		486,19	0	486,19

*różnice w sumowaniu wynikają z zaokrągleń

Liczba i wartość nominalna akcji Spółki oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Żaden z Członków Zarządu ani Rady Nadzorczej Energi SA nie posiadał na dzień 31 grudnia 2018 roku akcji Spółki.

6.9. Opis polityki różnorodności

Energa SA szanuje godność każdego człowieka niezależnie od rasy, narodowości, religii, płci, wykształcenia, pozycji zawodowej, orientacji seksualnej, stopnia niepełnosprawności czy przynależności politycznej, nie dopuszczając do jakichkolwiek przejawów dyskryminacji. Spółka dąży do zapewnienia różnorodności poprzez dobór wszechstronnej, merytorycznej kadry zarządzającej i nadzorczej. Ponadto,

inspirujące pomysły pracowników, motywują do działania, a jednocześnie stymulują rozwój spółki. Dzięki tak różnorodnemu potencjałowi ludzkiemu tworzone są innowacje.

Podstawą zarządzania różnorodnością w Enerdze jest także stwarzanie równych szans w dostępie do rozwoju zawodowego i awansu. Spółka w oparciu o jednakowe zasady, równe prawa i obowiązki zapewnia wszystkim osobom sprawiedliwe i pełne uczestnictwo w dziedzinach aktywności podejmowanych przez Grupę Energa.

6.10. Podstawowe cechy systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Istotnym elementem systemu kontroli wewnętrznej jest funkcja audytu wewnętrznego. W Spółce funkcjonuje komórka audytu wewnętrznego, która realizuje zadania audytowe i kontrolne w Grupie Energa. Zadania te są realizowane zgodnie z Zasadami funkcjonowania audytu wewnętrznego w Grupie Energa. Audyt wewnętrzny jest działalnością niezależną i obiektywną, której celem jest przysporzenie wartości i usprawnienie działalności operacyjnej organizacji, polegającą na systematycznej i dokonywanej w uporządkowany sposób ocenie procesów, w tym dotyczących: procesu zarządzania ryzykiem, kontroli oraz ładu organizacyjnego i przyczynia się do poprawy ich działania. Pomaga organizacji osiągnąć cele dostarczając zapewnienia o skuteczności tych procesów, również poprzez doradztwo.

Zadaniem efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w sprawozdawczości finansowej jest zapewnienie adekwatności i poprawności informacji finansowych zawartych w raportach okresowych w tym celu Spółka zaprojektowała, wdrożyła i stosuje matryce kontroli procesu sprawozdawczości finansowej.

Aspekty dotyczące m.in. sprawozdawczości finansowej były analizowane w ramach corocznej Oceny systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem i compliance w Enerdze SA, która w 2018 roku przeprowadzana była przy udziale doradcy zewnętrznego Ernst&Young Sp. z o.o. Business Advisory Sp.k. („EY”). Doradcy nie stwierdzili negatywnych obserwacji w tym aspekcie. Jako pozytywną obserwację wskazali dobrą praktykę powołania komórki kontroli finansowej (Wydział Kontroli i Zarządzania Podatkami).

Dane finansowe będące podstawą sprawozdań finansowych i sprawozdań Zarządu oraz stosowanej przez Spółkę Energa miesięcznej sprawozdawczości zarządczej i operacyjnej pochodzą z systemu finansowo-księgowego Spółki. Po wykonaniu wszystkich z góry określonych procesów zamknięcia ksiąg na koniec każdego miesiąca, sporządzane są szczegółowe finansowo-operacyjne raporty zarządcze. Raporty te powstają przy współudziale kierownictwa średniego i wyższego szczebla poszczególnych komórek organizacyjnych. Dla zakończonych okresów sprawozdawczych, szczegółowej analizie podlegają wyniki finansowe Spółki w porównaniu do założeń budżetowych a zidentyfikowane odchylenia są odpowiednio wyjaśniane.

Zarówno finansowa, jak i zarządcza sprawozdawczość Spółki oraz Grupy Energa prowadzone są w oparciu o aktualizowaną w miarę potrzeb Politykę rachunkowości (wg Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej), przyjmowaną do stosowania w drodze uchwały Zarządu Spółki.

W Spółce dokonuje się corocznych przeglądów strategii i planów ekonomiczno-finansowych. W proces szczegółowego planowania i budżetowania, obejmujący wszystkie obszary funkcjonowania Spółki, zaangażowane jest kierownictwo średniego i wyższego szczebla. Przygotowany plan ekonomiczno-finansowy przyjmowany jest przez Zarząd Spółki i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą.

Wybór biegłego rewidenta do badania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych w Spółce leży w gestii Rady Nadzorczej. Przez biegłego rewidenta uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Spółki rozumie się podmiot określony w ustawie z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2017 roku, poz. 1089).

W Spółce obowiązuje dokument pt. „Polityka i procedura wyboru firmy audytorskiej oraz polityka świadczenia przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą audytorską oraz przez członka sieci dodatkowych usług”, którego zapisy wypełniają wymagania ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. 2017 poz. 1089). Zgodnie z § 23a Statutu Spółki, Komitet Audytu rekomenduje Radzie Nadzorczej podmiot uprawniony do rewizji finansowej Spółki, a jego wyboru, jak i zmiany dokonuje Rada Nadzorcza. W dotychczasowej praktyce, z żadnym z podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, Spółka nie współpracowała nieprzerwanie dłużej niż 5 lat.

Całość postępowania w zakresie wyboru biegłego rewidenta prowadzona jest przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej i obejmuje określenie kryteriów wyboru biegłego rewidenta, przeprowadzenie procedury wyboru oraz upoważnienie Zarządu do zawarcia z nim umowy o badanie sprawozdania finansowego. Rada Nadzorcza dokonuje wyboru oferty na badanie sprawozdania finansowego po przeprowadzeniu postępowania mającego na celu wybór niezależnego biegłego rewidenta oraz oferty, której cena uwzględnia nakład pracy biegłego rewidenta, jego pozycję na rynku usług audytorskich oraz znajomość branży, w której działa Spółka.

W związku z wejściem w życie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego oraz przewidywanego uchwalenia przez polski parlament ustawy implementującej przepisy Unii Europejskiej, w której zakładany jest minimalny, dwuletni okres, na jaki podpisana powinna być umowa o badanie sprawozdań finansowych Rada Nadzorcza zdecydowała o przeprowadzeniu postępowania w sprawie wyboru firmy audytorskiej na lata 2017-2018. W wyniku przeprowadzonego postępowania, w dniu 20 grudnia 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki dokonała wyboru podmiotu uprawnionego Spółki KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z siedzibą w Warszawie, ul. Inflancka 4A ("KPMG") jako biegłego rewidenta do badania i przeglądu jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Energi SA i Grupy Kapitałowej Energa za okresy roczne kończące się odpowiednio w dniu 31 grudnia 2017 roku, w dniu 31 grudnia 2018 roku.

Sprawozdanie z badania jest przedstawiane Zarządowi, Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej. Po badaniu rocznym biegły rewident przekazuje Spółce tzw. List do Zarządu, którego tematem są ujawnione uchybienia i niedociągnięcia stwierdzone w czasie badania niemające istotnego wpływu na rzetelność i prawidłowość sporządzonego sprawozdania finansowego.

W ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ryzykiem w Grupie Energa, identyfikowane i zarządzane jest ryzyko sprawozdawczości finansowej, które dotyczy terminowego i wolnego od błędów przygotowania sprawozdań finansowych Spółki i Grupy oraz ryzyko sprawozdawczości i informacji zarządczej związane m.in. z uzyskaniem i przygotowaniem informacji zarządczej, operacyjnej i finansowej niezbędnej do podejmowania decyzji zarządczych. Do mechanizmów kontrolnych powyższych ryzyk należą m.in. Polityka Rachunkowości Grupy Energa, instrukcje prowadzenia ksiąg rachunkowych, kontrole automatyczne wbudowane w systemy informatyczne. Wszystkie mechanizmy kontrolne są poddawane okresowej ocenie pod kątem ich adekwatności, efektywności oraz skuteczności. Pod koniec 2018 roku została przeprowadzona pogłębiona weryfikacja mechanizmów kontrolnych ryzyka sprawozdawczości i informacji zarządczej, która wykazała bardzo wysoką skuteczność ich działania.

Proces zarządzania ryzykiem, szerzej opisany w punkcie 2.6 niniejszego Sprawozdania, obejmuje swym zakresem wszystkie linie biznesowe Grupy oraz poziomy organizacyjne. Zakłada on bieżące i cykliczne przeglądy ryzyka, a także niezależną, okresową ocenę skuteczności i efektywności systemu, a także jego ciągłe doskonalenie w oparciu o cykl PDCA.

Wyniki identyfikacji i oceny ryzyka, w tym ryzyk z zakresu sprawozdawczości, każdorazowo przyjmowane są przez Zarząd Spółki w formie Uchwały Zarządu, która dotyczy także ustalenia poziomu apetytu na ryzyko organizacji i strategii zarządzania poszczególnymi ryzykami, jednocześnie zobowiązując Właścicieli Ryzyk do wdrożenia Planów działań. Dodatkowo, w ramach monitoringu skuteczności systemu zarządzania ryzykiem w Grupie Energa, raport podsumowujący przegląd ryzyka w Grupie, przedkładany jest Komitetowi Audytu, działającemu w ramach struktury Rady Nadzorczej Energi SA.

Oświadczenie Zarządu

7. OŚWIADCZENIE I INFORMACJA ZARZĄDU

Gdańsk, 13 marca 2019 roku

Zarząd Energi SA niniejszym oświadcza i informuje, że:

- (1) wedle najlepszej wiedzy, roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej Energa oraz jej wynik finansowy. Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Energa zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń;
- (2) KPMG Audyty spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Energa za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku został wybrany zgodnie ze znajdującymi zastosowanie przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący badania ww. sprawozdania spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi,
- (3) dokonanie wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie rocznego sprawozdania finansowego było zgodne z przepisami, w tym dotyczącymi wyboru i procedury wyboru firmy audytorskiej, oraz wskazuje, że:
  - a) firma audytorska oraz członkowie zespołu wykonującego badanie spełniali warunki do sporządzenia bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania rocznego sprawozdania finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej,
  - b) są przestrzegane obowiązujące przepisy związane z rotacją firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta oraz obowiązkowymi okresami karencji,
  - c) emitent posiada politykę w zakresie wyboru firmy audytorskiej oraz politykę w zakresie świadczenia na rzecz emitenta przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą audytorską lub członka jego sieci dodatkowych usług niebędących badaniem, w tym usług warunkowo zwolnionych z zakazu świadczenia przez firmę audytorską.

Podpisy Członków Zarządu Energi SA

Alicja Klimiuk
p.o. Prezesa Zarządu Energi SA

Jacek Kościelniak
Wiceprezes Zarządu Energi SA ds. finansowych

Grzegorz Ksepko
Wiceprezes Zarządu Energi SA ds. korporacyjnych

Jarosław Małkowski
Dyrektor Departamentu Finansów

Spis rysunków

Rysunek 1: Lokalizacja działalności i główne aktywa Grupy	9
Rysunek 2: Liczba odbiorców Energi Operatora SA w tysiącach	10
Rysunek 3: Struktura odbiorców finalnych spółki Energa Obrót wg rodzaju klientów	10
Rysunek 4: Schemat organizacyjny Spółki Energa według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku	25
Rysunek 5: Uproszczony schemat struktury organizacyjnej Grupy Energa wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku	26
Rysunek 6: Schemat celów i programów zaktualizowanej Strategii Grupy Energa	29
Rysunek 7: Czynniki istotne dla rozwoju Grupy Energa w perspektywie co najmniej 2019 roku	37
Rysunek 8: Proces zarządzania ryzykiem obowiązujący w Grupie Energa	38
Rysunek 9: Zatrudnienie w Grupie Energa według stanu na dzień 31 grudnia 2015, 2016, 2017 i 2018 roku (w osobach)*	63
Rysunek 10: Przeciętne zatrudnienie w Grupie Energa w 2015, 2016, 2017 i 2018 roku (w etatach)*	63
Rysunek 11: Zatrudnienie w Grupie Energa według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku (w osobach) wg płci, wykształcenia i wieku	64
Rysunek 12: EBITDA bridge w podziale na linie biznesowe w okresie 2015-2018 (mln zł)	72
Rysunek 13: Przepływy pieniężne Grupy w okresie 2015-2018 (mln zł)	77
Rysunek 14: Struktura aktywów i pasywów	78
Rysunek 15: Wyniki Linii Biznesowej Dystrybucja Grupy Energa (mln zł)	85
Rysunek 16: EBITDA Bridge Linii Biznesowej Dystrybucja (mln zł)	86
Rysunek 17: Wyniki Linii Biznesowej Wytwarzanie Grupy Energa (mln zł)	87
Rysunek 18: EBITDA Bridge Linii Biznesowej Wytwarzanie (mln zł)	88
Rysunek 19: Wyniki Linii Biznesowej Sprzedaż Grupy Energa (mln zł)	91
Rysunek 20: EBITDA Bridge Linii Biznesowej Sprzedaż (mln zł)	92
Rysunek 21: Roczna dynamika PKB, popytu krajowego, spożycia indywidualnego oraz nakładów inwestycyjnych	97
Rysunek 22: Produkcja i zużycie energii elektrycznej w Polsce w latach 2009-2018 (TWh)	99
Rysunek 23: Struktura produkcji energii elektrycznej w Polsce w latach 2009-2018 (TWh)	99
Rysunek 24: Roczne wolumeny wymiany międzysystemowej w Polsce w latach 2009-2018 (TWh)	100
Rysunek 25: Ceny energii na rynku SPOT w Polsce i krajach sąsiadujących w 2018 roku (zł/MWh)	101
Rysunek 26: Ceny węgla kamiennego z kosztem transportu dla elektrowni na węglu kamiennym na koniec roku w latach 2013-2018 (zł/GJ)	101
Rysunek 27: Ceny energii na Rynku Dnia Następnego w latach 2017-2018 roku (zł/MWh)	102
Rysunek 28: Cena kontraktu terminowego pasmo z dostawą w 2019 roku	103
Rysunek 29: Ceny uprawnień do emisji (EUA DEC 2018) w 2018 roku	104
Rysunek 30: Zestawienie cen na rynku bilansującym i SPOT (Giełda) w 2018 roku (zł/MWh)	105
Rysunek 31: Zestawienie cen oraz zdolności wytwórczych stanowiących operacyjną rezerwę mocy w 2018 roku	105
Rysunek 32: Obszar dystrybucji najważniejszych koncernów energetycznych	108
Rysunek 33: Porównanie danych operacyjnych Grupy Energa i pozostałych grup energetycznych (dane I - III kw. 2018 r.)	109
Rysunek 34: Struktura akcjonariatu Spółki Energa i głosów na Walnym Zgromadzeniu wg stanu na 8 listopada 2018 roku, 31 grudnia 2018 roku i na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania	111
Rysunek 35: Wykres kursu akcji Spółki Energa SA w latach 2015-2018	113
Rysunek 36: Zmiana kursu akcji Energi w porównaniu do zmian indeksów WIG, WIG20 i WIG-ENERGIA	113
Rysunek 37: Rekomendacje wydane dla akcji Spółki Energa w 2018 roku	114

Spis tabel

Tabela 1: Stan realizacji programu inwestycyjnego na 31 grudnia 2018 r.	29
Tabela 2: Kluczowe ryzyka strategiczne zidentyfikowane na poziomie Energi SA i podmiotów Grupy	39
Tabela 3: Kluczowe ryzyka prawno-regulacyjne zidentyfikowane na poziomie Energi SA i podmiotów Grupy	40
Tabela 4: Kluczowe ryzyka operacyjne zidentyfikowane na poziomie Energi SA i podmiotów Grupy	41
Tabela 5: Kluczowe ryzyka finansowe zidentyfikowane na poziomie Energi SA i podmiotów Grupy	42
Tabela 6: Nominalna wartość objętych przez Energa SA i niewykupionych obligacji w podziale na poszczególnych emitentów według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku	46
Tabela 7: Informacja na temat działalności poręczeniowej i gwarancyjnej Spółki Energa wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku	47
Tabela 8: Główne lokaty kapitałowe Energa SA na dzień 31 grudnia 2018 roku	48
Tabela 9: Rodzaj oraz wartość należności spraw sądowych	50
Tabela 10: Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	50
Tabela 11: Nagrody, wyróżnienia i certyfikaty otrzymane w 2018 roku	68
Tabela 12: Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat	71
Tabela 13: Poziom EBITDA skorygowany o wpływ istotnych zdarzeń jednorazowych	74
Tabela 14: Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	74
Tabela 15: Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	77
Tabela 16: Wskaźniki finansowe Grupy Energa	78
Tabela 17: Dystrybucja energii elektrycznej wg grup taryfowych	79
Tabela 18: Wielkości wskaźników SAIDI i SAIFI	80
Tabela 19: Liczba klientów Energi Operatora SA w latach 2015-2018 (wg grup taryfowych)	80
Tabela 20: Produkcja energii elektrycznej brutto w Grupie ENERGA	81
Tabela 21: Produkcja ciepła	82
Tabela 22: Wolumen i koszt* zużycia kluczowych paliw	82
Tabela 23: Sprzedaż energii elektrycznej przez Linie Biznesową Sprzedaż	83
Tabela 24: Wyniki EBITDA Grupy Energa w podziale na Linie Biznesowe	84
Tabela 25: Wyniki Linii Biznesowej Dystrybucja	85
Tabela 26: Wyniki Linii Biznesowej Wytwarzanie Grupy Energa	87
Tabela 27: EBITDA Linii Biznesowej Wytwarzanie w podziale na Obszary Wytwarzania	88
Tabela 28: Wyniki Obszaru Wytwarzania Woda	89
Tabela 29: Wyniki Obszaru Wytwarzania Wiatr	90
Tabela 30: Wyniki Obszaru Wytwarzania Elektrownia w Ostrołęce	90
Tabela 31: Wyniki Obszaru Wytwarzania Pozostałe i korekty	91
Tabela 32: Wyniki Linii Biznesowej Sprzedaż Grupy Energa	92
Tabela 33: Obowiązujące oceny ratingowe Spółki Energa	94
Tabela 34: Wynagrodzenie biegłego rewidenta za usługi świadczone na rzecz Grupy (w tys. zł)	95
Tabela 35: Ceny indeksów na prawa majątkowe notowane na Towarowej Giełdzie Energii	104
Tabela 36: Zestawienie kluczowych aktów prawnych mających wpływ na Grupę	106
Tabela 37: Zestawienie aktów prawnych mających wpływ na Grupę	107
Tabela 38: Akcje Emitenta według serii i rodzajów	111
Tabela 39: Struktura akcjonariatu Spółki Energa według stanu na dzień 8 listopada 2018 roku, 31 grudnia 2018 roku i na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania	111
Tabela 40: Dane dotyczące akcji Spółki Energa na dzień 31 grudnia 2018 roku	112
Tabela 41: Wynagrodzenia osób wchodzących w skład Zarządu Energi SA w okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku (w tys. zł)	131
Tabela 42: Wynagrodzenia osób wchodzących w skład Rady Nadzorczej Energi SA w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku (w tys. zł)	132

Słownik skrótów i pojęć

AMI (ang. Advanced Metering) Infrastructure	Zintegrowany zbiór elementów: inteligentnych liczników energii elektrycznej, modułów i systemów komunikacyjnych umożliwiających gromadzenie danych o zużyciu energii określonych odbiorców.
Billing (ang.)	Rachunek szczegółowy, zestawienie wszystkich opłat za usługi dodane, jakie abonent przeprowadził w danym okresie rozliczeniowym.
Biomasa	Stałe lub ciekłe substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, które ulegają biodegradacji, pochodzące z produktów, odpadów i pozostałości z produkcji rolnej oraz leśnej, przemysłu przetwarzającego ich produkty, a także części pozostałych odpadów, które ulegają biodegradacji, a w szczególności surowce rolnicze.
CAPEX (ang. Capital Expenditures)	Nakłady inwestycyjne.
CIRS, CCIRS (ang. Currency Interest Rate Swap, Cross-Currency Interest Rate Swap)	Transakcje wymiany walutowo-procentowej, w której dochodzić będzie do płatności opartych o zmienne stopy procentowe, przez ustalony okres z ustaloną częstotliwością w dwóch różnych walutach (CIRS) lub większej liczbie walut (CCIRS).
CO ₂	Dwutlenek węgla.
EBI (ang. European Investment Bank)	Europejski Bank Inwestycyjny
EBITDA (ang. Earnings before interest, taxes, depreciation and amortization)	Energa SA definiuje EBITDA jako zysk/strata z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację oraz odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych. W związku ze zmianą definicji EBITDA począwszy od roku 2016, EBITDA dla okresów porównywalnych (2013-2015) została rekalkulowana wg nowej definicji.
EBIT (ang. Earnings before interest and taxes)	Zysk operacyjny.
EBOR (ang. European Bank for Reconstruction and Development)	Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju
Emitent, emitent	Spółka Energa SA
Energa SA, Spółka Energa, Energa SA	Spółka dominująca w ramach Grupy Kapitałowej Energa.
Energa Operator, Energa Operator SA, EOP	Energa Operator SA, spółka zależna od Energa SA będąca Podmiotem Wiodącym Linii Biznesowej Dystrybucja w Grupie Energa.
Energa Obrót, Energa Obrót SA, EOB	Energa Obrót SA, spółka zależna od Energa SA będąca liderem Podmiotem Wiodącym Linii Biznesowej Sprzedaż w Grupie Energa
EMTN (ang. Euro Medium Term Notes)	Program emisji euroobligacji średnioterminowych EMTN.
EU (ang. European Union), UE	Unia Europejska.
EUA (ang. European Union Allowance)	Uprawnienia do emisji.
EU ETS (ang. European Union Greenhouse Gas Emission Trading Scheme)	Wspólnotowy system handlu emisjami. Zasady jego funkcjonowania określa Dyrektywa ETS.
EUR	Euro, waluta stosowana w krajach należących do strefy euro Unii Europejskiej.
GPW	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie SA
Grupa Kapitałowa Energa, Grupa Energa, Grupa Energa, Grupa, Energa	Grupa kapitałowa zajmująca się dystrybucją obrotem i wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepłej. Prowadzi również działalność związaną z oświetleniem ulicznym, projektowaniem, zaopatrzeniem materiałowym, wykonawstwem sieciowym i transportem specjalistycznym oraz usługami hotelowymi i informatycznymi.
Grupa taryfowa	Grupa odbiorców pobierających Energię elektryczną lub ciepło lub korzystających z usług związanych z zaopatrzeniem w Energię elektryczną lub ciepło, dla których stosuje się jeden zestaw cen lub stawek opłat i warunków ich stosowania.
GUS	Główny Urząd Statystyczny.
GW	Gigawat, jednostka mocy w układzie SI, 1 GW = 10 ⁹ W.
GWe	Gigawat mocy elektrycznej.
GWh	Gigawatogodzina.
IbnGR	Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową.
IPO (ang. Initial Public Offering)	Pierwsza oferta publiczna.
IRS (ang. Interest Rate Swap)	Umowa wymiany płatności odsetkowych pomiędzy dwiema stronami, na podstawie której strony wypłacają sobie wzajemnie odsetki od umownego nominalu kontraktu, naliczane według odmiennej stopy procentowej.
KNF	Komisja Nadzoru Finansowego.
Kogeneracja, CHP	Proces technologiczny równoczesnego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej lub mechanicznej w trakcie tego samego procesu technologicznego.
Kowenanty	Zabezpieczające klauzule umowne, zwłaszcza w umowach kredytowych.
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy.

kWh	Kilowatogodzina, jednostka energii elektrycznej wytworzonej lub zużytej przez urządzenie o mocy 1 kW w ciągu 1 godziny; 1 kWh = 3 600 000 J = 3,6 MJ.
MEW	Mała elektrownia wodna.
MSP	Ministerstwo Skarbu Państwa.
MW	Jednostka mocy w układzie SI, 1 MW = 10 ⁶ W.
MWe	Megawat mocy elektrycznej.
MWh	Megawatogodzina.
MWt	Megawat mocy cieplnej.
NBP	Narodowy Bank Polski, bank centralny w Polsce.
NCBiR	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
NWZ	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki Energa SA.
Odnawialne źródła energii, OZE	Źródła wykorzystujące w procesie przetwarzania Energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz Energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątek roślinnych i zwierzęcych.
OSD, Operator systemu dystrybucyjnego	Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym gazowym albo systemie dystrybucyjnym elektroenergetycznym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi albo innymi systemami elektroenergetycznymi.
OSP, Operator systemu przesyłowego	Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych lub energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie przesyłowym gazowym albo systemie przesyłowym elektroenergetycznym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci przesyłowej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi albo innymi systemami elektroenergetycznymi.
OZEX_A	Cena średnia ważona wolumenem ze wszystkich transakcji kontraktem PMOZE_A na sesji giełdowej.
PGE	PGE Polska Grupa Energetyczna SA.
PKB	Produkt Krajowy Brutto.
PLN	Polski złoty, waluta krajowa.
PMOZE_A	Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w OZE, której określony w świadectwie pochodzenia okres produkcji rozpoczął się od 1 marca 2009 roku.
pp.	Punkt procentowy.
Prawa majątkowe	Zbywalne i stanowiące towar giełdowy prawa wynikające ze świadectw pochodzenia dla energii wyprodukowanej z odnawialnych źródeł energii i w kogeneracji.
Przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo	Przedsiębiorstwo energetyczne lub grupa przedsiębiorstw, których wzajemne relacje są określone w art. 3 ust. 2 Rozporządzenia w Sprawie Koncentracji, zajmujące się (i) w odniesieniu do paliw gazowych: przesyłaniem, lub dystrybucją, lub magazynowaniem, lub skraplaniem oraz wytwarzaniem lub sprzedażą tych paliw, albo (ii) w odniesieniu do energii elektrycznej: przesyłaniem lub dystrybucją oraz wytwarzaniem lub sprzedażą tej energii.
PSE	Polskie Sieci Elektroenergetyczne Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000197596; spółka wyznaczona decyzją Prezesa URE Nr DPE-47-58(5)/4988/2007/BT z dnia 24 grudnia 2007 roku na operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na okres od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia 1 lipca 2014 roku.
r/r	Rok do roku.
SAIDI (ang. <i>System Average Interruption Duration Index</i>)	Systemowy wskaźnik średniego (przeciętnego) rocznego czasu trwania przerw.
SAIFI (ang. <i>System Average Interruption Frequency Index</i>)	Systemowy wskaźnik średniej liczby (częstości) trwania przerw na osobę.
SFIO	Specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte.
Smart Grid	System elektroenergetyczny integrujący w sposób inteligentny działania wszystkich uczestników procesów generacji, przesyłu, dystrybucji i użytkowania, w celu dostarczania energii elektrycznej w sposób ekonomiczny, trwały i bezpieczny. To kompleksowe rozwiązania energetyczne, pozwalające na łączenie, wzajemną komunikację i optymalne sterowanie rozproszonymi dotychczas elementami sieci energetycznych.
SPOT	Rynek dnia następnego (RDN) - rynek energii działający w przedziale czasu „dnia następnego” (DN) zapewniający dostawy energii w dniu D.

Świadectwo pochodzenia	Świadectwo pochodzenia ze źródeł odnawialnych oraz świadectwo pochodzenia z kogeneracji.
Świadectwo pochodzenia z kogeneracji	Dokument wydawany przez Prezesa URE zgodnie z art. 9I Prawa Energetycznego, potwierdzający wytworzenie energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji wytwarzanej w: (i) jednostce kogeneracji opalanej paliwami gazowymi lub o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej źródła poniżej 1 MW (tzw. żółty certyfikat), (ii) jednostce kogeneracji opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych w czynnych, likwidowanych lub zlikwidowanych kopalniach węgla kamiennego lub gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy (tzw. fioletowy certyfikat), albo (iii) w innej jednostce kogeneracji (tzw. czerwony certyfikat).
Świadectwo pochodzenia ze źródeł odnawialnych, zielony certyfikat	Dokument wydawany przez Prezesa URE zgodnie z art. 9e Prawa Energetycznego, potwierdzający wytworzenie energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii (tzw. zielony certyfikat).
Taryfa G	Grupa taryfowa dla odbiorców indywidualnych – gospodarstw domowych.
Towarowa Giełda Energii, TGE	Towarowa Giełda Energii SA, giełda towarowa na której przedmiotem obrotu są towary giełdowe dopuszczone do obrotu na giełdzie, tj. Energia elektryczna, paliwa ciekłe lub gazowe, gaz wydobywczy, limity wielkości emisji zanieczyszczeń oraz prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny energii elektrycznej, paliw ciekłych lub gazowych i wielkości emisji zanieczyszczeń.
TWh	Terawatogodzina, jednostka wielokrotna jednostki energii elektrycznej w układzie SI. 1 TWh to 10 ⁹ kWh.
sUE	Unia Europejska.
URE	Urząd Regulacji Energetyki.
WACC (ang. <i>weighted average cost of capital</i>)	Średni ważony koszt kapitału.
WIBOR (ang. <i>Warsaw Interbank Offered Rate</i>)	Międzybankowa stopa procentowa.
Współspalanie	Wytwarzanie energii elektrycznej lub ciepła w oparciu o proces wspólnego, jednoczesnego, przeprowadzanego w jednym urządzeniu spalania biomasy lub biogazu z innymi paliwami; część energii wyprodukowanej w powyższy sposób może być uznana za Energię wytworzoną w odnawialnym źródle energii.